

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Unutulmuş
Fantastik Klasikler

Fantastes

George
MacDonald

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

George MacDonald

İskoçyalı yazar, şair ve vaiz. 10 Aralık 1824'te doğan yazar, eğitim düzeyi yüksek bir ailenin üyesiydi. Babası Newton, Coleridge ve Darwin'in çalışmalarıyla ilgiliydi, annesi klasik bir eğitim almıştı, birden fazla dil konuşabiliyordu. G. K. Chesterton, W. H. Auden, J. R. R. Tolkien ve C. S. Lewis gibi yazarları da etkileyen, Lewis Carol'la yakın dost olan hatta kendisine akıl hocalığı da yapan George MacDonald, üniversitede kimya ve fizik eğitimi almıştı. Üniversitenin ardından vaizlik yapan MacDonald, ayrık düşünceleri nedeniyle bu görevinden ayrılmak zorunda kalınca yazmaya yöneldi. Kendisi elliden fazla kitabın ve pek çoklarınınca ilk fantastik roman kabul edilen *Fantastes*'in yazarıdır.

Fantastes

George MacDonald

Özgün Adı

Phantastes

İthaki Yayınları - 1546

Unutulmuş Fantastik Klasikler - 1

Dizi Editörü: *Alican Saygı Ortanca*

Yayıma Hazırlayan: *Emirhan Burak Aydın*

Düzeltili: *Alican Saygı Ortanca*

Kapak ve Dizi Tasarımı: *Hamdi Akçay*

Kapak İllüstrasyonu: *Luca Tambasco*

Grafik Uygulama: *B. Elif Balkın*

2. Baskı, Ekim 2019, İstanbul

ISBN: 978-605-7762-09-2

Sertifika No: 11407

Türkçe Çeviri © Melisa Pancar, 2019

Türkçe Çeviri © Alican Saygı Ortanca, 2019

Önsöz © C. S. Lewis

Türkçe Telif Hakkı © İthaki, 2019

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin tescilli markasıdır.

Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul

Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34

editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık

Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu - İstanbul

Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com

Sertifika No: 40200

Unutulmuş
Fantastik Klasikler

George
MacDonald

Fantastes

Kadınlar ve Erkekler İçin Bir Peri Masalı Romansı

Çeviren:

Melisa Pancar

Şiir ve Şarkı Çevirileri:

Alican Saygı Ortanca

Editörün Sunuşu

Bilimkurgu Klasikleri'nin ilk kitabının yayımlanmasının üzerinden dört sene ve neredeyse elli kitap geçti. Diziye başlarken bu kadar uzun soluklu olacağının hayalini kursak da gerçekleştiremeyeceğine dair bir fikrimiz pek yoktu, başlangıçtaki hedefimiz birkaç kitaptı, yeni her kitapta bu hedef giderek arttı. Elbette dizi bir gün sona erecek ama hâlâ kaçınıcı kitapta bırakacağımıza karar vermiş değiliz.

Elinizde tuttuğunuz kitabın dahil olduğu dizi ise bu fikrin ve gidişatın tam aksi bir yön seçiyor kendine. Dizide çıkacak kitap sayısı ve bu kitapların neler olacağı en başından belli. Bunun da birkaç sebebi var tabii.

İlki, serinin isminin Fantastik Klasikler değil de Unutulmuş Fantastik Klasikler olması. (Daha doğrusu bizim böyle bir dizi yapmak istememiz.) Aslında “forgotten classics” [unutulmuş klasikler] denen tasnif yöntemi Batı’da sıklıkla kullanılıyor. Bir dönem yazın dünyasını etkileyen, edebiyatı değiştiren yazarlara yön veren ama artık ilham verdiği yazarlar kadar popüler olmayan, yine de okuduğunuzda, zamanında neden önemli addedildiğini anladığınız kitaplar oluyor çoğunlukla. Haliyle popülaritesini nispeten yitirmiş, şaşıaalı zamanlarını geride bırakmış kitaplar bunlar. Ve bu kitapların fantastik türüne dahil olanlarının bir araya geldiği Unutulmuş Fantastik Klasikler dizisi

de fantastik edebiyat der demez akla gelen Yüzüklerin Efendisi gibi kitapların değil, Yüzüklerin Efendisi gibi kitaplara ilham veren eserlerin yeri olacak.

Bu da bizi ikinci sebebe getiriyor. Bilimkurguyla mukayese edildiğinde fantastik edebiyatın başlangıç noktası biraz belirsiz. Bilimkurgu başlangıç noktası olarak *Frankenstein* gibi bir başyapıta sahipken, fantastik edebiyat bu konuda yetersiz. Bilimkurgu daha 19. yüzyılda H. G. Wells ve Jules Verne gibi bayrak isimlere sahipken fantastik o tarihlerde gotiğin, korkunun ya da çocuk edebiyatının bir parçası. Ama tüm bunlara rağmen fantastiğin üstün olduğu bir nokta var: Yeniden keşfi...

Yıl 1954. Yüzüklerin Efendisi, *Yüzük Kardeşliği*. Bu noktada Yüzüklerin Efendisi'nin fantastiğe yaptığını, başka hiçbir kitabın hiçbir türe yapamadığını söylemek yanlış olmaz sanıyorum ki. Çünkü o noktadan sonra üreilmeye başlanan fantastik eserler uzunca bir süre Tolkien'in yolunu takip eden hatta onu taklit eden eserler oldu. Şimdi bile bu durum –kaçınılmaz olarak– devam ediyor. Guy Gavriel Kay'in deyimiyle "Tolkienistas" olarak bilinen bu takipçiler, yarattıkları dünyalarda, ırklarında Tolkien'in gölgesinden kurtulamadı. Bu sebepten biz de bu seride milat olarak Tolkien'i aldık. Ama milattan sonrayı değil, önceyi anlatmaya karar verdik. Haliyle Yüzüklerin Efendisi'nin yayımlanmaya başladığı yıl, Unutulmuş Fantastik Klasikler için seçtiğimiz kitapların kronolojisinin sonuydu. Kısacası, burada okuyacağınız kitaplar Tolkien'den etkilenen kitaplar değil, aksine –birçoğu– onu etkileyen kitaplar olacak.

Üçüncü sebep de bu noktada kendini gösteriyor: Başka bir fantastik mümkün müydü? Evet, her zaman mümkündü. Her ne kadar Tolkien sadece fantastiğin değil, edebiyat tarihinin en önemli yazarlarından biri olsa da günümüzde onunkinden farklı yol çizmiş pek çok fantazi yazarı mevcut. Bu yazarlar, yazarlık süreçleri boyunca Tolkien'den etkilense de romanlarını yazarlarken farklı bir yol seçtiler; büyü'nün gücünü farklı kullandılar.

Bu farklı yolun ilk ürünleri de doğal olarak bu kitaplıkta kendisine yer buldu/bulacak: Dizi içerisinde epik fantazinin olduğu kadar mizahi fantastiğin, kılıç ve büyünün, peri masallarının, destanların, mitolojinin ve teolojinin fantastik edebiyattaki erken dönem örneklerini göreceğiz.

Diziyi hazırlarken gözettiğimiz durumlardan biri de tüm kitapların kronolojik bir sıra takip edecek olması. Yani yayımladığımız ilk kitap ilk yazılmış, onuncu ve sonuncu kitap ise son yazılmış kitap olacak. Bu sayede *Yüzük Kardeşliği*'ne gelene kadarki yaklaşık yüz yıllık süreçte fantastiğin adım adım nasıl ilerlediğini, şekillendiğini, günümüzdeki formuna ulaştığını görebileceğiz.

Ama bunu anlamak için ilk kitaptan ve bu kitabı nasıl seçtiğimizden biraz söz etmek gerek. İlk fantastik eserin bize göre ne olduğuna karar verirken de şu kıstasları göz önünde bulundurduk: Mitoloji, masal ya da destanların yeniden yazımı olmaması (bir eseri farklı bir bakış açısıyla ele almaktan değil, Neil Gaiman'ın *İskandinav Mitolojisi*'ni yazarken yaptığı gibi kaynak metni neredeyse bire bir yansıtan eserlerden bahsediyorum), çocuk edebiyatı olmaması (yani yetişkinler için yazılmış olması, bir öğüt ya da ders kaygısı olmaması) ve alegori yapmak amacıyla yazılmamış olması (fantastik öğeleri fantastikdışı mesajlar için kullanmaması). Bu da bizi uzun süre göz ardı edilen bir türün uzun süre göz ardı edilen ilk kitabına götürdü: *Fantastes*'e; George MacDonald'ın 1858 tarihli büyüleyici eserine.

Fantastes özelinde konuşmak gerekirse... 1858 yılında okurla buluştuğunda döneminin en popüler kitaplarından biri olmasa da MacDonald'ın peri masalları tutkunu kariyeri için çok önemli bir ilk adımdı. Bu kitabı yazarken aklından geçirdiği şey muhtemelen fantastik edebiyatın ilk eserini ortaya koymak değildi (kitabın isminin *Fantastes* olması biraz manidar tabii), o sadece büyüklerin de okuyabileceği peri masalları yazmak istiyordu. MacDonald çağdaşlarının aksine peri masallarına da

farklı bir bakış açısıyla yaklaşıyordu. Her masalın öğretici bir yanı olması gerektiğini düşünse de masalların asıl amacının bu olduğunu reddediyordu çünkü onun için peri masalı kesinlikle alegori değildi: “Peri masalı bir alegori değildir. İçinde alegori olabilir ama kendisi alegori değildir.” Bu yaklaşımı sayesinde edebiyatta o tarihe kadar aşılılamamış bir eşiği aştı MacDonald ve fantastiği fantastik için kullandı.

Bu noktada spekülatif kurgunun en önemli tarihçilerinden olan Lin Carter’a kulak verelim. Carter her ne kadar *Fantastes*’in değil William Morris’in yazdığı *Dünyanın Ötesindeki Orman*’ın (ki Unutulmuş Fantastik Klasikler’in ikinci kitabıdır) ilk fantastik eser olduğunu iddia etse de bu kitaba giden yolun MacDonald’la açıldığını söyler: “Ancak William Morris’ten çok önce, kurgulanmış dünyalar üzerine yazılan fantazi romanlarının öncülleri vardı. Bu ‘rüya romansları’nın belki de en olağanüstü iki kitabı George MacDonald adındaki parlak zekâlı, sıradışı İskoç yazara ait olan *Fantastes* ve *Lilith*’tir. ... *Fantastes*, MacDonald’ın yazdığı ilk romandı; kitap 1858 yılında çıktığında yazar 34 yaşındaydı; eser, Morris’in benim ‘ilk’ kurgusal dünya romanı diye adlandırdığım *Dünyanın Ötesindeki Orman*’ından otuz yedi sene önce yayımlanmıştı. Morris ve MacDonald arasındaki farklar açık; Morris’in dünyası gerçek, o dünyada geçen macera ciddi ve yol üzerinde karşılaşılan tehlikeler de ölümcül; ama *Fantastes*’in dünyası ‘hayali bir varoluş hâli’ ve bunu gerçek olarak ele almamız gerekmiyor. MacDonald’ın kitaptaki karakteri Anados’un maceraları sembolik ve alegorik.”

Lin Carter bu satırları yazarken belki de MacDonald’ın bu konuya dair düşüncelerinden haberdar değildi, belki de yazarı niyetiyle değil yazdıklarıyla değerlendiriyordu. Sonuçta Tolkien de Yüzüklerin Efendisi serisinde alegoriye yer olmadığını söylemişti. Her ne olursa olsun Lin Carter’ın farkında olmadan söylediği şey *Fantastes*’in kurgusal bir dünyası olmasa da ilk

fantastik roman olduğudur, Carter'ın yazısının üzerinden geçen elli sene içerisinde bunu çok daha iyi anladık.

Bu kitap, bundan tam 161 sene önce bir türü bağlattı ve bu büyülü eser İthaki'nin Unutulmuğ Fantastik Klasikleri'nin ilk kitabı olarak, ilk kez Türkçeyle buluğuyor. Bu on kitaplık diziyle birlikte toplam sekiz eser ilk kez Türkçeyle buluğacak. izimlerini İtalyan illüstratör Luca Tambasco'nun yaptığı, kapak tasarımlarını ise büyük ressam Alphonse Mucha'nın çerçevesiyle farklı bir boyuta tağıyan Hamdi Akçay'ın gerekleğtirdiği dizi, Bilimkurgu Klasikleri, Karanlık Kitaplık ve İthaki Modern gibi dizileri ortaya koyan İthaki ekibinin "tarihindeki" belki de en idealist proje olacak. Ama Tolkien'in de dediği gibi "Tarih çoğunlukla mitlere benzer, çünkü en nihayetinde ikisi de aynı şeydir."

Moda, Eylül 2019
Alican Saygı Ortanca

Önsöz

George MacDonald'a dair bildiğim her şeyi kendi kitaplarından ya da oğlu Dr. Greville MacDonald'ın, 1924 yayımlanan biyografisinden (*George MacDonald and his Wife*) öğrendim; kendisiyle ya da onu tanıyan biriyle hiç konuşmadım. Bahsedeceğim az miktarda bilgi konusunda tamamen Dr. MacDonald'a bağlıyım.

Freud ve diğerlerinden karakterdeki arızaların ve düşünce-
deki hataların, erkeğin babasıyla olan erken dönem çatışmalarından doğduğunu öğrendik. George MacDonald hakkındaki en önemli gerçek ise kendi hayatının bu fikrin tam tersini göstermesidir. Babasıyla olan neredeyse mükemmel ilişkisi, onun bilgeliğinin kökenini oluşturmuştu. Babalığın evrenin merkezinde olması gerektiğini ilk önce kendi babasından öğrendiğini söylemişti. Bu nedenle, Baba ile Oğul ilişkisinin en önemli odağı olan dini öğretmek için ilginç biçimde hazırlıklıydı.

Anlaşılan babası fevkalade bir babaymış – İskoç Hristiyanlığına uygun biçimde hem sert hem şefkatli hem de komik bir adam. Kloroformun icadından önceki dönemde bacağı dizinden kesilmiş, öncesinde sunulan viskiyi reddetmiş ve “sadece bir an için, bıçağın ete girdiği o ilk anda yüzünü çevirip ağzından belli belirsiz, ıslığa benzer bir üfleme” çıkarmış. Sakinleşmek

için kendisiyle alay ederek harika bir şaka yapmış, korkunç bir isyan sırasında kuklasının ateşe verildiğini söylemiş. Ata eyersiz binmeyi öğrenene kadar oğlunun eyere elini sürmesini yasaklamış. Oğluna “şiiirinin bereketsiz oyununa kendini vermesini” tavsiye etmiş. Ondan, yirmi üç yaşındayken tütünü bırakması için söz vermesini istemiş ve başarılı olmuş. Öte yandan zalimlik olduğu gerekçesiyle kaz avına karşı çıkmış ve yüz yıl öncesinin çiftçilerinin arasında pek olağan olmasa da hayvanlara karşı şefkatli davranırmış, oğlunun anlattığına göre, çocukluğunda da yetişkinliğinde de babası onun istediği her şeyi vermiş. Şüphesiz bu bize oğulun karakterini anlattığı kadar babaninkini de anlatıyor. “Verebileceğinden fazlasını Baba’dan isteyen kişi, istediğini muhtemelen alacaktır çünkü muhtemelen kusurlu bir istekte bulunamayacaktır.” Bu teolojik şiarın kökenleri yazarın çocukluğundaki tecrübelerinde yatar. Buna, faaliyet hâlindeki “anti-Freudyen çıkmaz” denilebilir.

George MacDonald’ın ailesi (muhtemelen babası hariç) Kalvinistlerdi elbette. Entelektüel anlamda George MacDonald’ın geçmişi, içinde yetiştiği teolojiden bir kaçıştan ibarettir. Böyle özgürleşme hikâyeleri on dokuzuncu yüzyılda olağanlaşmıştı ama George MacDonald’ın hikâyesi bu tanıdık yönelime bir farkla uyuyordu. Buna benzer hikâyelerdeki özgürleşen insan, doktrinleri reddetmekle yetinmeyeceği için aynı zamanda atalarından ve onların ait olduğu kültürle yaşam tarzından da nefret eder. *The Way of All Flesh* gibi kitaplar böylelikle yazılır ve sonraki nesiller –hicvi tamamen tarih olarak yutmamışlarsa– yazarın içinde bulunduğu durumlar nedeniyle kaçınmasının beklenemeyeceği tek taraflılığını mazur görürler. George MacDonald’da böyle kişisel bir kinin hiçbir izini bulamadım. Onun bakış açısını hafifletici sebepler bulması gerekenler biz değiliz. Tam tersine, kendi entelektüel isyanının ortasında, isyan ettiği şeydeki gerçek ve belki de yeri değiştirilemez değerlerin unsurlarını görüp görmeyeceğimize dair bizi zorlayan kişi odur.

Hayatı boyunca yontulduğu taşı sevmeye devam etti. Romanlarının en iyi kısımları bizi o granit ve tüy, suyla değil de imanla akıyormuş gibi görünen yanıkların çevresindeki beyazlatıcı yeşillerin dünyası olan arka bahçeye, tahta mekanizmanın k t rdemesine, yulaf kurabiyelerine, taze süte, gurura, yoksulluğa ve alın teriyle öğrenmenin tutkulu aşkına geri götürür. Onun en iyi karakterleri, gerçek hayırseverlik ve manevi erdemin, ikisini de teşvik etmeyen bir teolojinin ilanıyla nasıl bir arada var olabileceğini gösterir. George MacDonald'ın korkunç bir kadın olan ve amcasının kemanını Satanik bir tuzak diye yakan büyükannesi, şimdilerde (hatalı da olsa) tanımlandığı hâliyle “basit bir sadist” olarak görünmüştür herhalde ona. Yine de *Robert Falconer* ve sonra *What's Mine's Mine*'da, bu b y kanneye benzer bir karakter tasvir edildiği için daha derine bakmaya mecburuz – iğrenç kabuğun içine bakınca bütün y reğimizle acıyacağımız, hatta bir noktaya kadar saygı bile duyabileceğimiz bir şey görürüz. Bu bağlamda MacDonald, her şeyi bilmenin her şeyi affetmek olduğunu söyleyen o şüpheli öğretiyi değil, affetmek bilmektir diyen sarsılmaz gerçeği anlatır. Seven görür.

MacDonald, 1824 yılında, Aberdeenshire, Huntly'de doğdu, 1840'ta Abeerden'de King's College'a girdi. 1842'de İskoçya'nın kuzeyinde birkaç ay geçirdi, orada daha önce hiç tanımlanmamış olan bir malik nenin kütüphanesinin katalogunu çıkardı. Bundan bahsediyorum çünkü bu olayın MacDonald'ı hayatı üzerinde büyük bir etkisi oldu. Temelde kütüphaneden ve bir yabancı ya da muhtaç birinin (*Lilith*'teki Bay Vane, ona ait olmasına rağmen k t phanedeyken kendini rahat hissetmez) bakış açısından görünen büyük malik nenin manzarası MacDonald'ı son kitabına kadar takip eder. Bu nedenle, “kuzeydeki büyük malik nenin” onun hayatında önemli bir kriz ya da gelişmenin yaşandığı yer olduğunu düşünmek mantıksız değildir. Belki de Alman romantizminin etkisine ilk defa orada girmişti.

1850’de teknik tabiriyle “Çağrı”yı duydu ve Arundel’deki ayrılıkçı bir şapelin papazı oldu. 1852’de sapkınlık nedeniyle “diyakozlarla” başı belaya girdi, suçlamalara göre gelecekte kâfirler için de bir kefarete ihtimali olduğuna dair inancından bahsetmişti ve Alman teolojisiyle kirlenmişti. Diyakozlar ondan kurtulmak için dolaylı bir yöntem seçtiler, maaşını azaltarak –yılda 150 sterlin kazanıyordu eskiden ve artık evliydi de– onu istifaya zorlayacaklarını umuyorlardı. Ancak bu adamı yanlış değerlendirmişlerdi. MacDonald sadece bunun onun için gerçekten kötü haber olduğunu ama daha azla yetinerek de yaşamaya çalışabileceğini düşündüğünü söyledi. Bir süre boyunca böyle de yaptı, hâli vakti yerinde olan diyakozlarla aynı fikirde olmayan cemaatin en fakirleri ona sık sık yardım ettiler. Ancak 1853’te durum imkânsızlaştı. MacDonald istifa etti ve konuşmacılık, öğretmenlik, bazı bazı vaizlik ve yazarlık yaptı, hayatının sonuna doğru da çoğunlukla her türlü “ufak tefek işi” yapıyordu. 1905’te hayatını kaybetti.

Mitlerin çoğu tarihöncesi dönemde yaratılmıştır ve bireyler tarafından kasıtlı biçimde oluşturulmamışlardır. Ancak nadir de olsa modern dünyada böyle bir hikâyeyi yazabilecek bir dâhi ortaya çıkar – bir Kafka ya da Novalis mesela. MacDonald da benim bildiğim kadarıyla kendi türünün en büyük dâhisidir. Ancak ben böyle bir dâhiyi nasıl sınıflandırabileceğimi bilmiyorum. Ona, edebi bir deha demek de tam anlamıyla tatmin edici değil çünkü kelime sanatı anlamında niteliksizleşebiliyor – yani kelimelerle bağı kimi zaman sadece yüzeysel ve bu bağlamda tesadüfi kalabiliyor. Onun edebiyatını başka herhangi bir sanatla tanımlamak da mümkün değil. Eleştirinin neredeyse tamamen görmezden geldiği bir sanat ya da bir armağan var gibi düşünüyor insan. Bu en büyük sanat bile olabilir çünkü bize (ilk karşılaşmamızda) pek çok zevk ve (zaman geçtikçe) en büyük şairlerin eserleri kadar erdem ve güç veriyor. Pek çok açıdan şiirden –en azından birçoğundan– daha fazla müziğe benziyor.

Zaten hissettiğimiz şeylerin tasvirinin ötesine gidiyor. Daha önce sahip olmadığımız, olacağımızı da düşünmediğimiz hisler doğuruyor içimizde, sanki bilincimiz olağan hâlden çıkıyor ve “doğumumuzda bize vadedilmeyen bir keyiflere sahip oluyoruz.”

Fantastes’in Everyman baskısını satın alalı neredeyse otuz yıl geçmiş – o zaman da çok istekli almamıştım kitabı, daha önce birçok defa rafta görmüş ama almaktan vazgeçmiştim. Kitabı aldıktan birkaç saat sonraysa bir sınırı aştığımı biliyordum. Romantizme iyice dalmıştım, ve onun daha karanlık, daha kötücül biçimlerinde debelenmeye, tuhaflik sevgisinden eksantirikliğe, oradan da sapkınlığa doğru ilerleyen o dik yokuşu inmeye hazırdım. İşin doğrusu *Fantastes* yeterince romantikti ama bir farkı vardı. O zamanlar Hıristiyanlık aklımın ucundan bile geçmiyordu, bu yüzden o farkın aslında ne olduğuna dair bir fikrim yoktu. Bu yeni dünyanın tuhaf ama aynı zamanda huzurlu ve mütevazı olduğunun farkındaydım sadece, bu bir rüyaysa, insanın en azından tuhaf bir şekilde ihtiyatlı hissettiği bir rüyaydı ve bütün kitapta, bir çeşit serin, sabah masumiyeti, aynı zamanda kesinlikle bir Ölüm, sağlam bir Ölüm niteliği vardı.

Bu kitabın bana yaptığı asıl şey, hayal gücümü dönüştürmesi hatta (Ölüm de burada devreye giriyordu) vaftiz etmesiydi. Aklıma ya da (en azından o zaman) vicdanıma bir etkisi olmadı. Onların sırası çok daha sonra ve başka kitaplarla, isimlerin yardımıyla gelecekti. Ancak bu süreç tamamlandığında –yani “gerçekten başladığında”– hâlâ MacDonald’la olduğumu, bana bu yolda yarenlik ettiğini ve ilk karşılaşmamızda bana söylemediklerini artık dinlemeye hazır olduğumu fark ettim. Ancak bir anlamda, bana artık söylediği şey, en başta söylediğiyle aynıydı. Çekirdekten çıkıp kabuğu atmak değildi asıl sorun, taşı altın rengine boyamak da değildi. Taşın kendisi altındı zaten.

Onun hayal gücü yüksek eserlerinde beni büyüleyen asıl şey, gerçek evrende, içinde yaşadığımız ilahi, sihirli, korkutucu ve

heyecan verici gerçeklikte olan niteliklerdi. Birisi, çocukluğumdaki bana, *Fantastes*'te asıl öğreneceğim şeyin iyilik olacağını söyleseydi afallardım. Fakat artık biliyorum ve bir aldatmanın olmadığını görüyorum. Asıl aldatmaca başka bir yerde – iyiliği sadece Yasa ve Görev'in alanına sınırlayan, “doğruluğun diyarı”ndan esen tatlı rüzgârı yüzümüzde hissetmemize izin vermeyen, bir görüldüğünde kaçınılmaz olarak bütün duygularla arzulanacak olan gizemli Öz'ü asla ortaya çıkarmayan o sıradan ahlakçılıktadır.

Çeviren: Emirhan Burak Aydın

“Hayal gücünün* her nevisi pınarlarından fışkırır,
Yeni kıyafetler giyip kuşanırlar hemen.”

–Phineas Fletcher, “Mor Ada”

* (Orj.) Phantastes.

üyaya benzer, mantıklı tutarlılığa sahip olmayan ama çağrışımlarla dolu hikâyeler, sadece sesi güzel gelen, güzel kelimelerle dolu ama aynı zamanda herhangi bir mantık duygusundan ve bağlantıdan yoksun, dizelerin tekil olarak anlaşılabilen, çeşitli çeşitli parçaların oluşturduğu şiirler hayal edebiliriz. Bu doğru Poetika, müzik gibi, en fazla genel bir alegorik anlama ve dolaylı bir etkiye sahip olabilir. Doğa da aynı şekilde şiirseldir, tıpkı bir sihirbazın ya da fizikçinin, bir çocuğun odası ya da marangozun dükkânı gibi...

“Peri hikâyeleri mantıklı bağlantıların olmadığı bir serap gibidir, mucizevi şeyler ve olayların uyumlu bir bütünüdür – tıpkı müzikal bir fantazi, bir rüzgâr arpının armonik partisiyonu, hatta Doğa’nın ta kendisi gibi.

“Sahici bir peri hikâyesinde, her şey mucizevi, gizemli ve birbiriyle bağlantılı olmalıdır, her şey kendi usulünde canlı olmalıdır. Doğa’nın bütünü mucizevi bir şekilde Ruh’un dünyasıyla birleşmelidir. Peri hikâyelerinde anarşinin, kuralsızlığın, özgürlüğün zamanı, Doğa’nın olağan hâli, dünyada kendisini hissettirir... Peri hikâyelerindeki dünya, mantıklı doğrunun dünyasına tamamen karşı bir dünyadır ve tam anlamıyla bu yüzden onun bir türevidir; Kaos’un, tamamlanmış Kâinat’ın bir türevi olması gibi.”

–Novalis

1. Bölüm

“Bir ruh....

Dalgalanan koruluk, sessiz pınar,
Engellerin üstünden sıçrayan çay ve şimdi kara gölgelerini
Derinleştiren akşam kasveti dışında,
Sohbet etti Şair’le, sanki kendisi ve o
Var olan tek şeydiler.”

–Percy Byshee Shelley, “Alastor ve Yalnızlığın Ruhı”*

Bir gün, bilincin geri dönüşüne eşlik eden o sıradan zihin bulanıklığıyla uyandım. Ben orada uzanmış, odamın doğu penceresinden dışarı bakarken, ufkun hemen üzerindeki bir bulutu ikiye bölen şeftali rengindeki belli belirsiz bir ışık, güneşin doğmakta olduğunu haber veriyordu. Derin ve görünüşe göre rüyasız geçen bir uykunun ardından düşüncelerim tekrar berraklaşmaya başladığında, önceki gece gerçekleşen garip olaylar, bir kez daha meraklı bilincimin önüne serildi. Dün, yirmi birinci yaş günümdü. Bana yasal haklarımı veren diğer merasimler sırasında, babamın özel belgelerini sakladığı eski bir yazı masasının anahtarlarını da teslim almıştım. Tek başıma kalır kalmaz yazı masasının bulunduğu,

* Çeviren: Dost Körpe

babamın ölümünden beri el değmeyen odadaki fenerlerin yakılmasını emrettim. Fakat yıllardır ilk defa yakılan bu fenerler; sanki karanlık kolaylıkla def edilemeyecek kadar uzun bir süre bu odanın bir sakini olmuş da bir yarasa gibi dört elle sarıldığı bu duvarları kapkara boyamış gibi, odanın kasvetini dağıtmakta yetersiz kalıyor, içinde bulundukları pervazların derinliklerine daha da koyu gölgeler düşürüyordu. Odanın daha ileride yer alan bölümleri bir sır perdesi gibi kapkaranlık, önümde uzanıyordu. Bu perdenin en derin kıvrımları, içimde saygı ve merakın birbirine geçtiği tuhaf bir hisle yaklaştığım koyu meşeden bir dolabın etrafında toplanıyordu. Belki bir jeolog gibi, dünyanın saklı katmanlarından birini; tutkuyla alazlanmış, gözyaşıyla taşlaşmış kalıntılarıyla beraber açığa çıkarmak üzereydim. Belki de hakkında hiçbir şey bilmediğim babamın dünya hakkında neler düşündüğü, dünyanın ise onu nasıl terk ettiğine dair, bir ağ gibi örmüş olduğu hikâyesini öğrenecektim. Belki de benim için birer yabancından ibaret olan insanların, zorlu zamanlar görüp geçirdikten sonra elde ettikleri; haklarında hiçbir şey bilmeyen bendenize miras kalan tüm toprak ve servetlerinin nasıl elde edilip yıllarca korunduğunu anlatan kayıtları bulacaktım. Varsayımlarımı açığa kavuşturmak ve üzerime, sanki etrafım git-tikçe yaklaşan ölümlerle sarılmış gibi çöken bu dehşet duygusundan kurtulmak için üst bölmeyi açan anahtarı buldum, zorlukla da olsa açmayı başardım. Ağır, yüksek arkalıklı bir sandalyeyi dolabın yanına çekerek oturdum. Fakat keşfedilmeyi bekleyen sayısız küçük çekmece, sürgülü bölme ve gözü olan bu yazı masasının tam ortasında bulunan küçük bir kapak, sanki yıllardır gizli kalmış bu dünyanın sırrına sahipmiş gibi beni kendine çekti. Anahtarını buldum.

Kapağı açarken paslı menteşelerden biri çatırdayarak kırıldı, arkasındaki küçük gözleri açığa çıkardı. Fakat küçük dolabın çevresinde yer alan, yazı masasının arkasına kadar uzanan diğer gözlerin derinliğiyle kıyaslanınca sığ olan bu gözler, bana

arkalarında ulaşabileceğim bir boşluk olduğunu düşündürdü. Kontrol edince, gerçekten de hepsinin tek parça hâlinde çıkarılabilmesini sağlayan farklı bir çerçeveden yapıldıklarını gördüm. Bu gözlerin arkasında, küçük tahta çubukların yatay olarak birbirine yakın sıralanmasıyla oluşturulmuş, esnek, kapağıya benzer bir şey karşıma çıktı. Uzun arayışlarım ve yerinden oynatmaya yönelik birçok başarısız girişimim sonrasında, en sonunda kapının bir tarafında hafifçe çıkıntı yapan çelikten bir nokta olduğunu fark ettim. Odada bulduğum eski bir aletin ucuyla bu noktaya, içeri göçene kadar defalarca sertçe bastırdım. Aniden yukarı kalkan küçük sürgülü kapı; bir köşesinde uzun ömürlü kokusu çok uzun zaman önce uçup gitmiş soluk gül yapraklarından oluşan bir öbek, diğer köşesinde ise kurdeleyle bağlanmış ve rengi, gül kokusuyla beraber bölmeyi çoktan terk etmiş kâğıtlardan oluşan küçük bir yığın haricinde bomboş olan, küçük bir bölmeyi açığa çıkardı. Ben, unutulmanın kanununa sessizce tanıklık eden bu eşyalara dokunmaya neredeyse korkarak, sandalyemde arkaya yaslanmış bir şekilde dikkatle bölmeyi incelerken; küçücük bir kadının, bir anda canlanan küçük bir Yunan heykeline benzeyen mükemmel sureti, derinliklerinden fırlayıp çıkmış gibi küçük bölmenin eşiğinde belirdi. Boynu örgüden bir şeritle çevrilmiş, beline bir kemer iliştirilmiş, ayaklarına kadar uzanan elbisesi hiçbir zaman demode olmayacak türden, sıradan bir elbiseydi. Ancak elbisesini fark ettikten sonra şaşkınlığımın, gözlerimin önünde küçük bir kadının cisimlenmesine verilmesi beklenen tepkinin yakınından bile geçmediğinin farkına varabildim. Buna rağmen küçük kadın, yüzümde biraz da olsa bir hayret ifadesi görmüş olmalı ki yanıma yaklaşarak, ölümü anımsatan bu odada bile tuhaf bir şekilde insana alacakaranlığın, sazlıklarla dolu nehir kıyılarının ve hafif bir rüzgârın verdiği hissi anımsatan bir sesle konuştu:

“Daha önce hiç bu kadar küçük bir varlık görmemiştin değil mi, Anodos?”

“Hayır,” dedim, “şimdi de gördüğüme pek inanmıyorum.”

“Ah! Siz insanlar hep böylesiniz; ilk defa gördüğünüz hiçbir şeye inanmıyorsunuz. Yalnızca tekrarın, daha önce inanılmaz bulduğunuz bir şeyin gerçekliğine sizi ikna etmesine izin veriyorsunuz. Ama şimdi buraya seninle tartışmaya değil, bir dileğini yerine getirmeye geldim.”

Tam burada, o zamanlar pişmanlık duymam için hiçbir nedenden göremediğim bu saçma konuşmayı bölmekten kendimi alamadım:

“Senin kadar küçük bir varlık bir dileği nasıl gerçekleştirebilir ya da reddedebilir ki?”

“Yirmi bir yılda edinmeyi başardığın tüm felsefe bundan mı ibaret?” diye sordu. “Biçim çok şey ifade eder, ancak boyutun bir anlamı yoktur. Tamamen oranla alakalıdır. Senden en az on beş santim daha uzun olan Ralph Amcanın yanındayken küçük görünsen de diğerlerinin yanında bir seksenlik boyunla kendini çok da önemsiz hissetmiyorsundur sanırım. Benim için boyun pek bir önemi yok ama kendimi senin ahmak önyargılarına uydurayım o hâlde.”

Bunu diyerek masanın üzerinden yere doğru sıçradı. Ayakları yere değdiğinde artık beyaz teni ve büyük mavi gözleriyle, uzun boylu ve zarif bir kadındı. Bukleli olmasa da dalgalı denebilecek koyu saçları beline kadar iniyor; beyaz elbisesiyle tezat oluşturarak vücudunu öne çıkarıyordu.

“Şimdi bana inanacaksın,” dedi kadın.

Artık tam anlamıyla algılayabildiğim bu güzellikten etkilenmiş; akıl almaz ve karşı konulmaz bir şekilde çekimine kapılarak ona doğru uzanmış olmalıyım ki bir iki adım geri çekilerek ekledi:

“Aptal çocuk, bana dokunursan canını yakarım. Ayrıca geçen yaz ortası arifesinde, iki yüz otuz yedi yaşıma girdim; bir adam büyükannesine âşık olmamalı.”

“Ama sen benim büyükannem değilsin,” dedim.

“Nereden biliyorsun?” diye ters bir şekilde yanıtladı. “Bana kalırsa, büyük büyükbabaların hakkında epey bilgin var ama her iki büyük büyükannen hakkında pek bir şey bildiğin söylemez. Şimdi konumuza geri dönelim. Kız kardeşin dün gece sana bir masal okuyordu.”

“Evet, doğru.”

“Okumayı bitirdiğinde kitabı kapatırken sana ‘Gerçekten de periler ülkesi diye bir yer var mı?’ diye sordu. Sen de iç geçirdin, ‘Sanırım, yolunu bulabilen olursa tabii,’ diye cevapladın.”

“Evet, doğru ama ben, senin düşündüğünden çok farklı bir şeyi kastetmiştim.”

“Benim ne düşündüğümü boş ver. Yarın Periler Diyarı’na giden yolu bulacaksın. Şimdi, gözlerimin içine bak.”

İsteğini memnuniyetle yerine getirdim. Gözleri, içimi bilinmeyen bir özlemle doldurdu. Nedendir bilinmez, annemin ben bebekken öldüğünü hatırladım. Gittikçe daha da derinlere baktım, ta ki gözleri deniz gibi çevremi sarıp beni içine çekene kadar. Geri kalan her şey aklımdan tamamen çıkmıştı. Kendimi, kasvetli perdeleri çekilmiş olan pencerenin kenarında, küçük ve ay ışığında parıldayan yıldızlarla kaplı gökyüzüne bakarken buldum. Ölüm kadar hareketsiz ve ay ışığı altında bembeyaz görünen deniz, koylara, burunlara, adalara ve uzaklara, çok uzaklara akın ediyordu. Nereye olduğunu bilmiyordum. Ah! Bir deniz değil, ayın cilaladığı bir bataklıkta sadece. “Bir yerlerde mutlaka böyle bir deniz olmalı!” diye düşündüm. Hemen yanı başımdaki kısık, tatlı bir ses yanıt verdi:

“Periler Diyarı’nda, Anodos.”

Sesin geldiği yöne döndüm ama kimse yoktu. Yazı masasını kapatıp odama giderek yatağıma uzandım.

Gözlerim yarı kapalı yatarken olanları aklımdan geçirdim. Leydinin bana verdiği, Periler Diyarı’na giden yolu bulacağıma dair sözünün doğru olup olmadığını çok geçmeden öğrenecektim.

2. Bölüm

“Nehir nerede?’ diye bağırdı ağlayarak. ‘Görmüyor musun, Üstümüzdeki mavi dalgalarda.’ Başını kaldırdı, İşte! Mavi nehir usul usul akıyordu başlarının üstünde.”

–Novalis, *Heinrich von Ofterdingen*.

Bu tuhaf olayları aklımda evirip çevirirken, sanki birinin denizin yanı başında saatlerdir uğuldadığının ya da fırtınanın bütün gece penceresinde uluduğunun bilincine varması gibi, yakınlarımda akan bir suyun şırıltısı kulağıma çaldı. Yastıktan başımı kaldırıp baktığımda odamın köşesindeki, içinde yıkandığım yeşil mermerden büyük küvetin bir ırmak gibi taşarak, üzerinde durduğu aynı malzemeden yapılmış alçak kaideden aşağı, halıya aktığını, odayı berrak bir suyla doldurduğunu gördüm. Suyun nereden geldiğini bulamıyordum. İşin daha da garibi, çimen ve papatyalarla kaplı bir çayıra benzeyecek şekilde tasarladığım halının, bu ince akıntının kenarında kalan kısmında bulunan otlar ve papatyalar, suyun akışını takip eden hafif bir esintiyle dalgalanıyor gibi görünüyor, su altında kalan kısımları ise değişken akıntının her hareketiyle sanki suyun içinde çözünerek kendi biçimlerinden vazgeçip su gibi akışkan olacaklarmış gibi salınıyorlardı.

Tuvalet masam kara meşe odunundan yapılmış, ön yüzü

çekmecelerle kaplı eski bir mobilyaydı. Çekmecelerin her biri, büyük bir kısmı sarmaşık olmak üzere çeşitli yaprak oymalarıyla süslenmişti. Masanın bana yakın köşesi eski hâlini korusa da diğer köşesinde olağandışı bir değişiklik vardı. Sarmaşık yapraklarından oluşan küçük bir öbek gözüme çarptı. Yapraklardan ilki apaçık oymacının eseri; ikincisi garip görünüyordu; üçüncüsüyse düpedüz bir sarmaşık yaprağıydı. Hemen arkasındaki asma filiziyse kendini çekmecelerden birinin altın kaplamalı kulpuna dolamıştı. Yukarıda bir yerlerde hafif bir hareket sezerek başımı kaldırıp baktığımda, yatağımın perdelerinin üzerine işlenmiş dal ve yaprakların hafifçe hareket ettiklerini gördüm. Bir sonraki değişimin ne olacağını bilmediğimden, yataktan kalkmamın en iyisi olacağını düşündüm. Çıplak ayaklarım, serin yeşil çimenlere dokundu ve her ne kadar elimden geldiğince hızlı giyinmiş olsam da kendimi, büyük bir ağacın dalları arasında giyinirken bulmuştum. Ağacın tepesi sabah serinliğinde, hafif esintiyle birlikte denizde bir dalga gibi ileri geri salınan yaprak ve dalların, diğer yaprak ve dalların üzerinden akıp giden gölgeleriyle birlikte gün doğumunun altın ışık huzmelerini sızdırıyordu.

Berrak akıntıda elimden geldiğince yıkandıktan sonra ayağa kalkarak çevreme göz gezdirdim. Görünüşe bakılırsa bütün gece altında yattığım ağaç, derenin içlerine doğru aktığı sık bir ormanın bekçilerinden biri idi. Derenin sağ tarafında çimen ve yosunlarla, hatta orada burada kendini gösteren fare kulaklarıyla kaplanmış bir keçi yolunun belli belirsiz izleri göze çarpıyordu. “Bu, dün geceki leydinin çok geçmeden bulacağını söylediği, Periler Diyarı’na giden yol olmalı,” diye düşündüm. Dereyi geçtim, tahmin ettiğim gibi beni ormana götürene kadar derenin sağında uzanan set boyunca keçi yolunda ilerledim. Burada, herhangi bir sebep olmaksızın keçi yolundan ayrılarak, içimde keçi yolunu takip etmeye devam etmem gerektiğine dair bir his olmasına rağmen, güneye doğru yoluma devam ettim.

3. Bölüm

“Âdemoğlu gasp eder var olan her yeri,
Bakar sana, taş, çayıra, nehre, yüzüne diler gözlerini,
Farkına varmaz gözlerin bir ağacı hiçbir suretle;
Değildir deniz, gördüğün denizin içinde,
O gördüğün, kılık değiştirmiş insanlıktır sadece.
Dostundan kaçmak için boşunadır planın;
Tek alaka duyduğu şey insandır, insanın.”

–Henry Sutton

Ben ilerledikçe; ormana girdiğim alanda birbirinden çok uzakta olan, güneşin muntazam ışınlarına geçit veren ağaçlar, çok geçmeden sıkış tepiş gövdeleriyle doğu ile aramda kalın bir parmaklık oluşturarak gün ışığını dışarıda hapsedecek kadar kapanmıştı. İkinci bir gece yarısına doğru ilerliyormuş gibi hissediyordum. Araya giren alacakaranlığın tam ortasında, ormanın en karanlık kısmı gibi görünen alana girmeden hemen önce, ormanın derinliklerinden çıkarak bana doğru yürüyen genç bir kız gördüm. Farkıma varmamış gibi görünüyordu; tüm dikkatini elinde taşıdığı bir buket yabani çiçeğe vermişti. Bana doğru yürüse de bakışlarını yerden kaldırmadığı için yüzünü tam olarak göremiyordum. Sonunda karşı karşıya geldiğimizde ise yanımdan geçip git-

mek yerine yolunu değiştirerek, bakışlarını bir an bile çiçeklerinden kaldırmadan birkaç kilometre boyunca yanımda yürüdü. Fakat bütün bu süre boyunca, kısık bir ses tonuyla hızlı hızlı konuşuyordu. Kendi kendine konuşuyor gibi görünse de kelimeleri açıkça bana yöneltmişti.

Gizlice bizi izleyen bir düşmandan korkuyor gibiydi. “Meşe’ye güven,” dedi; “Meşe’ye güven; Karaağaç’a da, büyük Kayın’a da. Huş’a dikkat et; dürüst olsa da istikrarlı olamayacak kadar genç. Lakin Dişbudak ve Kızılağaç’tan uzak dur. Dişbudak umacıdır; kalın parmaklarından tanırırsın; Kızılağaç ise seni saçlarıyla boğar, gece sana yaklaşmasına izin verirsen eğer.” Ses tonunu değiştirmeden bir nefeste bunları söyledikten sonra aniden döndü ve yürüyüşünü değiştirmeden yanımdan ayrıldı. Ne demek istediğini anlayamasam da uyarısının işime yarayacağı an geldiğinde, genç kızın nasihatının açıklığa kavuşacağını düşünerek kendimi rahatlattım. Topladığı çiçeklerden, ormanın yürüdüğüm yerden görüldüğü kadar sık olmayan kısımları da olduğu sonucuna varmıştım; haklı da çıktım. Çok geçmeden daha ferah, ağaçların daha seyrek olduğu bir alana geldim ve hemen sonrasında üzerinde, daha parlak çimenlerin oluşturduğu birkaç dairenin bulunduğu geniş bir çimenlikten geçtim. Buradaki mutlak sessizlik yüzüme bir tokat gibi indi. Kuşlar ötmüyordu. Böcekler vızıldamıyordu. Karşıma tek bir canlı bile çıkmadı. Fakat her nasılsa, çevremdeki her şey yalnızca uyuyor gibi görünüyordu ve onlar uykuda olsa bile havada bir beklenti kokusu vardı. Ağaçların her birinin gizemli bir durumu vardı; sanki kendilerine “İstediğimiz her şeyi yapabiliriz,” demişler gibi. Gecenin perilerin günü, ayın da perilerin güneşi olduğunu hatırladım, “şimdi her şey uyuyor, rüya görüyor; gece çöktüğünde her şey çok farklı olacak,” diye düşündüm. Yine de, güne ait olan ben, elfler ve ölümlüler rüya görmekle meşgulken uyanan gecenin çocuklarının arasında başıma gelebilecekleri düşündüm. Erkek, kadın ve çocukların; cezir gelip

de dalgalar çekilerek karanlığın okyanusuna geri dönene kadar üstlerinden akan gecenin ağır dalgaları altında birbirinden uzakta, boğulmuş ve hissiz bir şekilde yatan hareketsiz, ölüye benzer bedenlerinin üzerinden çıt çıkarmadan akıp giden bu harikulade saatlerde perilerin neler yaptıklarını düşünmek beni kaygılandırıyor. Fakat cesaretimi toplayarak yoluma devam ettim. Çok geçmeden endişelerim farklı bir sebeple geri geldi. Gün boyunca hiçbir şey yememiştim ve son bir saattir karnımın acıktığını hissediyordum. Bu tuhaf yerde insani ihtiyaçlarımı karşılayacak şeyleri bulamayacağımı düşünerek korksam da bir kez daha olumlu düşünmeye çalışarak yoluma devam ettim.

Öğlene doğru, önümdeki daha büyük ağaçların gövdeleri arasından zayıf, mavi bir dumanın çıktığını görür gibi oldum ve çok geçmeden üzerinde küçük bir kulübenin bulunduğu açık bir alana ulaştım. Bu kulübe öyle inşa edilmişti ki dört büyük ağacın gövdeleri kulübenin köşelerini oluşturuyor, ağaçların dallarıysa birbiri içine geçerek çatısının üzerinde, gökyüzüne kadar uzanan yapraklardan bir yığın oluşturuyordu. Burada insan yapımı bir ev bulmak beni epey şaşırtmıştı. Kulübe alışkın olduğum insan yapımı evlere tam olarak benzemese de, içeride yiyecek bir şeyler bulabileceğimi düşündürecek kadar insani görünüyordu. Herhangi bir kapı göremeyince kulübenin çevresini dolaşarak diğer tarafına geçtiğimde karşıma çıkan kapı ardına kadar açıktı. Kapının yanında bir kadın oturmuş, akşam yemeğinde pişirmek üzere sebze doğruyordu. Karşımdaki sahnenin ne kadar sade ve iç ferahlatıcı olduğunu düşündüğümü hatırlıyorum. Ben yaklaşırken sebzelerden başını kaldıran kadın, beni gördüğüne hiç şaşırmamış gibi görünüyordu. Dikkatini tekrar işine vererek kısık bir ses tonuyla sordu:

“Kızımı gördün mü?”

“Sanırım gördüm,” diye cevapladım. “Bana yiyecek bir şeyler verebilir misin? Çok açım.”

“Memnuniyetle,” diye yanıtladı aynı ses tonuyla, “ancak eve girene kadar hiçbir şey söyleme, Dışbudak bizi izliyor.”

Cümlesini tamamlar tamamlamaz ayağa kalkarak kulübe-ye girdi. Artık kulübenin, birbirine yakın olarak sıralanan küçük ağaçların gövdelerinden inşa edildiğini, üzerlerindeki ağaç kabuklarının bile sökülmediği kaba sandalyeler ve masalarla döşendiğini görebiliyordum. Kadın kapıyı ardından kapatıp bir sandalye kapar kapmaz doğrudan gözlerimin içine bakarak konuştu:

“Sende peri kanı var.”

“Nereden biliyorsun?”

“Öyle olmasaydı ormanda bu kadar ilerleyemezdin. Yüzünde peri soyundan geldiğini gösteren bir iz bulmaya çalışıyorum ve sanırım haklıyım.”

“Ne görüyorsun?”

“Ah, onu boş ver. Yanılıyor olabilirim.”

“Öyleyse sen nasıl burada yaşayabiliyorsun?”

“Çünkü bende de peri kanı var.”

Kadının yüzüne dikkatle baktım. Yüz hatlarının kabalığına, özellikle de kaşlarının yoğunluğuna rağmen yüzünde alışılmadık bir şeyler olduğunu algılar gibi oldum. Bu şeye zarafet diyemesem de, yüz hatlarıyla garip bir şekilde çelişen bir şey vardı. Çalışmaktan ve güneşten koyulaşmış olsa da ellerinin ne kadar narin olduğunu fark ettim.

“Perilerin ülkesinde yaşamamam, ara sıra onların yiyeceklerinden yemesem hasta olurum,” diye devam etti. “Senin de aynı durumda olduğunu gözlerinden anlayabiliyorum ama eğitimin ve hareketli zihninin sayesinde bu ihtiyacı benden daha az hissetmiş olmalısın. Peri ırkına benden daha uzak olman da mümkün.”

Dün geceki leydinin büyükannelerim hakkında söylediklerini hatırladım.

Yemeğin sadeliğinden dolayı özür dileyerek önüme bir parça ekmek, biraz süt koydu. Karnım herhangi bir yemeğe burun kıvıramayacak kadar açtı. Artık hem kızının hem de kendisi-

nin bahsettiği tuhaf şeylere dair soru sorma vaktinin geldiğini düşündüm.

“Dişbudak bizi izliyor derken neyi kastettin?”

Ayağa kalkarak küçük pencereden dışarı baktı. Gözlerimle onu takip ettim ama pencere, oturduğum yerden bir şey görmeme izin vermeyecek kadar küçüktü. Pencereye doğru ilerleyip kadının omzunun üzerinden dışarı baktım. Kadın, yüzünde sabırsızlık ve dehşet karışımı bir ifadeyle beni itip pencerenin önüne eski, kalın bir kitap koyarak içeri giren ışığı neredeyse tamamen kesmeden önce, açık alanın tam karşısındaki ormanın sıklaştığı yerde, yemyeşil yapraklı diğer ağaçların ortasında yaprakları mavimsi görünen tek bir dişbudak ağacını görebilmiştım.

Kadın kendini toparlayarak konuştu: “Genellikle gündüzleri uyuduğu için bu saatler tehlikesizdir ama bugünlerde ormanda garip şeyler dönüyor. Bu akşam perilerin bir töreni olmalı. Tüm ağaçlar huzursuz ve tam olarak uyanamamaları da uykularında her şeyi görüp duyabilirler.”

“Ama bu ağaç nasıl bir tehlike teşkil edebilir ki?”

Soruma yanıt vermek yerine tekrar pencerenin yanına gitti, batıda doğan bir fırtınanın habercisi olan bu kötü havanın, perilerin törenini sekteye uğratmasından korktuğunu söyleyerek pencereden dışarı bakmaya devam etti.

“Karanlık ne kadar erken basarsa Dişbudak da o kadar erken uyanır,” diye ekledi.

Ormanda alışılmadık bir şeyler döndüğünü nereden bildiğini sordum.

“Ağaçlardaki garipliğe ek olarak oradaki köpek de epey mutsuz; beyaz tavşanın gözleri ve kulakları normalden daha kırmızı ve eğlenceli bir şeyler olmasını bekliyormuş gibi zıp zıp zıplıyor. Kedi evde olsaydı o da sırtını kabartmış olurdu. Küçük periler, hep böğürtlen dikenleriyle kuyruğunu elektrikliyorlar, o yüzden ne zaman geleceklerini biliyor. Ben de biliyorum, başka bir şekilde tabii.”

Tam o anda gri bir kedi, bir iblis gibi içeri dalarak duvardaki bir delikte kayboldu.

“İşte, sana demiştim!” dedi kadın.

“Peki ya dışbudak ağacı?” dedim, tekrar konuya dönmeye çalışarak. Fakat o cevap veremedi, sabah karşılaştığım genç kız içeri girdi. Anne ile kızı birbirlerine gülümsediler ve genç kız, annesine ev işlerinde yardım etmeye başladı.

“İzin verirseniz, yoluma devam etmeden önce güneş batana kadar burada kalmak isterim.”

“Nasıl istersen; ancak ormanın tehlikeleriyle karşılaşmaktansa geceyi burada geçirmen daha iyi olabilir. Nereye gidiyorsun?”

“Bilmiyorum,” diye yanıtladım. “Ancak görülmesi gereken her şeyi görmek istiyorum; o yüzden gün doğar doğmaz yola koyulsam iyi olacak.”

“Cesur bir gençsin, nasıl bir işe kalkıştığını biliyorsan tabii. Aksi takdirde acele bir karar verdin demektir ve açık sözlülüğümü mazur gör ama bu topraklar ve yol yordamlarımız hakkında çok bir şey de bilmiyor gibi görünüyorsun. Fakat buraya gelen herkesin, ya kendi ya da emri altında olduğu kişilerin bildiği bir sebebi vardır; bu nedenle yapmak istediğin her şeyi yapmakta özgürsün.”

Sözünü dinleyerek oturdum, kendimi yorgun ve daha fazla konuşmaya isteksiz hissettiğimden hâlâ pencereyi örtmekte olan eski kitaba bir göz atmak için izin istedim. Kadın kitabı bana kendisi getirmeden önce ormana kaçamak bir bakış daha attıktan sonra pencereyi beyaz bir perdeyle örttü. Kadının kitabı koyduğu masada, pencerenin tam karşısına oturdum ve okumaya başladım. Kitap, Periler Diyarı’na, eski zamanlara, Kral Arthur’un Yuvarlak Masa Şövalyeleri’ne dair çok sayıda hikâyeyi içeriyordu. Ormanın derinliklerinde her zaman açık çayırırlıklardan çok daha erken basan kasvetle akşamüstünün gölgeleri derinleşmeye başlayana kadar durmaksızın okudum.

Nihayet Şu paragrafa geldim:

“Sör Galahad ve Sör Percival düellolarını ulu bir ormanın derinliklerinde gerçekleştirdiler. Sör Galahad baştan aşağı, ter-temiz ve parlak gümüşten bir zırh kuşanmıştı. Zırh, göz kamaştırıcı olsa da hemen kararmaya yatkındı ve hazırda bekleyen bir yaverin emeği olmadan güzelliğinin korunması epey zordu. Fakat bir yaveri veya uşağı olmamasına rağmen Sör Galahad’ın zırhı, ay gibi parlıyordu. Beyaz ve iri kısırağın eyer örtüsü ve diğer eşyaları siyahtı ama parlak gümüş rengi zambaklar serpiştirilerek süslenmişti. Sör Percivale ise haşası baştan aşağı çamur ve kirle lekelenmiş, turuncuya çalan yelesi ve kuyruğuyla al renkli bir atı sürüyordu. Zırhı o kadar paslanmıştı ki bir daha eski hâline geri dönmesi mümkün değildi. Gün batımının ağaçların çıplak gövdelerinin arasından sızan son ışıkları şövalyelerin üzerine düştüğunde biri ışık gibi bembeyaz, diğeriyse alev gibi kıpkırmızı parıldıyordu. Olaylar şöyle gerçekleşmişti. Sör Percivale, kılıcının kabzasındaki haç onu kalbinden vurduğunda bacağını eyere geçirerek iblis kadından kaçtıktan sonra sık bir ormana gelmişti. Hâlâ hatasının üstesinden gelemeyen şövalye ağlayıp yakınıırken, kıızılağacın leydisi onu buldu ve tatlı sözleri, sahte yüzüyle onu teselli edip kandırarak peşinden—”

Tam o anda ev sahibemden yükselen telaşlı, alçak sesli bir haykırış, başımı kitaptan kaldırmama neden oldu.

“Bak!” dedi. “Parmaklarına bak!”

Tıpkı az önce okuduğum kitapta olduğu gibi batan güneşin son ışıkları, batıda toplanmış bulutların arasındaki bir yarıktan sızarak kalın boğuımları yüzünden avucundan daha geniş parmakları olan büyük, biçimsiz bir elin gölgesini perdenin üzerine düşürüyordu. Gölge, perdenin önünden yavaşça geçtikten sonra aynı yavaşlıkla geri dönerek geldiği yere doğru ilerledi.

“Neredeyse uyandı, anne, hem bu akşam her zamankinden daha açgözlü görünüyor.”

“Sus kızım, onu daha da sinirlendirmek istemezsin. Başımı-

za, bizi gece çöktükten sonra ormana gitmek zorunda bırakacak bir şey gelebilir.”

“Ama siz ormanda yaşıyorsunuz,” dedim. “Burada nasıl güvende olabiliyorsunuz?”

“Şu anda durduğu yerden daha yakına gelmeye cesaret edemiyor,” diye yanıtladı kadın. “Evimizin köşelerindeki dört meşe ağacı onu parçalara ayırır; onlar bizim dostumuz. Ama o yine de zaman zaman orada durup suratını korkunç şekillere sokar, uzun kollarıyla parmaklarını uzatarak bizi korkudan öldürmeye çalışır. En sevdiği şey de odur zaten. Dua et de akşam karşına çıkmasın.”

“Bu şeyleri ben de görebilecek miyim?” diye sordum.

“Perilerle akrabalık bağlarının ne kadar derin olduğunu bilmeden bu soruya cevap veremem. Ama çok geçmeden perilerin dikkatini çekip çekmeyeceğini göreceğiz. Her şey o zaman belli olacak.”

“Ağaçlar da çiçekler gibi birer peri mi?” diye sordum.

“Aynı soydan geliyorlar,” diye yanıtladı. “Ama memleketinde peri diye adlandırdıklarınız, genellikle çiçek perilerinin küçük çocukları. Onlar size kalın kafalılar diyorlar; insanlarla dalga geçmeye çok düşkündürler. Tıpkı diğer çocuklar gibi en çok eğlenmeyi severler.”

“O zaman yakınlarınızdaki çiçeklerden neden kurtulmuyorsunuz? Canını sıkıyorlar mı?”

“Ah, hayır. Yaptıkları yetişkin taklitlerini ve o yapmacık ciddiyetlerini izlemek çok eğlenceli. Benden hiç korkmuyorlar. Ara sıra gözlerimin önünde, mükemmel bir sakinlik ve özgüvenle, baştan sona bir gösteri sergilerler. Oyunları biter bitmez, herhangi bir konuda ciddi olmak başlı başına bir şakaymış gibi o küçük cıvıtlı kahkahalarına boğulurlar. Bu bahsettiklerim yalnızca bahçe perileri. Onlar otlak ve orman perilerinden daha ağırbaşlı ve eğitilidirler. Yaban çiçekleri, birbirleriyle yakın akrabadır; ancak bahçe perileri diğerlerini hor görür ve onlar

sanki hayat hakkında hiçbir şey, görgü kuralları hakkında ise çok bir şey bilmeyen köyden gelen akrabalarıymış gibi davranırlar. Ama arada sırada doğal çiçeklerin zarafet ve sadeliğine imrenmekten de kendilerini alamazlar.”

“Çiçeklerin içinde mi yaşıyorlar?” diye sordum.

“Ne söylesem yalan olur,” dedi. “Benim de tam olarak anlamadığım şeyler var. Bazen yakınlarda olduklarını bilsem de ortadan tamamen kayboluyorlar; ben bile göremiyorum. Benzedikleri ve adlarını taşıdıkları çiçeklerle birlikte ölüyorlar sanki. Ama yeni açan çiçeklerle birlikte geri mi dönüyorlar, yoksa yeni çiçeklerle yeni periler mi geliyor, bilmiyorum. Sayıları kadar çeşitli mizaçları var; fakat ruh hâlleri çok daha değişken. O küçük yüzlerinde yarım dakikada yirmi farklı ifade görebilirsin. Sık sık onları izleyerek oyalanırım ama hiçbir zaman biriyle tanışamadım. Herhangi biriyle konuşmaya çalıştığımda önemsenmeye değmeyecek biriymişim gibi yüzüme bakıyor, küçük bir kahkaha atıyor ve kaçıyorlar.” Kadın bunu söyledikten sonra sanki kendini toparlamaya çalışıyormuş gibi aniden ayağa kalkarak kızına döndü ve kısık bir sesle konuştu: “Acele et. Git de onu izle, ne tarafa gittiğini gör.”

Burada, daha sonra yaptığım gözlemlere dayanarak belirtmeliyim ki çiçekler, periler gittiği için ölüyor; periler çiçekler öldüğü için ortadan kaybolmuyor. Çiçekler onlar için bir tür ev ya da istedikleri zaman takıp çıkarabilecekleri bir dış gövde görevi görüyor. Tıpkı bir insan hakkında kendi zevkine göre inşa ettiği eve bakarak bir fikir edinebileceğiniz gibi; perileri görmezseniz bile, bir çiçeğe anladığınızı hissedene kadar baktığınızda o perinin karakteri hakkında bir şeyler öğrenebilirsiniz. Çiçekten öğrendiğiniz her şey, o perinin yüzü ve vücuduna bakarak öğrenebileceklerinize denktir. Aralarındaki tek fark, bir çiçekle kıyaslandığında bir yüz ve vücudun ifadeleri daha kolay dışa vurmasıdır. Bir diğer deyişle, içinde yaşayan ya da giyen kişiyle benzer özellikler taşısa da bir ev ya da bir kıyafet eşit bir ifade

gücüne sahip olamaz. Yine de bu çiçek ve peri arasında, siz kelimelere dökemeseniz de kendisini size anlatmış olan garip bir benzerlik, belki de bir birlik görebilirsiniz. Ne var ki her insanın bir ruha sahip olup olmadığından nasıl emin olamıyorsam, her çiçeğin bir perisi olup olmadığından da emin değilim.

Kadınla konuşmamıza birkaç dakika daha devam ettik. Bana anlattıkları epey ilgimi çekmiş, bu bilgileri verirken kullandığı dilin etkileyiciliği ise beni hayrete düşürmüştü. Perilerle ilişki kurma, özünde hiç de kötü bir eğitim konusu sayılmazdı. Genç kız, Dişbudak'ın güneybatıya doğru gittiği haberiyle döndü. Benim gideceğim yol doğruya düştüğünden, derhal yola çıkarsam onunla karşılaşma riskimin olmayacağını umuyordu. Küçük pencereden dışarı baktığımda dişbudak ağacının aynı yerde durmaya devam ettiğini görsem de genç kız ile annesinin benden daha iyi bileceğini düşünerek hazırlanmaya başladım. Çantamı açtığımda içinde hiçbir şey olmadığını görerek dehşete düştüm, kadın ise yüzünde bir gülümsemeyle canımı sıkmamamı, burada paranın hiçbir işe yaramayacağını söyledi. Yolculuğum boyunca peri olup olmadıklarından emin olamayacağım kişilerle karşılaşabilirdim ve yanımda onlara verecek paramın olmaması daha iyi olurdu. Parayı hakaret kabul ederlerdi.

“Onlarla dalga geçtiğini düşünürlerdi,” diye ekledi kadın. “Bu da bize göre, onlara özel bir ayrıcalık.” Bunun üzerine, ormanın daha aşağıda kalan kısmına doğru inen küçük bahçeye çıktık.

Burada hayatın canlı ve hareketli olduğunu gördüğümde rahatlamıştım. Hâlâ biraz olsun görmemi sağlayacak kadar gün ışığı vardı ve en üst noktaya doğru yolculuğunu yarıl原因an solgun yarım ay, her ânı hayata döndürüyordu. Bahçe, gruplar, diziler, alaylar, çiftler ve üçlüler hâlinde koşuşturan veya aylak aylak dolanan ufacık ve rengarenk süslenmiş periler ile bir karnaval alanına benziyordu. Bazıları uzun boylu çiçeklerin taç yapraklarından, balkon sefası yapar gibi aşağıdaki, kâh

kahkahalarıyla ortalığı çınlatan, kah baykuşlar gibi gamlı fakat en ciddi anlarında bile bir sonraki kahkahanın gelişini bekliyor gibi görünen kalabalığı izliyordu. Bazılarıysa aşağıdaki küçük bataklıkta, oraya buraya saçılan, geçen yılın kıvrık ve solmuş yaprakları arasından seçtikleri kayıkların üzerine çıkmıştı. Bu yapraklar çok geçmeden battığındaysa kıyıya çıkarak yenilerini alıyorlardı. Suyun üzerinde en uzun süre kalanlar, kayık olarak körpe gül yapraklarını seçenlerdi ama bu yapraklar için, kıyafetlerini çaldıklarından şikâyet eden ve malını cesurca savunan gül ağacının perisi ile mücadele etmeleri gerekmişti.

“Bunların yarısını bile giyemezsin ki,” dedi bazıları.

“Size ne? Vermek istemiyorum, onlar benim.”

“Bu herkesin iyiliği için!” dedi biri ve büyük ve çukurumsu bir yaprakla koşarak uzaklaştı. Fakat gül perisi (Ne kadar da güzeldi! Tıpkı yazı masasında karşıma çıkan genç kadına benziyordu.) peşinden fırlayarak onu yere devirdi, kırmızı gül yaprağını geri aldı. Ama o arada yirmi peri, benzer yapraklarla farklı yönlere doğru kaçmıştı bile. Zavallım oturup ağlamaya başladı, bir an sonra öfkelenerek ağacın üzerinde daldan dala atlayıp ayaklarını vurarak, sallayarak ve kopararak pembe gül yapraklarından mükemmel bir yağmur yağdırmaya başladı. Son bir çığlık attıktan sonraysa bulabildiği en büyük yaprağı seçti ve gülererek kayığıyla diğerlerine katılmak için koştu.

Kulübenin yakınlarında ölmek üzere gibi görünen bir çuha çiçeğinin yanında toplanmış konuşmakta olan bir grup dikkatimi çekti. Şarkı söyler gibi konuşuyor, konuşuyor gibi şarkı söylüyorlardı:

“Kardelen Kardeş öldü

Biz doğmadan önce.”

“Bir gelin gibi göründü

Karlı bir gündüzde.”

“Nedir gelin?”

“Nedir kar?
“Uğraşmadı katiyen.”
“Cevap bende ne arar.”

“Kim söz etti ondan sana?”
“Oradaki küçük Çuha,
“Yapamam ki onsuz asla.”
“Ah, ne tatlı, baksana!”
“Sakın korkma,
Gelecek o elbette,
Tatlı Çuha.”
“Biraz suskun mu ne?

“Gelir birazdan işte.”
“Onu hiç göremezsin.”
“Ölmeye gitti evine,
“Yeni yıl gelene değin.”
“Kardelen!” “Çağırarak onu buraya
Hiç iyi olmaz.”
“Çuha da pek kaba,
“Dişlerimden kurtulamaz.”

“Ah yaramaz Çıkın seni!
“Bakın, başı öne düştü.”
“Akşamyıldızı, o bunu hak etti,
“Ve neredeyse ölmüştü.”
“Çabuk ol – koş hamağına!”
“Gülmeyecek kimse seninle.”
“Ve sallan tek başına.”
“Gülmeyecek bir kişi bile.”

“Sızlanalım bırak da.”
“Ve örtelim üzerini.”

“Öldü işte Çuha.”

“Sadece kaldı çiçeği.”

“Alalım şu yaprağı.”

“Koyalım üzerine onu.”

“Hissedelim ıstırabı.”

“Çıkın yaptı bunu.”

“Daha derine, zavalıcık!

Kış ulaşmasın ona.”

“Ona hiç uzanamayacak–

Çalışma erdi sona.”

“Gömdük, güzeller güzelini!”

“Kalmadı ardında bir işi.”

“Bu bizim için görevdi.”

Ve artık eğlence vakti.”

Ardından deliler gibi kahkahalar atarak dağıldılar. Grubun büyük bir kısmı kulübeye doğru gitmişti. Şarkıyla sohbet karışımı bu gösterinin son kısmında bir cenaze alayı oluşturmuşlardı. Perilerden ikisi Çıkın'ın ölümünü hızlandırdığı Çuha'yı, kendi çiçeğinin büyük yapraklarından biri üzerinde taşıyordu. Zavallı peri kızını biraz uzaklaşana kadar ciddiyetle taşıdıktan sonra bir ağacın altına gömdüler. Peri kızı desem de uzun sapının ucundaki solmuş çuha çiçeğinden başka hiçbir şey görmemiştim aslında. Ortak bir kararla gruptan uzaklaştırılmış olan Çıkın, asık bir suratla perisi olduğu çanta çiçeğindeki hamağına doğru ilerledi. Yüzündeki muzip ifade dikkatimi çekmişti. Çıkın, çiçeğinin sapına ulaştığında durup çevresine bakındı; tam yanında duruyordum. Kendimi tutamayıp sordum: “Neden bu kadar yaramazsın, Çıkın?”

“Hiç de yaramaz değilim,” dedi biraz öfkeli, biraz da meydan okur bir ifadeyle. “Bir tek hamağıma yaklaşırsan seni ısıtırım, sen de gidersin.”

“Çuha’yı neden ısırдын, yazık değil mi?”

“Kardelen’i asla görmememiz gerektiğini söylediği için. Sanki ona bakmayı biz hak etmiyormuşuz da sadece o bakabilirmiş gibi! Kibirli şey, ne olacak! Ne iyi yaptım!”

Ağzımdan yalnızca “Ah, Çıkın...” sözü çıkmıştı ki eve doğru gitmiş olan grup kahkahalar ata ata geri döndü. Grubun yarısı kedinin sırtına çıkmıştı, diğer yarısı da ya kedinin kürkü ve kuyruğundan sallanıyor ya da yanında koşuyordu. Çok geçmeden gruba yardıma gelen diğer perilerle birlikte, sinirden deliye dönmüş olan kediyi durdurmayı başararak birer zıpkınmış gibi tuttukları diken ve pıtraklarla zavallının bütün vücudunu elektriklendirmeye koyuldular. Perilerin sayısı zavallı kedinin vücudundaki elektrikten katbekat fazla olmalıydı. Kuyruğun ucuna sıkı sıkı tutunmuş olan ufaklıklardan biri, yere kırk beş derecelik bir açıyla gömdüğü ayaklarından aldığı kuvvetle kendini sabitleyerek kediyi nasihat yağmuruna tuttu:

“Hadi ama kedicik, biraz sabırlı ol. Bunun senin iyiliğin için olduğunu gayet iyi biliyorsun. Bütün bu elektrikle rahat etmen mümkün değil. Yardımsever bir peri olarak ben,” (burada göğsünü gere gere konuşmasına devam etti), “senin bütün sinirinin kaynağının bu elektrik olduğuna inanıyorum. Yani her bir kıvılcımdan kurtulmamız gerekiyor; yoksa tırnaklarını kesmek ve köpek dişlerini çekmek gibi zahmetli işlerle uğraşmak zorunda kalacağız. Sessiz ol! Sessiz ol kedicik!”

Fakat hayvancağız en sonunda, kedilere özgü o küfürlerini bir kasırga gibi yağdırarak ellerinden kaçmayı başardı ve perilerin bile yetişemeyeceği bir hızla bahçeyi geçerek çitin arkasında kayboldu. “Aman boş verin, boş verin. Ne de olsa tekrar bulacağız onu. O zamana kadar da tekrar elektriklenmiş olur. Yaşasın!” dedikten sonra periler, yeni bir yaramazlığın peşine düşmek üzere çekip gittiler.

Amma velakin, size bu şen şakrak varlıkların bu matrak gösterilerinden daha fazla bahsetmeyeceğim. Tanık olma şerefine

erişenler tarafından perilerin davranış ve huylarına dair o kadar çok şey anlatıldı ki bütün bunlara kendi hikâyemi ekleyerek yalnızca kendini beğenmişlik yapmış olurum. Fakat okurlarımın bu yaratıkları kendi gözleriyle görmelerini dilemekten de kendimi alamıyorum. Özellikle de yuvarlak gözleri ve yüzündeki, insana masum bir güven aşıl原因an ifadesiyle tombul papatya perisini görmelerini umarım. Ah, en afacan periler bile ona sataşmazdı. Gerçi papatya perisi, onların türünden değil, taşralı perilerdendi. Başındaki beyaz, ponponlu yatak şapkasıyla elleri cebinde tek başına dolaşırdı. Ne kadar da şirindi! Daha sonra karşıma çıkan diğer yaban çiçekleri kadar güzel olmasa da, görünüşü ve kendinden emin duruşuyla gördüğüm en sevimli periydi.

4. Bölüm

“Kayık ne kadar su aldıysa, yakındır o kadar yardım da.”

–Sör Aldingar’ın Baladı

Artık gitme vaktimin geldiğini düşünen ev sahibem iyice huzursuzlanmaya başlamıştı. Ben de misafirperverlikleri için içten teşekkürlerimi sunduktan sonra annemle kızın yanından ayrılarak küçük bahçeden geçtim ve ormana doğru yola koyuldum. Bahçedeki çiçeklerden bazıları ormana kadar yayılmış, köklerini yol boyunca dört bir yana salmışlardı fakat orman, çok geçmeden perilerin istemeyeceği kadar sık ve loş bir hâle geldi. Yolun her iki yanında açmış olan bazı uzun zambaklar, yeşilliğin daha da ortaya çıkardığı göz kamaştırıcı beyazlıktaki kocaman çiçekleriyle özellikle dikkatimi çekti. Kararan havayla her çiçeğin kendine özgü bir ışık yaydığını fark etmiştim. Gündüz olduğu gibi ortak bir ışık kaynağından değil, çiçeklerin kendisinden yayılan bu garip ışıklar olmasa çiçekleri görmem bile mümkün değildi. Her bitki kendine yetecek kadar ışık yayıyor; yalnızca çevresine zayıf gölgeler düşürebiliyor ya da etrafındaki nesnelere kendi haresinin belli belirsiz bir renginden fazlasını yayamıyordu. Ben yanlarından geçerken yukarıda bahsettiğim zambaklardan, çan çiçeklerinden, yüksükotlarından ve çan şeklindeki diğer tüm çiçeklerden

meraklı kafalar uzanıyor, bana bir bakış attıktan sonra hemen geri çekiliyordu. Çiçekler ve periler arasındaki ilişki salyangozlar ve kabukları arasındakine benziyordu. Ancak gördüğüm perilerden bazılarının davetsiz misafir olduklarına ve toprak üzerinde yetişen sürüngen bitkilerde yaşayan cüce periler ya da goblin perilerinin türünden geldiklerine emindim. Kalla zambaklarının taç yapraklarının arasından koca kafalı, kaba suratlı yaratıklar, kutunun içinden fırlayan o yaylı kuklalar gibi ortaya çıkıyor; beni görünce suratlarını ekşitiyor ya da yavaşça, sinsi sinsi yaprağın kıyısına ilerleyip bana su fışkırttıktan sonra deniz salyangozlarının kabuklarında yaşayan yengeçler gibi geri kaçıyorlardı. Daha sonra, bir dizi uzun boylu deve dikeninin arasından geçerken dikenlerin perilerle dolu olduğunu fark ettim. Periler, çiçeklerinin ardından kafalarını uzatarak bana bir bakış attıktan sonra aynı hızla geri çekiliyorlardı. Kendi aralarında konuşuyorlardı; benim de duymamı istedikleri açıkça belli olsa da konuşan periye doğru her döndüğümde peri, hemen otların arkasına saklanıyordu. “Şuna bak! Şuna bak! Baş olmayan bir hikâyeye başlamış, hiçbir zaman bir sonu da olmayacak. Hehehe! Şuna bak!”

Ben ormanın derinliklerine doğru ilerledikçe buna benzer olaylar azalarak yerini başka manzaralara bıraktı. Yaban sümbüllerinden oluşan küçük bir orman; eğik boyunlarıyla neredeyse hareketsiz duran, birbirlerini çiçeklerinin sapından tutan zarif yaratıklarla dolup taşıyordu. Bu kalabalık çan kulesi, esen her hafif rüzgârla usul usul salınıyordu. Yakınlarında biçim ve duruşları sümbüllerden farklı olan bir grup yuvarlak yapraklı çan çiçeği, gelecek bir çağrıya yanıt vermeleri istenene kadar hazırolda bekleyen küçük melekler gibi duruyordu. Ormanın daha karanlık köşelerindeki ağaçların yosun tutmuş köklerinde ya da küçük çimen öbeklerinde, her biri kendi yeşil ışık küresinde yaşayan, çimenlerle gölgelerinden bir ağ dokuyan kandil böcekleri parıldıyordu.

Bizim dünyamızdaki kandil böceklerinden farkları yoktu; kandil böcekleri her yerde periydi. Gündüzleri böcek, kendi türünün ortaya çıkabileceği vakit olan geceleri de kandil böceği olarak diğerlerine karşı da kendileri gibi davranabiliyorlardı. Fakat burada düşmanları da vardı. Büyük ve güçlü bazı böcekler, bugüne kadar gördüğüm en hantal aceleyle, fil yavruları gibi beceriksizce hareket ederek görünüşe göre kandil böceği arıyorlardı. Bunlardan biri, ona çimenlerden oluşan bir orman ya da yosunlardan oluşan bir çalılık gibi görünen yeşilliklerin arasındaki bir kandil böceğini gözüne kestirerek üstüne atıldı ve kandil böceğinin nafil direnişine rağmen onu alıp götürdü. Amaçlarını merak ederek böceklerden birini izlemeye başladım ve asla açıklayamayacağım bir şeyi keşfettim. Gerçi Periler Diyarı'nda her şeyi açıklamaya çalışmanın anlamı yoktur; bu diyarı ziyaret eden herkes çok geçmeden işlerin belli bir şekilde yürümesi gerektiği fikrini unuttur ve tıpkı durmak bilmeyen bir merak duygusuna sahip bir çocuğun hiçbir şeye şaşırması gibi, her şeyi olduğu gibi kabul eder. Size gördüğüm şeyden bahsedeyim. Toprağın üzerinde, orada burada, her yerde toprak topaklarına benzeyen, kestane boyutunda koyu renkli yumrular vardı. Böcekler, ikili gruplar hâlinde bu topakları arıyordu. Bulduklarında ise böceklerden biri topağın başında beklerken diğeri bir kandil böceği bulabilmek için aceleyle koşturuyor; varsayımlarıma göre, bir şekilde diğeriyle haberleştikten sonra kandil böceğini bulan böcek diğerrinin yanına geliyor ve kandil böceğinin parlayan kuyruğunu koyu renkli topağa doğru tutuyordu. Kandil böceğinin ışığı bir anda bir roket gibi havaya fırlayarak en yüksek ağacın seviyesine ulaşıyor, yine bir roket gibi patlayarak rengarenk kıvılcımlardan şatafatlı bir yağmur gibi üzerlerine yağıyordu. Altın ve kırmızı, mor ve yeşil, mavi ve pembe kıvılcımlar ormandaki ağaçların karanlık tepelerinin altında ve sütuna benzer gövdeleri arasında birbirleriyle iç içe, alt alta, üst üste geçiyordu. Böcekler gördüğüm kadarıyla aynı

kandil böceğini bir daha kullanmıyorlar, küçük gösterilerinden zarar görmemiş gibi görünen kandil böceğinin gitmesine izin veriyorlardı.

Diğer yerlerde ise göz alıcı renkleriyle bir ileri bir geri uçuşan, dönen, bükülen, kesişen, birbirine dolaşan hareketleriyle ateş böceklerinin dansı tüm yaprakları aydınlatıyordu. Bazı büyük ağaçlar, yaydıkları fosforlu ışıklarla parıldıyordu. Sızdırdıkları cılız ışıktan, köklerinin toprakta izledikleri rotayı takip edebiliydiniz. Her dal, yaprakların üzerindeki her damar soluk ateşten çizilmiş bir yol gibiydi.

Ormanda ilerlediğim bütün bu süre boyunca, periler kadar küçük olmayan bazı figürlerin yakın mesafeden beni takip ettiği hissini içimden atamamıştım. Ay, ağaçların arasından ışınlarını gönderebilecek kadar yüksekteydi ve yalnızca yarım ay olmasına rağmen ışığı olağandışı bir şekilde parlaktı; fakat henüz bu şekillerden hiçbirini gözlerimle görememiştim. Yine de beni izleyen her neyse; bakışımı çevirdiğim yön haricinde her yerde görünürleşip bakışımı bulunduğu yere çevirdiğim anda görünmezleştiğini ya da ormanda görmeyi yadırgamayacağım başka bir şekle dönüştüğü fikrini kafamda evirip çeviriyordum. Orman, yalnız olmadığım hissi haricinde bir insanın varlığına dair herhangi bir iz taşımıyordu. Gözlerim sık sık insan sandığım şekillere takılsa da çok geçmeden yanıldığımı anlıyor; bu şekillere tüm dikkatimi verdiğim an aslında bir çalılık, bir ağaç ya da bir kaya olduğunun farkına varıyordum.

Çok geçmeden üzerime belli belirsiz bir huzursuzluk hissi çöktü. Ara sıra kısa süreli de olsa kendimi rahatlatmayı başarsam da huzursuzluğum; sanki çevremde bir yaklaşıp bir uzaklaşsa da gittikçe aramızdaki mesafeyi kapatan bir musibet geziniyormuş gibi, yavaş yavaş artıyordu. En sonunda, her yerde karşıma çıkan şen şakrak perilerin gösterilerinden aldığım zevk gitgide azalarak yerini, hiçbir şeyle bağdaştıramadığım bir endişe ve korkuya bıraktı. Aniden, beni korkudan titreten bir dü-

şünce aklımdan geçti: “Dişbudak beni arıyor olabilir mi? Belki de gece yürüyüşlerinde izlediği yol, gitgide benim yoluma yaklaşıyordur.” Dişbudağın, benim bulunduğum yerin tam tersi bir yöne doğru ilerlediğini düşünerek kendimi rahatlatmaya çalıştım. Son iki-üç saattir doğruya doğru ilerliyordum. O da yolunu değiştirmediyse birbirimizden çok uzakta olmalıydık. Tüm bedenimi saran bu korkuya karşı tüm irademle mücadele ederek ve zihnimi başka düşüncelerle meşgul etmeye çalışarak yoluma devam ettim. Bir anlığına bile gardımı indirirsem korkunun ağırlığı altında ezileceğimi bilsem de yaklaşık bir saat boyunca durmadan yürüyebilmişim. Neden korktuğumu bilmiyordum. Düşmanımın nasıl bir şey olduğuna dair en ufak bir fikrimin olmadığı, nasıl ve neden bana saldıracağını bilmediğim bu durumda kapana kısılmışım ve kulübedeki kadından sorduğum sorulara açıklayıcı herhangi bir yanıt da alamamışım. Kendimi nasıl savunacağımı hatta düşmanımın varlığının nasıl farkına varacağımı bile bilmiyordum. Bu zamana kadar tehlikede olduğuma dair tek belirti, içimdeki bu anlaşılması güç korkuydu. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, batıdaki bulutlar gökyüzünde neredeyse tepeye yükselmişti ve ay ile bulutlar arasındaki mesafe gittikçe azalıyordu. Aceleci bulutlardan bazıları aya varmıştı bile. Ayın ışınları, artık gittikçe kalınlaşan bir buhar zarından güçlkle sızmaya çalışıyordu.

Kısa bir süre sonra ay, bir anlığına neredeyse tamamen karanlığa büründü. Ay, zıtlığın artırdığı bir parlaklıkla tekrar ortaya çıktığında, önümde uzanan keçi yolunda, ağaçların geri çekilerek yeşil bir çimenlik alan yarattığı yerde tüm boğum ve kabartılarıyla büyük bir elin gölgesini apaçık gördüm. Tüm korkuma rağmen parmaklarının bombeli uçları özellikle dikkatimi çekmişti. Aceleyle çevreme bakınsam da böyle bir gölge oluşturacak hiçbir şey göremiyordum. Artık endişelerimi yönlendirebileceğim somut bir şey olduğu için; tehlikede olduğum hissiyatı ve harekete geçme isteği, korkunun en kötü özelliği

olan o tutukluğun üstesinden gelmişti. Bir an durup düşündükten sonra; bu gerçekten de bir gölgeyse, sahibini yalnızca gölge ve ay arasında bulabileceğime karar verdim. Tüm dikkatimi vererek baksam da gölgenin ait olabileceği hiçbir şeyi göremiyordum, çevrede bir dişbudak ağacı bile yoktu. Gölge hâlâ oradaydı; ancak sabit durmuyor, bir ileri bir geri hareket ediyordu. Bir seferinde parmakların kapandığını, izlediği ava karşı dizginlemeyen bir arzu duyan yabani bir hayvanın pençeleri gibi, yumruk hâline getirilerek kuvvetle sıkıldığını gördüm. Bu gölgenin kaynağını keşfetmek için tek bir yol kalmış gibi görünüyordu. Korkudan tir tir titresem de gölgenin düştüğü yere doğru cesurca ilerledim, kendimi yere atarak başımı elin gölgesi üzerine yerleştirerek bakışlarımı aya çevirdim. Aman Tanrım! O da neydi öyle? Rüya görüp görmediğimi ya da elin gölgesinin beynim korkudan donup kalana kadar beni uzandığım yerde tutup tutmadığını hâlâ bilmiyorum. Bugüne kadar gördüğüm en garip siluet karşımda duruyordu. Belli belirsiz ve karanlıktı; bedeninin ortası neredeyse tamamen şeffaf olmasına rağmen dış kısımlara doğru ilerledikçe bir gölge düşürebilecek kadar koyulaşıyordu. Artık ayı, o korkunç parmaklarının arasından görüyordum. El, avına darbe indirmeye hazırlanan bir pençe gibi havada duruyordu. Fakat istikrarsız ve titreşen yüz düpedüz korkunçtu. Görünürlüğü nabız gibi atarak değişen bu yüz, yansıttığı ışık değiştiği için değil, kendi içinden gelen bir güçle başkalaşım geçiriyordu. Nasıl açıklayacağımı bilmiyorum. Daha önce hiç böyle bir şey hissetmemiştim. Tıpkı iğrenç bir kokunun, kıvrandıran bir ağrının ya da dehşet uyandırıcı bir sesin kelimelere dökülemeyeceği gibi, ben de bu çirkinliği açıklayacak kelime bulamıyorum. Tam olarak açıklayamasam da gerçeğine az çok benzeyen ya da en azından aynı hissi verebilecek bir şeyi tarif edebilirim. Dişbudak, bir cesede benzeyen yüzüyle, bana vampirler hakkında duyduklarımı hatırlatmıştı. Yalnızca bir kıvrımdan ibaret olan ağzı haricinde yüz hatları güzel bile

sayılabilirdi. Sabit bir şekilde birbirinden ayrı duran, eşit kalınlıktaki dudakları, biraz şişmiş gibi görünmelerine rağmen çok dikkat çekmiyordu. Tabii bu özelliklerine o zaman dikkat bile *edememiştim*. O an korkudan gözüm hiçbir şeyi görmüyordu. O geceyi düşündüğümde olayın gerçekliğinden duyduğum şüpheyi tamamen ortadan kaldıran bir canlılıkla gözümde canlanan bu ayrıntıların daha sonra farkına varmıştım. Fakat Dişbudak'a dair hatırladığım şeylerin arasında en korkuncu, gözleriydi. Gayet canlılardı ama canlı olmaları hayatta oldukları anlamına gelmiyordu.

Gözleri sonsuz bir hırsla parlıyordu sanki. En vahşi yaratıkları bile bir lokmada yutabilecek bir açlık, Dişbudak'ın hayaletimsi görünüşünü tamamlıyordu. Ben dehşetten kendimi kaybetmiş bir hâlde yerde yatarken başka bir bulut, ayı gizleyerek beni, korkumun kaynağını doğrudan görmenin felç edici etkilerinden kurtardı. Karanlık, içimdeki korkuya hayal gücünü eklemişti ve hâlâ kendimi neyden savunacağımı ya da nasıl koruyacağımı bilmesem de artık korkmak için çok geçerli bir sebebim vardı. Dişbudak her an üzerime atılabilirdi. Ayağa fırlayarak nereye gittiğimi bilmeden koştum. Bildiğim tek şey oradan mümkün olduğunca uzaklaşmak istediğimdi. Keçi yoluna dikkat etmiyordum; apar topar kaçışım sırasında birçok kez ağaca çarpmaktan son anda kurtuldum.

İri yağmur damlaları, yaprakların üzerinde pıtırdamaya başladı. Gök ilk önce homurdandı, sonra gürüldedi. Koşmaya devam ettim. Yağmur hızlanıyordu. Bir süre sonra sık yapraklar daha fazla dayanamadı ve ikinci bir gökyüzü gibi, taşıdıkları damlaları üzerime yağdırdı. Sırılsıklam olsam da çok geçmeden, bunun bir önemi olmadığını görecektim. Kendimi ormanın ortasından gürül gürül akan, küçük olmasına rağmen yağmurla kabarmış bir derenin kenarında bulmuştum. İçimde, bu dereyi geçersen peşimdeki şeyden kurtulacağıma dair bir his vardı fakat bunun doğru olmadığını daha sonra öğrenecektim.

Tüm gücümle koşarak dereyi geçtim ve bir tepeye tırmanarak yalnızca büyük ağaçların yer aldığı daha açık bir alana geldim. Bu ağaçların arasından yolumu doğru olduğunu tahmin ettiğim yöne çevirdim ancak tam tersi yöne ilerleyip ilerlemediğimden de emin olamıyordum. Zihnimi bulandıran dehşet duygusu yavaş yavaş dağılmaya başlamıştı ki aniden arkamda bir yerlerde çakan bir şimşek, daha doğrusu peş peşe çakan şimşeklerden bir çağlayan, toprağın üzerinde tam önüme, önceki kadar belirgin olmasa da aynı korkunç elin gölgesini düşürdü. Yaydan fırlayan bir ok gibi son hızla koşmaya başlasam da ayağım kaymadan önce yalnızca birkaç adım ilerleyebilmiştim. Beceriksizce kendimi toparlamaya çalışırken büyük ağaçlardan birinin dibine yığıldım. Yarı afallamış bir hâlde oturarak neredeyse istemsizce arkama baktığımda görebildiğim tek şey, yüzümden bir metre uzakta duran eldi. Tam o anda iki yumuşak kolun beni arkadan sardığını hissettim. Bir kadın sesi kulağıma fısıldadı: “O goblin-den korkmana gerek yok, artık sana zarar veremez.” Bu sözün üzerine el, ateşe dokunmuş gibi aniden geri çekilerek karanlık ve yağmurun arasında ortadan kayboldu. Dehşet ve sevinç karışımı bir duyguyla, neredeyse hiçbir şeyin bilincinde olmadan oturuyordum. Hatırladığım ilk şey tepemdeki, bana büyük bir ağacın yaprakları arasından hafifçe esen bir rüzgârın sesini anımsatan alçak ve tok sestti. Tekrar tekrar aynı şeyi mırıldanıyordu: “Onu sevebilirim, onu sevebilirim; çünkü o bir erkek, ben ise yalnızca bir kayın ağacıyım.” Birinin vücuduna yaslanmış, beni saran kollardan destek alarak yerde oturduğumu fark ettim. Kollarından, normal bir insandan daha uzun boylu ve daha iri bir kadına ait olduğunu tahmin edebiliyordum. Kolların beni bırakacağından korkarak başka hiçbir uzvumu hareket ettirmeden yalnızca başımı çevirince gözlerim, kederli görünen gözlerle buluştu. Bir ağacın karanlık ve yağmurlu gölgesinde oturduğumuz için gözlerinin rengi ve ana hatlarına dair çok az şey görebiliyordum. Dinginliğin verdiği bir ağırbaşlılıkla güzel-

leşen yüzü; ona hâinden gayet memnun olsa da bir beklenti içerisindeymiş gibi bir hava katıyordu. Kollarına bakarak yaptığım varsayımların doğru olduğunu gördüm. Bir insandan çok daha iriydi fakat dev olduğu da söylenemezdi.

“Neden bir kayın ağacı olduğunu söylüyorsun?” diye sordum.

“Çünkü bir kayın ağacıyım,” diye yanıtladı aynı alçak ve ahenkli mırıltıyla.

“Sen bir kadınsın,” diye cevap verdim.

“Öyle mi düşünüyorsun gerçekten? Bir kadına mı benziyorum?”

“Çok da güzel bir kadınsın. Bunu bilmemen nasıl mümkün olabilir?”

“Böyle düşünmene çok sevindim. Bazen kendimi bir kadın gibi hissediyorum. Mesela bu gece – ve yağmur, saçlarımdan damladığı her zaman. Ormanımızda, bir gün her birimizin tıpkı sen gibi birer erkeğe veya kadına dönüşeceğimize dair eski bir kehanet dolandır çünkü. Kendi topraklarında buna benzer bir şey duymuş muydun? Bir kadına dönüştüğümde mutlu olacak mıyım? Sanırım mutlu olmayacağım çünkü yalnızca buna benzer gecelerde kendimi kadın gibi hissediyorum. Ama her şeye rağmen bir kadın olmayı çok istiyorum.”

Konuşmasını bölmeden onu dinledim çünkü sesi, müziği andıran tüm seslerin bir araya gelmiş hâli gibiydi. Son sözünün üzerine ona kadınların mutlu olup olmadığına dair bir fikrim olmadığını söyledim. Mutlu olmayan bir kadın tanıyordum ve onun fani dünyanın özlemini çektiği gibi, o güne kadar ben de Periler Diyarı’nın özlemini çekiyordum. Ama ikimiz de gençtik; belki de insanlar yaşlandıkça mutlu oluyorlardır diye düşündüm. Gerçi buna çok da inandığım söylenemezdi.

İçimi çekmekten kendimi alamamıştım. Hâlâ beni saran kollarıyla bunu hissetti ve kaç yaşında olduğumu sordu.

“Yirmi bir,” diye yanıtladım.

“Ah, sen daha bir bebeksin!” dedi ve yanağıma rüzgârı, gü-

zel kokuları andıran bir öpücük kondurdu. Kalbimi canlandıran bu öpücükteki sadakati hissettim. Artık o tüyler ürpertici Dişbudak'tan korkmuyordum.

“Şu korkunç Dişbudak benden ne istiyordu?” diye sordum.

“Tam olarak bilmiyorum ama sanırım seni ağacının dibine gömmek istiyor. Fakat sana elini bile süremeyecek, çocuğum.”

“Bütün dişbudak ağaçları onun gibi korkunç mudur?”

“Hayır. Hepsi huysuz, bencil yaratıklardır. Kehanet doğrusa ne kadar da kötü kalpli birer insan olurlardı kimbilir. Ama bu dişbudağın kalbinde, birkaç kişi haricinde kimsenin bilmediği bir delik var, onu hep doldurmaya çalışsa da başaramıyor. Bu yüzden senin peşinde olmalı. Bir gün gerçekten de insana dönüşüp dönüşmeyeceğini merak ediyorum. Dönüşürse umarım onu öldürürler.”

“Beni ondan kurtardın, ne kadar da iyi kalplisin!”

“Bir daha senin yanına bile yaklaşmamasını sağlayacağım. Ancak ormanda bana benzeyen bazı ağaçlar var, ne yazık ki seni onlardan koruyamam. Yalnızca tek bir tavsiye verebilirim. Bu çok güzel yaratıklardan biriyle karşılaşırsan, etrafından dolaşmaya çalış.”

“Sonra ne yapacağım?”

“Daha fazlasını söyleyemem. Şimdi saçımdan bir tutamı sana ilıştirmem lazım ki Dişbudak bir daha sana dokunamasın. Hadi, birazını kes. Siz erkekler hep yanınızda o garip kesme şeylerini taşıyorsunuz.”

Bedenime doladığı kollarını hareket bile ettirmeden uzun saçlarını sallayarak üzerime düşürdü.

“Bu güzel saçlarını kesemem. Çok yazık olur.”

“Kesemezmiş! Bu ormanda saçlarımı bir daha kullanmam gerekeceği zamana kadar yeterince uzayacaklar, merak etme. Bir daha hiç gerekemeyebilir de, bir kadın olana kadar tabii,” diyerek içini çekti.

Elimden geldiğince nazik bir şekilde, o güzel başını üze-

rime doğru eğerken, bıçağımla koyu renk dalgali saçlarından uzun bir bukle kestim. İsim bittiğinde ürpererek derin bir nefes aldı. Sanki çok büyük bir acıya, dişini sıkarak herhangi bir acı belirtisi göstermeden katlanıyordu. Ardından saç elimden aldı ve garip, ahenkli bir şarkı söyleyerek üzerime doladı. Şarkının sözlerini tam olarak anlamasam da üzerimde şöyle bir etki bırakmıştı:

“Seni önceden görmedim asla;
Seni görmüyorum hâlâ daha;
Fakat sevgi, destek ve keder, güzeller güzeli
Ömrümün sonuna kadar, yaptı benim seni.”

Daha fazlasını kelimelere dökemiyorum. Kayın ağacı, işini bitirdikten sonra kollarını tekrar bana dolayarak şarkı söylemeye devam etti. Yaprakların üzerine düşen yağmur damlaları ve hafiften esmeye başlamış bir rüzgâr şarkısına eşlik ediyordu. Dingin bir trans hâliyle sarıp sarmalanmış gibiydim. Şarkısı bana ormanın, çiçeklerin ve kuşların sırrını anlattı. İlk olarak kendimi sanki güneşli ilkbahar ormanlarında çuhalar, anemonlar ve küçük, beyaz ıslıl ıslıl şeylerden (neredeyse yaratıklar diyecektim) oluşan halıların üzerinde dolaşırken her köşede yeni ve büyüleyici çiçekler keşfediyor gibi hissettim. Bir an sonra; sıcak bir yaz günü, öğlen vakti yanımda eski bir masal kitabıyla bir kayın ağacının altında bir rüyadaymışım gibi uzanıyor ya da sonbaharda, bir zamanlar beni koruyan yaprakların üzerinde yürüdüğüm için üzülüyor ve çürümenin o tatlı kokusuyla bana son bir kez daha göz kulak olduklarını hissediyor ya da soğuktan kaskatı kesildiğim bir kış akşamında, ateşin başında ısınmak için eve doğru yol alırken başımı kaldırıp ağ gibi birbirine dolanmış dalları arasından opal kuşağına sarınmış soğuk, karlı aya bakıyordum. En sonunda uyuyakalmış olmalıyım. Gün doğmadan hemen önce kendimi, günün parlak ışıklarının

aydınlattığı göz kamaştırıcı bir kayın ağacının altında *uzanır* hâlde bulana kadar ne olup bittiğinden haberim yoktu. *Taze* kayın yapraklarından bir kemer belime dolanmıştı. Ah! *Periler* Diyarı'ndan dönerken yanımda hatıralardan başka hiçbir *şey* getiremedim. Ah hatıralar! Kayın ağacının geniş dalları *üzere* rime doğru sarkıyordu. Henüz gelişmemiş dallar gibi şişmiş o eğik yüzeyinin üzerindeki geniş kıvrımlarıyla pürüzsüz gövdesi göğe doğru uzanıyordu. Yaprak ve dalları, beni uyutan o şarkıya devam etse de şarkı, şimdi daha çok bir veda şarkısına benziyordu. Gitmeye gönülsüz bir şekilde uzun bir süre ağacın altında otursam da henüz bitmeyen serüvenim, beni yoluma devam etmeye zorladı. Harekete geçmeliydim. İyice yükselen güneşle ayağa kalkarak kollarımı, elimden geldiğince kayın ağacına sardım ve ağacı öperek ona veda ettim. Titreşen yapraklar, üzerlerinde kalan birkaç damla yağmuru ayaklarımın dibine düşürdü ve ben yavaş yavaş uzaklaşırken kulağıma çalınan bir fısıltı aynı sözcükleri tekrarladı: “Onu sevebilirim, onu sevebilirim; çünkü o bir erkek, ben ise yalnızca bir kayın ağacıyım.”

5. Bölüm

“Hayatın coşkusu onu yıkamışçasına
Pürüzsüz ve kusursuzdu, ya da uyku
Göz kapaklarına konmuşçasına.
Arıyı papatyadan ayırmak daha kolay olurdu.”
–Thomas Lovell Beddoes, “Pygmalion”

“Bembeyazdı, baharda açan zambak gibi,
Ya da kar kadar kış günlerindeki.”
–Sör Launfal’ın Romansı

Gemiz sabah havasını içime çekip kendimi yeniden doğmuş gibi hissederek yürüdüm. Ruh hâlime gölge düşüren tek şey, dün geceki dostumu her düşündüğümde içime düşen hem kederi hem de mutluluğu içinde barındıran duyguydu. “Ama...” diye düşündüm. “O üzgünse bile bunu değiştirmek için yapabileceğim hiçbir şey yok. Ve eminim ki bu kadar güzel bir gün, beni neşelendirdiği gibi onun da neşesini yerine getirecektir. Belki de artık hayatı, gelse de kalamayan bir şeyin anısına sahip olduğundan, daha da zenginleşecektir. Ve eğer gerçekten de bir gün bir kadına dönüşürse bir yerlerde tekrar karşılaşmayacağımızı kim bilebilir? Evren rastlantılarla dolu.” Kendimi rahatlatmaya çalışsam da

sanki onu bırakmamam gerekiyormuş gibi, vicdan azabı çekerek yoluma devam ettim. Bugün, benden kaçmayıp yanlarından geçerken beni izleyen ve sık sık yaklaşarak beni daha yakından inceleyen tavşanların, kuşların, sincapların, farelerin ve sayısız birçok orman sakininin uysallığı haricinde bu ormanı, bizim dünyamızdaki ormanlardan ayıran pek bir şey yoktu. Bu yabani hayvanların cesaretinin cehaletten mi, yoksa daha önce onları inciten herhangi bir insanla karşılaşmamalarından mı geldiğini bilmiyordum. Bir keresinde durmuş, başımın üzerindeki ağacın dalından sarkan bir parazitin ele geçirdiği şahane bir çiçeği seyrederken beyaz, büyük bir tavşan yavaşça yanıma yaklaştı. Küçük ayaklarından birini benim ayağımın üzerine koyarak benim çiçeğe baktığım gibi, o da kırmızı gözleriyle bana baktı. Eğilerek tavşanı okşadım; fakat kucağıma almaya çalıştığımda arka ayaklarını yere vurarak hızla benden kaçsa da gözden kaybolmadan önce birkaç kez arkasını dönerek bana baktı. Arada sırada uyurgezer gibi hareket eden soluk bir insan silueti uzakta, ağaçların arasında belirir ve kaybolurdu. Ancak hiçbirini yanıma yaklaşmıyordu.

O gün ormanda yiyecek bulabilmişim. Orman ne olduğu belirsiz kabuklu yemişler ve daha önce hiç görmediğim meyvelerle dolup taşıyordu. Bulduklarımı yiyip yememem gerektiğine dair tereddüt etsem de Periler Diyarı'nın havasını solumama rağmen hayattaysam, yiyeceklerinin de bana zarar vermeyeceğini düşündüm. Mantığım beni yanıltmadı; hatta sonuç, umduğumdan daha da iyiydi. Yiyecekler açlığımı yatıştırmakla kalmamış, duyularımda öyle bir değişikliğe neden olmuştu ki çevremdeki şeylerle daha derin bir ilişki kurabildiğimi hissetmişim. İnsan silüetleri artık daha yoğun ve belirgin, daha gerçekçi görünüyordu. Şüpheyi düşüğümde, hangi yöne gitmem gerektiğini daha iyi biliyor gibiydim. Kuşların şarkılarını bir nebze anlamaya başlamıştım fakat kelimelere dökemiyordum. Şaşırtıcı bir şekilde zaman zaman kendimi, iki sincap ya

da maymun arasındaki konuşmayı, sanki benim için olağan bir şeymiş gibi dikkatle dinlerken buluyordum. Konuştukları konular pek de ilginç sayılmazdı. En iyi fındıkların nerede olduğu, fındıkları en iyi kimin kırdığı ya da kış için en fazla stoku kimin yaptığı gibi (fındıkları nereye sakladıklarını söylemiyorlardı), günlük hayatlarının gereksinimlerinden bahsediyorlardı. Hayvanların konuşmalarıyla insanların havadan sudan sohbetleri arasında pek de büyük bir fark yoktu. Bazılarının konuştuğunu hiç duymadım; onları çok heyecanlandıran bir durum haricinde konuştuklarını da sanmıyorum. Fareler konuşuyor; kirpiler ise epey ağırbaşlı görünüyordu. Toprağın üstünde birkaç köstebek görmüştüm ancak birbirlerine tek kelime ettiklerini bile görmedim. Ormanda hiç vahşi hayvan yoktu; en azından benim karşıma, bir yaban kedisinden büyük herhangi bir hayvan çıkmadı. Ormanda çok sayıda yılan vardı ve eminim aralarında zararlı olanlar da vardı fakat hiçbiri beni sokmadı.

Öğleden hemen sonra çıplak, kayalık bir tepeye ulaştım. Çok yüksek olmasa da epey dik olan tepenin üzerinde herhangi bir ağaç hatta neredeyse bir çalı bile olmadığından güneş ışınlarına karşı tamamen korunmasızdı. Tepeyi görür görmez içimden bir his, yanlış yöne gittiğimi, yolumu değiştirmem gerektiğini fısıldadı ve ben de, bu sese kulak vererek hemen tepeye tırmanmaya koyuldum. Sıcak ve yorgunluktan kan ter içinde kalmış bir hâlde tepeye ulaşarak çevreme baktığımda, ormanın dört bir yanımda göz alabildiğince uzandığını gördüm. İnmek üzere olduğum tarafta ağaçların, diğer tarafta olduğu gibi tepenin eteklerine kadar gelmediğini fark ettim; tırmanışın zorluğuyla kıyaslandığında inmesi çok daha zor olacak gibi görünüyordu. Tam başımı sokacak bir yer bulmayı ertelediğim için pişman olmaya başlamıştım ki gözüm parçalanmış kayaların arasından, küçücük bir dere boyunca ilerleyen doğal bir patikaya takıldı. Bu patikanın inişimi kolaylaştıracağını umuyordum. Şansımı denemeye karar verdim ve inişin çok da zor olmadığını keş-

fettim. Yine de, tepenin eteğine ulaştığımda çok yorulmuş ve sıcaktan bitkin düşmüştüm. Tam patikanın sona erdiği yerde büyük bir kaya yükseliyordu, birbirinden güzel çiçek açmış çalılar ve sürüngen bitkilerle kaplıydı üstü: Bunlar yüzünden neredeyse kayadaki bir açıklığı gözden kaçıracaktım. Patika, doğrudan bu açıklığa gidiyor gibi görünüyordu. Gölge vaadine dört elle sarılarak açıklıktan içeri girdiğimde karşıma tüm köşeleri sık yosunlarla sarılmış, her çıkıntısı eğrelti otlarıyla dolu, taştan bir oda çıktı. Otların biçimleri, renkleri ve gruplaşarak oluşturdıkları manzara içime bir şiir gibi işlemişti sanki. Böyle bir uyum, yalnızca bu otların bir amaç uğruna bir araya gelmesiyle ortaya çıkabilirdi. Tertemiz bir su kaynağı, köşelerden birindeki yosunlanmış bir oyuğu dolduruyordu. Sudan içtiğimde hayat iksirinin ne demek olduğunu öğrenmiştim sanki. Ardından kendimi, açıklığın iç tarafı boyunca bir sedir gibi uzanan yosunlu bir tümseğin üzerine bıraktım, bir süre hayallere dalıp gittim. Birbirinden güzel şekiller, renkler ve sesler beynimi, davetsiz gelip mazeretsiz gittikleri bir ortak salon olarak kullanıyorlardı sanki. Daha önce bu kadar basit şeylerden mutlu olabileceğimi hayal bile edemezdim. Bu şekilde bir saat, belki de daha uzun bir süre orada uzanmış olmalıydım. Zihnimdeki ahenkli karmaşa biraz dindiğinde, gözlerimi karşımdaki kayanın üzerindeki garip, eskimiş bir alçak rölyefe diktiğimi fark ettim. Ben orada oturmuş karşımdakinin şeyin ne olduğunu düşünürken Pygmalion'un yaptığı heykelin canlanmasını bekleyişi aklıma gelmişti. O hikâyede de heykeltıraş, her an kaidesinden inerek ona sarılacakmış gibi görünen heykele gözlerini dikmiş, heykel-den daha hareketsiz bir şekilde bekliyordu.

“Ne kadar da güzel bir hikâye,” diye düşündüm. “Girişindeki çalılıkların ışık içeri girebilsin diye kesildiği, gözden uzak bu mağara, tam da heykeltıraşın mermer blokunu yerleştirip beyninin gizli koridorlarında çoktan bir şekle bürünmüş olan heykeli biçimlendirmek üzere seçeceği türden bir yere benziyor.

Yanılmıyorsam...” diye sözüme başladığım anda bir güneş ışını, çatıdaki bir çatlaktan içeri sızarak kayanın çıplak bir kısmını aydınlattı. “...bu kaya da mermer, yeterince beyaz ve kaderi, heykeltıraşın ellerinde ideal bir kadına dönüşmek olsa da herhangi bir bedene dönüştürülebilecek kadar zarif.”

Bıçağımı çıkararak üzerinde uzandığım kayanın yosununu kazıdığım da, kayanın sıradan bir mermer değil, kaymak taşı olduğunu ve bıçağımın kenarının, üzerinde yağ gibi kaydığını görerek şaşırdım. Nedenini bilmesem de olağandışı da demeyecek bir dürtüyle kayanın üzerindeki yosunu kazımaya giriştim ve çok geçmeden kayanın neredeyse tamamının cilalı, cilalı olmayan yerlerinin ise en azından pürüzsüz olduğunu gördüm. Yaklaşık bir metre karelik bir alanı temizledikten sonra, çatlaktan sızan güneş ışınları, kaymak taşının bıçağımla yüzeyini kazıdığım yer haricinde tamamen cilalanmış olduğunu ele veren hafif bir şeffaflığı ortaya çıkardı. Şeffaflığın belli bir sınırı vardı ve daha sert ve beyaz mermere benzeyen opak bir yüzeyde sona eriyordu. Artık yüzeye zarar vermemek için daha dikkatli çalışıyordum. İçimdeki belli belirsiz bir beklenti hissi, yerini şaşırtıcı bir ihtimale bıraktı. Ben yosunları temizlemeye devam ettikçe birbiri ardına ortaya çıkan işaretler, kaymak taşı tabakasının altında belli belirsiz bir figürün olduğu konusunda haklı olduğumu gösteriyordu. Heykelin bir kadın mı erkek mi olduğunu ise henüz bilemiyordum. Dikkati elden bırakmadan mümkün olduğunca hızlı çalışıyordum. Kayayı tamamen temizledikten sonra, diz çöktüğüm yerden kalkarak eserimin kudretine tanık olabilmek için geriye çekildiğim de, mekânın izin verdiği sınırlı ışık ve nesnenin doğasından ileri gelen hatırı sayılır ölçüdeki belirsizliğe rağmen, saf kaymak taşı blokunun içinde mermerden bir kadın olduğunu gördüm. Kadın, yüzü bana dönük olarak yan uzanmış, bir elini de yanağına yaslamıştı. Yüzüne düşen saçları, yüz ifadesini tamamen görmemi engelliyordu. Fakat yüzünün görebildiğim kadarı, kadının ku-

sursuz güzelliğine tanık olmam için yeterliydi; beni, doğada ya da sanatta o güne kadar gördüğüm her şeyden daha derinden etkilemişti. Heykelin geri kalan hatları o kadar belirsizdi ki kaymak taşının yarı opaklığı yetersiz kalıyordu. Kadının üzerindeki ince elbisenin de bu belirsizliğe katkıda bulunduğunu tahmin ediyordum. Aklımdan, büyülendikleri için biçim değiştiren veya tıpkı önümdeki bu heykel gibi hapsedilenleri anlatan sayısız masal geçiyordu. Yarı mermer yarı insan olan Büyülü Şehrin Prensi'ni, Ariel'i, Niobe'yi, Uyuyan Güzel'i, kanayan ağaçları ve diğer birçok masalı düşündüm. Bir önceki geceki, kayın ağacının leydisi ile olan maceram bile, bu heykele bir şekilde hayat verilebileceği ve leydinin, kaymak taşından lahtını kırarak varlığıyla gözlerimi şenlendirebileceğine dair umudumu körüklemeye yetiyordu. "Belki de bu mağara Mermer'in evidir," diye fikir yürüttüm. "Ve bu heykel de, mermerin ruhu olan, şekilden şekle bürünmesini sağlayan Mermer'in ta kendisidir. O zaman uyanması gerek! Ama onu nasıl uyandırabilirim ki? Uyuyan Güzel'i bir öpücük uyandırmıştı ama bir öpücük, bu kaymak taşı tabakasından ona ulaşamaz." Yine de şansımı denemek zorundaydım. Diz çökerek soluk tabutu öptüm; fakat leydi, uyumaya devam etti. Orfe'yi ve onu takip eden taşları anımsadım. Ağaçların bile onun müziğini takip etmesi, bana artık eskisi kadar saçma gelmiyordu. Peki bir şarkı bu heykeli uyandıramaz mıydı? Şarkının ihtişamı, bir anlığına da olsa istirahatın güzelliğinin önüne geçemez miydi? Güzel bir melodi, öpücüklerin erişemeyeceği yerlere ulaşabilirdi. Oturup düşündüm.

Müzikten her zaman zevk alsam da periler ormanına girmeden önce şarkı söylemeye yetenekli biri olduğum söylenemezdi. Bir sesim ve iyi bir müzik kulağım vardı; ancak ne zaman şarkı söylemeye çalışsam bu ikisi, birbirleriyle pek anlaşılamazdı. Sessizliğimi korudum. Bu sabah farkında olmadan kendimi bir şarkı mırıldanırken bulmuştum ancak bu, ormandaki meyvele-

ri yemeden önce miydi, sonra mıydı, bilemiyordum. Perilerin meyvelerinden yedikten sonra olması akla daha yatkın geliyordu ama o anda içimdeki gittikçe artan şarkı söyleme isteğinde, mağaranın köşesinde pırıl pırıl, göz gibi parlayan küçük su kaynağından içtiğim suyun da payı olmalıydı. Yere, bu gebe lahtın yanına oturdum ve yüzümü heykelin yüzüne doğru eğerek yaklaştım. Şarkımı söylemeye başladığımda kelimeler, tınılar ile bir araya gelerek ayrılmaz bir bütün hâline geliyor; her kelime yalnızca bu tonda söylenebilirmiş gibi birbirine bağlanıyordu. Şarkı şöyleydi:

“Mermer kadın, uyuyor nafile
Rüyaların öldüğü yerde!
Acaba –o derin uykularından
Rüyetlerden ibaret sadece–
Sesimi duyar mısın hafıza ve umudun
Altın pusları arasından;
Ve yüreklendirir misin beni o gölgeli
Gülüşünle, ölümle baş etmem için?

“Heykeltıraşlar takipte seni,
Yok kendilerinden başka bedenleri;
Görülerini törpüleyip, dayanıklı şekillerle,
Senin çıkardığın mermer giysileri;
Ama, sessizlikte pervane, kendileri,
Ebediyen tutuldun;
Çok arasalar da, bulamadılar seni–
Ben ise seni buldum: Uyan benim için hadi.”

Şarkıyı söylerken pür dikkat, önümdeki belli belirsiz yüzü inceliyordum. Bir anlığına, soluk kaymak taşından peçenin gizlediği başının, sanki iç çekermiş gibi hareket ettiğini gördüğümü sandım. Fakat emin olabilmek için daha da dikkatli bir

şekilde heykeli incelediğimde hiçbir hareket gözüme çarpmadı. Hayal gördüğümü düşünsem de şarkımı söylemeye devam ettim:

“Gerisi doluydu baştan aşağı güzellikle,
Ve ümitsizliğe düşürürdü, inan ki;
Çık öne, başka bir göreve
Kraliçesi için geçildi şevkle harekete.

“Seni uyandırmak için yıllar gerekiyorsa
O uyku dolu yalnızlıklarında
Gel, uyurgezer, gidelim
O dost canlısı, uyuyan koruya.

Ormandaki rüyalar tatlıdır daha,
Korkutmaz seni çevreleyen fırtına;
Dinlenme ihtiyacı bu kadar şiddetliyken
Mağarana doğru ilerlemeye başla.

“Eğer ki başka tercihin varsa yine de
Mermer, büyüğü olsun üzerime;
O derin uykun beni de sarsın,
Bir rüyaya dalayım ben de seninle!”

Tekrar durakladım ve sanki bakışlarım, içine işleyerek bu güzel yüzün her hattını aydınlığa kavuşturabilecekmiş gibi, gözlerimi taştan kefene diktim. Bu sefer de yanağının altına yerleştirilmiş olduğu el biraz aşağıya kaymış gibi görünüyordu. Ama elinin ilk başta tam olarak nerede durduğuna dikkat edip etmediğimden emin olamıyordum. Onu canlı görmeye duyduğum arzu, artık bir ihtiyaca dönüşmüştü. Şarkıma devam ettim:

“Yoksa sen Ölüm’ün kendisi misin, ey kadın? Zira

Ben söylüyorum şarkılarımı yanında,
Hayat denen şey sakladı gökkubbeyi,
Dışdünyadaki her şey böyle ölüverdi.

“Evet, ölüyüm; sen tüm yaşamımı

Kendi üzerine çektiğinden dolayı.
Sevginin ölü kameri! Şafak söksün artık:
Uyan! Uyan da kaçsın karanlık.

“Latif taşın soğuk hanımı!

Uyan! Çürüyeceğim yoksa burada;
Ve sen kalmayacaksın yalnız daha,
Bedenim ve ben yakınındayım çağlarca,

“Ama sözler nafiler; reddet hepsini—

Dile gelseler de güçsüzdürler:
Dinle de duy derinlikten gelenleri,
Yüreğimin o sestten yoksun özlemini.”

Tam o anda hafif bir çatırtı duydum. Beyaz ve ince bir elbiseye sarınmış beyaz bir silüet, aniden kayanın içinden çıkarak bir anlığına duraksadıktan sonra belirmesiyle kaybolması bir olan hayaletler gibi süzülerek, ormana doğru parıltılar saçarak uzaklaştı. Mutluluk ile şaşkınlık tekrar hareket etmeme izin verir vermez mağaranın ağzına koştum, güneş ışınlarından oluşan bu gölde; uçmaktan ziyade, süzülerek ilerleyen tek şey olan ve güneş ışınlarının aydınlığında daha da parlayan beyaz silüetin ormanın kenarındaki küçük açıklığı geçişini izledim. Umutsuzlukla arkasından bakıyordum. Buldum, serbest bıraktım, kaybettim! Peşinden gitmek beyhude bir çaba gibi görünse de gitmek zorundaydım. Hangi yöne gittiğini hafızama kazıyarak, bir kere bile arkama dönüp ıssız mağaraya bakmadan ormana doğru koştum.

6. Bölüm

“Ah, dikkatli olmalı insan, dilekleri yerine geldiğinde, işleri yolunda gittiğinde ve sınırsız mutluluğa eriştiğinde.”

–Friedrich de la Motte Fouqué, *Tılsımlı Yüzük*

“Kırmızı dudakların, solucanlar gibi,
Geziniyor yanaklarımda.”

–William Motherwell

Gepenin eteklerinden ormana doğru ilerlerken adımlarımı yavaşlatan başka bir görüntü karşıma çıktı. Batmakta olan güneşin ışınları batıdaki bir açıklıktan bir nehir gibi akarak bulunduğum yeri görkemli bir parıltıyla dolduruyordu. Kırmızı bir zırh giymiş gibi görünen bir atlıysa sanki bu akıntıyı takip edermişcesine bana doğru geliyordu. Gün batımında, atı bile alnından kuyruğuna kadar kıpkırmızı görünüyordu. İçimde bu şövalyeyi daha önce gördüğüme dair bir his vardı fakat o bana doğru yürürken gördüğüm yüz hatları hiç tanıdık gelmiyordu. Karşı karşıya gelmeden hemen önce, kulübedeki o eski kitapta okumayı yarım bıraktığım hikâyede adı geçen, paslı zırhıyla Sör Percival aklıma geldi. Şövalyenin bana hatırlattığı kişi o olmalıydı. Zırhı, gerçekten de başlığından topuklarına kadar ince bir pas tabakasıyla

kaplıydı. Mahmuzları güneş ışığı altında altın rengine parılda da demirden dövülmüş baldır zırhları kor gibi kıpkırmızı görünüyordu. Bileğinden sarkan gümüş ve bronzdan ÇİVİLİ GÜRZ ışıltıyor, çevresine kırmızı bir parlaklık yayıyordu. Kılık kıyafeti baştan aşağı berbat olsa da yüzündeki ifade, görünümüne uymuyordu. Şövalye, kasvetli denebilecek kadar üzgündü ve yüzünde utanca benzer bir ifade vardı. Başı öne düşmüş, kederden beli bükülmüş olsa da asil ve gururlu görünüyordu. Atı da sahibinin hüznünden payını almış gibiydi; adımları yavaş ve cansızdı. Şövalyenin miğferindeki beyaz kuş tüyünün bile solarak sarktığını fark ettim. “Mızrak dövüşünde yenilmiş olmalı,” dedim kendi kendime. “Yine de, bedeni yenildiği için ruhen de yenilmek, asil bir şövalyeye yakışmıyor.” Benim varlığımın farkına bile varmamış gibi görünüyordu. Başını kaldırıp bana bakmadan yanımdan geçip gitmek üzereydi. Sesimin ilk tınısı kulaklarına ulaştığında savaşmaya hazırmış gibi görünse de çok geçmeden, utanca benzer bir kızarıklık, yüzünün miğferinden görünen kısmını kapladı. Selamıma soğuk fakat nazik bir cevap verdikten sonra yanımdan geçip gidiyordu ki aniden dizginleri çekti ve bir anlığına hiç kıpırdamadan durduktan sonra atını geri çevirerek yanıma geldi.

“Bir şövalye olarak böyle görülmekten utanç duyuyorum,” dedi. “Fakat bana, seni bir konuda uyarmak yaraşır ki şövalyeyi alt eden uğursuzluk, ozanın da başına gelmesin. Sör Percival ve...” Tam bu anda öyle bir ürperdi ki zırhı cınladı. “...Kızılağacın Kızı hikâyesini hiç okudun mu?”

“Bir kısmını,” dedim. “Dün bu ormanın girişindeki bir kulübede o hikâyeden bahseden bir kitabı bulmuştum.”

“O zaman dikkatli ol,” diye cevap verdi. “Zırhıma bak! Ben uyarıları dikkate almadım ve onun başına gelenler benim de başıma geldi. Bir zamanlar mağrur olan ben, artık naçizim. Kızılağaç çok güzeldir; ondan sakınmalısın.” Başını yerden kaldırarak

ekledi: “Bu zırh, yalnızca şövalyelere yaraşır karşılaşmalarda al-
dığım darbelerle parlayacak; ta ki son pas zerresi de suçluların
ve asil düşmanların savaş baltaları ve kılıçlarının dokunduğu
yerden dökülene kadar... İşte o zaman başımı yerden kaldıracak,
yaverime, ‘Vazifeni yerine getir ve bu zırhı parlat,’ diyeceğim.”

Ben ağzımı açıp cevap veremedem atını mahmuzlayarak zır-
hının gürültüsüyle sesimi boğarak dörtümla uzaklaştı. Bu büyü-
leyici kadın hakkında daha fazla şey öğrenme arzusuyla arkasın-
dan seslensem de boşunaydı; beni duymuyordu. “Şimdiye kadar
birçok uyarı aldım,” dedim kendi kendime. “Karşıma çıkacak
her şeye hazır olacağıma eminim. Ne kadar güzel olursa olsun
herhangi bir güzelliğin beni tuzağa düşürmesine izin vermeye-
ceğim. Bu tuzaktan kaçabilecek biri mutlaka vardır, bu adam
ben olacağım.” Böylece ben de gizemli köşelerinden birinde ka-
yıp mermer leydimi bulmayı umarak ormana doğru ilerlemeye
devam ettim. Akşamüstünün güneşi yavaş yavaş solarak yerini
nefes kesici güzellikteki alacakaranlığa bıraktı. Büyük yarasarlar,
o kendilerine özgü, bilinmeyen hedeflerinin amaçsız gösterdiği
sessiz uçuşlarına başlamıştı. Çevremdeki yarı karanlıkta beklen-
meyen köşelerden, baykuşların monoton müziği yükseliyordu.
Aydınlanmış kandil böcekleri uçsuz bucaksız evrene ışıklarını
gönderiyor; çobanaldatanlar o ahenksiz ötüşleriyle karanlığın
uyum ve dinginliğine katkıda bulunuyordu. Bu yabancı akşam
karanlığından; her biri tanımlanmamış hayali bir aşk ve özlem-
le yoğunlaşmış bir havayla insanın kalbini ezen, alacakaranlığa
özgü sayısız yabancı ses yükseliyordu. Gecenin kokuları ortaya
çıkarak sanki terk ederek geldikleri çiçekler, mazinin gözyaşla-
rıyla sulanmış gibi, beni o kendilerine özgü kederde yıkadılar.
Toprak beni bağrına basıyordu; dizlerimin üzerine çöküp top-
rağı öpebilirdim. Periler Diyarı’nda olduğumu unutmuştum;
kendimi yaşlı dünyamızın mükemmel gecelerinden birinde
yürüyormuş gibi hissediyordum. Çevremde yükselen ağaçların
gövdeleri dallar, çalılar ve yapraklarından oluşan kalın bir çatı-

yı yükseltiyordu – kuşlar ve böceklerin dünyası benim dünya-
mın üstümdeydi, onlar da kendilerine ait çalılıklara, patikalara,
açık alanlara ve meskenlere sahiplerdi, kuşların gelenekleri ve
böceklerin de zevkleri vardı. Ağaçların kocaman dalları yolu-
ma çıkıyor; kocaman kökleri ağaçların sütunlarını destekliyor ve
kuvvetle toprağa tutunuyordu. Sunduğu hazlarının mükemmel-
liğiyle yaşlı, çok yaşlı bir ormana benziyordu. Tam o anda, bu
coşkulu ruh hâlimin ortasında, yapraklardan bir kubbenin altın-
da, dev bir ağaç gövdesinin yanında, yosunlarla kaplı bir mağā-
rada ya da içine yaprakların düştüğü bir pınarın kıyısında şarkı-
larımın dış dünyaya çağırıldığı mermerden leydinin, şaşkınlığını
gizleyen alacakaranlıkta onu özgürlüğüne kavuşturan kişiyle ta-
nışmayı ve ona teşekkür etmeyi bekleyerek (beklemiyor olabilir
miydi?) oturduğunu anımsadığımda gece bir anda sevinç dolu
bir hayal alemine dönüştü. Şarkılarımın, kaymak taşının sede-
fimsi örtüsünü delerek onu mermerden çıkardığını anımsayarak
düşündüm: “Sesim, şimdi onu saran bu abanoz geceyi de delerek
ona neden ulaşamasın ki?” Sesim öyle bir hızla şarkıya dönüştü
ki şarkıya, fark etmeden başlamış bile olabilirdim.

“Çıt yok
Lakin yankılanıyor içimde,
Titreşiyor her yerde
Esrarlı bir keyifle,
Senin üzerinde sona erene dek,
Gecenin Kraliçesi!

Her ağaç,
Kasvetle gölgelenmiş,
Örtüyor gibi üzerini
Gizli, karanlık ve sevildiğini bilen,
Sessizlikle dolu
Kutsal bir odada.

“Hiçbir ay
Korkutmasın bu geceki gökyüzünü;
Ben, karanlık bir öğle vaktinde
İçimde umutla yürüyorum,
Gizli ışığımı arıyorum–
El yardımıyla seni arıyorum!

“Artıyor karanlık
Karanlığın hudutları!
Dallar arasından parıldıyor,
Tepedeki çatılardan,
Yıldız ve elmas parıltıları
Aşkı aydınlatıyor.”

Şarkımın son tınları kulaklarımdan henüz uçup gitmişti ki yakınlarımda bir yerlerde birinin alçak sesle güldüğünü duydum. Ahenkli, hafif bir iniltiyle biten bu gülüş, duyulmayacak birine değil, uzun zamandır sabırla beklediği bir şeye kavuşmuş birine ait olmalıydı. Sesin geldiği yöne döndüğümde loş, beyaz bir figürün iç içe geçmiş küçük ağaç ve çalılıkların yanında oturduğunu gördüm.

“Ah, o gülüş, benim beyaz leydime aitmiş!” diyerek kendimi onun yanına, yere bıraktım. Gittikçe çöken karanlığın ortasında, çağrımı dinleyerek mermer hapishanesinden kaçmış bu sureti görmeye çalışıyordum.

“Evet, beyaz leydin!” diye yanıtladı dünyalar tatlısı bir ses ve bir önceki günle akşamın cazibelerinin, bu doruk noktasına hazırlamış olduğu kalbimi, sessiz bir haz dalgasıyla delip geçti. Fakat itiraf etmem gerekirse; dünya üzerinde tatlılık kelimesini daha güzel gösterecek bir örnek bulunmasa da bu sesin tınısında iç müziğimin ritmine uymayan bir şeyler vardı. Aynı şekilde, elini ellerimin arasına alarak yüzünde güzelliği aramak için (ki fazlasıyla bulmuştum) ona yaklaştığımda hissettiğim soğuk ür-

pertiği de mermere dokunduğum için ürperdiğimi düşünerek göz ardı etmiştim.

Leydi elini geri çekti, o andan sonra ona dokunmama pek izin vermedi. Beni bu kadar içten karşıladıktan sonra yanına yaklaşmama izin vermemesi garip gelmişti. Bir sevgili gibi konuşsa da aramızda dağlar tepeler varmış gibi benden uzak duruyordu.

“Mağarada uyandığında neden benden kaçtın?” diye sordum.

“Öyle mi yapmışım?” dedi “Çok kaba davranmışım ama ne yapmam gerektiğini bilmiyordum.”

“Keşke seni görebilseydim. Gece çok karanlık.”

“Gerçekten de öyle. Mağarama gel. Orada ışık var.”

“Bir mağaran daha mı var?”

“Gel de gör.”

Ben ayağa kalkana kadar yerinden kıpırdamasa da ben ona doğru dönüp yardım etmek için elimi uzatmaya fırsat bulamadan ayağa fırlamıştı bile. Yanıma yaklaşarak orman boyunca bana kılavuzluk etti. Fakat bu sıcak loşlukta yürürken ne zaman neredeyse istemsiz bir şekilde kolumu ona saracakken, yüzü her zaman bana dönük bir şekilde birkaç adım uzaklaşıyor, sanki tam olarak göremediği bir düşmandan korkuyormuş gibi hafifçe eğilerek bana bakıyor; sonra da hiçbir şey olmamış gibi tekrar yaklaşarak yanımda yürüyordu. Davranışlarını garip bulsam da, daha önce de dediğim gibi, hen Periler Diyarı’nda kişilerin davranışlarının nedenini anlamaya çalışmaktan neredeyse vazgeçmiş, hem de uzun zamandır uyuduğu uykusundan aniden uyandırılan birinden, beklentilerime göre davranmasını beklemenin adil olmadığı kanaatine varmışım. Aklından neler geçtiğini bilmiyordum. Ayrıca kelimelerini özgürce kullanabiliyor olsa da dokunulma konusunda fazlasıyla narin olabilirdi.

Ormanda uzun bir yol kat ettikten sonra, soluk pembe bir ışığın yayıldığı çalılık bir alana vardık.

“Dalları bir kenara çek de içeri girebilelim,” dedi.

Bana söyleneni yaptım.

“İçeri gir,” dedi. “Hemen arkandan geliyorum.”

İçeri girdiğimde kendimi, mermer mağaradan çok da farklı olmayan küçük bir mağarada buldum. Mağara, gölgeli kayalara sarınmış çeşit çeşit yeşillik ile süslenmişti. Mağaranın en ücra köşesinde, yaprakların kısmen gizlediği küçük bir toprak lamba, yaprakların arasından ışıltıyor; birbirinden güzel gölgeler yaratıyordu. Leydi duvar kenarından süzülerek peşimden geldi ve gözlerini benden ayırmadan, en uzak köşeye, sırtını lambaya dönüp oturarak lambayı görüş alanımdan tamamen çıkardı. İşte o zaman, karşımdaki mükemmel güzelliği görebildim. Lambanın pembemsi ışığı neredeyse içinden geçiyormuş gibi görünüyordu ki ondan yansıyor olamazdı zaten. Pembenin bu narin tonu, özünde mermer beyazı olması gereken bir şeyi gölgede bırakıyor gibiydi. Tam o anda, pek de hoşuma gitmeyen bir şey gözüme çarptı. Gözlerinin beyaz olması gereken kısmı, bedeninin geri kalanıyla aynı hafif pembeye çalan tondaydı. Görünüşünü tam olarak hatırlamamam çok garip. Yüz hatlarına dair hatırladığım tek şey, tıpkı vücudu gibi çok güzel olduğunu düşündüğümdü. Ayaklarının dibine uzanarak yattığım yerden yüzünü inceledim. Bana yine hatırlayamadığım, ancak leydi her duraksadığında, düşüncelerimi ve gözlerimi onun göz kamaştıran güzelliğine dikmeme neden olan garip bir masal anlatmaya başladı. Arzu edebileceğim her şeyi bir araya getiren bu muhteşem yaz akşamında, kendimden geçmiş bir hâlde yere uzanmış; karı, fırtınaları, sağanak yağmurları ve su perilerini, ayrı düşen aşıkları ve kavuşmalarını hatırlatan bir duyguyu akla getiren bu masalı dinliyordum. Leydiyle ikimiz, masal ile bir olana, geçmişin ta kendisi olana kadar masalı dinledim. Aşkla ağırlaşmış bu yaz akşamı çevremizi sararken sonunda bu yeşil mağarada buluşmuştuk. Uyuyan ormanın sessizliğinden sızan kokular, yalnızlığımızı istila eden dış dünyanın varlığına dair

tek belirtildi. Sonra ne olduğunu tam olarak hatırlayamıyorum. Bu ânı takip eden dehşet, anılarımı neredeyse tamamen silmiş olmalı. Gri şafak, mağaraya yavaşça sokulurken uyandım. Kadın ortadan kaybolmuştu fakat yalnız değildim. Mağaranın ağzındaki fundalıkta korkunç bir yaratık duruyordu. Görünüşü, boylamasına yerleştirilmiş açık bir tabuta benziyordu; omuz kısmında, yalnızca başı ve boynunun olduğu kısım belirgindi. Bir insan bedeninin kaba bir tasvirine benziyordu. Tek farkı, bir ağaçtan koparılmış çürümüş kabuklardan yapılmış gibi, içi boş görünüyor olmasıydı.

Kolları vardı. Kürek kemiğinin altında ve dirseğinin yanında, ağaç kabuğu bir bıçak darbesi almış gibi görünüyordu. Kolları hareket ediyor; elleri ve parmakları, uzun ve ipeksi bir bukle saçı parçalarına ayırıyordu. En sonunda bana döndüğünde yaratığın, beni büyüleyen o kadının yüzüne ve ön gövdesine sahip olduğunu gördüm. Ancak şimdi, gün ışığı altında soluk yeşilimsi görünüyordu ve gözleri, donuk ve cansızdı. O ânın dehşetiyle içimi başka bir korku kapladı. Elimi belime götürdüğümde kayın yapraklarından yapılmış kemerimin gerçekten de yerinde olmadığını fark ettim. Yaratık, elindeki saçları parçalarına ayırmaya devam ediyordu. Arkasına dönerken bir kez daha o kısık sesli gülüşünü duydum ancak gülüşü bu sefer küçümseme ve alay doluydu. Hemen ardından, sanki ben uyurken biriyle konuşuyormuş gibi, “İşte, onu alabilirsin artık,” dedi. Yanında bir şeyin durduğunu gördüm. Dehşetten kaskatı kesilmiş bir hâlde yatıyor, kıpırdayamıyordum. Figür, belli belirsiz ve bulanık olsa da ne olduğunu gayet iyi biliyordum. Dişbudak ağacıydı. Benim güzel leydim Kızılağacın Kızı’ydı! Ve beni koruyabilecek tek şeyi elimden alarak düşmanımın kollarına bırakıyordu. Dişbudak o korkunç başını eğerek mağaraya girdi. Kımıldamıyordum. Yanıma yaklaştı. Cansız gözleri ve korkunç yüzü beni felç etmiş gibi hissediyordum. Eğilmiş, o çirkin elini, bir yırtıcı hayvan gibi öne uzatarak bana doğru geliyordu. Akla ha-

yale sığmayacak korkunçluktaki bir ölüme mahkûm olmuşum. Boğum boğum elleri tam beni kavramak üzereyken, önce güçle vurulan bir baltanın sesi, ardından onu takip eden diğer darbelerin sesleri ormanda yankılandı. Dışbudak ürpererek acıyla inledi. Uzattığı eli hızla çekti, geri geri yürüyerek mağaranın girişine geri döndükten sonra da arkasını dönerek ağaçların arasında kayboldu. Ölüm'ün kızı da, o güzelce oyulmuş yüzünde kayıtsız bir nefret ifadesiyle bana bir bakış attıktan sonra artık çirkinliğini gizlemeye gerek görmeden, o ürkütücü sırtını bana dönerek yeşilliklerin arasında kayboldu. Yattığım yerde ağladım. Kızılağacın Kızı, içinde olduğum tehlikeyi bilenlerin tüm uyarılarına rağmen beni kandırmıştı. Ölümden son anda kurtulmuşum.

7. Bölüm

“Sör Andrew diyor ki, dövüşün askerlerim,
Yaralansam da biraz, hâlâ öldürülmedim;
Kanım aksın diye, dinleneceğim biraz burada,
Sonra yeniden kalkıp başlayacağım kavgaya.”

—Sör Andrew Barton’ın Baladı

Gün ışığı benden nefret etse de; asil, masum ve cesur
gün doğumunun düşüncesi bile bana dayanılmaz gel-
se de artık burada kalamazdım. Bu mağarada, göz-
yaşlarının kavurduğu yüzümü serinletebileceğim bir su kay-
nağı bile yoktu. Cennetin ırmakları kadar berrak olsa bile bu
mağaranın içindeki suyla asla yıkanmazdım zaten. Gücsüzce
ayağa kalkarak bu kasvetli mağarayı terk ettim. Nereye gitti-
ğini tam olarak bilmesem de gün doğumuna doğru yürümeye
başladım. Kuşlar ötüyordu ama bu şarkılar benim için değildi.
Her canlı kendine özgü, anlamadığım ve artık çözmekle de
ilgilenmediğim bir dilde konuşuyordu.

Umursamazca yürümeye devam ettim. Kendi aptallığımdan
bile daha çok canımı sıkan şey; kafamı karıştıran şu soruydu:
Güzellik ile çirkinlik nasıl bu kadar yakın olabiliyordu? Deği-
şen görünümü ve nefret dolu yüzüne; büyüsünden kurtulmuş
olmama; yaşayan ve yürüyen bir mezar, vefasız, yalancı ve hain

bir yaratık olmasına rağmen hâlâ Kızılağacın Kızı'nın ne kadar güzel olduğunu düşünüyordum. Ne kadar düşünürsem düşüneyim, bir cevap bulamasam da bazı şeyleri açıklığa kavuşturabilmişim. Ardından Dişbudak'ın elinden nasıl kurtulmuş olabileceğime kafa yormaya başladım ve macera arayışındaki bir kahramanın, ormanın istila edildiğini duyduğuna ve şeytani yaratığın kendisine saldırmanın hiçbir işe yaramayacağını bildiğinden, savaş baltasıyla yaşadığı ve ormanda yaptığı kötülüklerinin gücünü aldığı ağaca saldırmış olması gerektiği sonucuna vardım. "Başıma gelenler konusunda beni uyaran o şövalye, kaybettiği onurunu geri kazanmaya çalışıyordu muhtemelen. Ben onunla aynı kaderi paylaşmaya bu kadar yaklaşmışken, ormandaki bu tehlikeli ve gizemli yaratığı duyarak ağacına tam zamanında varmış ve beni ağacın köklerine sürüklenerek yaratığın o doymak bilmez gözünü beslemek için bir leş gibi gömülmekten kurtarmış olmalı." Daha sonra çıkarımında haklı olduğumu öğrenecektim. Şövalye, vurduğu darbelerle Dişbudak'ı geri çağırdığında olanları merak ettim ama onu da sonra öğrenecektim.

Hiçbir şey yemeden, ara sıra dinlenerek tüm gün boyunca yürüdüm. Biri bana yiyecek bir şeyler verseydi bile yiyebileceğimi düşünmüyordum. Öğleden sonra olduğunda ormanın eteklerine yaklaşmışım ki tam o anda, karşıma bir çiftlik evi çıktı. Bir kez daha bir insan yerleşkesi görmek beni kelimelerle anlatamayacağım kadar sevindirmişti. Aceleyle eve yaklaşarak kapıyı çaldım. Kibar görünümlü, gençliğinin güzelliğinden hiçbir şey kaybetmemiş, anaç bir kadın kapıyı açtı ve beni görür görmez ağzından şu sözler döküldü: "Ah zavallı çocuğum, ormandan geliyorsun sen! Dün geceyi ormanda mı geçirdin?"

Bir gün önce, birinin bana çocuğum diye hitap etmesini hiç hoş karşılamazdım. Ama şimdi, kelimenin içtenliği beni öyle derinden etkilemişti ki bir çocuk gibi gözyaşlarına boğulmaktan kendimi alamadım. Kadın uysalca beni sakinleştirdikten sonra

odaya götürüp bir sedire yatırarak yiyecek bir şeyler getirmeye gitti. Çok geçmeden elinde yiyeceklerle geri dönse de iştahım yoktu. Sorduğu sorulara cevap verecek kadar kendime geldiğimde ise getirdiği şarabı bana neredeyse zorla içirdi. Hikâyemi başından sonuna kadar anlattım.

“Tam da korktuğum gibi,” dedi. “Ama bu gece o korkunç yaratıkların ulaşamayacağı bir yerdesin. Senin gibi bir çocuğu aldatmalarına şaşmamak gerek. Ama sana yalvarırım kocam geldiğinde bu şeyler hakkında tek kelime etme. Bu şeylere inandığım için yarı deli olduğumu sanıyor. Bugüne kadar böyle bir şeyle karşılaşmadığı için kendi görüp duyduklarından başka bir şeye de inanmıyor. Bütün yaz dönümü arifesini ormanda geçirse bile döndüğünde kendisinden daha kötü bir şeye rastlamadığını söyleyebilir o. İyi bir adam, ancak yedi duyusu daha olsa bile kendisinden daha güçlü olabilecek bir şeyi bulamazdı.”

“Ama bir kalbi hatta kalbinin yaşayabileceği bir göğsü bile olmayan bir şey nasıl bu kadar güzel olabilir?”

“Bilmiyorum,” dedi. “Ama kendisini olduğundan daha güzel göstermek için bir şeyler yapmış olmasa, bu kadar güzel olmayacağına eminim. Ki sen, daha onun güzelliğini görmeden, mermer leydi olduğunu sanarak (onun başka biri olduğunu düşünüyorum) âşık olmuştun. Ama onu güzel yapan asıl şey, hiçbir erkeği sevmemesine rağmen, her erkeğin ona duyduğu aşkı sevmesi. Kontrolü altına alabileceği bir erkeği bulduğundaysa adamı büyüleyerek kendisine âşık etme arzusu (adamın aşkına önem verdiği için değil; ona gösterdiği ilgiyle kendi güzelliğinin tekrar farkına varmak istediği için), onu güzelleştiriyor. Ama onu içten içe çürüten, zaman geçtikçe yüzüne ve gövdesinin geri kalanına da yayılacak olan bu güzellik, onun kendisine zarar veriyor. Gün gelip o güzel hiçlik maskesi parçalara ayrıldığında tamamen ortadan kaybolacak. En azından yıllar önce ormanda onunla karşılaştıktan sonraki geceyi burada geçiren bilge bir adam, bana başından geçenleri anlatırken öyle söyle-

mişti. O adam da tüm bilgeliğine rağmen seninle aynı duruma düşmüştü.”

Bu kadının da, ormana ilk girdiğimde karşıma çıkan kadın gibi peri kanı taşıyıp taşımadığını merak ederek sorumu tam olarak yanıtlamasa da ona yanıtı için teşekkür ettim. Beni dinlenmem için yalnız bıraksa da dinlenmek için hareket etmeyi kesmekten başka bir şey yapamayacak kadar tedirgindim.

Yarım saat sonra, güçlü adımların yaklaşarak eve girdiğini duydum. Çok gülmekten boğuklaşmışa benzeyen neşeli bir ses kadına seslendi: “Betsy, domuzların yalağı neredeyse boşalmış, yazık. Bırak da çatlayana kadar yesinler! Şişmanlamazlarsa işimize yaramazlar. Ha! ha! ha! Oburluk, onların yedi günahlarından biri değil ne de olsa. Ha! ha! ha!” Bu candan ve neşeli ses, yeni girilen her mekânı kuşatan o yabancılık hissi ni kovmuş, büyüsünü bozarak evi, hayal aleminden gerçekler alemine taşımıştı sanki. Artık evin her köşesini avucumun içi gibi biliyormuş gibi hissediyordum. Çok geçmeden kadın, yemekte onlara katılmamı rica etmek için yanıma geldi. Adam kocaman eliyle elimi kavradığında, altında uzanan yerkürenin yuvarlaklığını aydınlatan hasat dolunayını anımsatan o cana yakın yüzü, içimde öyle duygular uyandırdı ki bir anlığına Periler Diyarı’nın sadece bir rüya olmasından şüphelendim. Evden ayrıldığımdan beri başımdan geçen her şeyin, beni uyanıkken gördüğüm yerlerin hayaletlerinde gezdirmekle kalmayıp rüyama insanları da dahil eden fazla çalışan, hastalıklı bir hayal gücünün ürünü olabileceğini düşünüyordum. O anda gözlerim, ocak başında oturan küçük kıza takıldı. Bakışlarını dizleri üzerine yerleştirdiği küçük kitaptan kaldırmış, meraklı gözlerle bana bakan kız, Periler Diyarı’nın varlığına olan inancımı geri getirmişti. Küçük kız, benim de ona baktığımı görür görmez bakışlarını tekrar kitabına indirdi. Yanına yaklaşarak omzunun üzerinden kitaba baktım. *Graciosa ve Percinet’in Hikâyesi*’ni okuyordu.

“Çok ilginç bir kitap,” dedi yaşlı çiftçi içten bir gülüşle. “Periler Diyarı’nın en hareketli yerinde yaşıyoruz. Ha! Ha! Dün gece epey fırtınalı geçti.”

“Gerçekten mi?” diye yanıtladım. “Benim bulunduğum yerde öyle değildi. Daha önce hiç bu kadar güzel bir gece görmemiştim.”

“Gerçekten! Dün geceyi nerede geçirdin?”

“Ormandaydım. Yolumu kaybetmiştim.”

“Ah! O zaman belki benim güzel karımı, ormanda çok da dikkate değer şeyler olmadığına ikna edebilirsin. Doğruyu söylemek gerekirse, buralarda ormanın adı kötüye çıkmış durumda. Oralarda kötü bir şeyle karşılaşmadın herhalde?”

İçimden “Keşke öyle olsaydı,” diye geçirsem de, “Aslında ne olduğunu tam olarak açıklayamayacağım bazı şeyler gördüm ama yabancı ve yabani bir ormanda, yalnızca ayın güvenilmez ışığı altında görülmesi çok da şaşılacak şeyler değiller.”

“Ne kadar da doğru! Mantıklı bir adama benziyorsun. Bizim buralarda mantıklı birine çok rastlanmaz. İnanmayacaksın ama karım, bugüne kadar yazılmış tüm masallara inanır. Nedendir bilmem. Bunun dışında hayatımda gördüğüm en mantıklı kadındır oysa ki.”

“Karının mantıklı bir kadın olduğuna inanıyorsan, sen inananmasan da karının inandığı bu şeylere saygıyla yaklaşman gerekmez mi?”

“Evet, teoride haklısın ancak mantıksız şeylerin günbegün yaşandığı bir yerdeysen, böyle şeylere saygıyla yaklaşmak o kadar kolay olmuyor. Karım ‘Beyaz Kedi’ masalına bile inanıyor! Bu masalı daha önce duymuşsundur herhalde.”

“Çocukken tüm masalları okumuştum. O masallar arasında özellikle Beyaz Kedi masalı aklımda kalmıştı.”

“Ama baba,” diye araya girdi ocağın başında oturan küçük kız. “Annemin, kötü kalpli peri tarafından beyaz kediye dönüştürülen o prensesin soyundan geldiğini gayet de iyi biliyorsun.

Annem bana defalarca anlattı, sen de onun söylediği her şeye inanmalısın.”

“Buna inanırım işte,” dedi çiftçi kahkahalara boğularak “Geçen akşam döşemenin altında farenin biri kemirme ve tırmalama sesleriyle bizi uyutmamıştı. Annen yataktan fırladığı gibi fareye yaklaşabildiği kadar yaklaştı ve öyle bir miyavladı ki fare anında ortadan kayboldu. Zavallı fare korkusundan ölmüş olmalı, bir daha sesini duymadık. Ha! ha! ha!”

Çiftçinin, sohbetin ortasında içeri girmiş olan oğlu babasının gülüşüne katılmıştı. Fakat onun o alaycı gülüşü, yaşlı adamınkinden tamamen farklıydı. Dikkatle onu izlemeye başladım ve gülüşmeler sona erdiğinde oğlun, haddini bilmezliğinin kötü sonuçlarına katlanmaktan korkuyormuş gibi ürkekleştiğini gördüm. Masaya yerleşmemizi bekleyen kadın, kendini beğenmiş bir çocuğun boyundan büyük laflar etmesini dinlermiş gibi keyifle konuşmalarımızı dinliyordu. Yemeğe oturduk; ben de iştahla karnımı doyurdum. Başımdan geçenlere dair endişelerimi unutmaya başlamıştım bile.

“Nereye gidiyorsun?” diye sordu yaşlı adam.

“Doğuya,” diye yanıtladım; istesem de daha açık bir cevap veremezdim. “Orman daha ne kadar o yöne doğru uzanıyor?”

“Ohoo, kilometrelerce; tam olarak bilmiyorum. Hayatım boyunca ormanın sınırları içinde yaşamış olsam da ormanda keşif gezilerine çıkamayacak kadar meşguldüm. Bıkana kadar ağaçlara bakmaktan başka ormanda görecektik pek bir şey de yok zaten. Yeri gelmişken söyleyeyim; buradan doğuya giden patikayı izlersen çocukların, Başparmağımın Dansı’nın ziyaret ettiği, kendi kızlarını altından taşlarıyla birlikte yiyen umacının evi olduğunu söyledikleri yerin yakınlarından geçersin.”

“Baba! Kendi kızlarını yemedi! Başparmağımın Dansı; umacının kızlarının altından taşlarını, uyku şapkasıyla değiştirdi. Uzun dişli dev umacı da onları yanlışlıkla öldürdü. Onları

yediğini de sanmıyorum; sonuçta onlar, kendi küçük umacı kızlarıydı.”

“Eh, sen benden çok daha iyi bilirsin tabii çocuğum. Her şeye rağmen, yaşadığımız bu saçma çevrede bile evin adı yeterince kötüye çıkmış durumda. Bugünlerde o evde, gelmiş geçmiş en devasa umacının soyundan gelen, kocaman ve bembeyaz dişli bir kadın yaşıyor. O yüzden o eve çok yaklaşmasan iyi olur.”

Biz muhabbetimize devam ederken gece yavaş yavaş çöktü. Normalden uzun süren yemeğimiz sona erdiğinde ev sahibem beni, odama götürdü.

“Ormanı fazlasıyla görmeseydin ormana bakan bir odaya yerleştirdim,” dedi kadın. “Oradan orman sakinlerini görebildin. Sık sık pencerenin önünden geçerler hatta bazen odanın içine kadar girerler. Yılın belli zamanlarında garip yaratıklar geceyi o odada geçirir. Ben alışkınım, kimseye bir zararları da yok. Kızım hep o odada uyur, o da onlara pek aldırmaz. Ama bu oda güneye, açık alana bakıyor. Yaratıklar da bu tarafta hiç görünmez; en azından ben hiç görmedim.”

Periler Diyarı sakinleri hakkında elimden geldiğince deneyim edinme şansını kaçırdığıma biraz üzülsem de çiftçiyle geçirdiğim zaman ve yakın zamanda başımdan geçen maceralar üzerimde öyle bir etki bırakmıştı ki temiz, beyaz perdeleri ve bembeyaz çarşaflarıyla yorgun bedenimi çağıran, daha normal olan odamda, rahatsız edilmeden bir gece geçirme fikri daha ağır bastı.

Sabah, derin ve deliksiz bir uyku çektikten sonra kendimi dinlenmiş hissederek uyandım. Pencereden baktığımda yükselen güneşin göz alabildiğine uzanan engebeli ve işlenmiş toprakları aydınlattığını gördüm. Pencerenin altında çeşit çeşit sebzeler büyüyor; gün ışığı altında her şey ışıldıyordu. Çiy damlaları parlaklıklarıyla göz kamaştırıyor, inekler evin yakınlarındaki bir arazide, dün de tüm gün aynı şeyi yapmamışlar gibi

geviş getiriyor, evler arasında ileri geri koşuşturan kızlar şarkılar söylüyordu. Burası, Periler Diyarı olamazdı. Aşağı indiğimde aileyi kahvaltı sofrasında buldum. Ancak ben oturdukları odaya girmeden hemen önce, küçük kız yanıma gelerek bir şey söylemek istemiş gibi yüzüme baktı. Ona doğru eğildim ve küçük kız, kollarını boynuma dolayıp kulağıma fısıldadı:

“Beyaz bir kadın, bütün gece evin çevresinde süzülüp durdu.”

“Kapı arkasında fısıldaşmak yok!” diye seslendi çiftçi. Küçük kızla birlikte içeri girdik. “İyi uyudun mu? Rüyanda öcüler falan görmedin umarım.”

“Bir tane bile görmedim, teşekkür ederim. Çok iyi uyudum.”

“Bunu duyduğuma sevindim. Gel de kahvaltı et.”

Kahvaltıdan sonra çiftçi, oğluyla birlikte dışarı çıktığında anne ve kızı ile baş başa kaldım.

“Bu sabah pencereden dışarı baktığımda Periler Diyarı’nın hayal gücümün bir ürünü olduğundan neredeyse emindim. Ama ne zaman senin ya da kızının yanına gelsem fikrim değişiyor. Başımdan geçen son olaylardan sonra da çok uğraşsam da sonunda kendimi kendi dünyama geri dönmeye, garip yaratıklarla daha fazla uğraşmamaya ikna edebildim.”

“Nasıl geri döneceksin?” diye sordu kadın.

“Hiçbir fikrim yok.”

“Benim duyduğum kadarıyla, Periler Diyarı’na bir giren bir daha geri dönemiyor. Yollarına devam etmeleri gerekiyor. Nasıl olduğunu ise hiç bilmiyorum.”

“Ben de öyle düşünüyorum. İçimdeki bir his beni yoluma devam etmeye zorluyor; sanki yapabileceğim tek şey oymuş gibi. Ama bu sabah, maceralarıma devam etme isteğimin azaldığını hissediyorum.”

“Kızımın odasını görmek ister misin? Sana bahsettiğim, ormana bakan odada kalıyor.”

“Memnuniyetle,” diye yanıtladım.

Önden kapıyı açmak için koşan kızın peşinden odaya gir-

dik. Bir zamanlar bir malikâneye aitmiş gibi görünen eski moda mobilyalarla döşenmiş geniş bir odaydı.

Alçak bir kemerle inşa edilmiş pencere, baklava şeklinde küçük camlardan yapılmış; kalın duvarlar da sağlam taşlardan inşa edilmişti. Evin bu kısmından, tam karşısındaki eski bir kale ya da manastıra benzeyen büyük binanın kalıntılarını görebiliyordum. Ev yapılırken bu kalıntılardan alınan taşlar kullanılmış olabilirdi. Ben pencereden dışarı bakar bakmaz, bir merak ve özlem duygusu, gelgitli bir denizin dalgaları gibi ruhumu yıka-
dı. Periler Diyarı gözlerimin önünde uzanıyor, karşı konulmaz cazibesiyle beni kendine çekiyordu. Daha fazla gecikmeden yola çıkabilmek için ev sahibeme dönerek aceleyle vedalaştım. Telaşıma endişeli bir gülümsemeyle karşılık verdi.

“Umacının evine yaklaşmasan iyi olur. Oğlum sana başka bir yol gösterecek. O yol, umacının evinden uzaklaştıktan sonra aynı yola çıkıyor.”

Artık inatçı ve cüretkâr davranmaya cesaretim kalmadığından kadının önerisini kabul ettim ve nazik ev sahiplerimin yanından ayrılarak oğullarıyla birlikte ormana girdim. Çocuk, yol boyunca çok az konuşmuştu. Patıkaya varana kadar ağaçların arasında bana rehberlik etti ve hangi yolu takip edeceğimi gösterdikten sonra, “İyi günler,” diye mırıldanarak yanımdan ayrıldı.

8. Bölüm

“Parçanın da bir parçasıyım ben, başlangıçta bir bütün olan.”

–J. Wolfgang von Goethe, *Faust*’tan Mefistofeles

rmanın içine doğru ilerledikçe keyfim yerine gelse de o eski rahatlığımdan eser yoktu. Neşenin hayata benzediğini öğrenmiştim artık; ikisi de mantıklı argümanlarla ortaya çıkarılamazdı. Acı veren düşüncelerin üstesinden gelmenin en iyi yolunun, elinden geleni ardına koymamaları için onlara meydan okumak olduğunu; yorulana kadar yalan söylemelerine, kalbini kemirmelerine izin vermek gerektiğini sonradan öğrendim. En sonunda içinde, öldüremedikleri bir hayat kalıntısı mutlaka kalıyordu. Böylelikle iyi kötü, ormanda küçük bir açıklığa varana kadar yoluma devam ettim. Açıklığın ortasında, bir kenarı üzerinde bir kule gibi yükselen uzun boylu bir selvi ağacına dayanan, uzun ve alçak bir kulübe vardı. Kulübeyi gördüğümde zihnimden belli belirsiz bir endişe geçse de, selvinin karşısındaki yarı açık kapıdan içeri bakmak zorundaymışım gibi hissediyordum. Görünürde hiçbir pencere yoktu. İçeri, odanın sonuna doğru baktığımda bir lambanın soluk, kırmızımsı bir alevle yandığını ve lambanın ışığı altında kitabını okuyormuş gibi görünen, başını öne eğmiş bir kadını gördüm. Gözlerim nihayet kulübenin loşlu-

ğuna alıştığında bu kaba saba binanın bir kısmının ev olarak kullanıldığını fark ettim. Kıyıda köşede birkaç mutfak eşyası, köşede de bir yatak gözüme çarpmıştı.

Kulübe, karşı konulmaz bir şekilde beni içeri çekti; ben de itaat ettim. Kadın, yalnızca üst kısmını açıkça görebildiğim başını kitaptan kaldırmadı; ancak eşikten adımımı atar atmaz alçak ve kulak tırmalayıcı sayılamayacak bir sesle, lambanın üzerinde durduğu masada, tek eliyle açık tuttuğu eski, ciltli kitabı yüksek sesle okumaya başladı. Okuduğu kısım şöyle bir şeydi:

“Ve karanlığın bir başlangıcı olmadığı gibi sonu da olmayacak. Karanlık sonsuzdur. Diğer her şeyin yok oluşu, karanlığın olumlanmasıdır. Işığın ulaşmadığı yerde karanlık vardır. Işık, karanlığın sonsuzluğunda maden kazmaktan başka hiçbir şey yapamaz. Karanlık ise ışığın merdivenlerinden akar; hoyrat denizinin gizli kanallarından pınarlar ve dereler olup akar. İnsanoğlu, karanlığın çevresinde sessizce dolaşan gelip geçici bir alevden ibarettir; karanlık olmadan var olamaz, karanlığın bir parçasıdır.”

O okumaya devam ederken biraz daha yaklaştığımda; eski, kara kitabın sayfasını çevirmek için hafifçe hareket ettiğinde yüzünün soluk, biraz da korkutucu görüldüğünü fark ettim. Alnı yüksek, simsiyah gözleriyse basıktı. Fakat benim varlığımın farkına varmamış gibi görünüyordu. Kulübenin bu bölümünde; bir lamba, üzerinde durduğu masa ve kadının oturduğu sandalye dışında herhangi bir mobilya yoktu. Bir köşede, bir gömme dolabın kapısı gibi görünen ama bir odaya açılması da muhtemel olan bir kapı vardı. Beni kulübeye girmeye zorlayan kuvvet, bir kez daha kendini gösterdi: “O kapıyı açmam lazım; arkasında ne olduğunu görmek zorundayım.” Kapıya doğru yaklaşarak elimi kaba mandalın üzerine koydum. O an kadın, başını kitaptan kaldırmadan, yüzüme bile bakmadan ilk defa konuştu: “O kapıyı açmasan iyi edersin.” Gayet kısık bir sesle uyarısını yaptıktan sonra bazen sessiz, bazen yüksek sesle, ancak her şekilde de yal-

nızca kendisi için okuyormuş gibi, okumaya devam etti. Fakat bu yasak, kapının ardında ne olduğunu görme isteğimi artırmaktan başka bir işe yaramadı. Kadının dikkatini yeniden kitaba vermesini fırsat bilerek kapıyı yavaşça açarak içeri baktım ama ilk başta dikkate değer herhangi bir şey göremedim. Kulübenin sıradan ihtiyaçlarını karşılayan ıvır zıvırların durduğu sıradan bir dolap gibi görünüyordu. Bir köşede duran birkaç süpürge, diğer köşedeki bir el baltası ve diğer alet edevatlar, dolabın günlük işler için kullanıldığını gösteriyordu. Ancak bakmaya devam ettiğimde, dolabın arka kısmında herhangi bir raf olmadığını ve boş alanın ileri doğru uzandığını gördüm. Boşluğun sona erdiği yerde, bulunduğum kapı eşiğinden daha dar ve kısa, hafif hafif parıldayan bir duvar ya da perdeye benzer bir şey bulunuyor gibiydi. Birkaç saniye boyunca zayıf bir ışık yayan bu kenara gözlerimi dikip baktıktan sonra sonunda neye baktığımı anlayabilmiştim. Birdenbire, bulunduğu odada başka birinin daha olduğunu fark eden birininkine benzer bir ürpertiyle, dar ve karanlık bir geçidin sonundaki parıldayan bu sınırın bir gece gökyüzü olduğunun farkına vardım. Nereden geçtiği ya da neden yapıldığı hakkında hiçbir fikrim yoktu. Dikkatle baktığımda uzaktaki mavilikte iki üç yıldızın hafif pırıltısını açıkça görebiliyordum. Ancak aniden karanlık bir silüet, uzak bir mesafeden buraya kadar hızla koşuyormuş da hızını kesmeden köşeyi dönmüş gibi, mavi açıklıktan geçerek geçitte belirdi. İrkilerek geri çekilsem de izlemekten kendimi alamıyordum. Silüet hızla yaklaştı, yaklaştı ve en sonunda beni geçerek kulübeye girdi. Görünüşü hakkında söyleyebileceğim tek şey, karanlık bir insan silüetine benzediğiydi. Hareketleri tamamen sessizdi; hayalet ayaklarına sahip bir koşucu gibi hareket etmeseydi süzülerek ilerlediği bile söylenebilirdi. Geçebilmesi için biraz geri çekilmiştim. Geçtiğini görür görmez arkama dönerek onu aradığımda ortalıkta yoktu.

Hâlâ aynı yerde kitabını okumaya devam eden kadına, “Nereye gitti?” diye telaşla sordum.

Başını kitabından kaldırmadan, koluyla belli belirsiz işaret ederek, “Orada, yerde, arkanda,” diye yanıtladı. Dönüp baksam da hiçbir şey göremedim. Bunun üzerine, bir şeyin tam arkamda olduğunu hissederek omzumun üzerinden baktığımda, bir adam boyundaki kapkara bir gölgenin yerde uzandığını gördüm. O kadar karanlıktı ki lambanın, doğrudan gölgenin üzerine düşse de rengini biraz bile açmayı başaramayan loş ışığında bile görebiliyordum.

“Sana o dolaba bakmamanı söylemiştim,” dedi kadın.

“Bu da ne?” dedim gittikçe artan bir dehşet duygusuyla.

“Gölgen seni buldu sadece,” diye yanıtladı. “Herkesin gölgesi köşe bucak dolaşarak sahibini arar. Sanırım sizin dünyanızda başka bir adı var. Ormanda bir gölgeyle karşılaştıktan sonra (sen de karşılaşmış olmalısın) o dolaba bakan hemen hemen herkesinki gibi senin gölgen de seni buldu.

Kadın, ilk defa başını kitaptan kaldırarak gözlerimin içine baktı. Uzun, beyaz, parlak dişlerle dolu olan ağzını gördüğüm an, umacının evinde olduğumu anladım. Dilim tutulmuştu. Arkama dönerek, peşimden gelen gölgeyle birlikte evden çıktım. Yeniden gün ışığına adım atıp omzumun üzerinden baktım ve güneşin parlaklığı altında daha da siyah görünen gölgeme dönerek, “Ne kadar da şahane bir yol arkadaşı,” diye kendi kendime söylendim. Güneşle gölge arasında durduğumda bile siyahlıktan bir şey kaybetmediğini fark etmişim. Hem garip hem de ani olan bu olay beni o kadar sersemletmiş, o kadar şaşkına döndürmüştü ki böyle garip bir varlığın eşliğinde yoluma devam etmenin nasıl bir şey olacağını tahmin bile edemiyordum. İçimde, gölgeme duyduğum antipatinin çok geçmeden nefrete dönüşeceğine dair belli belirsiz bir hisle ormanda iç karartıcı yolculuğuma koyuldum.

9. Bölüm

“Vah, hanımefendi! Alırız ama veririz de,
Hayatımızın içinde doğa yaşar bizimle:
Bizimki gelinliğidir onun, bizimki onun kefenidir!

Vah! Sıkıntının kendisi, ruhun içinden gelmeli,
Bir ışık, bir görkem, apaydınlık bir bulut gibi
Dünya'yı çevreleyen—
Ve yükselmeli, ruhun en içinden
Hoş ve kuvvetli bir ses, kendi doğurduğu,
Hayatın ve özün tüm hoş seslerinden olduğu!”

—Samuel Taylor Coleridge

andan Periler Diyarı sarayına ulaştığım âna kadar başımdan geçenlere dair hikâyemi, birbirini izleyen olaylar hâlinde anlatmaya teşebbüs bile edemem. O andan itibaren olup biten her şey, refakatçim yüzünden başıma geldi. Karşıma çıkan şeyler üzerindeki etkisini, birbirinden bağımsız birkaç olayı anlattığımda anlaşılabilir. Hikâyeme yollarımızın kesiştiği ilk günle başlayacağım. Keyifsiz bir şekilde iki üç saat yürüdükten sonra yorulduğumun farkına varıp ormanın, yabani çiçeklerle bezeli en güzel yerinde uzanmaya karar vermiştim. Bitkinlikle yarım saat kadar uzandıktan son-

ra yoluma devam etmek üzere ayağa kalktığımda, yattığım yerdeki çiçeklerin ezilerek toprakla bir olduğunu; fakat çok geçmeden bir kez daha canlanarak güneş ve temiz havanın tadını çıkardıklarını görmüştüm. Gölgeimin düştüğü yerdeki çiçeklerse o kadar şanslı değildi. Solmuş, cansız çimenlerle ölmüş ve hayat dönme umudu olmayan yanık, buruşmuş çiçekler gölgeimin ana hatlarını ortaya çıkarıyordu. İçimin ürperdiğini hissetmiş; mutsuz bir şekilde aceleyle yola düşmüştüm.

Bu olayın üzerinden birkaç gün geçtikten sonra, uğursuz etkilerinin artık yalnızca benimle sınırlı olmadığını düşündürecek bir olay olmuştu. O âna kadar, iblisime bakma dürtüsü benliğimi sardığı her an (ki bu dürtü bazen kısa, bazen uzun aralıklarla, bazen de her dakika başında gelebiliyordu), başımı çevirerek omzumun üzerinden bakabildiğim kadar uzun süre ona bakıyordum. Büyülenmiş gibiydim. Ancak bir gün, ne olduğunu hatırlamasam da büyüleyici bir manzarayı ayaklarımın altına seren, çimenlerle kaplı bir tepeye tırmandığımda, gölgeim hareket etti ve önüme düştü. Çok geçmeden endişelerimi daha da artıran bir şey daha meydana geldi: Gölge ışıldamaya, dört bir yana soluk gölgeden bir ışık yaymaya başlamıştı. Bu karanlık ışınlar, kapkara bir güneşten yayılır gibi esas gölgenin kendisinden yayılıyor, bir kısalıp bir uzuyordu. Fakat bu ışınların değdiği her yer, her toprak parçası, deniz ya da gökyüzü ıssızlaşıyor, çöle dönüşüyor, kalbimi hüznle dolduruyordu. Gölgenin bu yeni gücünü keşfettiğimde, ışıklardan biri diğerlerinden daha ileriye, sonsuzluğa doğru uzanıyormuş gibi yayılarak güneşin kendisini vurmuş; güneş, darbenin etkisiyle solarak kararmıştı. Arkamı dönerek yoluma devam etmekten başka yapabileceğim hiçbir şey yoktu. Gölgeyse her zamanki yerine geri dönmüştü. Tekrar arkama dönüp omzumun üzerinden baktığımda, tüm karanlık mızraklarını geri çekmiş, bir köpek gibi beni takip ettiğini görmüştüm.

Bir kulübenin önünden geçerken sevimli bir çocuk peri, her

iki elinde garip birer oyuncakla kulübesinden çıkmıştı. Oyuncaklardan biri, peri yetenekli şairin, içinden baktığında her yerde aynı şeyi gösteren, diğeryse dünya üzerinde seyahat ettiği yerlerden kendisinin seçerek bir araya getirdiği güzel manzaratları gösteren bir silindirdi. Çocuğun başının çevresinde ışınlar yayan bir hare vardı. Ben merak ve keyifle çocuğu izlerken arkamdan karanlık bir şey sürünerek çocuğun üzerine düşmüş; o anda çocuk, arkasından parıldayan güneşin ışınlarını geçiren geniş siperli hasır şapkasıyla sıradan bir çocuğa dönüşmüştü. Taşdığı oyuncaklar artık bir büyüteç ve kaleydoskoptu. İçimi çekip yoluma devam etmekten başka yapabileceğim hiçbir şey yoktu.

Bir akşam, batının altın tozları, sessiz bir sel gibi ormandaki bir yoldan akıp giderken, onu ilk gördüğüm zamanki gibi akıntı yönünden, kestane rengi küheylanı üzerindeki üzgün şövalye çıkageldi.

Fakat zırhı, onu ilk gördüğüm zamanki kadar kırmızı değildi artık.

Zırhının yolundan saptırarak yalnızca yüzeyini sıyırmalarını sağladığı güçlü kılıç ve balta darbeleri, yolları üzerindeki pas zerrelerini süpürmüş; zırhın muhteşem çeliği de bu şefkatli darbelere, ışığı iade ederek teşekkürlerini sunmuştu. Bu çizgi ve benekler zırhını, gün ışığı altında bir ormanın zeminine benzetmişti. Şövalyenin başı daha dikti; yüzünü buruşturan kırışıklıklardan eser kalmamıştı. Hüzün, yüzündeki hakimiyetini sürdürse de artık kırağılı bir sonbahar sabahının hüznü değil, çiyli bir yaz şafağının hüznüydü. O da benim gibi Kızılağacın Kızı'yla karşılaşmış, ancak sonrasında kendini kahramanlıklar akıntısına bırakarak bu lekeyi neredeyse tamamen temizlemişti. Onu takip eden bir gölge yoktu. Karanlık eve girmemiş, dolabın kapısını açmaya vakti olmamıştı. "O dolaba hiç bakacak mı acaba?" diye düşündüm. "Onun gölgesi de bir gün onu bulacak mı?" Fakat kendi sorularıma verecek bir yanıtım yoktu.

İki gün boyunca birlikte seyahat ettik. Onu sevmeye başlamıştım. Hikâyemin doğruluğundan şüphelendiği açıktı. Bir iki defa merak ve endişe dolu bakışlarla, dalkavukça beni takip eden kasvetli refakatçimi izlediğini de görmüştüm; fakat herhangi bir açıklama yapmadım, o da herhangi bir soru sormadı. Uyarısını göz ardı etmemin getirdiği utanç ve başıma gelenleri anlatma fikrinin korkunçluğu yüzünden sessiz kalmıştım. İkinci günün akşamında, yol arkadaşımın sarf ettiği asil sözler kalbimi canlandırdığında hikâyemi ona anlatmaya karar vermiştim. Çaresizdim fakat işime yarayacak bir tavsiye veremese de gölge hakkında biriyle konuşmaya ihtiyacım vardı. Fakat ben henüz ağzımı açamadan gölge, çevremi dolaşarak yol arkadaşımı sardı. Artık ona güvenemezdim. Şövalyenin yüzü ihtişamını kaybetmiş, gözlerindeki ışık solmuştu. Hiçbir şey söylemedim. Ertesi sabah yollarımızı ayırdık.

Ancak bunların arasında en korkuncu; gölgenin varlığına dair, memnuniyete benzer bir şeyler hissetmeye başlamamdı. Refakatçimle övünmeye, kendi kendime, “Periler Diyarı gibi her köşeden bir yanılsamanın çıktığı bir yerde, onun çevremdeki şeylerin büyüsunü bozmasına ihtiyacım var. Onların maskelerini düşürerek gerçek yüzlerini görmemi sağlıyor. Ben de ayak takımının abeslikleriyle kandırabileceği biri değilim. Güzelliğin olmadığı bir yerde güzellik aramayacağım. Her şeyi olduğu gibi göreceğim. Bir cennette değil de çöplükte yaşasam bile en azından nerede yaşadığımı biliyor olacağım.” Fakat çok geçmeden, gölgenin etkisinden çıkmamı sağlayarak ona karşı hislerimi yeniden nefret ve kuşkuya çevirecek bir şey meydana geldi.

Bir öğle vakti, izlediğim patikanın sağındaki ağaçların arasından çıkan genç bir kızla karşılaştım. Neredeyse bir kadın gibi görünse de bir çocuk gibi mutlu, bir yandan şarkılar söyleyip bir yandan dans ederek patıkaya çıktı. Durmaksızın bir elinden diğerine geçirdiği, saf bir kristal kadar parlak ve berrak, küçük bir küresi vardı. Genç kızın hem oyuncağı, hem de en değerli

hazinesi gibi görünüyordu. Kız baktığınızda bazen kürenin hiç umurunda olmadığını, bazen de başına bir şey gelecek diye endişelendiğini düşünürdünüz ama ben, daima küresini koruyup kolladığına inanıyorum; belki de özellikle en ilgisiz olduğu anlarda... Genç kız, yüzünde bir gülümsemeyle yanımda durarak dünya tatlısı bir sesle iyi günler diledi. Bir çocuk gibi görünmese de benim üzerimde yarattığı etki bir çocuğunkiyle eşdeğerdi. Kıza hemencecik kanım ısınmıştı. Bir süre konuştuktan sonra takip ettiği patikada birlikte yürümeye başladık. Ona taşıdığı küreyi sorduğumda açık bir cevap alamayınca küreyi almak üzere elimi uzattım. Yüzünde neredeyse davetkar bir gülümsemeyle geri çekilerek, "Dokunmaman gerek," dedi ve bir anlık duraksamadan sonra ekledi: "Dokunursan da çok nazik olmalısın." Tek parmağımla küreye dokundum. Küre, belli belirsiz bir sesin eşlik ettiği, belki de neden olduğu, hafif bir titreşimle hareket etti. Tekrar dokundum ve ses daha da yükseldi. Üçüncü dokunuşumdaysa küreden küçük bir armoni seli boşaldı. Genç kız, bir kere daha küreye dokunmama izin vermedi.

O gün boyunca birlikte seyahat ettik. Seher vakti geldiğinde yanımdan ayrılrsa da ertesi gün, öğle vaktinde yeniden ortaya çıktı ve bir kez daha, akşama kadar birlikte yürüdük. Üçüncü günün öğleninde tekrar geldi ve yola birlikte devam ettik. Periler Diyarı'na ve kızın burada sürdürdüğü hayata dair birçok şey hakkında konuşsak da ağzından küre hakkında herhangi bir şey alamamıştım. Fakat o gün, biz yürürken gölge öne doğru süzülerek genç kızı sardı. Onu değiştirememişti. Fakat gölgemin kasvetiyle parıldamaya, içinde rengarenk alevler yükselmeye başlayan kürenin ne olduğunu öğrenmeye duyduğum arzu karşı koyulmaz bir düzeye ulaşmıştı. İki elimi de kürenin üzerine koyduğumda küre tekrar aynı sesi çıkarmaya başlamış; hızla yükselen ses düşük şiddetli bir armoniye dönüştüğünde küre, ellerimin arasında titremiş, bir nabız gibi atmaya başlamıştı. Küreyi genç kızın ellerinden çekip almaya gönlüm elver-

mese de onun küreyi elimden almaya yönelik tüm çabalarına, utanarak söylüyorum ki, yalvarıp yakarmalarına ve en sonunda tutamadığı gözyaşlarına rağmen küreyi tutmaya devam ettim. Müzik gittikçe artan bir şiddet ve karmaşıklıkla çalmaya, küre ise titreşmeye devam etti, en sonunda elimizde parçalara ayrıldı. Küreden yükselen siyah duman, sanki biri üflemiş gibi yanıma doğru ilerleyerek, benim gölgemi bile örterek genç kızı sardı. Genç kız, benim sonunda bıraktığım parçaları sıkı sıkı tutarak ormana, geldiği yöne doğru kaçmaya başlamıştı. Bir çocuk gibi feryat figan ağlıyordu: “Küremi kırdın; kürem kırıldı! Kürem kırıldı!” Yatıştırma umuduyla peşinden gitsem de patikadan çok uzaklaşmadan ani bir rüzgâr üzerimizde yükselen ağaçların tepelerini eğerek gövdeleri arasında yayıldı. Kara bulutlar günü geceye çevirdi ve kopan şiddetli fırtınada onu gözden kaybettim. Bugün bile, bu yaptığım şeyin vicdan azabını çekiyor; bazen gece uykuya dalmadan önce, ne düşünürsem düşüneyim onun çığlığını duyuyorum: “Küremi kırdın; kürem kırıldı; ah, kürem!”

Burada garip bulduğum başka bir şeyden daha bahsedeceğim, ancak garipliğin gölgemden kaynaklanıp kaynaklanmadığından ben bile emin olamıyorum. Bu olaydan hemen sonra, bir köye vardım. İlk bakışta, köyün sakinleri ile bizim dünyamızdaki insanlar arasında hiçbir fark yok gibi görünüyordu. Köyde yaşayanlar, ben onlarla iletişime geçtiğimde kibar davransalar da benimle vakit geçirmekten kaçınıyorlardı. En sonunda onlardan birine belli bir mesafeden fazla yaklaştığımda (bu mesafe kişiden kişiye değişiyordu) bu kişinin görünüşünün değişmeye başladığının, bu değişimin derecesinin de ben yaklaştıkça arttığının farkına vardım. Aramızdaki mesafe önceki hâline döndüğündeyse herkes ilk hâline geri dönüyordu. Herhangi bir kurala bağlı olmaksızın gerçekleşen bu değişim korkunçtu; parlak bir kaşığın her iki tarafında görülene benzer, içbükey ya da dışbükey yüzey üzerinden yansıtılan bir yüzeyde görülen deformas-

yonu benzediğini söylemekten başka nasıl açıklayabileceğimi bilmiyorum. Bu hadiseyi ilk keşfetmem, komik denebilecek bir şekilde gerçekleşmişti. Ev sahibimin kızı epey hoş bir kızdı ve bana diğerlerinden daha fazla ilgi gösteriyordu. Gölgem birkaç gündür kendini eskisi kadar belli etmemiş; mutsuz olmak için yeterince sebebim olmasına rağmen kendimi rahat ve mutlu hissediyordum. Genç kızın, köy sakinleri ile aramdaki görünüm kanunundan haberdar olduğunu ve beni ateşe atma pahasına da olsa biraz eğlenmeye karar verdiğini düşünüyorum. Birlikte vakit geçirdiğimiz gecelerden birinde, şakalaşıp eğlendikten sonra onu öpmem için beni kışkırtmış fakat çok geçmeden, bu türde yapabileceğim herhangi bir hamleye karşı kendini savunmasının gerekmeyeceği anlaşılmıştı. Yüzü bir anda çirkinleşerek o biçimli ağzı genişlemiş, aynı anda altı öpücüğe izin verecek bir büyüklüğe erişmişti. Ben yüzümde şaşkınlıkla karışık bir dehşet ifadesiyle geri çekildiğimdeyse genç kız, kahkahalara boğularak odadan kaçmıştı. Çok geçmeden aynı tanımlanamaz değişim kanunun diğer köylüler için de geçerli olduğunu öğrendim. Biriyle vakit geçirmek istediğimde aramızdaki mesafeyi doğru ayarlamam gerekiyordu. Bu kurala uyduğumda her şey yolunda gidiyordu. Bu gerçeği göz ardı ettiğimde benim de onlara aynı şekilde tuhaf görünüp görünmediğimden emin değildim ancak değişimin her iki taraf için de geçerli olduğunu farz ediyorum. Aynı şekilde, bu garip değişimlerin benden mi kaynaklandığını, yoksa bu durumun, köy sakinlerinin birbirleriyle etkileşimlerinde de gerçekleşip gerçekleşmediğini hâlâ bilmiyorum.

10. Bölüm

“Cennet’in kameriyelerinden nehirler dolu dizgin akar,
Keder topraklarındaki kimsesizlere yollar açar:
Yerküre’imiz küçük bir dereciktir hep çağılayan.
Mutlu çayırlardaki o gezginlere yollar açan.”

aklaşık bir haftamı dinlenerek geçirdiğim bu köyden ayrıldıktan sonra çoğunlukla goblin perilerinin yaşadığı, kupkuru kumlar ve parıldayan taşlarla kaplı bir çölden geçtim. Topraklarına girdiğim ilk andan itibaren, karşılaştığım her peri kabilesi bana avuç dolusu altın ve mücevher uzatarak dalga geçmeye, yüzlerini ekşiterek suratıma bakmaya, sanki ben onlardan böyle bir davranış bekliyormuşum, onlar da bir delinin suyuna gidiyormuş gibi sahte bir hürmetle önümde eğilerek selam vermeye başlamıştı. Fakat içlerinden biri, peşimdeki gölgeyi fark etti. Hem acıma hem de horgörü dolu bir bakışla yüzünü ekşiterek sanki gaddar bir şey yaparken yakalanmış gibi utandı. Ardından elindeki altınları yere saçarak yüz ifadesini toparladı, bir kenara çekilerek geçmeme izin verdi ve arkadaşlarına kaş göz işaretleriyle aynı şeyi yapmalarını söyledi. Peşimdeki gölge aynı zamanda yüreğime de çöktüğünden artık içimden karşıma çıkan şeyleri incelemek bile gelmiyordu. Günün birinde küçük bir kaynağa varana ka-

dar umarsız, neredeyse umutsuzca yoluma devam ettim. Güneşin altında ısınmış bir kayanın kalbinden buz gibi akan bu kaynak, geldiğim yönün güneyine doğru akıyordu. Kaynağın suyundan içtiğimde kendimi tamamen yenilenmiş hissettim ve mutluluk veren bu küçük kaynağa sevgiye benzer bir duygu beslemeye başladım. Bir çölde doğmasına rağmen kendi kendine, “Çölümü bir cennete dönüştürene kadar akacak, şarkılar söyleyecek, setlerimi yıkayacağım.” diye söz vermiş gibiydi. Akıntıyı takip ederek akıp gittiği toprakları neye dönüştürdüğünü görmenin en iyisi olacağına kanaat getirdim ve güneşin altında cayır cayır yanan kayalık topraklardan geçtim. Çok ilerlememe gerek kalmadan, derenin setlerine birkaç tutam çimen, sağda solda da bodur çalılıklar baş göstermeye başlamıştı bile. Dere bazen yerin altında tamamen kayboluyor, ben bir süre elimden geldiğince aktığını tahmin ettiğim yöne doğru ilerledikten sonra, bazen sağımda bazen solumda bir yerlerden, yeni taşların üzerinden akarak ıslak melodilerden yeni çavlanlar yaratan şarkısı tekrar kulağıma çalınıyordu. Ben dere boyunca ilerledikçe setlerindeki yeşillikler arttı; diğer akıntılar da ona katıldı ve günlerce yürüdükten sonra, göz alıcı bir yaz akşamında nihayet kendimi geniş bir nehrin kenarında, her yere süt beyazı ve gül kırmızısı çiçeklerini döken muhteşem bir at kestanesi ağacının altında dinlenirken buldum. Ben orada oturmuş dinlenirken neşeyle dolan kalbim, sonunda gözlerimden taşıtı.

Gözyaşlarımın arasından önümde uzanan manzara öyle bir güzellikle pırıldıyordu ki kendimi, Periler Diyarı’na ilk defa gelmişim de sevgi dolu bir el başımı okşamak, sevgi dolu sözler de kalbimi ısıtmak için bekliyormuş gibi hissettim. Her yer yaban gülleriyle kaplıydı! O kadar çoklardı ki havayı kokularıyla doldurmakla kalmıyor, hafif bir pembe tonuna boyuyor gibi de görünüyordlardı. Renkleri, batının tamamı pembeleşene ve güllerin tütsüsüyle parıldayana kadar, korkularıyla beraber havada

süzülüyor, tırmanıyor, yayılıyordu. Kalbimin göğsümde özlemle bitkin düştüğünü hissettim.

Kayın ağacının leydisi ile solgun mermerden güzelimde gördüğüm o Toprağın Ruhu'nu bir kez daha görebilseydim, her şey mükemmel olacaktı. Mükemmel! Ah o gözlerin ışığı için seve seve canımı verirdim! Evet, o ağızdan aşk dolu bir kelime duyacağım anlamına geliyorsa yaşamın kendisinden bile vazgeçerdim. Sonunda alacakaranlık çökerek beni uykuyla sardı. Aylardır hiç uyumadığım kadar iyi uyudum. Sabahın ilerleyen saatlerinde uyandığımda, yaşamın hüznünü silip attıktan sonra yeni günle kendisi ölen bir ölüm uykusundan uyanmış gibi, hem vücudum hem zihnim dinlenmiş olarak uyandım. Kâh nehrin kenarı boyunca ilerleyen dik kayalık seti tırmanarak; kâh yolu boyunca uzun otlar ve yabani çiçekler arasından geçerek; kâh çayırlarda, kâh suyun kenarına kadar uzanan ağaçların arasından yürüyerek akıntıyı takip etmeye devam ettim.

Nihayet, nehrin üzerine sarkan ağaçların kasvetlendirdiği; acı girdapları muhteşem bir körfez oyduktan sonra gelen şiddetin, ardında hareketsiz ve dipsiz bir keder bıraktığı bir ruh kadar durgun ve derin bir kuytusunda küçük bir kayığa rastladım. Su o kadar durgundu ki kayığı bağlamaya gerek yoktu. Sanki az önce biri kıyıya çıkmış da hemen geri dönecekmiş gibi bekliyordu. Çevrede herhangi bir yaşam belirtisi, sık çalılıkların arasındaysa herhangi bir ayak izi yoktu, üstelik herkesin istediği her şeyi yaptığı Periler Diyarı'ndaydım, bu yüzden kıyıya doğru güç bela da olsa ilerleyerek kayığa bindim. Ağaç dallarından destek alarak kayığı akıntıya doğru ittim, kayığın zeminine uzanarak akıntının beni ve kayığımı istediği yere taşımaya izin verdim. Nehirdeki kavislerde kıyıya yaklaştığım zamanlarda ara sıra görüş alanıma girip o dev başını sessizce üzerimden geçirerek gölgesini bir daha üzerime düşürmemek üzere yenden geriye süzülen bir ağaç dışında, gökyüzünün el değmemiş sonsuzluğunda kendimi kaybetmiş gibiydim. Doğa ananın yor-

gun çocuğunu salladığı bu beşikte uyuyakaldım. Güneş benimle birlikte uyumak yerine yoluna devam etti. Uyandığımda güneş, çoktan suların ardında uyuyakalmıştı. Ben de, gümüş renkli ayın altında sessiz sakin yoluma devam ettim. Solgun bir ay, aşağıdaki derin sessizlikte uzanan muhteşem mavi mağaranın zemininden yukarı bakıyordu.

Neden tüm yansımalar, gerçek addettiğimiz şeylerden daha güzeldir? Gerçeği kadar azametli ya da güçlü olmasa bile her zaman daha güzel... Işıltılı denizde süzülen bu şalupa güzel olsa da suyun üzerinde sarsılan, titreyen, çalkalanan yelken ondan çok daha güzeldi. Okyanusun bir aynadaki yansımasında görülen suların olağanüstülüğü bile okyanusun kendisine döndüğüm anda yok oluyor. Her ayna büyüldür. En sıradan oda bile bir aynadan bakıldığında şiirlerden fırlamış bir odaya dönüşür. (Bunu yazmak, peri sarayında okuduğum ilginç bir hikâyeyi aklıma getirdi ve zamanı geldiğinde, bu hikâyeyi sizin gözünüzde biraz da olsa canlandırabilmek için elimden geleni yapmaya çalışacağım.) Bu olguyu nasıl açıklarsak açıklayalım emin olabileceğimiz tek şey vardır; o da bu hissin gerçekliğidir. Doğada ve ruhun basit, arayışsız duygularında sahte duygulara yer yoktur; biz tam olarak anlayamasak bile hissettiğimiz her şeyin, mutlaka bir doğruluk payı vardır. Geçmişte çektiğimiz acıların hatırası bile güzeldir ve geçmişteki sevinçlerimiz, sadece gri keder bulutlarındaki yarıklardan görülebilseler de Periler Diyarı kadar güzeldir. Hikâyemde Periler Diyarı'nın perilere layık sarayına doğru süzülüşümü anlatırken nasıl da ruhun periler diyarında gezintiye çıktım! Batıp giden güneşin, kendinden daha güzel bir hatırası, bir yansıması olan ay beni mest etti. Güneş de düşünceli gecenin donuk aynasından görülen şen günün ta kendisi değil midir zaten?

Kayıкта doğrularak oturdum. Dört bir yanı, kocaman orman ağaçlarıyla çevriliydi. Nehir, gümüşü bir yılan gibi ağaçların arasında kıvrıla kıvrıla ilerliyordu. Kayıkta hareket etti-

ğimde oluşturdüğüm küçük dalgalar kabarak erimiş gümüş gibi etrafa saçıldığında ayın yansımasını bin parçaya ayırıp tıpkı kahkaha dalgalarının yerini neşenin durgun yüzüne bırakması gibi tekrar bir araya getirdi. Uyuyan uçsuz bucaksız orman, uykusunda akan nehir ve hepsinden önemlisi, solgun gözüyle her şeyi büyümlü bir uykuya yatıran ay, ruhumun derinliklerine işledi. Kendimi, rüyamda ölmüş ve bir daha da asla uyanamayacakmış gibi hissediyordum.

Ben gökyüzüne bakarken solumdaki ağaçların arasından görüş alanımdan hayal meyal geçen beyaz bir pırıltı beni biraz kendime getirdi. Ancak ağaçlar bir kez daha pırıltıyı saklamışlardı. Tam o anda yabancı sesiyle bir kuş şakımaya başladı. Şarkısı kulağa, aynı melodinin durmaksızın tekrarlandığı sıradan bir kuş cıvıltısı gibi değil, bir şeyler anlatan kesintisiz bir makam gibi geliyordu. Kuş şakıdıkça şarkısı gittikçe yoğunlaşıyor; yaklaşan vedanın gölgelediği bir karşılamaya benziyordu. Her güzel şarkıda olduğu gibi, her notasında hüznün tınısı vardı. Hayatın zevklerinin ne kadarını, zevklerle iç içe geçmiş kederlere borçlu olduğumuzu bilmiyoruz. En büyük gerçeklik, en büyük mutluluk olsa da mutluluk, en büyük gerçeklikleri açığa çıkaramaz. Mutluluğun giremediği kapıyı, düşük omuzları ve solgun yüzüyle beyaz cüppeli Keder, ardına kadar açar. Neredeyse her aşk için Keder ile birlikte geçmişte kalırız.

Şarkı sona ererken nehir, küçük kayığımı nehrin kıvrımlarından birinden nazikçe geçirdi ve karşıma, nehrin kenarından uzanan yemyeşil bir eğimle başlayarak ağaçların geri çekilerek bıraktığı açıklıkta sona eren çimenlerin üzerinde, ay ışığı altında bir hayalet gibi parlayan göz kamaştırıcı bir saray çıktı. Saray, baştan aşağı bembeyaz mermerden yapılmışa benziyordu. Görünüşe bakılırsa herhangi bir penceresi yoktu; bu nedenle ay ışığı, sarayın üzerinden soğuk bir ısıltı olarak değil, az önce bahsettiğim gibi, hayaletimsi bir parıltı olarak yansıyor. Sütun, balkon ve kulelerin gölgeleri bu parıltıyı azaltıyordu. Sarayın dış

cephesi boyunca çok sayıda balkon göze çarpıyor; kanatları dört bir yana uzanıyordu. Ay ışığının aralarından içeri sızdığı, hem pencere hem de kapı görevi gören sayısız açıklıktan her birinin ise, kendi sütunları üzerinde yükselen ortak balkonla birleşen kendi balkonları vardı. Elbette bütün bunları ay ışığının altında, nehrin üzerindeki kayığımdan izleyerek öğrenmemiştim. Yine de saray o kadar büyük ve karmaşıktı ki burada günlerimi geçirmeme rağmen sarayın içini tam olarak keşfedememiştim.

Karaya çıkmak istiyordum ama kayıkta bir tane bile kürek yoktu. Oturak olarak kullanılan tahtalardan birinin yerinden çıkmış olduğunu fark ettim ve onu kullanarak kayığı sete çekerek kıyıya doğru güçlkle ilerledim. Ben saraya giden tepeli tırmanırken uzun ve yumuşak çimenler ayaklarımın altında eziliyordu.

Saraya ulaştığımda, dört yanını da çepeçevre çeviren geniş mermer merdivenlerle çıkılan büyük ve yine mermerden bir kaidenin üzerinde durduğunu fark ettim. Kaideye çıktığımda orman manzarasının tüm ihtişamıyla ayaklarımın altında uzandığını gördüm ama ay ışığı, bu manzarayı ortaya çıkarmak yerine bir tül perdesi ardına gizliyordu.

Kapısız bir girişten geçerek yukarıdaki balkonları destekleyen büyük mermer sütunların çevrelediği avluya adımımı attığımda; avlunun ortasında, sularını bir sütun hâlinde yükseklerle fışkırtan geniş, somaki mermerinden bir süs havuzu olduğunu gördüm. Havuzun suları dünya üzerindeki tüm melodik sesleri bir araya getiren bir şırıltıyla altındaki havuza dökülüyor, taşan sular tek bir kanal hâlinde sarayın içlerine doğru akıyordu. Batıdaki ay o kadar alçaktaydı ki tek bir ay ışığı demeti bile çevredeki yapıların yüksek duvarlarını aşarak avluya düşmüyordu; fakat avlu farklı diyarların güneşinin ikinci bir yansımasıyla aydınlanıyordu. Fışkıran su sütunu dökülmek üzere yayıldığında ay ışığını yakalayarak sönük parıltısıyla dev bir lamba gibi gecede asılı kalıyor ve altında uzanan avluyu ışığın loş bir hatırasıyla

yıkıyordu. Avlu, beyaz ve kırmızı mermer karolarla döşenmişti. Periler Diyarı'na geldiğimden beri hangi yöne ilerlediğine bakmaksızın karşıma ilk çıkan hareketli şeyi kılavuz olarak seçme alışkanlığıma bir kez daha uyarak, süs havuzundan akan kanalı takip etmeye başladım. Kanal beni açık bir kapıya götürdü. Sular, bu büyük kapıya doğru çıkan basamakların aşağısında, alçak bir kemerden akarak gözden kayboluyordu. Kapılardan geçtiğimde kendimi beyaz sütunların çevrelediği, siyah beyaz karolarla döşenmiş büyük bir salonda buldum. Diğer taraftan salona doğru açılan pencerelerden sızan ay ışığı, salonu aydınlatıyordu.

Salonun yüksekliğini tam olarak göremiyordum. Salona girer girmez ormanda sık sık hissettiğim gibi, kimseyi görmeme ve birinin varlığına işaret edecek herhangi bir ses duymama rağmen yalnız olmadığım hissine kapılmıştım. Karanlığın Kilisesi'ne yaptığım o ziyaretten sonra üst sınıflardan perileri görme becerim gittikçe azalarak neredeyse tamamen yok olmuştu. Ama onları göremesem de çoğu zaman hâlâ var olduklarına inanabiliyordum. Tehlikesizliği su götürmez bir refakatçim olsa da, ayın neredeyse gözden kaybolarak yerini karanlığa bırakacağını da göz önüne aldığımda, geceyi boş bir mermer salonda geçirme fikri epey kasvetli göründü. Salonun girişinden başlayarak beni daha misafirperver bir odaya götürebilecek bir kapı ya da geçit bulma umuduyla salonu dolaşmaya başladım. Salonu adım adım gezerken, birdenbire, saymakla bitmeyecekmiş gibi görünen bu sütunlardan birinin ardında beni seven birinin beklediği hissine kapıldım. Ben ilerledikçe bu kişinin de bir sütundan diğerine geçerek beni takip ettiğini düşünmeye başladım ama soluk ay ışığından hiçbir kol bana uzanmadı ve beni varlığına inandıracak hiçbir iç geçirme duyulmadı.

Karşıma nihayet bir koridor çıktı. Koridora döndüğümde ışık ardımda kalmıştı. Karanlık koridor boyunca ileri uzattığım ellerimle havayı yoklaya yoklaya yürüyerek başka bir koridora çıktığımda koridorun sonunda, ay ışığı bile olamayacak kadar

sönük, daha çok bir yakamozu anımsatan zayıf bir parıltı gördüm. Ancak her şeyin bembeyaz olduğu bu yerde, ufacık bir ışık bile mucizeler yaratıyordu. Bu uzun koridorun sonuna doğru yürüdüm; ışığa yaklaştığımda kaynağının abanoz bir kapının üzerindeki gümüş harfler olduğunu gördüm. Kapının üzerinde gördüğüm yazı, bu harikalar diyarında bile beni şaşırtmaktan geri kalmamıştı: “SÖR ANODOS’UN ODASI” Henüz bir şövalye nişanım olmamasına rağmen odanın gerçekten de bana ayrıldığı sonucuna varmaya cüret ederek hiç tereddüt etmeden kapıyı açtım ve odaya girdim. Odanın bana ait olup olmadığına dair tüm şüphelerim o anda yok oldu. Karanlığa alışmış gözlerimi kamaştıran ışık, odayı tüm gerçekliğiyle önüme sermişti. Kocaman kokulu odunlardan yakılarak gümüş ocak demirleriyle desteklenmiş bir ateş şöminede çatırdıyordu ve üzerinde parlak bir lambanın olduğu masada mükellef bir sofraya beni bekliyordu. Fakat beni en çok şaşırtan şey, odanın her açıdan benim odamın, küvetimden akan küçük bir derenin beni Periler Diyarı’na getirdiği günkü hâlinin bir kopyası olmasıydı. Kendi tasarladığım o çimenler, yosunlar ve papatyalarla kaplı halı, pencerelerin üzerinden bir çağlayan gibi akan soluk mavi ipekten perdeler ve çocukluğumdan beri üzerinde uyuduğum basma kumaştan örtüleriyle eski moda yatakla her şey yerli yerindeydi. “Artık uyuyabilirim,” dedim kendi kendime. “Gölgem buraya gelmeye cesaret edemez.”

Sofraya oturarak önümdeki birbirinden lezzetli yiyecekleri yemeye koyuldum. Yemek boyunca bana hizmet eden görünmez eller, daha önce de çok kez olduğu gibi, peri masallarının gerçekliğine bir kez daha beni inandırmıştı. İstedğim herhangi bir şeyin bana getirilmesi için o şeye bakmam yetiyordu. Kadehim sürekli, seçtiğim şarapla doluydu. Bakışlarımı başka bir şarap sürahisine çevirdiğimdeyse yeni bir kadeh getiriliyor ve diğer şarapla dolduruluyordu. Periler Diyarı’na geldiğimden bu yana ilk defa bu kadar iştah ve neşeyle yediğim bu ziyafet

sona erdiğinde, masanın üzerindeki her şey birkaç hizmetkâr tarafından ortadan kaldırıldı. Hizmetkârların bazılarının erkek, bazılarının ise kadın olduğunu tabakların masadan kaldırılışından ve odadan çıkarılış şekline anlayabiliyordum. Masa toplanır toplanmaz bir kapının kapanmasına benzer tok bir ses, bana yalnız kaldığımı haber verdi. Bütün bunların nasıl sona ereceğini merak ederek düşüncelere dalmış bir hâlde uzun süre şöminenin başında oturdum. Düşünmekten yorgun düşerek sonunda kendimi yatağımın üzerine attığımda, sabah hem kendi odamda, hem de kendi kalemde uyanmayı ve dışarı çıkıp kendi topraklarımda yürüdüğümde Periler Diyarı'nın gecenin getirdiği düşlerden başka bir şey olmadığını farkına varmayı umuyordum. Süz havuzuna dökülen suların sesi, çok geçmeden beni unutulmuş diyarlara taşıdı.

II. Bölüm

“Binalardan bir yaban, batıyor uzaklarda
Uzaklaşmış kendinden fevkalade bir derinliğe,
Öyle ihtişamlı batıyor ki – bir sonu yok:
Özü sanki elmastan ve altından,
Kaymaktaşı kubbelere ve gümüş kulelerle,
Ve teras üzerinde alev alev teraslarla, yücelere
Yükseliyor.”

–William Wordsworth

Sabah rüyasız, fakat ardında bir kutsanmışlık hissi bırakan bir uykunun ardından uyandığımda hâlâ kendi odamda olduğumu ancak bir tarafında yabancı bir orman manzarası, tepe ve çayırlar; diğer tarafındaysa tepesi güneş ışığıyla etrafa muhteşem pırıltılar saçan ve üzerinden akararak aşağıdaki mermer küvete dökülen suların, altındaki döşemeye belli belirsiz gölgeler düşürdüğü mermer kaideyle açık havada gibi görüldüğünü fark ettim.

Başucumda bulduğum, üzerimden çıkardığım kıyafetlerden çok farklı olsa da benim giyim tarzıma uyan temiz kıyafetler, Periler Diyarı'nın tüm gezginlerine yapılan muameleye dair tüm güvenilir anlatıları doğru çıkarıyordu. Kıyafetleri giyerek dışarı çıktım. Saray, güneşin altında gümüş gibi parlıyordu.

Mermer yer yer mat, yer yer cilalıydı. Her kule, kubbe ve kulecik gümüşten bir küre, koni ya da uçla sona eriyordu. Sarayın tamamı buzdan oyulmuşa benziyordu; benim dünyevi gözlerim için çok göz kamaştırıcıydı.

Sarayın çevresiniyse tasvir etmeye bile kalkışmayacağım. Bu konuda söyleyebileceğim tek şey; çeşit çeşit ağaç ve nehirlerin, çimen ve ormanların, bahçe ve çalılıkların, kayalık tepeler ve gösterişli vadilerin, yabani ve evcil hayvanların, göz kamaştıran kuşların, küçük derelerin ve sazlıklarla kaplı göllerin en sanatsal düzenlenmiş hâlini burada görmüş olduğumdur. Sarayın bazı yerlerini yeri geldiğinde daha ayrıntılı olarak anlatacağım.

Sabah boyunca şeytani gölgemi düşünmemiştim bile. Mutluluğu takip eden yorgunluk onu tekrar aklıma düşürene kadar orada olup olmadığını görmek için arkama bile dönüp bakmamıştım. Sonunda omzumun üzerinden baktığımdaysa gölgem, neredeyse görünmez denebilecek kadar zayıf olsa da oradaydı. Soluk varlığı, kalbime bir sızı saplanması için yeterli olmuştu ve bu acıyı, çevremdeki güzelliklerden hiçbirini geçiremezdi. Ancak bu duygu, burada beni iblisten kurtararak özgür bırakacak büyümlü bir sözcük bularak tekrar kendim olabileceğim ihtimalini aklıma düşürdü. Periler Diyarı'nın kraliçesi burada yaşıyor olmalı, diye düşündüm, gücünü kullanarak beni bu illetten kurtaracağına ve ülkesinin kapılarından beni şarkılar söyleyip geçirerek kendi dünyama geri göndereceğine emindim. "Gölgem!" diye seslendim. "Ben olmayan, kendini bana ben gibi gösteren gölgem! Burada seni, karanlığın gölgesini yok edecek bir ışığın gölgesini bulabilirim! Burada bir lanet gibi üzerine çökecek, seni bir kez daha davet edilmeden çıktığın o karanlığa mahkûm edecek bir lütuf bulabilirim." Nehrin az ilerisindeki bir eğimin üzerinde uzanıyordum. Umudum gittikçe artarken güneş, yüzünü gizleyen yumuşacık bir bulutun ardından çıkarak gölgemin yüzüne düştü. Tepeler, vadi ve gizemli ormanın içinden dolana dolana akan büyük nehir, güneşin ışınlarını sessiz bir mutluluk

çığıyla yansıtıyordu. Doğa hayata dönmüştü, baştan sona parlıyordu. Altımdaki toprağın kendisi bile ısınmıştı. Azametli bir yusufçuk yaydan çıkmış bir ok gibi yanımdan geçti ve kuşlardan oluşan bir koro şarkılarına başladı.

Güneşin sıcaklığı, çok geçmeden tahammül edilemeyecek bir düzeye erişmişti. Kemerlerden birinin gölgesine sığınmak için ayağa kalktım. Bir kemerden diğerine, başıboş ayaklarımı takip ederek dolaşır, sarayın mükemmelliğini hayretler içerisinde izlerken soluk mavi çatısı gümüş takımyıldızlarıyla süslü, normalden daha soluk duran somaki sütunların desteklediği bir başka salona geldim. Yeri gelmişken söyleyeyim; bu evde gümüş, altına tercih ediliyor gibi görünüyordu ve hava o kadar saf-tı ki gümüş hiçbir kararma belirtisi göstermiyordu. Bu salonun zemini de, sütunların arkasındaki dar yol haricinde tamamen siyah karolarla döşenmiş, büyük bir havuz oluşturacak şekilde metrelerce kazılarak suların en safı, en saydam ve en ısıtılışıyla doldurulmuştu. Havuzun kenarları beyaz mermerden, zeminiyse her renk ve şekilden çeşit çeşit parlak taşlarla döşeliydi.

Taşların dizilişlerine ilk bakışınızda herhangi bir tasarım olmadan, özensiz ve oyuncu eller tarafından gelişigüzel serpiştirildiklerini zannederdiniz. Ancak bu düzen, ahenkle karmaşanın bir araya geldiği akıl almaz bir düzendi. Özellikle sular hareket ettiğinde ortaya çıkan renklerin uyumunu incelerken, tek bir çakıl taşı bile yerinden oynasa bütün uyumun bozulacağı kanısına vardım. Sudan bu zeminin altında, gümüş yıldızlarıyla süslenmiş mavi ters çatının yansıması, ilkinin sıkıca tutarak kaldıran ikinci ve daha derin bir deniz gibi uzanıyordu. Bu peri havuzu, avludaki süs havuzundan besleniyor olmalıydı. Karşı konulmaz bir arzuya kulak vererek soyunup suya daldım. Su, hem yeni bir his, hem de varlığıyla tüm vücudumu sardı. Sular o kadar yakınımdaydı ki kalbime dokunup onu yeniden hayata döndürüyormuş gibiydi. Yüzeye çıkarak saçlarımı silkeledim. Hareketimin yol açtığı küçük dalgalardan görülen taşların ısl-

tıları arasında, bir gökkuşağındaymışım gibi yüzdüm. Ardından, gözlerimi açık tutarak dibe daldım ve su, altındaki yepyeni bir harikayı gözlerimin önüne serdi. Havuz, suyun altında her yöne doğru bir deniz gibi uzanıyordu sanki. Kıyıda köşede, sonu gelmez dalgaların çukurlaştırarak şahane mağaralara ve grotesk kulelere dönüştürdüğü, kayalardan oluşan öbekler vardı. Mağaraların çevresinde her renkten deniz yosunları göze çarpıyor, aralarında mercanlar parıltıyordu. Uzaklarda insan görünümü-lü varlıklara benzeyen silüetler gördüm. Büyülendiğimi, suyun yüzeyine çıktığımda kendimi karadan kilometrelerce uzakta, dalgalarla kabilen denizin ortasında yapayalnız yüzerken bulacağımı düşündüm ama tekrar su yüzeyine çıktığımda üzerimde aynı mavi, yıldızlı kubbeyi, çevremde de aynı kırmızı sütunları gördüm. Tekrar suyun altına daldım ve bir kez daha kendimi uçsuz bucaksız bir denizin ortasında buldum. Son olarak su yüzeyine çıkarak havuzun kenarına doğru yüzdüm. Yaklaşırken siyah mermerden kenarlarını minik dalgalarla yıkadığım, ağzına kadar dolu olan havuzdan çıkmak epey kolay oldu. Giyindim ve kendimi dinçleşmiş hissederek dışarı çıktım.

Havuzdan çıktıktan sonra, sarayın kıyısında köşesinde dolaşan soluk, zarif silüetleri algılamaya başlamıştım. Bazıları kendi aralarında ciddi bir sohbele gömülmüş yürüyor, bazıları tek başına geziniyordu. Bazıları gruplar hâlinde, bir resim veya bir heykeli inceliyor ve baktıkları şey hakkında konuşuyorlarmış gibi duruyordu. Hiçbiri beni dikkate almadı. Ben de onları açıkça göremiyordum zaten. Bazen bu silüetlerden oluşan bir grup ya da tek başına gezen bir kişi, ben onları izlerken solarak görüş alanımdan tamamen kayboluyordu. Akşam olup güneş batıda asılıyken denizin ufkunda görüldüğü kadar parlak görünen ay yükseldiğinde, özellikle ay ile benim arama girdiklerinde onları daha açık görmeye başladım. Kendim gölgede durduğumdaysa daha da belirginleşiyorlardı. Ancak o zaman bile, bazen yalnızca beyaz bir elbisenin hareket eden dalgasını, ay ışığında parıl-

dayan güzel bir kol ya da boynu, veya ayın yansıdığı çimenlerin üzerinde yalnız başına yürüyen beyaz ayakları görebiliyordum. Üzülerek söylüyorum ki; bu şahane varlıklara daha da yaklaşma ve Periler Kraliçesi'nin kendisini görme şerefini hiç tadamadım. Kaderin benim için başka planları vardı.

Süs havuzları ve ay ışığıyla dolu mermer ve gümüşten bu sarayda birçok gün geçirdim. Arzu ettiğim her şey odamda bana sunuluyordu; ben de her gün peri havuzunda yıkanıyordum. Bütün bu süre boyunca gölgem beni hiç rahatsız etmedi. İçimde, sarayda bir yerlerde olduğuna dair bir his vardı ancak bu sarayda beni onun nefret edilesi varlığından kurtulabileceğim umudu bir süreliğine onu defetmeye yetmiş gibi görünüyordu. Yeri geldiğinde, onu nerede ve nasıl bulduğumdan bahsedecektim.

Saraya gelişimin üçüncü gününde kütüphaneyi buldum ve geri kalan günlerimde çoğu öğlen vaktini burada geçirdim. Beni meşgul edecek daha çok şey içermesi bir yana kütüphane, öğlen güneşinden kaçmak için mükemmel bir inziva yeri idi. Sabahları ve akşamüzerleri bu güzel sarayın çevresinde geziniyor, hayaller kurarak çimlerin üzerindeki ulu ağaçlardan birinin gölgesinde uzanıyordum. Akşamlarımı sarayın başka bir yerinde geçiriyordum. Fakat bu yer ve buradaki maceralarımın bahsetmeyi bir süre daha ertelemem lazım.

Kütüphane, çatıdan aydınlatılan göz alıcı büyüklükteki bir salondur. Cama benzeyen bir maddeden yapılan çatısı, tek parçalı bir kubbe hâline getirilmiş ve şahane renklerden büyük ve gizemli bir mozaikle süslenmişti.

Duvarlar yerden çatıya kadar kitaplarla doluydu. Kütüphanedeki kitapların çoğu eski ciltli kitaplardan oluşuyordu ancak bazıları, daha önce hiç görmediğim, açıklamaya çalışsam da anlatamayacağım tuhaf biçimlere sahipti. Duvarların dört bir yanında, kitapların önünde, merdivenlerle ulaşılan balkonlar sıra sıra uzanıyordu. Bu balkonlar her türden renkli taşlarla inşa

edilmişti; çeşit çeşit mermer, granit, somaki, jasper taşı, lacivert taşı, akik ve diğer tüm taşlar, sıra sıra renklerden şahane bir melodi hâlinde sıralanmışlardı. Yapımlarında kullanılan maddeler, bu balkon ve merdivenlerin devasa boyutlarda olmasını gerektirir de kütüphane o kadar büyüktü ki bu balkon ve merdivenler duvarın üzerindeki şeritler gibi görünüyordu.

Orada olduğum süre boyunca kütüphanenin bazı yerlerinde asılı duran çeşitli renklerdeki ipek perdelerin kaldırıldığını hiç görmedim. Nedense bu perdeleri kendim kaldırıp arkasına bakmamın küstahlık olarak görüleceğini düşünüyordum. Ama diğer kitapları kullanmak serbest gibi görünüyordu. Ben de her gün kütüphaneye geliyor, kendimi yere aralıklarla serpiştirilmiş gösterişli doğu halılarından birinin üzerine bırakarak yorulana kadar okuyor, okuyordum (ki hissettiğim bu şeye ne kadar yorgunluk denebilir bilmiyorum; belki de insanı kendinden geçiren bir zevkten geriye kalan bitkinlik demek daha doğrudur). Bazen de azalan gün ışığı, hem dışarıdaki kızgın güneşin alevlerinin hem de içten içe yanan ruhumun yorduğu bedenimi yıkayarak biraz da olsa canlanma umuduyla serin bir esintinin çıkabileceği umuduyla dışarıya davet ederek beni kitaplardan ayırıyordu.

Hakkını tam olarak veremeyecek olsam bile bu kitapların, en azından benim okuduklarımdan birçoğunun, sahip olduğu tuhaf bir özelliğinden bahsetmem gerek.

Elime aldığım kitap bir metafizik kitabıysa mesela, daha iki sayfa bile okuyamadan kendimi, keşfedilen doğrular üzerine düşünüp taşınır, bu keşfi diğer bilim insanlarına anlatabilmenin yollarını zihnimde evirip çevirirken buluyordum. Fakat buna benzer bazı kitaplarda sürecin çok başlarında oluyor; somut bir vizyonun ortaya çıktığı bir göstergenin kaynağını bulmaya veya tamamen ya da farklı şekillerde her ikisi de doğru olan iki savı birleştirmeye çalışıyordum. Kitap bir seyahatname ise bir anda gezginin yerine geçiyordum. Yeni topraklar, yeni de-

neyimler, yeni kültürler etrafımda bitiyordu. Yürüyor, ke fediyor, savaşıyor, acı çekiyor, zaferimin tadını  ıkarıyordum. Kitap tarih üzerine miydi? Orada da ba rol  ben oynuyordum. Kendi hatalarımın bedelini ödüyor, övgülerin sefasını sürüyordum. Kurgularda da durum aynıydı. Tüm hikâye bana aitti. Bana en çok benzeyen karakterin yerini alıyor, hikâyesini sahipleniyordum. Yılların bir saate indirgendiği bu yaşamdan yoruldu umda, kendimi ölüm d  e inde buldu umda ya da kitabın sonuna geldiğimde sersemlemiş bir hâlde kendime geliyor, bir kez daha kendi hayatımın farkına varıyor, çevremdeki çatı ve duvarları tanıyarak bütün sevinç ve  z nt lerimin yalnızca kitapta ger ekle ti ini anlıyordum. Kitap bir şiir kitabıysa kelimeler ortadan kayboluyor ya da sessiz bir ritim ve gizli bir kafiyeyle bir belirip bir kaybolan  ekil ve resimlerden oluşan bir silsileye eşlik eden ikincil bir mevkiye geriliyordu.

Adını hatırlayamadı ım gizemli bir ba lı ı olan bir şiirde, bizim dünyamıza hiç benzemeyen bir dünyadan bahsediliyordu. Bu  ahane hikâyeyi elimden geldiğince anlatmaya  alı aca ım. Metnin tamamının bir şiir olup olmadığından emin olamıyorum ancak yazıya dökmeyi d   nd   m ilk anda hissettiğim ilk şey, kafiyele yazma d rt s yd . Ben de, en azından bir kısmı mısralar hâlinde olan bu metne dair hatırladıklarımı kaleme alırken, bu dürtü bir daha kendini gösterirse ona kulak vereceğim.

12. Bölüm

“Bahar, zincire vuruldu. Gece rüzgârının gözüpek
Estiriyor yalçın topraklar üzerinde;
Zaman ne daha karmaşık ne daha soğuk,
Ne de hüküm sürüyor buz gibi neşe.

“Es yine de, çevir dünyayı tersine;
Es, Zaman – es, kış Rüzgârı!
Zaman’ın çatlaklarından, gözlüyor gökkubbe,
Ve bekliyor Bahar, donun ardından sırasını.”

–G. E. M. [George MacDonald]

İldızların insanların kaderini etkilediğine inananlar, en azından duygusal olarak gerçeğe, gök cisimleriyle aralarındaki ilişkinin, harici bir kanuna gösterilen itaatten ibaret olduğunu düşünenlerden daha yakınlardır. İnsanların gördüğü her şey, insanla alakalıdır. Dünyalararası bir ilişki olmadan dünyalar var olamaz. Tüm yaradılışın merkezinde yer alan topluluk, taraflar arasında ışıyan bir bağlantıyı, bağımlılığı akla getirir. Bundan daha büyük bir düşünce bile hâlihazırda somutlaştırılmış olan düşünceden daha mümkün olamaz. Bilincin arkasında yatan unutulmuş bir hayattan ve gelişmemiş bir hayat anlamına gelen puslu bir görkemden

ibaret olan boşluk, çevremizdeki dünyalarla aramızdaki bilim ve şiir haricindeki ilintilere dair gizemli aydınlanmalarla dolu olabilir. Parlayan kemerler veya pırıltılı bir ay, kendi çevresinde dönen ikiz yıldızlarının kırmızı yeşil hareleri olmadan, yalnızca insan ruhunun gizleri hatta belki de insan vücudunun gizli tarihiyle ilişkili aydınlanmalardan bahsediyorum. Bütün bunlar, onun yaşadığı canlı evin kısımları yalnızca.

Hükümdar Güneş'in diyarlarından
Bir dünya uzanır, yolculuğu başlayan,
Yorucu bir istikamette, yorucu bir hızda,
Dünya kendi çocuklarını doğurmamışken daha:
Gelin görün ki çokça zaman Dünya hızlanıyordu
Takip etmesi gereken istikamet buydu
Evvelden gezegen, kurşuni kanatlıydı,
Gezegenin hükümdarının sarayını sarardı.

Orada, o yalnız ve uzak yıldızda,
Mevsimler, bizimkiler gibi değildi asla;
Güz kendini kuşatırdı yıllarca
Ağaçların sevgi dolu anaçlığında;
Kışın hüküm sürme dönemi geldi mi
Tüm o güzellikler saklanırdı geri;
Ve sonra yıllarca Bahar bürünürdü havaya
Tarardı buz parçalarını saçlarından aşağıya;
Ve Yaz, tatlı Yaz, Haziran yıllarca süren,
Büyük beyaz bulutlarla, soğuk yağmurlar yağardı öğlen:
Ve güzellikler, kedere bırakırdı yerini giderek,
Yürek gözyaşlarına boğulup kendini rahatlatana dek.

Kış hükümdarken doğan çocuklar,
Bahar'ı ümit ederek neşe bulamazlar;
Gerçi kendi yürekleri tomurcuklanırdı neşeyle,

Çocuk büyüüp de erkeğe ya da kıza dönüştüğünde;
Ama soğuk, buz gibi saatlerde ölürlerdi
Çiçeklerin yerinde hep onları izlerlerdi.
Bazıları gözünü açardı o ilk uykudan,
Yaz'ın nefesi yükseldiğinde ormandan,
Yaşa ve sev ki sevilesin yine;
Keyfin peşini bırakma, ve öğren acısı ne;
Gömüldüler her biri, o terk edilmiş uykuya,
Etraflarını saran, aynı o tatlı kokuya.

Bu gezegende çocuklar, güneşe yakın gezegenlerdeki gibi doğmazlar. Nasıl dünyaya geldiklerini ise kimse bilmiyor. Tek başına dolaşan bir genç kız bir ağlama sesi duyar (yolları kesiştiğinde bebek ağlıyorsa tabii) ve çevresine bakınarak sarkan bir kayanın altında, çalılıkların arasında, belki de bir tepenin kenarındaki gri taşların ortasında ya da bir bebek bulmayı bekleme-yeceğiniz herhangi bir korunaklı yerde bebeği bulur. Bebeği kucağına alır, sevinçle evine götürerek seslenir: "Anne, anne!" (anesi hâlâ hayattaysa tabii), "Bebeğim oldu, bir bebek buldum!" Tüm ev halkı bebeği görmek için başına üşüşür: "NEREDE? NEYE BENZİYOR? NEREDE BULDUN?" benzeri sorular havada uçuşur. Bunun üzerine genç kız, tüm hikâyeyi anlatır. Mevsim, günün saati, hava durumu gibi koşullar ve özellikle gökyüzü ve yeryüzünün garip ve emsalsiz açıları ve bebeğin bulunduğu yerin türü, söz konusu çocuğun doğası hakkında bilgi verdiği için bu hikâye epey önemlidir. Bu yüzden genç kadınlar, kendi istekleri uyarınca belli mevsimlerde ve hava belli bir durumda olduğunda çocuk aramaya çıkarlar. Genellikle kendi isteklerini karşılamayan yerler ve koşullarda çocuk aramaktan kaçınırsalar da bazen ellerinde olmadan karşılarına bir çocuk çıkıverir. Ancak çocuk bulunur bulunmaz, korunma ve yetiştirilmeye ilişkin hakkı kadının seçim hakkını tümüyle ortadan kaldırır. Genç kızlar, özellikle uzun aralıklarla kendini gösteren, bu

nedenle de epey uzun süren yaz mevsiminde ve genellikle ılık yaz akşamlarının alacakaranlığında, öncelikle ormanlar ve nehir setlerinde çocukların çiçek araması gibi, çocuk aramaya çıkarlar. Doğa'nın ruhunu ve kendini ifade ediş biçimini anlayanlar; çocuk büyüdükçe yüzüne bakarak doğduğu yerin nasıl bir yer olduğunu, hangi koşullar altında doğduğunu, yalnız genç kızın (bir kadın, ilki hayattayken asla ikinci bir çocuk bulamazdı); girintinin birinde yatan çocuğunun ağlayışı sayesinde mi; yoksa upuzun çimenlerin ve güneşe bakan papatyaların ortasındaki bir çayırkuşu yuvasında yatan küçük kızın beyaz teninin ışıltısı sayesinde mi bulduğunu; o gün bir fırtınanın ağaçları eğip eğmediğini ya da her zaman güröldeyerek akan nehrin donla susup susmamış olduğunu görebilirler.

Çocuklar büyüdükten sonra erkek ve kadınlar çok nadir bir araya gelir. Aralarında ilginç bir fark vardır. Bu fark aynı zamanda kadınları, dünyalı kadınlardan da ayırır. Yalnızca erkeklerin kolları vardır. Kadınlarsa yalnızca kanatlara sahiptir. Bu göz kamaştırıcı kanatlarla pırıltılı bir zırh gibi kendilerini tepeden tırnağa sarabilirler. Çoğu zaman yalnızca bu kanatlara bakılarak hangi mevsim ve koşullar altında doğdukları anlaşılabilir. Kış aylarında ortaya çıkanların, güneş ışığı altında buz gibi ışıldamalarını sağlayan, her birinin ucu gümüş gibi parıltıyan tüyleriyle kar beyazı kanatları vardır. Fakat kanatlarının altı hafif pembemsidir. İlkbaharda doğanlar, çimen yeşili kanatlara sahiptir ve tüyleri uçlara doğru, çimenlerin yüzeyi gibi cilalı gibi görünür. Bu kanatların da iç kısmı beyazdır. Yaz aylarında doğanların kanatları, açık altın rengiyle astarlanmış koyu bir gül pembesidir. Sonbaharda doğanlarınsa içleri kahverenginin yoğun bir tonuyla süslenmiş mor kanatları vardır. Ancak bu renkler, günün havasına, saatine ve mevsime göre değişiklik gösterir. Bazen bu renkler o kadar iç içe geçmiş oluyordu ki şahsen ben, hangi mevsimi sembolize ettiğini bile anlayamıyordum ama eminim ki daha deneyimli biri bu gizemi rahatlıkla çözebilir-

di. Gördüğüm görkemli kanatlardan birini, göz kamaştırıcı bir beyazlığın çevresindeki sıcak gri i  kısmıyla koyu kırmızı kanatları özellikle hatırlıyorum.

Bu kızlardan biri; güneş, denizin üzerindeki alçak sis tabakasının ardında, kıyıdaki küçük bir mağaraya giden kırmızı bir yol çizerek gözden kaybolurken denizde yıkanan bir genç kız tarafından bu mağarada bulunmuştu.

Güneş ve sisten, deniz ve kıyıdan bahsetsem de bu dünya, bazı açılardan insanların yaşadığı dünyadan çok farklıydı. Mesela burada su, biçimleri yansıtmazdı. Alışkın olmayan bir göze, dokunulmadığı takdirde koyu renkli bir metal yüzeyi gibi görünürdü fakat metal yüzeyler belli belirsiz de olsa da nesneleri yansıtmamasına rağmen su, üzerine doğrudan gelen ışık haricinde hiçbir şeyi yansıtmazdı. Bu küçük farklılık, manzaraların dünyadaki manzaralardan farklı olmasında b   k rol oynuyordu. En durgun gecede bile, denizdeki hiçbir yelkenli neredeyse kıyıya kadar dalgalanarak uzanan yansımasını göndermiyor; hiçbir genç kızın yüzü, ormandaki durgun bir pınarda kendi güzelliğini aydınlatmıyordu. Güneş ve ay bile yüzeydeki ufak bir pırıltıdan ibaretti. Deniz, her şeyi yutarak yok etmeye hazır bir ölüm denizi, unutulmanın gözle görünür bir gölgesi gibiydi. Yine de kadınlar, göz kamaştırıcı deniz kuşları gibi suda vakit geçirirlerdi. Erkeklerinse suya girdiğı nadiren görülürdü. Buna karşılık gökyüzü, bizim dünyamızdaki sular gibi, altındaki her şeyi yansıttı. Tabii içbükey yapısından ötürü nesnelerin yansımalarında çarpıklıklar göze çarpıyordu ancak buna rağmen, bu asılı derinlikte sık sık şahane karışımlar ortaya çıkıyordu. Gökyüzü, dünyadaki gökyüzü gibi yuvarlak bir kubbe gibi değil, ortada en yüksek noktasına ulaşan bir yumurta şeklindeydi ve bizim g ky z m zden daha yüksek görünüyordu. Geceleri yıldızlar kendini gösterdiğinde, fırtınaların esip gürlemesi için yeterli alana sahip, “altından alevlerle süslü” göz alıcı bir kümbet ortaya çıkıyordu.

Yazın ilk akşamlarından birinde, bir grup kadın ve erkekle birlikte denizin üzerinde asılı duran dik bir kayalıkta durdum. Beni, geldiğim dünya ve orada her şeyin nasıl olduğuna dair sorguya çekiyorlardı. Sorularından birini yanıtlarken dünyada çocukların farklı şekilde doğduklarını söylemek zorunda kaldım. Bunun üzerine beni soru yağmuruna tutmaya başladılar. İlk başta sorulardan kaçınmaya çalışsam da en sonunda, bahsi geçen konuyu elimden geldiğince belirsiz bir şekilde açıklamaya mecbur kaldım. Hemen, kadınların zihninde bahsettiğim şeye dair ufak da olsa bir fikir canlanmış gibi göründü. Bazıları genellikle rencide olduklarında yaptıkları gibi kanatlarıyla vücutlarını sararak dimdik ve kıpırdamadan durdular. Biri pembe kanatlarını açarak üzerinde durduğumuz çıkıntıdan kendini boşluğa bıraktı. Genç kızlardan birinin gözleri parladı, arkasını dönerek mor ve beyaz kanatları yarı açık hâlde yavaşça uzaklaştı. Ertesi sabah, denizden birkaç kilometre uzaktaki çıplak bir tepenin yamacındaki kurumuş bir ağacın altında ölü bulundu. Geleneklerine uyarak onu buldukları yere gömdüler. Çünkü burada insanlar, ölmeden önce içgüdüsel olarak doğdukları yere benzeyen bir yer ararlar, bulduklarındaysa sanki uykuya daleceklermiş gibi, kadınlar kanatlarını bedenlerine sarar, erkeklerse kollarını göğüsleri üzerinde kavuşturur ve uyurlar. Yaklaşan ölümün göstergesi veya nedeni, ne olduğunu bilmedikleri bir şeye duyulan özlemdir. Bu özlem onları tamamen etkisi altına alıp yalnızlığa sürükler ve bedenleri güçten düşene kadar içten içe onları tüketir. Bir genç adam ile bir genç kız birbirinin gözlerinin çok derinine bakarsa bu özlem onları etkisi altına alır; ancak birbirlerine yaklaşmak yerine bu iki genç, yalnız başlarına birbirinden uzaklaşarak tek kalabilecekleri bir yere gider, aşklarından ölürler. Ben; öldükten sonra birer bebek olarak bizim dünyamıza geldiklerini, büyüdüklerinde birbirlerini bulabilirlerse her şeyin yolunda gittiğini, aksi takdirde sonlarının hiç de iyi olmadığını düşünüyorum. Ancak bu tezim ne kadar doğru,

bilemem. Onlara, Dünya'daki kadınların kanatları değil, kolları olduğunu söylediğimde yüzüme dik dik bakarak bizim kadınlarımızın epey kaba ve erkeksi görünüyor olması gerektiğini söylemişlerdi. Ne kadar olağanüstü olursa olsunlar, kanatlarının gelişmemiş kollardan ibaret olduğunu bilmiyorlardı.

Bakın işte bu kitabın gücü de bu; ben içeriğine dair hatırladıklarımı anlatırken bu uzak gezegeni sanki gerçekten ziyaret etmiş, gelenek göreneklerini öğrenmiş, insanlarıyla sohbet etmişim gibi yazıyorum. Bunları yazarken olan biten her şeyi gerçekten yaşamış gibi hissediyorum.

Kitap sonbaharın sonlarında doğan, uzun, ona göre sonsuz bir kış mevsiminde yaşayan ve en sonunda diğer topraklarda bahar arayışına çıkan (bu dünyada da bizim dünyamızdaki gibi, farklı yerlerde farklı mevsimler yaşanıyordu) genç bir kızın hikâyesiyle devam ediyordu. Hikâye aşağı yukarı şöyle başlıyordu:

Günlerce onların ölmesini izledi,
Eski ağaçlardan damladığını gözledi,
Bir bir düştüler; yağmur olmadıklarında
Solmuş çiçeklerin üzerini kapattılar sonrasında
Korkunç bir hata yapmışlar gibi;
Güneş, besledi onları, uzun süre sevdi,
Sevmekten bitap düştü ve döndü arkasını
Hızlandı ve güneye tuttu rotasını;
Ve çaresizce asılı, buruş buruş yapraklar,
Sakin bir kederle, buradan ayrıldılar.
Ve ani rüzgârlar, hüznü Güz solukları
Kederle ailelerini aramızdan aldı;
Çaresiz bir iniltiyle uzaklaştı
Yine de kendisine ait saydığı,
Çocuğun kuşu kafesten ebediyen kaçmışken
Güröldeyen nehirde kafes kaybolurken.

Ölüm kadar çıplak muazzam ağaçlar,
Yavaşça Rüzgâr'ın nefesine reverans yaptılar;
İnlememek için inlemeye çalıştıkları sırada
Bükülüp sızlayarak yaş ağaçların ortasında.
Ve kadim gezegenin engin denizi
Bir yükselip bir alçalırken çok çaresizdi.
Ve dalgaların uçları parçalanmış ve beyaz,
Deniz, görkeminden kaybetmişti biraz;
Ve nehir, denize ulaşmak için çabalıyordu
Dalgalar ise onu geri itiyordu.
Artık doğa hüzne gömülmüştü;
Bakirenin yamacında hüznün, ömrünü sürmüştü,
Kız dalgın, yarım yamalak izlediğinde,
Yalnız bir yaprak ürperdi yükseklerde,
Virane daldan yere düşene dek—
Keder, vah, keder! Kış geldi gelecek.
Gözyaşları fişkırdı, ama bu yapraktı sadece,
Köpürmüş keder pınarından eksilmezdi içince:
Dudağa götürünce su ilerler,
Taşkın olması için bir damla yeter.

Vah! Sonu gelmez kasvetli yıllar
Tomurcuklar açmadan artık kaybolmalılar:
Karanlık üzüntüyle dolu pek çok gece
Teslim oldular ışığa, neşesiz bir gündüze,
Önce kuşlar geldi, yeşeren ağaçlara,
Doldurdular tüm dalları şarkılarla.
Akarsularla çayırları hayal edecek, hareketli;
Ya da güneş ışıklarındaki dalgalı çimenleri;
Veya sessiz kaynağı olan gizli kuyuları,
Kutsiyetle tüm neşelerini topladıkları;
Ve kulak veren ormanlara gün boyunca
Pınarları anlattıkları, sevinç dolu şarkılarla;

Düşleyecek, geceye karışan akşamları,
Kendi zevklerinden hoşnut, tüm o duyuları,
Ruh ise gökkubbe kadar dingin,
İçten gelen sesle birlikte sakin;
Nemli gecede çiçekler açırır,
Kokuyu değiştirip ışığı getirir;
Ve karanlık çöker tüm konukların üzerine
Güneş, yelken açana dek doğu sahillerine—
Uyanacak ve görececek ki dallar çıplak,
Soğukta donmuşlar, bir ağ gibi uzanarak.

Hikâye, kıştan bıkan genç kızın, aheste aheste kuzeye doğru tırmanan ilkbahara kavuşmak için gezegeninin güneyine seyahat edişi ve nice üzücü macera, nice hayal kırıklıkları ve nice nafîle gözyaşı sonrasında nihayet fırtınalı bir akşamüzeri, yapraksız bir ormanda, kış ile ilkbaharın arasındaki ince sınırdaki açan tek bir kardelene rastlayışıyla devam ediyordu. Sonunda ise genç kız, çiçeğin yanına uzanarak öldü. O fırtınalı akşam üstünde, bu mevsimde Dünya'da bir yerlerde bir kardelen kadar solgun ve uysal bir çocuğun bu mevsimde doğduğuna inanabilirim.

13. Bölüm

“Bir gemi gördüm, denizde yelken açmış
Her gemi gibi üstüne fazlasıyla yük almış;
Ama fazla âşık değil, benim olduğum kadar
Ben yüzsem ne yarar, batsam ne yarar.”

–Eski bir balad

“Ama aşk öyle bir Gizem ki
Çözemiyorum ne olduğunu:
Her ne kadar düşünsem de bulduğumu,
O an anlıyorum en çok şüphe duyduğumu.”

–Sör John Suckling

ikâyelerden birini buraya aktarmaya çalışacağım. Ama heyhat! Bunu yapmanın, kırık dallar ve solmuş yapraklardan bir orman yaratmaya çalışmaktan farkı yok. Sözcükler ya da hikâyeyi aktarmalarını sağlayan şeyler her neyse; perilerin kitabında her şey olması gerektiği gibiydi. Her sözcük, olayları gözlerimin önünde öyle canlandırıyordu ki bilincin araçları tamamen ortadan kaybolarak yerini nesnelerin kendisine bırakıyordu. Bu kitaplarla karşılaştırıldığında benim tasvirim, gelişmiş bir halkın, düşünceleri somutlaştıran o zengin ve güçlü dilinden; vahşi bir kabilenin zayıf, yarı anlaşılır diline

yapılan bir tercümeye benzeyecektir. Elbette, hikâyeyi okurken ben Cosmo'ydum, onun hikâyesiyse benim hikâyemdi. Ama bütün bu süre boyunca iki bilince sahip gibiydim; bu da benim için hikâyeyi iki farklı şekilde yorumlamama neden oldu. Hikâye; bazen yalnızca birbirini seven ve kavuşma özlemiyle yanıp tutuşan iki ruhun, birbirlerini sadece karanlık bir camda görebildikleri, belki de evrensel sayılabilecek kadar sıradan hayatlarını anlatıyor gibi görünüyordu.

Budaklanan gümüş damarların kayanın içinden geçmesi; huzursuz denizin karada dereleri ve koyları oluşturmaları; yukarıdaki dünyaların ışık ve etkilerinin, sessizce dünyanın atmosferine çökmesi gibi, Periler de insanların dünyasını işgal eder; iki olay arasında bir neden-sonuç ilişkisi kurulamadığı zamanlarda da sıradan insanları ürkütür.

Cosmo von Wehrstahl, Prag Üniversitesi'nde bir öğrenciydi. Asil bir aileden gelse de fakirdi ve fakirliğin getirdiği bağımsızlığıyla gurur duyardı. İnsanlar, kurtulamadığı her şeyden gurur duymaz mıydı zaten? Cosmo, diğer öğrenciler tarafından sevilse de hiç arkadaşı yoktu. Hiç kimse, Cosmo'nun eski şehrin en yüksek binalarından birinin en üst katındaki evine adımını bile atmamıştı. Aslında sınıf arkadaşlarının ona gösterdikleri hoşgörünün nedenlerinden biri de, akşamları inzivaya çekilerek rahatsız edilmeden kendini araştırmalarına ve hayallerine verebileceği gizli bir yeri olduğu düşüncesi idi. Cosmo'nun üniversitedeki derslerine ek olarak ilgilendiği bu araştırmalar, daha alışılmışın dışında ve daha az tasvip edilen konular üzerineydi. Gizli bir çekmecedeki Albertus Magnus ve Cornelius Agrippa'nın eserleri ile, daha az bilinen ve anlaşılması daha zor eserler yer alıyordu. Cosmo bu araştırmaları yalnızca meraktan takip ediyordu ve bilgilerini, henüz hiçbir şekilde pratiğe dökmemişti.

Evi alçak tavanlı, garip bir tarzda döşenmiş geniş bir odadan oluşuyordu. Odada birkaç tahta iskemle; gündüzleri hayaller-

de, geceleriye rüyalarda kendini kaybetmek için kullandığı bir sedir ve kara meşeden büyük bir yazı masası dışında mobilya denilebilecek pek bir şey yoktu.

Fakat odanın köşeleri ilginç eşyalardan oluşan yığınlarla doluydu. Bir köşede, kısmen duvardan, kısmen de boynuna sarılmış bir ipten destek alarak ayakta duran bir iskelet vardı. İskeletin ellerinden biri ve parmakları, yanında duran büyük bir kılıcın ağır topuzuna yerleştirilmişti.

Yere çeşit çeşit silahlar saçılmıştı. Cosmo'nun duvara astığı kurutulmuş büyük bir yarasa, kirpi derisi ve doldurulmuş deniz köstebeği haricinde duvarlar tamamen süsten yoksundu. Garip zevklere sahip olan Cosmo, hayal gücünü değişik bir şekilde meşgul ediyordu. Zihni bugüne kadar hiç sürükleyici bir tutkunun etkisi altında kalmamıştı. Yalnızca kokuları taşıyabilecek kadar hafif bir nefesten, eğilip çatırdayana kadar ulu ağaçları savuran fırtınalara kadar tüm rüzgârlara açık durgun bir alacakaranlık gibiydi. Her şeyi toz pembe görüyordu. Penceresinden her sokağa baktığında; oradan geçen bir genç kız sokaktan geçmekle kalmıyor, onun zihninde bir hikâyede başrol oynuyor, bakış açısından çıktıktan sonra bile zihnini meşgul etmeye devam ediyordu. Cosmo sokaklarda yürürken kendini bir hikâye okuyormuş gibi hissediyordu. Yanından geçen her ilginç yüzü hikâyesine katıyor; duyduğu her güzel ses sanki bir meleğin kanatlarıyla ruhuna dokunup geçiyordu. O, kelimeleri olmayan bir şairdi. Kelimeler, akan sular gibi bir barajla ruhuna geri çekiliyor, dile getirilmedikçe büyüyor, kabarıyor, ona zarar veriyordu. Cosmo sık sık sert sedirine uzanır, kitap elinden düşene kadar bir hikâye veya şiir okurdu. Fakat kitap elinden düştüğünde bile uyuyup uyumadığından emin olamadan, doğan güneş ile altın rengine dönen karşı binanın çatısı dikkatini dağıtana kadar hayal kurmaya devam ederdi. Doğan güneşle birlikte kalkar, gençliğin verdiği dinçlik gün sonunda onu özgür bırakana kadar ders çalışır ya da spor yapardı. Günün taşkın sularında bo-

ğulan gece, tüm yıldızları ve soluk siluetleriyle ruhunda yeniden doğardı. Fakat bu rutin çok uzun sürmeyecekti. Herkes er ya da geç bu büyüğü çemberin içine adım atacak, hayatını kuracak ve içindeki şaşkın büyücüğü diz çökerek tapınmaya zorlayacaktır.

Bir akşamüzeri, havanın kararmasına yakın Cosmo, ana caddelerden birinde hayaller kurarak dolaşırken okuldan bir arkadaş, omzuna attığı şaplaqla onu kendine getirerek küçük bir arka sokakta, satın almak istediğı eski bir zırha bakmaya davet etti. Cosmo eski ve modern tüm silahlar konusunda bir uzman olarak kabul ediliyordu. Silah kullanımında hiçbir öğrenci onun seviyesine yaklaşamıyordu. Bazı silahlar hakkındaki pratik bilgisiye tüm silahlara dair bir uzman olarak görülmesine katkıda bulunmuştu. Cosmo, arkadaşına seve seve eşlik etti.

Birlikte dar bir sokağı, oradan da kirli bir avluya girdiler. Alçak kemerli bir kapının ardında onları köhne, tozlu ve tahmin edilebileceğı üzere eski, çeşit çeşit eşyalardan oluşan bir yığın karşıladı. Cosmo'nun zırha dair hükmü tatmin ediciydi; arkadaş, hemen satışı tamamladı. Tam dükkândan ayrılmak üzereyken Cosmo'nun gözleri, duvara dayalı duran, tozla kaplı eski bir oval aynaya takıldı. Aynanın kenarlarında, dükkân sahibinin elinde taşıdığı lambanın loş ışığı altında belli belirsiz görünen, acayip bir oyma işi bulunuyordu. Dikkatini aynaya çeken şey, bu oymalar olmuştu; en azından Cosmo öyle düşünüyordu. Fakat Cosmo ayna hakkında çok düşünmeden arkadaşıyla birlikte dükkândan ayrıldı. Ana caddeye kadar birlikte yürüdükten sonra ayrılarak farklı yönlerde gittiler.

Cosmo yalnız kalır kalmaz bu garip ayna, tekrar aklına geldi. Aynayı daha yakından inceleme arzusuna aniden kapılan Cosmo, bir kez daha adımlarını o tozlu dükkâna çevirdi. Kanca burunlu, ufak tefek ve kara kuru, yaşlı bir adam olan dükkân sahibi, kapıyı sanki Cosmo'nun geri dönmesini bekliyormuş gibi açmıştı. Alev alev yanan gözleri, bir şeyi arıyormuş gibi sürekli yavaş ve huzursuz bir şekilde hareket ediyordu. Cosmo, birkaç

eşyayı inceliyormuş gibi yaptıktan sonra nihayet aynaya yaklaşıp yaşlı adamdan aynayı indirmesini rica etti.

“Sen indir, ben oraya yetişemiyorum,” diye yanıtladı dükkân sahibi.

Cosmo, oymaların gerçekten de zarif ve pahalı görüldüğünü fark ettiğinde aynayı kırmaktan korkarak, dikkatle yere indirdi. Oymaların, hayranlık uyandıran bir tasarım ve beceriyle işlenmiş, Cosmo’nun anlamını çözemiyormuş gibi hissettiği çok sayıda detayı vardı. Onun zevklerine ve mizacına uygun bu ayrıntılar, aynaya duyduğu ilgiyi o kadar artırdı ki artık çerçevesini istediği kadar inceleyebilmek için aynayı satın almak istese de kullanma amacıyla istiyormuş gibi davranıyordu. Epey eski olduğu için aynanın kendisinin çok işe yaramayacağını söylerken mat bir yansımayla karşılaşmayı bekleyerek üzerindeki tozların bir kısmını eliyle temizledi. Aynadaki yansımasının ne kadar berrak olduğunu gördüğünde az daha şaşkınlıktan küçük dilini yutacaktı. Yılların hiç zarar vermediği ayna, ustanın elinden henüz çıkmış gibi, her şeyi açık ve mükemmel bir şekilde yansıtıyordu. Elinden geldiğince umursamaz görünmeye çalışarak aynanın fiyatını sordu. Yaşlı adam, zavallı Cosmo’nun karşılamaya gücünün yetmeyeceği fiyatı söyledikten sonra Cosmo, aynayı eski yerine kaldırdı.

“Fiyat çok mu yüksek geldi?” diye sordu yaşlı adam.

“Çok yüksek bir fiyat isteyip istemediğinizi bilmiyorum ancak bu, benim verebileceğimden çok fazla bir miktar,” diye yanıtladı Cosmo.

Yaşlı adam, Cosmo’nun yüzünü daha iyi görebilmek için lambasını kaldırdı. “Yakışıklı bir gençsin,” dedi.

Bu iltifata verebileceği bir cevabı yoktu. Hatta ilk defa yaşlı adama yakından bakan Cosmo, ona karşı iğrenmeye benzer bir şey hissetmişti. Karşısındakinin bir erkek mi yoksa bir kadın mı olduğundan bile emin olamıyordu.

Yaşlı adam, “Adın ne?” diye devam etti.

“Cosmo von Wehrstahl.”

“Ah! Ben de öyle düşünmüştüm. Babana benziyorsun; onu çok iyi tanırdım. Hatta evimin ücra köşelerinde hâlâ üzerinde onun arması olan birkaç eski şey bile bulabilirsin. Seni sevdim, fiyatının dörtte birine aynayı alabilirsin ama bir şartım var.”

“Şartınız nedir?” diye sordu Cosmo. Aynanın fiyatının dörtte biri bile onun için epey yüksekti fakat artık satın alabileceği bir miktardı. Erişemeyeceğini düşündüğü için aynaya sahip olma arzusu artık olağanüstü boyutlara ulaşmıştı.

“Eğer aynayı elinden çıkarmak istersen, ilk bana geleceksin.”

“Tabii ki,” diye yanıtladı Cosmo gülümseyerek. “Bu gayet makul bir şart.”

“Şerefim üzerine söz veriyor musun?” diye ısrar etti satıcı.

“Şerefim üzerine söz veriyorum,” diye yanıtladı alıcı. Alışveriş sona ermişti.

Cosmo aynayı eline aldığı anda yaşlı adam, “Senin için evine kadar taşıyabilirim,” dedi.

“Hayır hayır, ben taşıyım,” diye yanıtladı Cosmo. Nerede yaşadığını kimsenin, özellikle de kendisine duyduğu tiksinti anbean artmakta olan bu adamın bilmesini istemiyordu.

“Nasıl istersen,” diye yanıtladı yaşlı yaratık. Cosmo’ya kapıyı göstermek üzere lambasını kaldırdığında kendi kendine mırıldandı: “Altıncı defa satıldı! Bakalım bu sefer ne olacak. Leydim çoktan bıkmış olmalı!”

Cosmo, ödülünü dikkatle eve taşıdı. Ancak yol boyunca içinde, izlendiğine dair huzursuz edici bir his vardı. Tekrar tekrar çevresine bakınsa da şüphelerini haklı çıkaracak herhangi bir şey görememişti. Sokaklar, hemen arkasında olsa bile dikkatli bir casusu fark edemeyeceği kadar kalabalık ve karanlıktı. Sorunsuz bir şekilde eve ulaştı, ağırlığından kurtulduğu için epey rahatlamış bir hâlde aynayı duvara yasladı. Ardından piposunu yakarak kendini sedirin üzerine bıraktı, çok geçmeden rahatsız edici rüyalarından birinin kıvrımları arasında kayboldu.

Ertesi gün eve her zamankinden daha erken geldi ve aynayı, ince uzun odasının kısa kenarlarından birinde yer alan şöminenin üzerine astı.

Dikkatle aynanın yüzündeki tozu sildi. Ayna, kıskanç toz katmanının altında güneşin üzerine vurduğu bir pınarın suları kadar berraktı. Fakat onun ilgisini asıl çeken şey çerçevenin üzerindeki ilginç oyma işiydi. Bir fırçayla oymayı elinden geldiğince temizledikten sonra geri çekilerek oymacının amacını ele verebilecek bir şeyler bulma umuduyla incelese de başarılı olamadı. Nihayet yorgunluk ve hayal kırıklığıyla ara verdiğinde birkaç dakika boyunca odasının aynadan yansımalarını boş bakışlarla seyretti. Kendi kendine mırıldandı: “Aynalar ne kadar garip şeyler! İnsanın hayal gücüyle arasında nasıl da şahane bir ilişki var! Aynada gördüğüm bu oda hem benimkinin aynısı hem de değil. İçinde yaşadığım odanın mutlak bir temsili değil ancak sanki beğendiğim bir hikâyede bu odanın tasvirini okuyormuşum gibi görünüyor. Tüm sıradanlığı ortadan kaybolmuş durumda. Ayna, odayı gerçeklik dünyasından sanat alemine taşıdı ve yansıması, esasen kaba saba ve bomboş olan bu odayı bile ilgi çekici hâle getirmeyi başardı. Tıpkı insanların, gerçek hayatta olsa ardına bile bakmadan kaçacakları, katlanılamayacak kadar sıkıcı bir şeyi sahnede olduğu sürece zevkle izleyecek olmaları gibi... Sanat, doğayı hislerimizin yorgun ve doymuş yönlerinden ve endişelerle dolu günlük hayatımızın aşağılayıcı adaletsizliğinden kurtarmaktan ziyade; hayal gücüne hitap ederek Doğa'nın gerçek hâlini; korkuları ve hırsları olmayan günlük hayatı, çevresindeki harikaların gerçek anlamıyla bir araya gelen ve sorgusuz sualsiz doğanın tadını çıkaran bir çocuğa görünen hâlini, bir nebze de olsa ortaya koymaz mı? Böyle bakınca şu iskelet; bu hareketli dünyanın döküntülerinden öbür dünyanın sessiz yörelerine bakan bir gözetleme kulesi gibi, yalnızca görünmeyenleri gören gözleriyle o kadar hareketsiz duruyor ki neredeyse iskeletten korkacağım. Oysa ki her kemiği, her

eklemi kendi yumruğumu bildiğim kadar iyi biliyorum. Şu eski savaş baltasıysa her an zırlı bir el tarafından kavranıp miğferi, kafatasını ve beyni paramparça ederek, kafası karışık bir hayaleti daha Bilinmeyene gönderebilirmiş gibi görünüyor. İçine girebilsem O odada yaşamak isterdim.”

Kelimeler ağzından çıkar çıkmaz aynada, onu duruşunu düzeltmesine neden olacak kadar şaşırtan bir şey gördü. Bembeyaz giyinmiş zarif bir kadın göz kamaştırıcı, fakat isteksiz ve tereddütlü adımlarla sessizce kapıdan geçerek yansımadaki odaya süzölmüştü. Odanın diğer tarafında duran sedire doğru yürüyen kadının yalnızca sırtı görünüyordu. Kendini yorgun bir şekilde kanepeye bıraktıktan sonra keder, nefret ve mecburiyet hissinin garip bir şekilde güzellikle iç içe geçtiği, kelimelerle anlatılamayacak güzellikteki yüzünü ona çevirdi. Cosmo bir süreligine hareket kabiliyetini kaybetmiş hâlde olduğu yerde kalakaldı. Gözleri ona kenetlenmişti. Hareket kabiliyetine sahip olduğunun yeniden farkına vardığında bile, arkasını dönüp ona doğrudan bakmaya cesaret edemiyordu. Beklenmedik bir çaba göstererek nihayet bakışlarını aynadan sedire çevirdi. Niyetini öyle saf bir şekilde yerine getirmişti ki istemsizce yapılmış gibi görünüyordu. Fakat sedir bomboştı. Dehşetle iç içe geçmiş bir hayretle bakışlarını tekrar aynaya çevirdiğinde sedirin yansımasında o muhteşem kadının uzanmaya devam ettiğini gördü. İki damla yaş, saklandıkları kapalı göz kapaklarının altından kurtularak süzölmeyi başarmıştı. O kadar hareketsizdi ki aldığı nefeslerle düzenli olarak inip kalkan göğsü olmasa ölü olduğunu düşünebilirdiniz.

Cosmo hissettiklerini kelimelere dökemezdi. Duyguları, bilinci yerle bir eden ve asla tam olarak hatırlanamayan türündi. Kabalığının farkında olmasına ve leydinin her an gözlerini açarak onu izlediğini görmesinden korkmasına rağmen hâlâ aynanın yanında durmuş, bütün dikkatiyle leydiyi incelemekten kendini alamıyordu. Bir süre sonra kadın, göz kapaklarını

yavaşça açtı ve bir süreliğine gözleri hiçbir yere odaklanmadan açık kaldı. En sonunda, çevresini tanımaya çalışıyormuş gibi, baygın bakışlarla odayı incelemeye başladığında Cosmo, leydinin hiç ona bakmadığını fark etti. Yalnızca aynada görünen şeyleri görebiliyor gibiydi. Bu nedenle eğer Cosmo'yu görebiliyorsa bile yalnızca mecburen aynaya dönük olan sırtını görüyor olmalıydı. Aynadaki iki figür, leydi doğrudan Cosmo'nun odasında olmadığı sürece asla yüz yüze gelemezdi ve orada olmadığı için de Cosmo, odasının leydinin uzandığı bölümüne doğru döndüğünde yansımasının leydi için ya tamamen görünmez olacağı ya da boş bakışlarla ona bakıyor gibi görüneceği sonucuna vardı. Bakışlarının buluşamaması, yakınlık kurmaları önündeki bir engeldi. Çok geçmeden leydinin gözleri iskelete takıldı ve Cosmo onun ürpererek gözlerini kapattığını gördü. Bir daha gözlerini açmadı fakat iskelete duyduğu tiksinti hâlâ yüzünden belli oluyordu. Cosmo o iğrenç şeyi hemen fırlatıp atabilirdi fakat leydinin orada olduğunu fark etmesinden ve onu daha fazla tedirgin etmekten korkuyordu. Kıpırdamadan onu izlemeye devam etti. Leydinin göz kapakları, hâlâ içindeki mücevherleri koruyan pahalı bir sandık gibi gözlerini saklıyordu. Çok geçmeden yüzündeki tedirgin ifade yavaş yavaş solarak yerini belli belirsiz bir kedere bıraktı ve yüz hatları, istirahatın değişmez ifadesinde karar kıldı. Bütün bunlar ve nefesinin yavaş, düzenli hareketleri Cosmo'ya leydinin uyuduğunu söylüyordu. Cosmo artık çekinmeden onu izleyebilirdi. Leydinin gayet basit, beyaz bir elbise giymiş olan vücudu, yüzüne yakışıyordu. Vücudunun her noktası birbiriyle o kadar uyumluydu ki özenle şekillendirilmiş ayağı ya da aynı özenden nasibini almış elindeki herhangi bir parmak, vücudunun geri kalanının mükemmel bir göstergesiydi. Kadının orada uzanışı, sükunetin mükemmel bir tanımı olmalıydı. Cosmo yorulana kadar kadını izlemeye devam etti. Sonunda yeni mabedinin yanına oturarak sanki hasta birini izliyormuş gibi, mekanik bir şekilde eline bir kitap alsa

da önündeki sayfadan tek bir şey bile anlamıyordu. Bu büyük karışıklık zihnini allak bullak etmişti. Yüzünde herhangi bir ifade hatta bilinçli bir şaşkınlık bile olmadan tamamen hareketsiz bir şekilde dururken birbirinden her biri birbirinden çılgınca olan hayaller zihninde birbirini kovalıyordu. Orada ne kadar süre oturduğunu bilmiyordu. En sonunda kendine gelerek ayağa kalktı, vücudunun her santimi tir tir titreyerek tekrar aynaya baktı. Kadın gitmişti. Ayna, odasındakileri dürüstçe yansıtıyordu; yansımada orada olmayan hiçbir şey yoktu. Artık en güzel mücevheri çalınan altın bir çerçeve gibi, yıldızsız bir gecede gökyüzü gibi bomboş ve anlamsızdı. Leydi, odanın yansımasının tüm çekiciliğini de yanında götürmüş, oda bir kez daha hiçbir garipliği olmayan sıradan bir yere dönüşmüştü.

Hayal kırıklığının ilk sızısı geçtiğinde Cosmo kendini, leydinin ertesi akşam aynı saatte geri dönebileceği umuduyla avuttu. Geri dönerse en azından o menfur iskeletten korkmasına gerek kalmayacaktı. Cosmo, iskelete ek olarak, sorgulanabilir görünüme sahip birkaç parça eşyayı daha ocağın yanındaki, aynadan görünmeyecek bir girintiye tıktırdı ve içler acısı odasını elinden geldiğince temizledikten sonra teselliye açık havada ve esmeye başlayan rüzgârda aradı. Odada dinlenmesi mümkün değildi. Az çok kendine geldikten sonra geri döndüğünde yatağına uzanmak için kendisiyle mücadele etmek zorunda kaldı. Sanki leydi gerçekten onun sedirine uzanmış da, onun da şimdi orada uyuması kutsal bir şeye saygısızlık etmiş olacakmış gibi hissediyordu. Fakat yorgunluğu galip geldi ve kendini kıyafetleriyle sedirin üzerine bırakan Cosmo, sabaha kadar deliksiz bir uyku çekti.

Ertesi akşam aynanın önünde aptalca bir umutla bekledi. Kalbi, nefesini kesecek kadar hızlı atıyordu. Odanın yansıması, çöken alacakaranlıkta bir kez daha mor renkli bir buharın ardındaymış gibi parıldıyordu. Odadaki her şey, Cosmo'yla birlikte, insanüstü bir varlığın görkemiyle acınası dünyeviliklerini

şereflendirmesini bekliyormuş gibiydi. Oda, civardaki kilisenin saatin altı olduğunu haber veren çanıyla titrerken solgun güzellik bir kez daha içeri süzüldü ve kendini sedirin üzerine bıraktı. Zavallı Cosmo mutluluktan neredeyse aklını kaybedecekti. Kadın geri gelmişti! Gözleri iskeletin bulunduğu köşeyi aradı, köşenin boş olduğunu görünce yüzünden belli belirsiz bir memnuniyet ifadesi geçti. Hâlâ acı çekiyormuş gibi görünüyordu ama yüzündeki rahatsızlık ifadesi, bir önceki akşama göre epey azalmıştı. Bu akşam çevresine daha bir dikkatle bakındı. Odasında, sağda solda duran garip teçhizatları merakla inceliyordu. Fakat en sonunda yorgunluğu galip geldi ve leydi tekrar uyuyakaldı. Onu bir kez daha gözden kaybetmemeye kararlı olan Cosmo, onun uyuyuşunu izliyordu. Leydinin uykusu o kadar derin ve ilgi çekiciydi ki uyku hâli, onu izleyen Cosmo'ya bulaşmıştı. Leydi gözlerini açmadan ayağa kalkarak bir uyurgezer gibi odayı geçtiğinde Cosmo, bir rüyadan uyanırmış gibi kendine geldi.

Cosmo kelimelerle anlatılamayacak kadar mutluydu. Çoğu erkeğin bir yerlerde gizli bir hazinesi vardır. Paragözün altın zulası, virtüözün favori yüzüğü, öğrencinin nadir kitabı, şairin müdavimi olduğu mekân, âşığın gizli çekmecesine gibi, Cosmo'nun da güzel leydinin yaşadığı aynası vardı. İskelete verdiği tepkiden öğrendiğine göre leydi, çevresindeki şeylerden epey kolay etkileniyordu. Cosmo'nun artık hayatta yepyeni bir amacı vardı: Aynadaki bomboş odayı, bir leydinin hor görmeden sahiplenebileceği bir odaya dönüştürecek. Aynadaki odayı değiştirmenin tek yolu da kendi odasını döşeyip süslemektir. Ama Cosmo fakirdi. Fakat o güne kadar gururuna yediremediği maddi durumunu iyileştirmektense cüzi harçlığıyla geçinmeyi tercih etmiş olsa da paraya dönüştürülebilecek bazı yeteneklere sahipti. Üniversitede en iyi kılıç kullanan oydu ve zamanı karşılığında yüklü bir ödeme yapmayı kabul edenlere eskrim ve benzeri becerilerini öğretebilirdi. Önerisi diğer öğrencileri şaşırtsa da

çoğu bu teklifi hevesle kabul etti, çok geçmeden Cosmo'nun verdiği dersler, zengin öğrencilerle sınırlı kalmamaya, Prag'ın asil gençleri arasında da ünlenmeye başladı. Çok geçmeden Cosmo'nun, elinin altında epey yüklü miktarda parası olmuştu. İlk işi teçhizatlarını ve diğer tüm garip eşyalarını odadaki dolaba kaldırmak oldu. Ardından yatağını ve diğer birkaç gerekli eşyayı ocağın iki tarafına yerleştirerek iki parça Hint kumaşıyla bu eşyaları, odanın geri kalanından ayırdı. Son olarak leydinin üzerine uzanması için zarif bir sedir alarak önceden yatağının olduğu yere yerleştirdi ve her gün lüks görünümlü bir şeyler ekleyerek odasını göz kamaştırıcı bir yere dönüştürdü.

Her gece aynı saatlerde leydi içeri giriyordu. Yeni sediri ilk gördüğünde yüzünde hafif bir gülümseme belirse de yüz ifadesi bir anda üzüntüye dönüştü ve gözleri yaşlarla doldu. Sedirin üzerine uzanarak yüzünü, her şeyden saklanmak istermiş gibi ipek yastıklara gömdü. Odada yapılan her değişikliği fark ediyordu ve her seferinde, sürekli acı çekiyor gibi görünen yüzünden birisinin onu memnun etmeye çalıştığını biliyormuş ve bunun için minnettarmış gibi onaylayıcı bir ifade geçiyordu. Bir akşam her zamanki gibi uzanırken gözleri, Cosmo'nun duvara asmayı henüz bitirdiği tabloları takıldı. Ayağa kalkarak Cosmo'yu epey sevindiren bir şey yaptı: Odanın diğer ucuna doğru yürüdü ve dikkatle tabloları inceledi. Yüzünden ne kadar memnun olduğu okunabiliyordu. Fakat çok geçmeden o kederli, gözleri yaşlı hâline geri dönerek kanepesinin üzerindeki yastıklara yüzünü gömdü. Zamanla yüzü sakinleşmiş, ilk günkü acı ifadesi ortadan kaybolmuş, onun yerine sessiz, umutlu bir ifade yerleşmişti. Fakat bu ifade hâlâ sık sık yerini acımayla karışık kaygılı, tedirgin bir ifadeye bırakıyordu.

Bu arada Cosmo nasıldı? Onun mizacındaki birinden bekleneceği üzere, leydiye duyduğu ilgi aşka, aşkı ise (olgunlaşarak mı yoksa solarak mı demeliyim?) tutkuya dönüşmüştü. Zavallı Cosmo bir gölgeye aşıktı. Ona yaklaşıyor, onunla konuşa-

mıyor, özlem dolu gözlerinin arıların bal pınarlarına tutunduğu gibi yapıştığı o güzel dudaklarından tek bir ses bile duyamıyordu. Bazen yalnız olduğunda şarkısını mırıldanıyordu:

“Aşkından öleceğim;”

ona her baktığında kalbi hasretinden çatlayacakmış gibi hissetse de ölmüyordu. Ona olan aşkı, onun için yaptığı her şeyle daha da artıyordu. Leydinin onun varlığından haberi yokmuş gibi görünse de tanımadığı birinin onun için canını bile vereceğini bilmenin onu memnun ettiğini umuyordu. Leydinin bir gün onu görebileceğini, belki de işaretlerle iletişim kurmaya çalışacağını düşünerek ayrılıklarının acısını hafifletmeye çalışıyordu. Bunlar onu mutlu etmeye yeterdi; “Zaten bir ruhun sevdiğiyle bir ilişki kurması için yapabilecekleri bunlardan ibaret değil miydi?” diye düşündü. Birbirini aynadan seyretme şansına bile erişemeyen kaç âşık vardı? Kaç âşık birbirini tanıdığını sanıyor, bir diğerrinin iç dünyası hakkında hiçbir şey bilmeden, yıllardır gezindikleri sınırların ötesindeki dünyaya dair en ufak bir fikirleri olmadan ayrılıyordu? Onunla bir konuşabilsem, sesimi duyduğunu bilsem mutlu olacağım.” Bir defasında duvara bir resim çizerek leydiye kendisi hakkında bir fikir vermeyi düşünmüştü. Karakalem becerileri çok fena sayılmasa da çizmeye çalıştığında elleri o kadar titremişti ki vazgeçmek zorunda kalmıştı.

“Kim yaşarsa o ölür; kim ölürse o yaşar.”

Bir akşam oturmuş hazinesini izlerken leydinin yüzünde belli belirsiz, sanki birinin onu tutku dolu gözlerle izlediğinin farkındaymış gibi bir ifade gördüğünü sandı. Cosmo, leydinin yüzündeki ifadenin gittikçe belirginleşerek en sonunda boynunun, yanaklarının ve alnının kızarmasını izledi. Ona duyduğu arzu neredeyse çılgınlık denebilecek bir seviyeye ulaşmıştı. Leydi o gece elmaslarla süslenmiş bir gece elbisesi giymişti. Elbise güzelliğine bir şey katamayacak olsa da güzelliğini yeni bir aç-

dan vurguluyor, zarafetini yepyeni bir şekilde ortaya koyuyordu. Doğanın ruhu nasıl güzelliğini somutlaştırması için her biri birbirinden farklı, sayısız varlığa ihtiyaç duyuyorsa her insanın da güzelliğinin tüm yönlerini açığa çıkarması için sayısız ortama ihtiyacı vardır. Leydinin gür saçlarının arasından, kara yağmur bulutlarının arkasındaki yıldızlar gibi gizlenmiş elmaslar ışıltıyor; kızaran yüzünü saklamak için kar beyazı ellerini her kaldırdığında bembeyaz kollarındaki bilezikler gökkuşağının tüm renklerinde parlıyordu. Ama güzelliği bütün bu süsleri gölgede bırakıyordu. “Ayaklarından birini bile öpebilsem yeter,” diye düşündü Cosmo. Fakat kendisini kandırıyordu; arzular asla tatmin olmazdı. Leydinin büyüleri evinden çıkan *iki* yol olduğunu da bilmiyordu. Ama aniden, sanki biri kalbine bıçak saplamış gibi aklına düşen bir fikir, ilk başta bir sızı, ardından su götürmez bir gerçeklik olarak kendini sundu: “Bir yerlerde bir sevgilisi var. Yüzünü kızartan şey, sevgilisinin sözlerini hatırlaması. Benim varlığımdan haberi bile yok. Gündüzleri ve akşamları beni terk ettikten sonra başka bir dünyada yaşıyor. Neden buraya gelip benim gibi güçlü bir adamı, ona bakamayacak kadar güçsüz bırakacak kadar kendine âşık ediyor?” Cosmo gözlerini yeniden ona çevirdiğinde leydinin yüzünün bir zambak kadar beyaz olduğunu gördü. Acı dolu bir merhamet duygusu, leydinin huzursuz birer mücevhere benzeyen gözlerindeki pırıltıyı alıp götürmüş gibiydi. Gözleri yavaşça yaşlarla doldu, leydi o akşam odasından, her zamankinden daha erken çıktı. Cosmo yapayalnız kalmıştı. Göğsü birdenbire bomboş kalmış, dünyanın bütün ağırlığı omuzlarına çökmüş gibi hissediyordu. Ertesi akşam, leydi ilk defa gelmedi.

Cosmo acınası durumdaydı. Bir rakibi olduğu düşüncesi aklına girdiğinden beri bir an bile rahat edememişti. Leydiyle göz göze gelmeyi her zamankinden daha çok istiyordu. En büyük kâbusunun doğru olduğunu bilse bile en azından Prag’ı terk ederek dertlerin işgal ettiği zihnini susturamayan herke-

sin umduğu gibi, huzuru yollarda bulabileceğine kendini ikna etti. Ertesi akşam, tarifi olmayan bir kaygıyla beklese de leydi, o akşam da gelmedi. Cosmo'nun durumu iyice kötüleşmişti. Acı-nası durumunu gören sınıf arkadaşlarının yorumlarından sonra derslerine gitmeyi bıraktı. Bütün işlerini ihmal ediyor; hiçbir şeyi umursamıyordu. Gökyüzü ve güneş, onun için kalpsiz, yakıcı bir çölden ibaretti. Sokakta gördüğü kadınlar ve erkekler herhangi bir güdüsü olmayan ve Cosmo'nun ilgisini çekmeyen birer kuklaydı. Herkesi bir *karanlık kutunun* değişken objektifinden görüyormuş gibiydi. Evreninin merkezi, hayatının pınarı, iyiliğin vücut bulmuş hâli yalnızca ve tamamen o'ydu. Leydi altı akşam boyunca gelmedi. Bu yüzden Cosmo'nun bu süre içerisinde verdiği ve uygulamaya koyduğu kararı, onu içten içe yiyen bu tutkusuna ve beynini tüketen o ateşe verin.

Kendini leydinin aynada görülmesini sağlayan şeyin aynaya yapılan bir tür büyü olduğuna ikna ederek, daha önceleri yalnızca meraktan okuduğu şeyleri ilk defa uygulamaya koymaya karar vermişti. "Bir büyü onu aynadaki yansımaya gelmeye zorluyorsa (ilk geldiğinde epey isteksiz görünüyordu), daha güçlü bir büyü, özellikle tekrar ortaya çıkması durumunda aynadaki kısmi varlığının da yardımıyla onun bedenini, buraya, benim yanıma gelmeye zorlayamaz mı? Eğer onu üzecek bir şey yaparsam da aşktan yapmış olurum. Hükmümü yalnızca onun dudaklarından duymak istiyorum." Bütün bu süre boyunca leydinin gerçek bir kadın olduğundan; daha doğrusu, bir yerlerde yansıması bir şekilde bu büyüğü aynaya düşen bir kadın olduğundan hiç şüphesi yoktu.

Gizli çekmecesini açtı, büyü kitaplarını çıkardı, ışığını yaktı ve üç gece boyunca gece yarısından sabah saat üçe kadar okuyarak notlar aldı. Üç gece sonra kitaplarını yerine kaldırdı ve ertesi gece, büyü için gereken malzemeleri almak üzere dışarı çıktı. Aşk büyülerinde ve diğer benzer efsunlarda kullanılan malzemeler bahsedilmeye değmeyecek kadar az kullanıldığından,

ve malzemeleri ele geçirmek için yaptıklarını, yalnızca leydiye duyduğu amansız arzu sebebiyle mazur görebileceği şeyler olduğundan dolayı bu malzemeleri bulmak hiç kolay olmamıştı. Nihayet gereken tüm malzemeleri bulmayı başardı ve leydinin ortadan kayboluşunun yedinci akşamında, bu gayrimeşru ve acımasız güç gösterisi için hazırды.

Odanın ortasındaki eşyaları kenara çekerek eğildi ve yere, kendi çevresine kırmızı bir çember çizdi. Dört bir yanına gizemli semboller çizdi; yedi ve dokuzun katları olan sayıları yazdı ve çemberi dikkatle inceleyerek çemberin çevresinde herhangi bir eksiklik olmadığından emin olduktan sonra doğruldu. O ayağa kalktığı sırada kilisenin çanları saatin yedi olduğunu haber verdi ve leydi, ilk ziyaretinde olduğu gibi gönülsüz, yavaş ve göz kamaştırıcı bir şekilde içeri girdi. Cosmo titriyordu. Ona doğru dönen leydinin hasta ya da dertliymiş gibi görünen yorgun ve solgun yüzünü gördüğünde dizleri boşaldı ve devam etmeye cesaretinin olmadığını hissetti. Fakat leydinin, artık Cosmo'nun ruhunu diğer tüm sevinç ve kederleri anlamsızlaştırarak tamamen ele geçirmiş olan yüzünü ve bedenini inceledikçe onunla konuşmaya, onu duyduğunu bilmeye, tek kelime bile olsa bir yanıt almaya duyduğu arzu öyle katlanılmaz hâle geldi ki aceleyle yarım bıraktığı hazırlıklarına geri döndü. Cosmo dikkatlice çemberin içinden çıkarak çemberin merkezine küçük bir maltız yerleştirdi. Ardından maltızın içine koyduğu kömürleri tutuşturdu ve ateş büyürken penceresini açıp maltızın yanına oturarak beklemeye başladı.

Bunaltıcı bir akşamdı. Gök durmaksızın gürlüyor; rahat bir bunalım hissi beyni ele geçiriyor; gökyüzü ağırlaşarak altındaki havayı sıkıştırmış gibi görünüyordu. Mora çalan bir renk, atmosferi ele geçirmişti. Uzak tarlalardan gelen, şehrin kokularının bile bastıramadığı kokular açık pencereden içeri sızıyordu. Bir süre sonra kömürler kora dönüştüğünde Cosmo, tütsüyü ve hazırladığı diğer malzemeleri kömürlerin üzerine serpiştirdi ve

Çemberin içine adım atarak bakışlarını maltızdan aynaya doğru çevirdi. Gözlerini leydinin yüzüne dikerek titreyen bir sesle güçlü bir büyünün sözlerini tekrarlamaya başladı. Henüz başlamasına rağmen leydinin rengi solmaya başlamıştı bile. Çok geçmeden leydinin yüzünden çekilen kan, kıyıya geri dönen bir dalga gibi kıyıları kızıl gelgitiyle yıkadı. Leydi elleriyle yüzünü gizledi; Cosmo ise daha da güçlü bir büyüye geçiş yaptı.

Leydi ayağa kalkarak odasında, huzursuz bir şekilde bir ileri bir geri yürümeye başladı. Cosmo bir başka büyüye geçtiğinde leydi, gözleriyle üzerinde dinlenebileceği bir şey arıyor gibi görünüyordu. Bir anda, kocaman açılmış gözleri Cosmo'nun gözleriyle buluştu. Sonunda onun farkına varmış gibiydi. Sanki gözleri onu etkisi altına almış gibi, yavaş yavaş ve gönülsüz bir şekilde aynanın kendi kısmına doğru geri çekilmişti. Cosmo onu daha önce hiç bu kadar yakından görmemişti. En azından artık göz göze gelebilmiş olsalar da Cosmo, leydinin yüzündeki ifadeyi tam olarak çözemiyordu. Gözleri yalvarır gibi bakıyordu ama Cosmo'nun tam olarak anlayamadığı bir şeyler vardı. Cosmo, kalbi boğazında atıyormuş gibi hissetse de ne sevincinin ne de endişelerinin dikkatini dağıtmasına izin verecekti. Gözlerini kırpmadan leydinin yüzüne bakarak bildiği en güçlü efsuna geçti. Leydi bir anda arkasını dönerek yansımadaki odasından çıktı ve bir an sonra, kanlı canlı hâliyle Cosmo'nun odasına girdi. Cosmo bütün ihtiyatı bir kenara bırakarak çemberin içinden çıktı ve leydinin önünde diz çöktü. Hayallerinin kadını, gök gürültülü alacakaranlıkta, efsunlu ateşin parıltısı altında tüm benliğiyle yanında duruyordu.

“Neden?” dedi leydi titreyen bir sesle; “neden beni bu yağmurlu sokaklardan yapayalnız geçirerek buraya getirdin?”

“Çünkü aşkımdan ölüyorum; fakat ben seni yalnızca oradaki aynadan çıkardım.”

“Ah, ayna!” dedi ve aynaya bakarak ürperdi. “O ayna varken ben bir köleden başka bir şey değilim. Ama beni buraya getiren

şeyin büyülerinin gücü olduğunu düşünme sakın. Gelmemin tek sebebi, ben teslim olana kadar kalbimin kapılarını çalan beni görme arzundu.”

“O zaman sen de beni sevebilir misin?” dedi Cosmo ölüm kadar sakın, fakat neredeyse anlaşılamayacak kadar duygu dolu bir sesle.

Leydi; “Bilmiyorum,” diye yanıtladı hüznü dolu bir sesle. “Yaptığın büyülerin etkisi altında olduğum sürece emin olmam mümkün değil. Başımı göğsüne yaslayıp ölene kadar ağlamak kadar büyük bir mutluluk olamazdı çünkü beni sevdiğini düşünüyorum ama emin olamıyorum...”

Cosmo ayağa kalktı.

“Seni öyle seviyorum ki... Ah, neyle karşılaştıracığımı bile bilmiyorum. Fakat seni sevmeye başladığım andan beri gözüm hiçbir şeyi görmüyor.”

Leydinin elini tuttu; leydi ise elini geri çekti.

“Yapma; ben senin etkin altındayım, seni sevmiyor olabilirim.”

Leydi gözyaşlarına boğularak Cosmo’nun önünde diz çöktü:

“Cosmo, beni seviyorsan serbest bırak. Bırak da gideyim. Aynayı kır.”

“Aynayı kırarsam seni görebilecek miyim?”

“Bilmiyorum. Sana yalan söylemeyeceğim; bir daha asla karşılaşamayabiliriz.”

Cosmo’nun kalbinde kıran kırana bir savaş başlamıştı. Leydi şimdi onun kontrolündeydi. Cosmo hakkında en ufak bir kötü düşüncesi bile yoktu. Leydiyi ne zaman isterse görebilirdi. Aynayı kırmak, hayatındaki tek güzel şeyi çıkararak hayatını mahvetmek demektir. Aşk cennetine bakan o tek pencereyi yok ederse tüm dünyası bir hapishaneye dönecekti. Henüz saf olmayan aşkı, onu tereddüte düşürdü.

Leydi, acı dolu bir iniltiyle ayağa kalktı. “Ah, beni sevmiyor; benim onu sevdiğim kadar bile... Benim için aşk, istediğim özgürlükten bile daha önemli.”

“Bunu yapmak için kendimi hazır hissetmemi beklemeyeceğim,” diye bağırdı Cosmo ve büyük kılıcının bulunduğu köşeye doğru koştu.

Hava iyice kararmıştı. Ateşin közleri, odayı kırmızı bir ışıkla aydınlatıyordu. Cosmo kılıcı, çelik kınından kavrayarak aynanın önünde durdu. Fakat aynaya kılıcın ağır topuzuyla güçlü bir darbe indirmeye çalıştığında kılıç, kınından kaydı ve kabza, aynanın üzerindeki duvara çarptı. Tam o anda, sanki hemen yanlarındaki odadan geliyormuş gibi, sağır edici bir gök gürültüsü duyuldu ve Cosmo bir darbe daha vuramadan bilincini kaybederek ocağın üzerine yığıldı. Kendine geldiğinde leydi de ayna da ortadan kaybolmuştu. Cosmo ise haftalarca kanepeden kalkamamasına neden olan bir beyin hummasına tutulmuştu.

Sonunda iyileştiğinde aynaya ne olmuş olabileceğini düşünmeye başladı. Leydinin geldiği gibi geri dönebildiğini umuyordu ama leydinin kaderi aynaya bağlı olduğu için Cosmo’nun asıl endişelendiği konu oydu. Aynayı o taşımış olamazdı. Duvara kolay çıkaramayacağı şekilde asılmasaydı bile ayna onun taşınması için çok ağırdı. Birdenbire o gece gök gürültüsü olduğunu sandığı şey aklına geldi. Artık onu yere düşüren şeyin yıldırım değil, başka bir yerden gelen bir darbe olduğuna inanıyordu. İblislerin, Cosmo’nun çemberi terk etmesinin intikamını aynanın doğaüstü güçlerin yardımıyla ya da başka bir şekilde bir önceki sahibine geri göndererek almış olabileceğine kanaat getirdi. Bir önceki sahibinin, leydiyi bir daha satarak başka bir adamın insafına bırakmış olabileceğini düşünmek bile korkunçtu. Yeni sahibinin, leydinin üzerindeki gücünü Cosmo gibi kullanması ihtimali bile, aynayı hemen o anda parçalamasına engel olan o bencilce kararsızlığına lanetler okuması için yetiyor da artıyordu bile. Âşık olduğu, özgürlüğü için ona yalvaran o kadının, aynaya sahip olan bir adamın insafına kaldığını; en azından bu adam tarafından sürekli izlendiğini düşünmek bile, sevdiğini gözünden bile sakınan bir âşığı delirtmeye yeterdi.

Bütün bu kaygılar iyileşme sürecini yavaşlatsa da nihayet sürünerek kendini dışarı atabilecek hâle gelmişti. İlk iş olarak, başka bir şey arıyormuş gibi yaparak tefecinin yolunu tuttu. Yaratığın suratındaki sırtış, Cosmo'yu olan biten her şeyden haberi olduğuna inandırmıştı. Cosmo aynayı dükkândaki eşyaların arasında göremiyordu ve aynanın akıbetine dair adamdan herhangi bir bilgi de alamamıştı. Aynanın çalındığını duyunca epey şaşırmış görünse de Cosmo, şaşkınlığının sahte olduğunu ve buna rağmen bu yaşlı herifin içten görünmek için çaba bile sarf etmediğini açıkça görebiliyordu. Elinden geldiğince saklamaya çalışsa da endişeden deliye dönen Cosmo çevrilmedik taş bırakmadı ama aramaları herhangi bir sonuç vermedi. İnsanlara ayna hakkında soru soramıyordu elbette; fakat işine yarayabilecek herhangi bir ipucu duyma umuduyla kulaklarını dört açmıştı. Olur da bir gün karşısına çıkar diye, kaybettiği hazinesini görmenin mutluluğunu yaşadığı anda aynayı paramparça edebilmek için yanında küçük, ağır çelikten bir çekiç olmadan dışarı çıkmıyordu. Leydiyi bir daha görüp göremeyeceği artık önemli değildi. Asıl amacı, onu özgür bırakabilmektir. Leydinin onun yüzünden acı çekiyor olabileceği düşüncesi içini kemirirken etrafta huzursuz bir hayalet gibi solgun ve çelimsiz bir hâlde dolaşıyordu.

Bir gece şehrin en seçkin köşklerinden birinde verilen partide kalabalığın arasına karıştı. Ayna kaybolduğundan beri, ne kadar önemsiz görünürse görünsün arayışında ona yardımcı olabilecek bir şeyler öğrenme şansını kaybetmemek için tüm davetleri kabul ediyordu. Gece boyunca, bir bilgi kırıntısı yakalama umuduyla, insanların sohbetlerinden yakaladığı tek tük kelimelere kulak kabartarak dolaştı durdu. Bir köşede alçak sesle konuşan birkaç kadının yanına yaklaşırken kadınlardan birinin şöyle dediğini duydu:

“Prenses von Hohenweiss’in garip hastalığından haberin var mı?”

“Evet, bir yıldan uzun süredir hasta. O kadar güzel bir kadının böyle bir illetten çekmesi ne kadar da üzücü. Birkaç haftadır durumu daha iyiydi; fakat son birkaç gündür nöbetleri geri dönmüş ve öncekinden daha ağır geçiyormuş. Tam anlamıyla esrarengiz bir hikâye.”

“Hastalığının nedenine dair herhangi bir şey biliyor musun?”

“Ben de yalnızca başkalarından duydum. Ama duyduğuma göre, aile dostu olan yaşlı bir kadını rencide etmiş; yaşlı kadın da anlamsız birkaç tehdit savurduktan sonra ortadan kaybolmuş. Olayın üzerinden çok vakit geçmeden de bu hastalık ortaya çıkmış. Ama hikâyenin en garip yanı, Prenses’in odasındaki sürekli kullandığı antika aynanın da yaşlı kadınla birlikte ortadan kaybolmuş olması.”

Kadınlar tam o anda seslerini iyice alçaltarak fısıltıyla konuşmaya başladılar. Ruhunun kendisi bile kulak kabartmış olsa da Cosmo hiçbir şey duyamıyordu. Leydilerin meraklı bakışlarını üzerine çekmek akıllıca bir davranış olsaydı bile onlarla konuşmaya cesaret edemeyecek kadar çok titriyordu. Cosmo bu prensesin adını daha önce duymuştu ama kendisini hiç görmemişti. Ama şimdi o korkunç gecede yanında diz çöken kadının o olduğuna neredeyse emindi. Kötü durumdaki sağlığından ötürü sakın görünemediği için dikkatleri üzerine çekmekten korkarak dışarı çıktı ve evine döndü. Leydiyi nefret ettiği esaretinden kurtarmak onu mutlu edecek olsa da karşısına çıkacak cesareti yoktu fakat en azından nerede yaşadığını öğrendiğine memnundu. Beklenmedik bir şekilde bu kadar çok şey öğrendikten sonra daha önemli olan kısmın da çok geçmeden kendini göstereceğini umuyordu.

“Son zamanlarda Steinwald’ı gördün mü?”

“Hayır, uzun zamandır görmedim. Kılıç dövüşünde kendini neredeyse beni yenecek kadar geliştirdi; sanırım artık derse ihtiyacı kalmadığını düşünüyor.”

“Ne oldu acaba? Onu görmeyeli uzun zaman oldu. Bir düşüneyim; onu son gördüğümde o yaşlı tefecinin dükkânından çıkıyordu. Hani bir zırha bakmak için beraber gittiğimiz o dükkân. Tam üç hafta geçti üzerinden.”

Bu ipucu Cosmo için yeterliydi. Von Steinwald, pervasız alışkanlıkları ve vahşi hırslarıyla bilinen nüfuzlu bir adamdı. Aynanın onun elinde olması ihtimalini düşünmek bile Cosmo için cehennemin ta kendisiydi. Fakat şiddet içeren, aceleci herhangi bir hareketinin başarısız olacağı belliydi. Tek istediği şey, o aynayı kırmak için bir fırsattı ve bu fırsatı elde etmesi için de beklemesi lazımdı. Zihninde onlarca planı evirip çevirdi fakat bu planlardan hiçbiri yeterince iyi değildi.

Bir akşam, Von Steinwald’ın evinin önünden geçerken pencerelerin her zamankinden daha aydınlık olduğunu fark etti. Bir süre evi izleyip insanların eve akın etmeye başladığını gördükten sonra aceleyle evine döndü ve sahip olduğu en zengin görünümlü kıyafetleri giydi. Göze batmadan konukların arasına karışmayı umuyordu ama zaten onun hâl ve hareketlerine sahip bir adamın bu konuda zorluk yaşamayacağı kesindi.

Şehrin başka bir ucundaki görkemli, sessiz bir odada; yaşayan bir kadından çok mermere benzeyen bir kadın uzanıyordu. Ölümün güzelliği yüzünde donup kalmış gibi görünüyordu; dudakları sımsıkı sıkılmış, gözkapakları kapanmıştı. İnce uzun, beyaz elleri göğsünün üzerinde kavuşturulmuştu. Nefesi, ellerinin duruşunu bozamıyordu. Ölünün yanındakiler, uykuların en derini sanki bir canlının sesiyle bozulabilecek gibi fısıltıyla konuşuyorlardı. Leydinin tüm duyularının kapalı olduğu apaçık belli olsa da yanında oturan iki kadın, bastırmaya çalıştıkları acıdan kaynaklanan yumuşak ses tonlarıyla kendi aralarında konuşuyorlardı.

“Bir saattir böyle uzanıyor.”

“Korkarım bu böyle devam edemez.”

“Son birkaç haftada ne kadar da zayıfladı! Bir konuşsa, derdinin ne olduğunu anlatsa her şey onun için daha iyi olur. Transa geçtiğinde bir şeyler görüyor olmalı ama bunlar hakkında, uyanık olduğunda ağzını açıp tek kelime etmiyor.”

“Trans hâlindeyken hiç konuştuğu oluyor mu?”

“Hiç konuştuğunu duymadım ama bazen yürüdüğünü söylüyorlar. Bir keresinde tam bir saat boyunca ortadan kaybolup yağmurdan sıırıslam olmuş, yorgunluk ve korkudan beti benzi atmış hâlde dönerek bütün evi ayağa kaldırmıştı. Fakat o zaman bile ne olduğuna dair tek kelime etmemişti.”

Leydinin hareketsiz dudaklarından yükselen belli belirsiz bir mırıltı, hizmetkârlarını korkuttu. Birkaç başarısız denemeden sonra dudaklarından “Cosmo!” nidası döküldü. Ardından sessizce yatmaya devam etse de bu yalnızca bir an sürdü. Leydi, vahşice bir çığlık kopararak ayağa fırladı, sımsıkı yumduğu ellerini başının üzerine kaldırarak kollarını salladı ve ısılt ısılt parıldayan gözleriyle, mezardan fırlayan bir hayaletinki kadar coşkun bir sesle bağırdı: “Özgürüm! Özgürüm! Teşekkür ederim!” Kendini sedirin üzerine atarak hıçkırığa hıçkırığa ağladıktan sonra ayağa kalkarak hem mutlu hem de kaygılı olduğunu gösteren el kol işaretleri yaparak odada bir aşağı bir yukarı yürümeye başladı. Ardından hareketsiz bir şekilde duran hizmetkârlarına dönerek dedi ki: “Çabuk ol, Lisa, pelerinimi ve başlığımı getir!” Sesini alçaltarak ekledi: “Onun yanına gitmem lazım. Acele et, Lisa! İstersen sen de benimle gelebilirsin.”

Çok geçmeden yola düşerek Moldau’nun üzerindeki köprülerden birine doğru koşmaya başlamışlardı. Ay, zirveye ulaşmak üzereydi, sokaklar neredeyse bomboştu. Prenses çok geçmeden hizmetkârını geride bırakmış; hizmetkârı daha köprüye varmadan o köprüyü yarılamıştı bile.

“Özgür müsünüz, leydim? Ayna kırıldı; özgür müsünüz?”

Ses yakınlarda bir yerlerden geliyordu. Leydi arkasına döndü. Göz kamaştırıcı kıyafetler giymiş olan Cosmo, köprünün

girintilerinden birinde korkuluklara yaslanmıştı. Yüzü bembeyazdı.

“Cosmo! Özgürüm; her şeyimi sana borçluyum. Sana geliyordum!”

“Ölüm beni cesurlaştırdı; ben de sana geliyordum ama daha fazla ilerleyemedim. Gönlünü alabildim mi? Hâlâ seni biraz sevdiğimi mi düşünüyorsun?”

“Ah, beni sevdiğini biliyorum Cosmo; fakat neden ölümden bahsediyorsun?”

Cosmo yanıt vermedi. Elini vücuduna bastırmıştı. Leydi dikkatle baktığında Cosmo’nun parmaklarının arasından sızan kanı gördü. Acı bir haykırıyla kollarını Cosmo’ya doladı.

Lisa sonunda leydinin yanına vardığında leydisini; hayaletimsi ay ışınlarının altında hâlâ gülümsemeye devam eden bembeyaz kesilmiş ölü bir yüzün yanında diz çökmüş olarak buldu.

Buna benzer daha birçok hikâye içermelerine; belki de bu kitaplarda bulduğum derin düşünceleri az çok yansıtabilecek olma-
ma rağmen bir daha bu şahane kitaplardan bahsetmeyeceğim. Kimbilir kaç kez, bunaltıcı öğlen saatlerinden alacakaranlık çökene kadar bu büyük salonda oturup bu eski kitapların arasına gömülüp tekrar yüzeye çıkmışım. Bu kitapların ölümsüz yapraklarının kimi nefeslerini hâlâ ruhumda taşıdığımı inanıyorum. Hak ettiğim veya ihtiyaç duyduğum acılar sonrasında, bu salonda okuduklarım ara sıra aklıma gelerek bana hiç ummadığım bir huzur verir. Bu rahatlık, sebepsiz ve beyhude gibi görünse de kesinlikle nafîle değildir.

14. Bölüm

“Salonundan geçerken o ilgin şeylerden hoşlandık gerçi,
Ama kızının görmeye geldiği şeyi, henüz göremedik,
Annesinin heykelini.”

–William Shakespeare, *Kış Masalı**

Periler sarayında geçirdiğim süre boyunca hiç müzik çaldığını duymamam bana epey garip geliyordu. Bir yerlerde müzik olması gerektiğine; ama hislerimin hâlâ ses yaratan gizemli hareketlerin etkisini algılayacak kadar gelişmediğine emindim. Bazen bir anda görünüp kaybolan birkaç figürün önümden geçip gidişi ya da boşluğa doğru süzülüşü bana müzik kanunlarına göre hareket ettikleri izlenimi vermiş hatta birçok kez nereden geldiğini bilmediğim birkaç şahane notanın kulağıma çalındığını sandığım bile olmuştu. Fakat bu notalar hiçbir zaman beni onları gerçekten duyduğuma ikna edecek kadar uzun sürmemişti. Bu ezgilerin üzerimde garip etkileri olmuştu. Utanmama sebebiyet verecek herhangi bir şey olmamasına rağmen ansızın gözyaşlarına boğulmama neden olmuş ya da beni kelimelerle anlatılamayacak bir hazla mest ettikten sonra geldiği gibi aniden ortadan kaybolarak dermansız ve daha fazlasını ister hâlde bırakmıştı.

* Çeviren: Özdemir Nutku

Saraydaki ilk haftamda bir akşam, ışıklandırılmış bir kemer veya koridordan bir diğerine geçerek dolaşıyordum. Arkamdan kapanan bir kapıdan geçerek sarayın geniş salonlarından bir diğerine geldim. Salonu dolduran yumuşak, kırmızı ışık; beyaz mermerden duvarların yakınlarına dikilmiş ince uzun siyah sütunları açığa çıkarıyordu. Bu sütunlar metrelerce yükseldikten sonra parçalara ayrılarak kemerleri oluşturuyordu. Kemerler de beyaz mermerden duvarlarla birleşerek çatıyı destekliyor, beyaz zemin üzerinde oluşturduğu siyah lekelerle bir iskelet yaprağın damarlarını akla getiriyordu. Zemin simsiyahtı.

Salonun dört kenarında da her birkaç sütunda bir olmak üzere, iki sütunun arkasındaki duvar, ağır kıvrımlar hâlinde yerlere kadar uzanan kalın ipekten kırmızı perdelerle kaplıydı. Bu perdelerin ardında yanan güçlü ışıklar, salonu dolduran kor kırmızısı ışığın kaynağını oluşturuyordu. Mis gibi bir koku her yeri sarmıştı. Salona adımımı atar atmaz ilham perisinin bana geri döndüğünü hissettim; şarkı söylemek için karşı konulamaz bir istek duyuyordum. Daha doğrusu, sanki biri ruhumda bir şarkı söylüyormuş da bu şarkı nefesimle şekillenerek dudaklarımdan çıkmak istiyormuş gibiydi. Ben yine de sessizliğimi korudum. Bütün bu kırmızı ışık ve parfümün etkisiyle kendimi güçsüz hissetmeye başladığımda, salonun diğer ucunda, beyaz mermerden bir masanın yanında yer alan büyük bir kırmızı koltuk (koltuktan ziyade tahta benziyordu) gözüme çarptı. Kendimi koltuğa bırakarak zihnimi, uzun ve bazen kalabalık bir tren gibi gözlerimin önünden geçen şaşırtıcı güzelliklere teslim ettim. Burada sonunda biraz kendime gelip kırmızı ışığın solup gittiğini fark edene ve alnımın üzerinde hafif, serin bir nefesin varlığını hissedene kadar saatlerce oturmuş olmalıyım. Ayağa kalkarak sarsak adımlarla salondan çıktım. Odama giden yolu bulmakta zorlanırken o mermerden mağarada, uyuyan heykeli bulmadan önce buna benzer bir deneyim yaşadığımı hayal meyal anımsadım.

O akşamdan sonra her sabah aynı salona gidip bazen koltukta oturarak hayaller kurdum, bazen siyah zemin üzerinde bir aşağı bir yukarı yürümekle yetindim. Bazen bu gezintilerde zihnimde bir senaryoyu yazıp oynadım, bazen bir kahramanlık hikâyesinin içinden geçtim, bazen de nedenini bilmeden korka korka şarkılar söyledim. Salonda çınlayan, daha doğrusu bu harikulade müzikholün duvarları ve çatısında sesten bir yılan gibi kıvrıla kıvrıla sürünen sesimin güzelliğine hayran kalmıştım. Büyüleyici mısralar kendiliğinden dudaklarımdan dökülüyor; ruhumu doyurmak için bir enstrümanın eşliğini gerektirmeden kendi melodileriyle kendilerini söylüyordu. Fakat kendimi şarkı söylemeye verdiğim zamanlarda ne zaman duraksasam uzaklarda bir yerlerden kalabalık bir grubun dans edişine benzer bir ses kulağıma çalınıyor gibiydi. Mısraların içimde bir çiçek gibi açmasını sağlayan şeyin, benim duyamadığım bu müzik olduğunu hissediyordum. Dansın kendisini görebilsem, karmaşık hareketlerin uyumundan, dansçıların birbirleriyle değil ama uyumlu biçimi harekete geçiren plastik kudretle ahenginden müzik dalgalarını da anlayabilecektim sanki.

Bir gece yine bu dans fikri aklımdan geçtiğinde kırmızı perdelerden birini kaldırarak ardında, mevcut gizemin şaşkınlığını bir tutam bile azaltabilecek bir başka gizemin saklı olup olmadığını görmeyi düşündüm. Tamamen hayal kırıklığına uğradığımı söyleyemem. Bu şaşıla perdelere birine doğru ilerledim, köşesini kaldırdığım perdeden içeri göz attım. Perdenin ardında, küp şeklindeki salonun tam ortasında küre şeklinde, büyük ve kırmızı bir lamba yanıyordu. Bu salonun zemini, çatısı ve duvarlarının tamamı siyah mermerden olduğu için salonun boyutları tam olarak anlaşılamıyordu; diğer salondan daha büyük de, daha küçük de olabilirdi.

Çatı, tıpkı diğer salonda olduğu gibi, kemerler oluşturan sütunlarla destekleniyordu. Aralarındaki tek fark, buradaki sütun ve kemerlerin koyu kırmızı olmasıydı. Ancak hâlimden mem-

nun bakışlarımı kendine çeken şey, salonu baştan başa dolduran, her şekilden sayısız beyaz mermer heykellerdi. Büyük lambanın kıpkırmızı ışığıyla aydınlatdığı bu heykeller, kapkara kaideleri üzerinde duruyordu. Lambanın çevresinde, benim durduğum yerden açıkça okunabilen altın harflerle yazılmış iki harf göze çarpıyordu:

DOKUNMA!

Bütün bunlar duyduğumu sandığım dans seslerini açıklamıyordu ve artık zihnimin üzerindeki etkinin geçtiğinin bilincindeydim. O akşam salona girmedim; kendimi yorgun, güçsüz hissediyordum. Ancak girme beklentisine, yaklaşan bir mutluluk gibi dört elle sarıldım.

Ertesi gece, önceki gecelerde olduğu gibi salon boyunca yürüdüm. Zihnim gözümün önünden akıp giden görüntüler ve şarkılarla o kadar meşguldü ki bir süre, bir önceki gece kaldırdığım perdenin ardına bakmayı düşünmedim bile. Sonunda fikir aklıma geldiğinde perdeden yalnızca birkaç metre uzaktaydım. Aynı anda, dans seslerinin bir süredir devam ettiğinin farkına varmıştım. Aceleyle perdeye yaklaştım, köşesini kaldırarak siyah salona adımımı attığımda her şey ölüm kadar hareketsizdi. Sesin daha uzaktaki bir odadan geldiğini anlamam gerekiyordu. Normal koşullar altında sesin zayıflığını göz önüne alarak bu sonuca varabilirdim ancak heykellerde, onlardan şüphelenmeme neden olan bir şeyler vardı. Daha önce de söylediğim gibi, her heykel tamamen hareketsiz bir şekilde siyah kaidesinin üzerinde duruyor olsa da heykellerden her birinin, sanki bir an öncesine kadar hareket ediyormuş, istirahatleri mermerin binlerce yıllık hareketsizliğinden kaynaklanmıyormuş gibi bir duruşu vardı. Sanki her biri çıplak gözle görülemeyecek bir titreşime sahipmiş de çalkalanan dalgacıkları henüz mükemmel bir durgunluğa erişmemiş gibiydi. İçimde, geleceğimden haberleri olduğuna, ben salona girmeden hemen önce dansın

canlı zevkini yarıda keserek kendi ölüm sessizliklerine ve kaidelerinin izole karanlığına koştuklarına dair bir şüphe vardı. Salonu geçerek kaldırdığım perdenin tam karşısındaki perdeye doğru yürüdüm, içeri girdiğimde, heykeller ve gruplandırılma şekilleri haricinde her şeyin bir önceki salonla aynı olduğunu gördüm. Bir diğer fark da bu heykellerin, diğer heykeller gibi üzerimde hareket etmeyi az önce kestiklerine dair bir izlenim yaratmamasıydı. Kırmızı perdelerin her birinin arkasında benzer bir ışıktandırmaya ve benzer sakinlere sahip benzer bir salonun bulunduğunu gördüm.

Ertesi gece, önceki gecelerde yaptığım gibi kendimi hayallere kaptırmadan, salonun en uzak köşesindeki, daha önce dans seslerini duyduğumu sandığım perdeye doğru sessizce, parmak uçlarımda ilerledim. Perdeyi elimden geldiğince hızlı açtım. İçeri baktığımda, geniş salonda dinginliğin hakim olduğunu gördüm. İçeri girerek diğer uca kadar salonu boydan boya geçtim.

Burada karşıma salondan yalnızca iki sıra kırmızı sütunla ayrılan, daire şeklinde bir koridor çıktı. Duvardaki, heykellerin durduğu kırmızı oyuklar haricinde simsiyah olan bu koridor, heykel salonlarını tamamen içine alarak salonların ana salonundan uzaktaki uçlarını birbirlerine bağlıyordu.

Her salona tek tek girerek koridor boyunca ilerledim. Toplamda, içlerindeki heykeller farklı olsa da diğer her açıdan birbirinin aynısı on iki salon bulunuyordu. Salonlar, hem antik hem modern heykel örneklerine ev sahipliği yapıyor gibi görünüyordu. Yalnızca odaları dolaşmama rağmen çok yorulduğumu fark ederek odama döndüm.

Gece, rüyamda perdelerden birinin yanından geçerken bir anda beni ele geçiren içeri girme arzusuyla kendimi salona attığımı gördüm. Bu sefer onlardan hızlı davranmıştım. Heykeller artık birer heykel değil, hareket eden kadın ve erkeklerdi. Heykeltıraşın beyninden o güne kadar çıkan tüm güzellik temsilleri,

karmaşık bir dansın kıvrımlarında iç içe geçmişti. Aralarından geçerek salonun diğer ucuna doğru ilerlerken odanın sol köşesindeki siyah kaidenin üzerinde bir mermerin soğukluğu ve sertliğiyle diğerlerinin dansına katılmadan (görünüşe bakılırsa diğerleri gibi canlanmamış) duran; mağarasında, şarkılarımın çağrısına kulak verip lahitinden fırlayan beyaz leydimi gördüğümde az daha sıçrayarak uykumdan uyanacaktım. Ben şaşkınlık ve hayranlıktan dilim tutulmuş bir şekilde onu izlerken, kapkara bir gölge sahnenin üzerine inen bir perde gibi yavaş yavaş onu gizledi. Bu gölgenin belki de günlerdir görmediğim iblisim olduğunu düşünerek ürperdim. Rüyadan, boğuk bir çığlık atarak uyandım.

Ertesi akşam salonlar arasındaki gezintime (rüyamda hangi salona girdiğimi bilmiyordum), siyah kaidesi üzerindeki mermerden güzelimi bularak rüyamın gerçek olduğunu kanıtlama umuduyla başladım. Onuncu salondaki heykellerden bazıları, bana rüyamda gördüğüm dans eden heykelleri hatırlatmıştı. Salonun ucundaki sol köşeye doğru ilerlediğimde şaşkınlıktan küçük dilimi yutacaktım: Kaide bomboştı. Boş kaide, rüyamda beyaz leydinin durduğu kaidenin ta kendisiydi. Kalbim umutla, yerinden çıkacak gibi atıyordu.

“Rüyanın bir bölümü daha doğru çıkar da heykelleri gece danslarının ortasında yakalayabilirsem rüyanın geri kalanı da gerçek olabilir, mermer kraliçemi kaidesinde görebilirim,” dedim kendi kendime. “Kaymak taşından zincirlerini kırarak ona hayat veren şarkılarım, eminim ki mermerden insanların arasında kaskatı ve soğuk duran bir tek o varken, ona irade ve hareket vermek için de yeterli olacaktır.”

Ancak işin zor kısmı, dansçıları hazırlıksız yakalamaktı. Önceden planlanmış bir şaşırtmacanın ne kadar büyük bir özen ve hızla gerçekleştirilirse gerçekleştirilsin hiçbir işe yaramadığını öğrenmiştim. Rüyamda, aniden aklıma gelen bir düşünceyi aynı hızla harekete geçirerek başarıya ulaşabilmişim. Dolayısıyla

başarıya ulaşma şansı olan yalnızca tek bir plan vardı: Zihnimi başka şeylerle meşgul ederek ana salonda dolaşacak ve içgüdülerimin, tam kırmızı perdelerden birinin önünden geçerken salonlardan birine girmemi söylemesini bekleyecektim. Tüm salonların arka tarafta birbirine bağlandığı düşünülürken; on iki salondan birine doğru zamanda girersem diğer salonlara girme hakkını da elde edeceğimi umuyordum. İçeri girme arzusunun, ben onuncu salonun perdesinin tam önündeyken gelmesi gerektiğini düşünerek doğru an umudunu azaltmanın bir anlamı yoktu.

İlk başlarda salona girme dürtüsü, zihnimi meşgul eden düşüncelere rağmen o kadar arka arkaya geliyordu ki herhangi birinin işe yarayacak olan şaşırtmaca olabileceği umuduyla birleşerek bir zincir oluşturabilirlerdi. Ancak ben bu dürtüleri savuşturdukça sıklıkları gittikçe azaldı ve uzun aralıklarla, bulunduğum yer amacıma uygun değilken gelen iki-üç dürtüden sonra, içgüdümlüğümün gerçekten de ben perdelerden birinin yakınılarından geçerken işaret verebileceğine dair umudum güçlenmişti.

En sonunda doğru an ile içgüdülerim çakıştı ve kendimi dokuzuncu salona attım. Oda gerçekten de hareket eden muhteşem heykellerle doluydu. Mekânın kendisi, karmaşık bir dansın figürleriyle salınıp yüzüyor gibiydi. Salona adımımı attığım anda dans kesintiye uğramış, bir-ikisi hariç tüm heykeller kaidelerine doğru koşuşturmaya başlamıştı; fakat bir an sonra, artık saklanmanın bir yararı olmayacağını anlamış olmalı ki bana daha fazla aldırmadan görevlerinin başına geri döndüler. Dalgalanan kalabalığı yarmaya çalışarak elimden geldiğince hızlı bir şekilde salonun sonundaki koridora çıkarak onuncu salona doğru döndüm. Dokuzuncu salonla kıyaslandığında boş sayılabilecek koridoru kısa sürede geçerek ulaşmak istediğim köşeye vardım. Buradaki dansçılar kısa süreli bir şaşkınlıktan sonra varlığımı tamamen hiçe saysa da beni umutsuzluğa düşü-

ren şey, karşımdaki kaidenin bir kez daha boş olmasıydı. Ancak içimden bir ses, onun yakınlarda olduğunu söylüyordu. Kaideyi incelerken, sanki bir perdenin üst üste yığılmış katları üzerinde, beyaz ayakların bıraktığı silik izleri gördüğümü sandım. Fakat ortada bir perdenin ya da birini gizleyen bir gölgenin varlığına dair herhangi bir iz yoktu. Rüyamdaki bir perde gibi alçalan gölgeyi hatırladım. Hâlâ şarkılarımın gücüne inanıyor; kaymak taşını parçalara ayıran bir şeyin, şimdi güzelliğimi her ne gizli-yorsa, karanlığıyla hayatıma gölge düşüren iblis bile olsa defedebileceğini düşünüyordum.

15. Bölüm

“İskender: ‘Kampaspe’yi ne zaman tamamlayacaksın?’

Apelles: ‘Asla: Zira mutlak güzellik her zaman sanattan daha fazlasına sahiptir.’”

–John Lyly, *Kampaspe*

Gerçekten de görünmez ise, İsis’imi ortaya çıkarmak için hangi şarkıyı söylemeliydim? Yoluma çıkan sayısız güzellik timsaline aldırmadan beyaz salona doğru ilerledim. Gözümün önünden geçenler bu heykeller olsa da zihnimi meşgul eden tek şey görünmez olandı. Sessiz salon boyunca bir aşağı bir yukarı yürüdüm. Aklıma hiçbir şarkı gelmiyordu. Ruhum, şarkı söyleyebilecek kadar durgun değildi. İçimizdeki gökyüzünün yıldızları, yalnızca ruhun sessiz, karanlık gecelerinde şarkı diyarlarından alçalarak bilincimizi aydınlatabilir. Ancak şimdi, tüm çabalarım boşunaydı. Kendiliğinden gelmediğinde, ne kadar ararsanız arayın, ilhamı bulamazdınız.

Ertesi gece değişen hiçbir şey olmadı. Ben sessiz salonun kırmızı parıltısı altında yapayalnız yürürken ruhum da zihnimin salonlarında yapayalnızdı. En sonunda salonlardan birine girmeye karar verdim. Heykeller danslarına başlayalı çok olmamıştı; artık danslarını benden gizlemediklerini görmek

beni epey memnun etmişti. Kutsal köşeye varana kadar yürümeye devam ettim. Kaide bıraktığım gibi duruyordu. Simsiyah bloğun üzerinde beyaz ayakların bıraktığı belli belirsiz izin parıltısını gördüğümde görünür olmak için yanıp tutuşan bir şeyin varlığını hissettim. Sanki onu görünür kılmam için beni çağırıyordu... Tam o anda, mısraların gücünü bir daha içimde hissettim. Sesim salonun havasına karıştığı an, şarkımı alçak ve yumuşak bir sesle söylememe rağmen birbirleriyle iç içe geçmiş dans eden heykeller bir anda dağılarak kaidelerine doğru koştu. Çok geçmeden her biri mermer gibi görünen o cansız, hareketsiz hâllerine geri dönmüştü. Sessizlik, ruhani bir gök gürültüsü gibi salonu doldurdu. Neden olduğu karmaşadan korkan şarkım duraksamıştı. Ancak yakınlarımdaki heykellerden birinin elindeki, telleri hâlâ titreşen arpı gördüm ve arpın, heykel yanımdan koşarak geçerken koluma değdiğini hatırladım. Mermerin büyüü henüz arpı etkisi altına alamamıştı. Heykele doğru koşarak yalvaran bakışlarla elimi arpın üzerine koydum. Mermerden el, muhtemelen büyüünün etkisi altına girememiş arpa dokunduğu için hâlâ parmaklarını gevşetecek kadar canlıydı. Arpı bana verdi. Canlı olduğuna dair başka herhangi bir belirti yoktu. İçgüdüsel olarak arpın tellerini tıngırdatarak bir daha şarkıma başladım. Şarkımı bölmemek için; ben ilk dört mısrayı söyler söylemez güzeller güzeli iki ayağın siyah kaide üzerinde kendini gösterdiğini şimdi belirtmem gerekiyor. Ben şarkıma devam ettikçe heykelin önündeki görünmez bir perde kaldırılıyormuş gibiydi; heykel gözlerimin önünde, ayaklarının üzerine eklenen minik parçalar hâlinde yavaş yavaş geliyormuş gibi görünüyordu. Şarkımı söylerken kendimi, bir heykelin yanında değil de yavaş yavaş vücut bulan gerçek bir kadının yanında duruyormuşum gibi hissediyordum.

Güzel ayaklar, sımsıkı basıyor yere
Gül rengi topukta bir kavis, bembeyaz!

Hayatın kaynağı koştur koştur, nefes nefese,
Kendini gösterircesine yükseliyor nabız!
En adiller bilirler en kötü muameleyi;
Ayak ve toprak buluşur şefkatle:
Dinlenen ve yükselen, kadının biri,
Yüceliğe uzanır yukarıdaki yol gitgide.

Kaldırın kolları, uzatın sakince,
Güçlü ve narin, eksiksiz ve özgür;
Yumuşak ve sessiz, belli bir ümitmişçesine,
Geniş, sert diz kendine çekiliyor.
Tekellüm vakti! Güllerde olduğu gibi
Yapraktan çiçeklere, taşır dirliği
Harmanlanan her değişim gösterir kendini,
Yakında durur, dingin, ifadenin kudreti.

Bak! Açık renk süpürüyor, beyaz dalgalanıyor,
İleri geri korkusuzca!
Tapınak sütunları, yaklaşp birleşiyor,
Kutsal gizemi kaldırıyor havaya.
Kalbim benim! Ne tuhaf sürprizlerin
Yukarı çıkıyor böyle bir merdivenle!
Yükselme vakti geldi muazzam rüyetlerin,
Kıvrılıyor, bükülüyor, yükseliyor dürüstçe.

Kuşaklar ve süprüntüler, tepe ve çukur
Büyülenmiş gözlerim yol gösterdi;
Bunun arkasından kıyametler kopar,
Gelir, yepyeni bir tanrının âlemi.
Görülmemiş bir bölge, dışa doğru genişleme,
Yeni düşünceler ve mucizelerle dolu,
Gaipden gelen mühim haberlerle,
Gör, genişleyen yaşam konutunu!

Ani bir yükseliş, unutilan
Ebedi iç çekişler, aynı hâlâ–
Karlı dağların zirveleri var, saklanan
Dile gelmiş alevlerin puslarında.
Ama ruh, neredeyse ağarıyor
İçten bir acı için bir ses bulamasa da;
İç çekiyor gibi duran bir sessizlik buluyor–
Merdivenlerini dikeyyor, ve dağlarını, bir daha.

Yürek, kraliçem, umar gizlice,
Eşlikçisini uzaklara gönderir;
Eller, kör eller, uzanırlar körü körüne;
Nadir bulunur çepeçevre saran rüyetler;
Yüce kollar, buluşur göğüs kafesinde;
Güzelliğin Kudreti, işte döner evine
Geri gelir böyle, harman olup yine,
Dolaştıkları, sevgi köklerinin olduğu yerde.

Işıklı yamaçlarını parlak inşa et
Ruh, kadınlığıyla büsbütün!
Parlak ve beyaz, sarp kayalıklarını yükselt,
Budur eşref saatin.
Sessiz boşluk parçalara ayrılacak,
Artık parlayan sütunlar yükseliyor
Hazır ol, etrafını mucizeler saracak
İşçilerin sevinç dolu elleri buna uğraşıyor.

Yayıyor sınırlardaki tüm çizgiler,
Şelalenin kendiyle yarışı gibi.
Bak, çene, çehrenin dikkat çeken ilk bölümüdür,
Hafif ayaklar ise yüze uyum sağlar belli ki!
Konuşma yakın; ah, yüzü kızarana bakın,
Dudak ve nefes yakınlaşıyor güzelce!

Sönük bir sessizlik sarar ağzı, susun,
Vecde gelmiş bir ölüm bekliyor diye.

Üç kez eğrilip kıvrılıyor,
Yemin eğrisi üst dudak!
Onları özgür bırak, zarifçe salıver;
Kanatlı kelimeler süzülüp dalsın, bırak.
Dilsiz misin? Ey ebedi aşk,
Senin konuşman kelimelerden fazlasıdır;
Altında çocuklar koşmasa da kemer pek müşfik
Evin müziğinin ta kendisidir.

Artık burun delikleri açılsın korkusuzca,
Sakin bilinçsizliğin gururuyla,
Kesinlikle eşsiz bir şey olmalı
Yüce Tanrı Pan'ın açıklayacağı!
Derinleşiyor, anlamlı bir hassaslık birikiyor,
O saf, tatlı kadınsı yüzünde.
Bak, kör eden bir nur patlıyor!–
Özgür ruhun tanzim eden lütfu budur işte.

İki sakın göl görkemin eriyip yarattığı,
Uçsuz derinliklerinde halka çiziyor!
Işıklar yanıp sönüyor, değil pek kalıcı
Ve karanlığın uyuduğu yerdeki akıntıları kesiyor.
Kapısı bu işte, nihayet, mutluluğun,
Dışa doğru geçiriyor beni:
Yağmurunda, ışığın ve mutsuzluğun:
Kaçıyor ve özgür kalıyor aşk ile özlemi!

Bir varlığa abayı yaktım ben
Sessiz, tanıdık bir sürprizle;

Daha yüce bir varlık şimdiye dek yazılanlardan
En muhteşem gözlerin önünde bile.
Akıntılar boyunca, içime doğru bakınca,
Kaybolmuş gibi görünebilirim;
Ruh labirentlerinin derinliklerinde kalıp da,
Sahilsiz bir denizde dolaşıveririm.

Pencereler açık, şanlı olana!
Zaman ve mekân, ah, çok uzaklarda!
Kadın, ey! Muzaffersin sen!
Mahvoldum, sana çok düşünüm ben.
Su kaynakları kaldırır henüz Konuşulmamış olanı
Başın sonu gelmez zarafetiyle,
Tüm sessizlik yeminleri yıkıldı;
Sonsuz, çehresiz bir yüzle.

Mucizevi dağın üzerinde kubbeler;
Yükseklik ve çukur, geceye büründü;
Aşağıdaki mağaralarda gizlenirler
Kadın ulusları, çok güçlü.
Suretler geçip gider, En yüce İnsan
Sönükleşip de karışır Kutsala
Yapamaz hiçbiri, ne erkek ne kadın,
En kutsal parıltıyı çıkaramaz ortaya.

Yan yollardaki oluklu taraçalar sadece
Gözüne görünür oradan geçenin,
Duruyor orada yapayalnız, kapısız, sessizce
Giriş kapıları melodinin.
Fakat tüm sesler uçar cesurca,
İnler ve şarkı söyler, öpüşür ve ağlaşır
Yükselir salonlarında soğukkanlılıkla,
Esrarengiz biçimde, yer ve göğün arasında kalır.

Güzeller güzeli, tecrübe ettin, biliyorsun
 Ürkekçe, yarı memnun çaresizliği,
Coşup taşıdığın o zirvelerden
 Bir selin, ipince akıntısına dönüşmeyi;
Yarattığın şeyi saklayarak
 Yarı saydam bir kefende:
Bu yüzden sakın bir zafer alarak,
 Bulutlar arasından parlıyor ay gökte.

16. Bölüm

“Stiks nehri dahi dokuz kez sardı onu
Akışında Hems, kızı değildi Ceres’in;
Lakin aldı elmayı – ebediyen tuttu
Onu; üzüldü Orcus, altında yerin.”

–Friedrich Schiller, *Das Ideal und das Leben*

Ben şarkımı söyledikçe perde kalkıyor; ben şarkımı söyledikçe hayat belirtileri artıyordu. Gözleri, benim zavallı şarkımın yeniden cisimlendirmeye çalıştığı o ihtişamlı gündoğumuyla üzerime doğana kadar da söylemeye devam ettim.

Şaşırtıcı olan şey, bu görünmez perde kalkarken kendimi kaybetmeden şarkımı tamamlayabilmemdi. Zihnen tamamen başka bir boyuta geçmeseydim bunu asla yapamazdım. Yalnızca şarkımın etkisine kapıldığım için şafağın alevine göğüs gerebilmişim. Ancak daha çok bir heykele mi, yoksa bir kadına mı benzediğinden emin olamıyordum. Her şey son derece canlı olsa da hiçbir şeyin açıkça belli olmadığı fantastik bir dünyaya ait gibiydi. Ben saçlarına methiyeler düzerken ruhunun parıltısı, ölmek üzere olan bir günbatımı gibi sönüp gitti. İçerideki bir lamba söndürülmüş gibiydi; bir kış sabahında hayat hanesi, artık bomboş, parlıyordu.

Bir kez daha heykele dönüşmüştü ama en azından artık görünmez değildi. Ancak umutlarımın hayal kırıklığına dönüşmesi o kadar aniydi ki kendimi tutamayarak ona doğru koştum ve salonun tüm kurallarını hiçe sayarak sanki onu ölümün pençesinden kurtaracakmış gibi, kollarımı ona dolayıp kaidesinden indirdim. Ayakları siyah kaideden kesilir kesilmez tüm vücudu tir tir titredi ve ben onu sıkıca sarmaya fırsat bulamadan çırpınarak kollarımın arasından sıyrıldı. “Bana dokunmamalıydın!” diye sitem ederek koridora fırladı ve çemberin dış sütunlarından birinin arkasına sıçrayarak gözden kayboldu. Hemen peşinden koşsam da ben daha sütüna ulaşmadan o dünya üzerindeki en hüznü ses, bir kapının kapanma sesini duydum. Ortadan kaybolduğu yere vardığımda ise karşıma, o güne kadar sarayda gördüğüm diğer kapılardan tamamen farklı, ağır ve kaba bir kapı çıktı. Abanozdan, fildişinden veya kokulu odundan yapılmış diğer kapılar gümüş plakalar ile kaplı ve gayet süslü iken üzerinde asılı duran soluk, sarı bir lambanın aydınlattığı bu kapı, kaba çiviler ve demir somunlarla bir araya getirilmiş eski meşe odunlarından yapılmış gibi görünüyordu. Takibin gerektirdiği aceleye karşın lambanın altında gümüş harflerle yazılmış uyarıyı okumadan edemedim: *“Kraliçe’nin izni olmadan girilmez.”* Fakat ben beyaz leydimin peşinden giderken Kraliçe’nin ne önemi vardı ki? Kapıyı ardına kadar açarak içeri daldığımdaysa kendimi bir anda rüzgârlı, ıssız bir tepenin üzerinde buldum. Dört bir yanımda mezar taşına benzeyen büyük taşlarla çevriliydi. Görünürde ne bir kapı, ne de bir saray vardı. Beyaz bir figür ellerini ovuşturarak yanımdan geçti, “Ah! Şarkını bana söylemeliydin; bana söylemeliydin!” diyerek taşlardan birinin ardında gözden kayboldu. Peşinden gittim. Taşın arkasında beni soğuk bir esinti karşıladı. Çevreme bakındığımda yerdeki kocaman bir çukurdan başka hiçbir şey göremedim. Görünüşte deliğe inmeyi sağlayabilecek herhangi bir yol yoktu. İçine mi düşmüştü? Bilmiyordum. Sabahı beklemekten başka yapabileceğim bir şey yoktu. Oturdum, çaresizliğime ağladım.

17. Bölüm

“Önce, düşündüm, umutsuzca neredeyse,
Paramparça edecek ruhumu şimdi bu;
Ama katlandım, katlanıyorum şimdi de—
Yeter ki sorma nasıl olduğunu.”

—Heinrich Heine

Günün doğuşu, harekete geçmemi mümkün kılsa da içinde olduğum duruma yardımcı olduğu pek söylenemezdi. Günün ilk ışıkları kendini gösterdiğinde yarıktan içeri bakmaya başladım; fakat bir saatten uzun bir süre boyunca, neyle karşı karşıya olduğumu anlamamı sağlayacak kadar iyi göremedim. Nihayet görüşüm iyileştiğinde gördüğüm şey, kabaca kazılmış bir kuyuya benzeyen dikey bir açıklıktı; aralarındaki tek fark, bu yarığın bir kuyudan çok daha geniş olmasıydı. Dibini göremiyordum. Güneş tamamen kendini gösterene kadar, çukurun kenarındaki, döne döne boşluğa doğru inen doğal merdivenin farkına bile varmamıştım. Merdiveni görür görmez izlemem gereken yolun bu olduğuna karar vermiştim. Beni acımasızca yakan güneşten kurtulduğuma sevinierek bir an bile tereddüt etmeden dolambaçlı inişime başladım. Yolculuk zordu. Bazı yerlerde, bir yarasa gibi taşlara sarılmak

zorunda kalmıştım. Bir yerde, merdivenin bulunduğum basamağın hemen altındaki, daha geniş kıvrımına doğru kendimi bıraktığımda duvardan doğru açılarda çıkıntı yapan basamaklar sağ salim ayaklarımın üzerine inmemi sağlasa da, şokla biraz sersemlememin önüne geçememişti. Uzun süre indikten sonra, basamakların kayayı yatay kesen dar bir açıklıkla sona erdiğini gördüm. Sürünerek bu deliğin içine girdiğimde yalnızca dönmeme yetecek kadar yer vardı. Ne kadar yol kat ettiğimi görmek için başımı az önce inmiş olduğum deliğe doğru uzattım. Yukarı baktığımda karşımda, o anda tam tepede olması gereken güneş yerine yıldızlar vardı. Aşağı baktığımdaysa çukurun kenarlarının cam gibi pürüzsüz bir şekilde dimdik aşağı indiğini gördüm. Çok aşağılarda bir yerlerde, gökyüzüne doğru baktığımda karşıma çıkan yıldızların yansımasını gördüm. Tekrar dönerek iç kısımlara doğru biraz daha süründüm ve geçit, bir süre sonra ayağa kalkarak yürüyebileceğim genişliğe ulaştı. Yol gittikçe genişleyerek yükseldi; dört bir yana uzanan kollara ayrıldı; karşıma büyük salonlar çıkmaya başladı. Çok geçmeden kendimi gökyüzünün kayadan oluştuğu, ağaçlar ve çiçekler yerine yalnızca olağanüstü kaya ve taşların olduğu bir yeraltı ülkesinde yürürken buldum. Ben yoluma devam ettikçe düşüncelerimin kasvete boğulduğunu hissediyordum; beyaz leydiyi bulacağıma dair hiç umudum kalmamıştı. Artık düşüncelerimde bile ona beyaz *leydim* olarak hitap edemiyordum. Ne zaman bir karar vermem gerekse her seferinde aşağı doğru ilerliyor gibi görünen yolu seçiyordum.

Bir süre sonra yalnız olmadığımı fark ettim. Bir kayanın arkasından yükselen kulak tırmalayıcı, kötülük dolu bir kahkaha kulaklarımda çınladı. Çevreme bakındığımda karşıma tuhaf, goblina benzeyen, koca kafalı ve acayip yüz hatları, Alman hikâye ve seyahatnamelerinde Kobold olarak adı geçen varlıklarinkine benzeyen bir yaratık çıktı. “Ne istiyorsun benden?” diye sordum. Eklem yerinde kapkalın başlayarak parmak ucuna

doğru gittikçe incelen uzun işaretparmağını bana uzatarak cevapladı: “He he he! Asıl *senin* burada ne işin var?” Ardından ses tonunu değiştirerek yapmacık bir tevazuyla konuşmasına devam etti: “Muhterem beyefendi, saygıdeğer mevcudiyetinizin ışıltısını kölelerinizin önünden çekmeye lütfedebilir misiniz acaba? Kölelerinizin gözleri parlaklığınıza alışkın değil.” İkinci bir yaratık ortaya çıkarak lafa karıştı: “O kadar büyüksünüz ki güneşi kapatıyorsunuz. Sizin yüzünüzden güneşi göremiyoruz, çok üşüdük.” Bunun üzerine her köşeden korkunç kahkahalar yükseldi. Ses tonları çocuklarınkine benziyordu ve yaşlılarınkı gibi hırıltılı ve ahenksiz olsa da, sesleri yaşlıların sahip olduğu o kırılmalı tınısından yoksundu. Boyları otuz santim ile yaklaşık bir buçuk metre arasında değişen, hem vücutları hem de yüzleri birbirinden çirkin bu şeytani periler, bir anda çevremi sararak beni curcunalarının tam ortasına hapsedmişti. Uzunca bir süre kendi aralarında benim anlamadığım bir dilde gevezelik ettikten, sona ermeyecek gibi görünen el-kol hareketleri, istişareler, dirsekle dürtmeler ve dinmek bilmeyen kahkahalardan sonra içlerinden biri bir kayanın üzerine tırmanarak konuşurkenki sesini aratmayan korkunçluktaki bir sesle şarkı söylemeye başladı. Beni hem şaşırtıp hem de biraz dehşete düşüren şey ise başından sonuna kadar söylediği şarkının, benim beyaz leydiye söylediğim, gözlerine ışığı geri getiren şarkı olmasıydı. Benim hareketlerimi de taklit ediyordu; tüm şarkı boyunca yüzündeki yapmacık yakarış ve hayranlık ifadesini bozmadan, lavta çalan birinin beceriksiz bir taklidiyle şarkısına eşlik ediyordu. Seyircileri çıt çıkarmadan onu dinliyor; her kıtanın sonunda haykırıyor, dans ediyor, kahkahalar atıyor ve gerçek mi alaycı mı olduğunu bilmediğim bir zevkle kendilerini yere fırlatıyorlardı. Şarkıcı şarkısının sonuna geldiğinde kendini kayanın üzerinden bırakarak birkaç takla attı, başının üzerine indi. Ayaklarını yere indirmeden önce havada bacaklarıyla garip hareketler yaparak birkaç defa başının üzerinde sekti. Bunun üzerine kopan, keli-

melerle anlatılamayacak bir kahkaha tufanı, sayısız elden çıkan minik taşlardan bir yağmura dönüştü. Bu taşlar başımı ve yüzümü yaralasalar da bana fiziksel bir zarar veremezdi. Kaçmaya çalıştım ancak yaratıklar çevremi sardı ve vücudumda kavrayabildikleri her yere sıkı sıkı yapışarak beni tuttular. Bir arı sürüsü gibi başıma üşüşen grup, beni çileden çıkarmak için bağırışıyordu. En çok tekrarladıkları şeyse şuydu: “Ona sahip olamayacaksın; ona sahip olamayacaksın! He he he! O senden daha iyi bir adama layık; onu öpen o olacak! Onu öpen o olacak!”

Bu kötü niyetli saldırı, içimdeki bir asalet kıvılcımını körükledi ve kendimi, “Eğer gerçekten de daha iyi bir adamsa, onun olsun,” derken buldum.

Beni anında bıraktılar, bu beklenmedik ve heves kırıcı onayımaya homurdanarak, öfleyip püfleyerek bir-iki adım geri çekildiler. Ben bir-iki adım ilerlediğimdeyse, sırttan küçük soytarılar kenara çekilerek bana yol verdiler ve yanlarından geçerken kibarca eğilerek selam verdiler. Birkaç metre ilerledikten sonra dönüp arkama baktığımda bir çocuk sürüsü gibi kıpırdamadan arkamdan baktıklarını gördüm. Tam o anda içlerinden biri aniden dönerek bir çığlık attı, diğerlerinin arasına doğru koştu. Göz açıp kapayınca kadar ortalık kıvranan ve yuvarlanan yaratıklarla dolmuştu. Bu sahne bana, gezginlerin bahsettiği iç içe geçmiş yılanların oluşturduğu canlı piramitleri hatırlatmıştı. Yaratıklardan biri kalabalığın dışına itildiğinde birkaç adım geri çekilerek bir parende atıp kendini havaya fırlatıyor, diğerlerinin oluşturduğu kaosun tam tepesine iniyordu. Onları bu vahşi ve amaçsız eğlenceleriyle baş başa bıraktım. Yoluma devam ederken bir şarkı söylemeye başladım:

Bir soylu beklerse seni,
Bir köşede ağlarım;
Onun gelini olmazsan eğer ki,
Bunu iyiye yorarım.

Yüreğin özgür olduğu yerde,
Aşk, evin direğidir,
Yürek seni bulamadıysa bir de,
Evi olmadığından gezmelidir.

Biri ıstırap çekmeli: Ben, onun hürmetine
Kendimi teslim etmeliyim ona
Alıp onu, dahasını hak ediyor diye—
Sakin ol, yüreğim, çarpıp durma!

Hediye alınmadı! Hüsrân dolu bir dileğin
Yüce gönüllülüğünün göstergesi!
Sevgiyle teslim olmak ona lâkin
Yine de az bir şey değildi.

İçimden kısa bir şarkı daha söylemek geldi. Kendimi bir kez
daha Periler Sarayı'nın beyaz salonunda bir aşağı bir yukarı yü-
rüyormuşum gibi hissediyordum. Ancak bu his, sizin de göre-
ceğiniz gibi şarkının kendisinden daha uzun sürmedi:

Soldurma menekşeni
Parfümündür senin:
Başka bir şey vermez ki
Tek kokusu budur çiçeğin.

Hanımın zarif gözlerine
Uzun uzun bakma sakın;
Yoksa saklanır güzelliği de,
Ona yanlış yapmayasın.

Hizmetçiye sakın çok yaklaşma,
Gelip de sımsıkı onu sarma;
İhtişamı kaybolur yoksa,
Ve yüreğin de kanıverir buna.

O güne kadar duyduğum en kulak tırmalayıcı ve alaycı kahkaha kulaklarıma çalınmıştı. Sesin geldiği yöne doğru döndüğümde ufak tefek olmasına rağmen yanından ayrıldığım goblinlerle kıyaslandığında çok uzun boylu olan yaşlı bir kadının patikanın kenarında oturduğunu gördüm. Ben yanına yaklaşıırken ayağa kalkarak bana doğru yürümeye başladı.

Çirkin olmasa da çok sade ve sıradan bir görünüşü vardı. Yüzünde aptalca bir sırıtişla bana bakarak konuştu: “Bu güzel topraklarda yürürken sana eşlik eden güzel bir kız olmaması ne yazık. Her şey ne kadar da farklı olurdu değil mi? İnsanların en çok arzuladıkları şeye hiçbir zaman sahip olamaması ne kadar da garip! O burada olsaydı, cehenneme benzeyen bu çukurda bile güller açardı, değil mi Anodos? Gözleri o mağarayı bile aydınlatırdı, değil mi?”

“Onun kim olduğuna bağlı,” diye yanıtladım.

“Onun çok da önemi yok,” dedi. “Bak.”

Cevabımı verdikten sonra uzaklaşmak için arkamı dönmüştüm fakat son sözünün üzerine duraklayarak ona baktım. Kaba ve çirkin bir goncanın aniden güzeller güzeli bir çiçeğe dönüşmesi; daha doğrusu bir güneş ışınının, şekilsiz bir bulutu aşarak yeryüzünü değiştirmesi gibi, göz kamaştırıcı güzellikteki bir yüz, kadının nahoş görünümünü delerek bir güneş gibi doğarken sanki ışıyla onu yok ediyor gibiydi. Etrafıma baktım. Patika ve kayalar ortadan kaybolmuştu. Yaz sıcağından grileşmiş bir gökyüzü uykudaymış gibi görünen bir manzaranın üzerinde uzanıyor, uzaktaki dağların karla kaplı zirveleri göze çarpıyor, yakınlarımdaki büyük bir kayanın üzerinden kendi güzelliğiyle çılgına dönmüş bir pınar akıp gidiyordu.

“Gitme,” dedi o muhteşem yüzünü kaldırıp gözlerimin içine bakarak.

Geri çekildim. O korkunç kahkaha bir daha kulaklarımı çınlattı. Kayalar bir kez daha çevremi kuşattı ve o çirkin kadın

bir kez daha yüzünü gösterdi. O şeytani ela gözlerini alaycı bir bakışla üzerime dikerek konuştu:

“Ödülüne kavuşacaksın,” dedi. “Beyaz leydini bir kez daha göreceksin.”

“Buna sen karar veremezsin,” diye yanıt verdikten sonra ona arkamı dönerek yürümeye başladım.

Ben yoluma devam ederken o da çığlık çığlığa kahkaha atarak beni takip etti.

Burada bahsetmem gereken bir şey var. Yeraltında olmamıza rağmen her zaman yolumu ve birkaç metreye kadar yakınlarımda olan biten her şeyi görebiliyordum. Fakat bu kasvetli ışığın nereden geldiğini asla öğrenemedim.

18. Bölüm

“Rüzgârın şamatasında, artar denizin öfkesi,
Ve doğmaya başlar iç çekişleri.”

–Heinrich Heine

“Güzel rüyalardan uyanmalı, insanlar
Bir gün, ama ağlamamalı:
Rüyalar gitmez; sadece kırarlar
Uykunun aynasını.”

–Jean Paul, *Hesperus*

olculuğumun bu iç karartıcı bölümünü nasıl atlattığım hakkında hiçbir fikrim yok. Her an bir yerlerden bir ışığın çıkacağı umuduna tutunduğumu sanmıyorum; öyle bir şeyin olabileceğini neredeyse hiç düşünmemiştim bile. Beyaz leydiyi bir daha asla göremeyeceğime olan inancım gittikçe arttığı için zaman zaman üzerime çöken dizginlenemez bir üzüntü haricinde tamamen duygudan yoksun bir şekilde yoluma devam ediyordum. Doğru düzgün konuşmadığım birinin düşüncelerimi bu kadar meşgul etmesi garip görünebilir; ancak kimileri onlara yarar sağlayan birine âşık olurken, benim gibi bazıları da yarar sağladıkları kişilere âşık olurlar. Bu güzel varlığı hayata döndüren şeyin *benim* şarkılarım olma-

sından duyduğum mutluluk ve gururun yanı sıra, aynı sebep ona karşı kelimelerle anlatılamayacak bir şefkat duymama ve Bencillik denen goblinin Aşk denen meleğe verdiği bir ödüle benzeyen bir sahiplenme duygusuna da neden olmuştu. Bütün bunların üzerine bir de güzelliği ve bunun iç güzelliğinin de göstergesi olduğuna dair kanaatim eklendiğinde, hayal gücümün nasıl ruhumu, *kendi* hayali beyaz salonunun tam ortasında duran mermerden zarif bir nurun etrafını kendi renk ve armonileriyle süslediği anlaşılabilir. Zaman su gibi akıp gidiyordu; zihnim zamana dikkat etmeyecek kadar meşguldü. Belki de bunun nedeni kısmen, yolculuğumun yeraltındaki bu bölümünde yiyeceğe ihtiyaç duymamam ve yiyecek bir şeyler arayışında olmamamdı. Geçen zamanı hesaplama imkânım olmadığından yolculuğumun ne kadar sürdüğü hakkında hiçbir fikrim yok. Geriye dönüp baktığımda; bu süre içerisinde geçen zamana dair fikirlerim ve muhakeme yeteneğim arasındaki tutarsızlıktan dolayı, bir yerden sonra aklım iyice karıştığını, mecburen herhangi bir sonuca varmak için çabalamaktan tamamen vazgeçtiğimi hatırlıyorum.

Arkamda gri bir sisin gittikçe yoğunlaştığını fark etmiştim. Arkama her dönüp baktığımda, gözlerimin az önce yanından geçtiğim şeyleri görebilmek için bu buğuyu süzmesi gerekiyordu; beyaz leydinin hayaliyse bilinmeyen bir bölgeye doğru geri çekilmişti. Geçit sonunda tekrar daralmaya başladığında, bir kez daha kollarımı açtığımda iki yanına da dokunabildiğim, kayalardan bir tünelde yürürken buldum kendimi. Tünel, ben çıkıntı yapan kayalara çarpmamak için dikkatle hareket etmek zorunda kalana kadar daralmaya devam etti. Tavan gittikçe alçalıyordu; çok geçmeden ilk olarak eğilerek yürümek, ardından da dizlerim üzerinde emeklemek zorunda kaldım. Yol bana çocukken gördüğüm kâbusları hatırlatsa da korkmuyordum. Doğru yolda olduğumdan, artık neredeyse bıktığım Periler Diyarı'ndan çıkmak için tek umudumun burası olduğundan emindim.

Geçitteki ani bir virajdan zar zor geçtikten sonra birkaç metre ötemde, yolun beni götürdüğü yerde (artık ona yol denebilirse tabii), varlığını uzun zaman önce unuttuğum gün ışığının, küçük bir açıklıktan içeri sızdığını gördüm. Büyük zorluklarla bu son birkaç metreyi de geçerek gün ışığına adım attım. Ufkun yalnızca birkaç metre üzerinde asılı duran kış güneşinin aydınlattığı, dalgalı bir denizin kıyısında duruyordum. Deniz bomboş, ıssız ve griydi. Yüzlerce umutsuz dalga ardı ardına kıyılara hücum ediyor; her iki yöne doğru kilometrelerce uzanıyor gibi görünen büyük taşlardan oluşan bir sahile yorgun argın vuruyordu. Grinin iç içe geçmiş tonlarından başka görülecek; gelen dalganın hışırtısı, kırılan dalganın kükremesi, geri çekilen dalganın iniltisinden başka duyulacak hiçbir şey yoktu. Etrafımdaki kasvetten kaçıp altına saklanabileceğim bir kaya parçası bile yoktu. İçinden çıkarak kendinden daha da iç karartıcı olan bu güne adım attığım kaya bile yerden yalnızca yarım metre kadar yükseliyordu. Ufuktaki soluk bulutlardan geliyor gibi görünen soğuk, ölümü andıran bir rüzgâr, kıyı boyunca esiyordu. Hiçbir hayat belirtisi yoktu. Sahil boyunca bir aşağı bir yukarı, taşların üzerinde yürüdüm. Rüzgâr şiddetlendi; denizin kuvvetli dalgaları ruhumun üzerinden akıp gitti; köpükler taşlar üzerinde daha ileriye erişti; doğudaki birkaç ölü yıldız parıldamaya başladı; dalga sesleriyse yükselerek daha da çaresizleşti. Kapkara bir bulut perdesi yükselerek denizle arasındaki açık mavi parlaklığı ortaya çıkardı. Denizden, geçtiği yerdeki suları yağmura çeviren ve devasa dalgaları kudurmuş öbekler hâlinde ıssız kıyıya savuran dondurucu bir rüzgâr esiyordu. Artık katlanamıyordum.

“İşkence edilerek ölmeyeceğim,” diye bağırdım. “Orta noktada buluşalım. Hâlâ ölümün karşısına çıkacak kadar hayat doluyum; zamanı geldiğinde de yenilmeden öleceğim.”

Karanlık çökmeden önce sahilin bir bölümünde, taşların denizin çok daha içine doğru uzandığı gözüme çarpmıştı.

Bir deniz yosunu zerresinin bile tutunamayacağı kadar pü-

rüzsüz taşların üzerinde güç bela ilerleyerek bu yeri buldum ve yolu takip ederek kaosun tam ortasına doğru elimden geldiğince ilerledim. Rüzgâr ve deniz ayaklarımı neredeyse yerden ke-siyordu. Dalgalar durmadan beni yoldan çıkarsa da ilerlemeye devam ettim, sonunda vuran dalgalarla yüzeyin birkaç metre üzerine yükselerek sular ile kaplanan alçak burnun sonuna varabildim. Bir an durup altımda uzanan boşluğa baktım ve kaba-ran dalgaların üzerine balıklama atladım. Bir lütuf, bir annenin öpücüğü gibi ruhuma kondurulmuştu sanki; ertelenen umut-larla gelen sakinlikten bile daha derin bir sakinlik hissi, ruhu-mu arındırdı. Daha da dibe battım; geri dönmek istemiyordum. Kayın ağacının kolları bir kez daha beni sarmış gibi hissediyordum. Sanki başımdan geçenlerden sonra beni teselli ediyor, hasta bir çocukmuşum gibi bana, yarın kendimi daha iyi hisse-deceğimi söylüyordu. Sevgi dolu kollarıyla su, beni kaldırarak yüzeye çıkardı. Tekrar nefes aldım ama gözlerimi açmıyordum. Fırtınalı denize de o acımasız, gri gökyüzüne de bakmayacak-tım. Bir şey nazıkçe vücuduma dokunana kadar suyun üzerinde uzandım. Yanımda nereden geldiğini bilmediğim küçük bir ka-yık yüzüyordu. Kayık, sular ile birlikte alçalıp yükseliyor, yar-dıma geldiğini haber veren bir insan gibi her alçalışında bana dokunuyordu. Gökkuşağının parlak renklerinde, bir balığinkine benzer pullarla kaplı rengarenk, küçük bir kayıktı. Zar zor ken-dimi kayığın içine atarak zeminine uzandım. Kendimi güvende hissediyordum.

Yanımda duran ağır mor örtüyü üzerime çekerek kıpırda-madan durduğumda çevremde akan suyun sesi, küçük ağaç ka-buğumun son sürat ilerlediğini haber verdi. Kıyıdan baktığımda gördüğüm fırtınalı denizden eser olmadığını fark ederek gözle-rimi açtım. Karşımda sıcak bir güney akşamının koyu menekşe rengindeki gökyüzü uzanıyordu. Başımı kaldırıp baktığımdaysa bir yaz denizinin üzerinde hızla ilerlediğimi gördüm. Güne-şin halesi, hâlâ en uzun ışınlarını ufuktaki dalgaların üzerine

uzatıyor, geri çekmiyordu. Ebedi bir alacakaranlıktı. Çocukların gözleri gibi kocaman ve içten yıldızlar, sevgiyle suya doğru eğiliyor, yıldızların yansıması da yıldızların sarılışına karşılık vermek için yüzeye çıkıyormuş gibi görünüyordu. Aşağı baktığımdaysa beni bambaşka bir mucize karşıladı. Dalgaların arasından belli belirsiz görünen şey, geçmişimin ta kendisiydi. Çocukluğumun geçtiği çayırklar, gençliğimin geçtiği salonlar, yaşadığım büyük şehirlerin sokakları, huzur arayışında kendimi yordüğüm kadınlı erkekli meclisler gözümün önünden akıp geçiyordu. Fakat bu görüntüler o kadar bulanıktı ki bazen sığ bir denizde yol aldığımı, garip şekilli taşlar ve deniz bitkilerinden oluşan ormanların beni yanıltarak hayal gücümün büyüyle tanıdık nesnelere ve yerlere dönüştürdüğünü düşünüyordum. Yine de zaman zaman sevdiğim biri, hemen altımda uyuyormuş gibi görünüyor, göz kapakları gözlerini terk edecekmiş titriyor, birinin tatmin edici varlığını arıyormuş gibi kollarını kaldırıyor. Ancak bütün bunlar, aramızda dalgalanan denizden kaynaklanıyor da olabilirdi. Kısa sürede yorgunluk ve mutluluktan bitkin düşerek uyuyakaldım. Barışılan arkadaşlar, hayata döndürülen kucaklaşmalar, hiçbir zaman ölmediğini söyleyen bir aşk, uzun süre önce ortadan kaybolmuş olsa da gülümseyen dudaklarla mezara dair hiçbir şey bilmediğini söyleyen yüzler, dilenen ve beni neredeyse hata yaptığımı memnun edecek kadar büyük sevgi selleriyle kabul edilen özörlere dair rüyalar görerek bu mükemmel alacakaranlıkta ilerledim. Kendimi kalbimi dolup taşıracak kadar öpücöklere ve sevgiye boğulmuş gibi hissederek uyandığımda kayığım, küçük bir adanın çimenlik kıyılarında hareketsiz bir şekilde yüzüyordu.

19. Bölüm

“O durgunlukta, değişmeyen sakinlikte, hazmederim,
fasılasız, tüm İnsanlığın vicdanını içimde.”

–Friedrich Schleiermacher, *Monologen*

“... o nezaket, o zarafet bir de,
Her biri görünür hitabetinde,
Göz ne ifade ediyorsa bir yüzde,
İşte kulağa gelir dili öyle.”

–Abraham Cowley

Su kıyıda bile derindi. Küçük kayığın üzerinden doğrudan yumuşak çimenlerin üzerine atladım. Adanın her yeri çimenler ve küçük çiçeklerle kaplıymış gibi görünüyordu. Hiçbir ağaç göğe yükselmiyordu. Birazdan bahsedeceğim kulübenin yanındaki, her gece günün beraberinde getirdiği çiçeklerini döken birkaç laden ağacının oluşturduğu bir tür doğal çardak haricinde görünürde boyu çimenleri geçen bir çalı bile yoktu. Ada ile gökyüzü ve deniz arasında duran hiçbir şey yoktu. Çevresi boyunca akıp giden derin suların yaklaşık bir metre üzerinde hiçbir şey yükselmiyordu. Ne gelgit ne de fırtına vardı. Adanın setlerine vuran (sakin bir nehrin kıyısına daha çok benzediğinden pek de sa-

hil denemezdi) derin, berrak, çarşaf gibi suların görüntüsü insanda sakinlik hissi yaratıyordu. Çimlerin üzerinden, kıyıdan biraz uzaktaki kulübeye doğru yürürken bütün çiçekler, o mükemmel çocuk gözleriyle beni izliyorlardı. Gördüğüm rüyaların yumuşattığı kalbim, onlara karşı hüznle karışık bir şefkatle doldu. Gözüme, delinemeyecek aciz bir özgüven zırhı kuşanmış çocuklar gibi görünüyordlardı. Yumuşacık altın rengiyle güneş batıya doğru yolculuğunu yarılamış, çimenler ve yabani çiçeklerin dünyasında gölgelere ait ikinci bir dünyayı ortaya çıkarmıştı.

Alçak duvarlara ve saçaklarından solmuş çiçeklerin sarktığı uzun sazlardan yapılmış piramit şeklinde yüksek bir çatıya sahip olan kulübe, kare şeklindeydi. Periler Diyarı'nda gördüğüm tüm binaların kulübe olduğu dikkatimi çekmişti. Kapıya doğru giden bir patika yoktu hatta adanın üzerinde bir ayak izi bile görünmüyordu.

Kulübe, pürüzsüz çimlerin tam ortasında yükseliyordu. Hiçbir penceresi yokmuş gibi görünüyordu. Kulübenin karşıdaki kenarının tam ortasında bir kapı vardı; oraya doğru ilerledim. Kapıyı çaldığımda o güne kadar duyduğum en tatlı ses, "Gel," diye seslendi; içeri girdim. Toprak zeminin tam ortasındaki ocakta canlı bir ateş yanıyor; duman, piramit şeklindeki çatının ortasındaki açıklıktan dışarı çıkıyordu. Ateşin üzerinde küçük toprak kap asılıydı. Kabın üzerine eğilmiş olan kadın, o güne kadar gördüğüm en olağanüstü yüze sahipti. Daha önce hiç bu kadar yaşlı bir yüz görmemiştim. Yüzünde bir kırıklığın bulunabileceği her yer, kırıksıklarla doluydu. Cildi, eski parşömenler gibi kuru ve kahverengiydi. İnce uzun bir bedeni vardı. Beni karşılamak için ayağa kalktığı anda bir ok kadar dik olduğunu gördüm. O tatlı ses, bu yaşlı dudaklardan çıkmış olabilir miydi? Bu zarif dudaklar, gerçekten de böyle bir melodinin kaynağı olabilir miydi? Fakat göz göze geldiğimiz an, sesin sahibine dair tüm şüphelerim kayboldu. Kocaman,

açık gri gözleri o kadar gençti ki sanki yirmi beş yaşlarındaki bir kadına aitlerdi. Kırışıklıklar gözlerini çepeçevre sarmış; göz kapakları yaşlı, ağır ve yıpranmıştı ancak gözleri yumuşak bir ışığın vücut bulmuş hâli gibiydi. Elini bana uzattı ve o tatlı ses beni bir kez daha karşıladı: “Hoş geldin.” Benim için ateşin yanına eski bir tahta sandalye çekerek yemek hazırlamaya devam etti. Bir sığınağın verdiği huzur duygusunu iliklerime kadar hissediyordum. Kendimi, bir kar fırtınasında, dağları tepeleri aşarak kilometrelerce yürüyerek okuldan eve dönmüş bir çocuk gibi hissediyordum. Ona bakarken yerimden fırlayıp o yaşlı dudakları öpmemek için kendimi zor tuttum. İşini bitirdiğinde hazırladığı yemeğin birazını getirip yanımdaki küçük bir masaya koyarak üzerini kar beyazı bir örtüyle kapattığında başımı göğsüne dayayıp mutluluk gözyaşlarına boğulmaktan kendimi alamadım. “Zavallı çocuğum, zavallı çocuğum!” diyerek kollarını bana doladı.

Ben ağlamaya devam ederken o yavaşça kendini çekerek bir kaşık aldı ve beni besleyerek (ne yediğimi bilmiyordum) dudaklarımın arasına koyduğu yemeği yutmam için tatlı tatlı ısrar etti. Onun gönlü olsun diye yutmaya çabaladım. Kollarından birini bana sararak bir bebekmişim gibi beni beslemeye devam etti. Sonunda gözlerimi ona çevirerek gülümsediğimde, kaşığı bana vererek yememi, bana iyi geleceğini söyledi. Sözünü dinledim; artık daha dinç hissediyordum. Yaşlı kadın, kulübedeki demoda bir koltuğu, ateşin yanına çekerek beni üzerine yatırdı ve ayakucuma oturup bir şarkı söylemeye başladı. Eski zamanların baladları dudaklarından, antik melodilerin çakılları üzerine döküldü. Şarkı söylerkenki sesi, şarkısını tüm benliğini vererek söyleyen güzel sesli bir genç kızın sesine benziyordu. Söylediği şarkıların neredeyse tamamı hüznünlü fakat insana huzur veren şarkılardı. Şarkılardan birini hayal meyal hatırlıyorum. Şöyle bir şeydi:

Sör Aglovaile bindi atına kilise avlusunda;
ŞARKI SÖYLÜYORUM, TEK BAŞIMA BÖYLE:
Gittiği her yerde dikkatten yoksundu biraz da,
TEK BAŞIMA, GÖKYÜZÜNDE.

Atı yolunu şaştı ve korkuyla atıldı
TEK BAŞIMA BÖYLE:
Çılgılığı belki de yakındaki ölüleri uyandırdı,
TEK BAŞIMA, GÖKYÜZÜNDE.

Ölüler ayakları dibinde yatıyordu,
Sarmal olmuş küflü örtüler etrafını sarıyordu.

Lakin tuttu birini uzakta ve dürttü, kalkana dek
Hiç kıpırdamadı, sanki tahtadan bir eşek,

Burun delikleri yukarıda, gözleri geniş ve yorgundu;
Ama küçük su akıntıları topuklarından akıyordu.

Müphem havada bir hayalet peyda oldu,
Ve ay ışıklı saçlarıyla kadın, tam ortaya kondu.

Parıl parıl saçlarıyla oturdu ve ağladı,
Rüya gibi ay altında onlar uyuyakaldı;

Yukarıdaki gölgeler ve aşağıdaki bedenler,
Ay ışığı altında sakince uyuyuverdiler.

Ve kadın şarkı söyledi, inlemesi gibi güz rüzgârının
Üzerinden, artık arkada kalan anızlığın:

Heyhat, işler nasıl da kolay kötüye gidiyor
Bir iç çekiş pek fazla, ya da bir öpücük çok uzakta,

Ve ardından önce pus sonra yağmur geliyor
Ve hayat bir daha aynı olmuyor asla!
Heyhat, işler nasıl da zor iyiye gidiyor!
İzlemek çok zor yaz gecesinde,
Zira iç çekiş geliyor ve öpücük kalıyor,
Bir yaz gecesi, kış sabahına dönünce.

“Vah, tatlı hayalet, yüreğim kederli,
Gördüğü için bu ağlamayı, iniltiyi.

Vah, tatlı hayalet,” dedi korkusuz şövalye,
“Bir savaşçının kılıcı, işleri düzeltebilse?

Ya da bir duahanın, sakın bir duası,
Ateşler içindeki çocuğun içtiği su gibi tıpkı,

Yatırtırsa en azından seni, durgun ruh halini
Ölü bir hanımı uykusuna, ölüme yatırsa geri?

Gözleriniz beni hasret dolu bir ıstıraba boğdu,
Sanki benliğim sizi en başından tanıyordu.

Vah, tatlı hayalet, gitmem hiçbir yere
Sizinle birlikte gece oturalım diye

Eğer ki bana güvenir de yaslarsanız başınızı
Dinlenmek için bir göğse, sahibinin ölü olmadığı.”

Kadın tuhaf bir hayalet çılgılığıyla sıçradı,
Ve hayalet beyazı kollarını arşa uzattı:

Ve neşeli olmayan bir kahkaha attı,
Bitene dek kahkahası giderek arttı;

Ve aşağıdaki ölüler dönüp inledi,
Ve porsuk ağaçları sızlayıp titredi.

“Nafile bir sevgiyle beni ikinciye sevecek mi?
Zavallı hayaleti bir kez daha öldürecek mi?

Gerçek olduğunu düşünmüştüm; ağladım ve dedim:
‘Uyumadan rüya görmüş olabilir miyim?’

Ve biliyordum, heyhat! Ya da hiç bildim mi,
Rüya mı gördüğümü yoksa o gerçek miydi.

Bebegim öldüğünde, ben de aklımı kaybettim.
Uyandım ve gördüm ki çocuğumla birlikteydim.”

“Eğer ki sen Adelaide’min hayaletiyseñ,
Nasıl olur? Bir köylü kıızıydın sen,

“Ve şimdi bir melek kadar beyaz görünüyorsun,
Ama zayıf ve solgunsun, keyif nedir unutmuşsun.”

Kadın titrek bir gülümseme fırlattı,
Ve şakaklarına tüm gücüyle bastırdı.

“Bir kadın için neler yapabildiğini Ölüm’ün
Şövalyeliğın erkeğey yaptığın dan fazla olduğunu gördün.”

“Ama göster bana, benim dediğın o kıızı,
Dışarıda mı gece vakti, budur hayalet günışığı?”

“Saklambaç oynuyor, Aziz Peter Kilisesi’nde
Yanında duran Havari John ile.

Ay ışıkları pencereyi aştığı vakitte,
On ikilinin aziz gösterisini sergilediği yerde,

Dedi ki kimse karışmasın, kalanlara
Onunla gelip de oynayandan başka.

Sonra gider ağlarım ben dediğim yere,
İyi kalpli Aziz John çocuğuma baksın diye.”

“Güzelliğin dolduruyor, havanın bütününü,
En alımlı kadınsın sen bu gözlerin gördüğü.”

“Gel, varsa cesaretin, otur yanıma;
Ama sakın dokunma, yoksa keder gelir başına.

Heyhat, iradesizim: Biliyorum ki
Bu mutluluk daha yoğun kederlere götürür beni.

Yine de gel. Gelecektir. Katlanacağım. Yaparım ben.
Çünkü sen şimdiden sevdin beni – insan olmana rağmen.”

Şövalye indi atından, pek de ağırbaşlıydı;
Mezar taşlarının arasından dörtlale koştu küheylanı,

Dış duvarların orada düştü ve öldü.
Ama şövalye kadının yanında diz çökülüydü;

Diz çöktü, harikulade bir neşeyle,
Kendinden geçti, ebedi öpücükle:

Ama dudakları asla kadınıninkine değmedi,
Gözlerinin kitlendiği, onun güzelliği idi.

Gece boyunca, horoz ötene dek,
Kadının yanında diz çöktü, örtüsüne sarınarak.

Ve onların dediklerini, söylemem ben:
Ölü gece, çok daha tatlıdır yaşayan günden.

Kadın onu nasıl musmutlu etmişti,
Onu öyle bulan, onu mutsuz edeni,

Söylememe gerek yok; ama dokunmak gereksizdi
Kutsamak için birbirlerinin bu büyük sevgisini.

“Her gece gel, hayaletim, bana;
Bir gece olacak, ben geleceğim sana.

Çok güzel, hayalet bir eşe sahip olmak:
Hayatın kavgasıyla hiç uğraşmayacak;

Sadece kulak verecek, çınlamalara,
Eğer gelirse kocası, kapının arkasında.”

İşte budur hikâyesi Sör Aglovaile’in
Sık sık solgun ay ışığına neden gittiğinin.

Ay hilalken, kasvetten yoksunken ama,
Ya da yusuvarlak ayın ışığı odasını doldurduğunda;

Ve odasının kapısının altından tüm koridora,
Düşerdi hayalet gibi bir parıldama;

Ve oradan geçenler, söylediklerine göre korkuyorlardı
Mırıldamaya benzer bazı kelimeler duyarlardı.

İşte o zaman doğudaki hilal, mihrap camını
Aştı ve tüm kiliseyi parıldattı

Hayalet çocukla oynadı bütün gece,
Annesi sabaha kadar kalabilirdi özgürce,

Ve gece ağarırken kalmaya gitti süratle
Gün doğana kadar Aglovaile'le birlikte.

Aşkları istiğraktı, yalnız ve uluydu,
Ve göğün en tepesindeki ay kadar suskundu.

Bir gün Sör Aglovaile, yorgun, uyumuş,
Bir rüya görmüş, rüyasında ağlıyormuş.

Bir savaşçı olduğundan, ağlamazmış hiç,
Ama bu gece ağlamış, çekerek iç.

Uyanmış – yanında hayalet kız belirmiş
Aniden görünmüş: Aziz John günü arifesiymiş

Sakin, karanlık bir orman varmış rüyada,
Eski bir kadının oturduğu, yanında;

Ama sis çökmüş, kadını götürmüş çepeçevre,
O da kadını aramış amaçsız günde, nafile,

Elinden bir şey gelmeyince kederden gözyaşı dökmüş,
Ve bu rüyayı daha öne gördüğünü düşünmüş.

Paramparça yürekten gözyaşları akmaya devam etmiş;
Ve bak! Hayalet kız arkasında kendini göstermiş;

Parıldamış bir limanın iskelesindeki ışıklar gibi,
Denizin üzerinde, rüyalarının can çektiği;

Parıldamış muazzam ve isimsiz bir lütuf gibi,
Gece gündüz demeden, yüreğin peşinden gittiği:

Uyarılar unutulmuş, en gereken yerde,
Göğsünü kenetlemiş, ısıltılı hayalete.

Kadın yüksek sesle inlemiş, yavaşça solmuş ve batmış.
Alabora olmuş bir yüzle, soğuk ve cansız bakmış,

Adamın kollarında kadının solgun cesedi uzanıyormuş,
Ve bir daha Sör Aglovaile'in yanına uğramaz olmuş.

Sadece bir ses varmış, zamanlarda rüzgârın uğuldadığı,
Ağlayıp inleyerek söylenen bir ses, bir çocuğun çıkardığı.

Heyhat, işler nasıl da kolay kötüye gidiyor
Bir iç çekiş pek fazla, ya da bir öpücük çok uzakta,
Ve ardından önce pus sonra yağmur geliyor
Ve hayat bir daha aynı olmuyor asla!

Bu, şarkıları arasında en basit olanlardan biriydi. Belki de bu şarkıyı diğerlerinden daha iyi hatırlamamın sebebi budur. O şarkı söylerken kendimi, Elysium'daymışım da ruhumu yücelten, kucaklayan ve ruhumun üzerinde süzülen, bolluk ve armağanlarla dolu bir ruha eşlik ediyormuşum gibi hissettim. İstedğim her şeyi o yaşlı kadında bulabilirdim. Yanından hiç ayrılmasam, yıllar birbirini kovalarken o her gün bana şarkılar söylese, beni beslese, başka hiçbir şeye ihtiyacım olmayacakmış gibi hissediyordum. O şarkısını söylerken uyuyakaldım.

Uyandığımda gece mi gündüz mü olduğunu bilmiyordum.

Ateş sönmeye yüz tutmuştu. Ocakta kalan birkaç kırmızı köz parçası, yalnızca biraz ötemde sırtı bana dönük bir şekilde, içeri girdiğim kapının önünde ayakta duran kadını gösterecek kadar ışık veriyordu. Usul usul, iki gözü iki çeşme ağlıyordu. Gözyaşları, kalbinin derinliklerinden geliyor gibiydi. Birkaç dakika boyunca böyle durduktan sonra yavaş yavaş sağa dönerek yüzünü kulübenin dört duvarından bir diğerine çevirdi. Bu duvarda da bir kapı olduğunu fark ettim. Hatta kulübenin dört duvarının da tam ortasında birer kapı vardı.

Bakışlarını ikinci kapıya çevirdiğinde gözyaşları, yerini iç çekişlerine bıraktı. Sık sık gözlerini kapatıyor, gözlerini her kapattığında yumuşak bir iç çekiş yüreğinde doğarak dudaklarından kaçıyordu sanki. Gözleri açık olduğunda, iç çekişleri derin ve hüznüydü. Her iç çekişinde bütün vücudu sarsılıyordu. Ardından üçüncü kapıya doğru döndü. Kulağa, korkudan veya bastırmaya çalıştığı bir acıdan kaynaklanıyor gibi gelen bir çığlık koparsa da cesaretini toparlayarak istikrarlı bir şekilde meydan okuyor gibi göründü. Zaman zaman hafif bir çığlık, bazen de bir inilti duydum fakat o hiç hareket etmedi, başını bile eğmedi. Gözlerini bir an bile kapatmadığından da emindim. Dördüncü kapıya döndüğünde tir tir titrediğini, sonra bir heykel kadar hareketsiz kaldığını gördüm. En sonunda bana doğru dönerek ateşe yaklaştı. Yüzü, ölü gibi bembeyazdı. Ama yukarı bir bakış attıktan sonra yüzünde tatlı, bir çocuğunki kadar masum bir gülümsemeyle ateşi besledi. Alevlerin yanına oturdu ve çıkırgını yanına doğru çekerek ipini eğirmeye başladı. Eğirirken bir yandan da kısık sesle garip bir şarkı mırıldanıyordu. Çıkırgın vınlamasıyla şarkı birleşerek sonsuz bir senfoni ortaya çıkarıyordu. Aradan bir süre geçtikten sonra eğirmesine ve şarkısına ara verdi ve bana bir annenin çocuğunun uyanıp uyanmadığını kontrol edişini hatırlatan bir bakışla gözlerini bana çevirdi. Gözlerimin açık olduğunu görünce gülümsedi. Sabah olup olmadığını sordum. “Ben ateşi canlı tuttukça burada gece olmaz,” diye yanıtladı.

Kendimi o güne kadar hiç bu kadar dinç hissetmemiştim. Adayı keşfetmeye yönelik şiddetli bir arzu duydum. Ayağa kalkıp biraz dolaşmak istediğimi söyleyerek kulübeye girdiğim kapıya doğru yürüdüm.

“Bir dakika bekle,” dedi ev sahibem sesi titreyerek. “Beni dinle. O kapıdan çıktığında karşına çıkacak şey, görmek istediğin şey olmayacak. Yalnızca şunu hatırla: Ne zaman buraya geri dönmek istersen, bu işareti gördüğün yere gir.”

Sol elini ateş ile arama uzattı. Neredeyse şeffaf görünen avucunda koyu kırmızı renkte, işaretine benzer bir sembol vardı. İşareti zihnime kazıdım.

Ardından bana bir öpücük verdi ve beni korkutan bir ciddiyetle veda etti. Yalnızca, birkaç saatte başından sonuna kadar yürüyebileceğim kadar küçük bir adada gezintiye çıkacaktım. Aklım karışmıştı. Ben kapıya doğru ilerlerken o tekrar eğirmeye koyulmuştu bile.

Kapıyı açarak dışarı adımımı attım. Ayağım pürüzsüz çimenlerin üzerine değer değmez; içinden çıktığım kulübe babamın arazisindeki, sıcak akşam üzerlerinde samanların arasında uzanarak kitap okuduğum eski bir ahıra dönüştü. Ahırdaki uykumdan yeni uyanmıştım. Biraz ileride, erkek kardeşlerimden ikisinin oyun oynadığını gördüm. Onlar da beni görür görmez seslenerek beni onlarla birlikte oynamaya çağırdılar. Kırmızı güneş batıda gözden kaybolana, gri sis nehirden yükselmeye başlayana kadar tıpkı yıllar önce yaptığımız gibi oyun oynadıktan sonra içimizde garip bir mutluluk duygusuyla hep birlikte eve dönmeye karar verdik. Eve doğru ilerlerken uzun çimenlerin arasındaki bir bildircin kılavuzunun ötüşü kulağımıza çalındı. Kardeşlerimden biriyle biraz uzaklaşarak, kuşa yaklaşabilme, küçük hayvanı yakalayamasak bile en azından bir anlığına görebilme umuduyla sesin geldiği yöne doğru koşturduk. Babamın sesi, kısa bir süre sonra kesilerek kış için saklanacak olan uzun ve sık çimenleri ezmeme gerektiğini hatırlattı. Periler Diyarı’na, o

harika kadına ve garip kırmızı işarete dair her şeyi unutmuştum.

En sevdiğim kardeşimle aynı yatağı paylaşıyorduk. Çocukça bir sebepten kavga ettik ve uyumadan önce, o gün ne kadar eğlendiğimizi umursamadan birbirimize hiç de hoş olmayan şeyler söyledik. Sabah uyandığımda onu özlemiştim bile. Kardeşim erken kalkmış, nehirde yüzmeye gitmişti. Bir saat sonra, onu boğulmuş bir hâlde eve getirdiler. Ah! Ah! Keşke her zamanki gibi, sarmaş dolaş uyumuş olsaydık... O ânın dehşetiyle içimden, aynı şeyi daha önce de yaşadığıma dair garip bir his geçti.

Nedendir bilmem, hüngür hüngür ağlayarak koşa koşa evden çıktım. Eski ahırın önüne gelene kadar tarlalar boyunca amaçsızca koştum. Kapıdaki kırmızı işaret gözüme çarptığında durdum. Bazen en önemsiz şeyler, en mutsuz anlarımızda dikkatimizi çeker; zekânın kederle çok bir ilgisi yoktur. Daha önce gördüğümü hatırlamadığım bu işarete daha yakından bakmak için kapıya yaklaştım. İşarete bakarken içeri girip samanların üzerinde uzanmaya karar verdim. Koşmaktan ve ağlamaktan bitap düşmüştüm. Kapıyı açtım. Yaşlı kadın, çıkırığının başında onu bıraktığım şekilde oturuyordu.

Ben kapıyı arkamdan kapatırken kadın, "Bu kadar çabuk dönmeni beklemiyordum," dedi. Umutsuz kederlerle dolu bir rüyadan uyanan birinin bitkinliğiyle kendimi koltuğun üzerine bıraktım.

Yaşlı kadın bir şarkı daha söyledi:

Yüce güneş, kararırverir,
Sönebilir gökyüzünde;
Ama aşk bir kere yakılır,
Ölmez bir daha öylece.

Suret, parlaklığıyla,
Gözleri uğratır yerinden:
Yürür, beyazlığıyla,
Yüreğinin içinden.

O şarkısını bitirene kadar ben cesaretimi yeniden toplamıştım bile. Koltuktan kalkarak yaşlı kadından izin almadan İç Çekişler Kapısı'nı açtım. Karşıma çıkacakları düşünmeden kendimi kapıdan dışarı attım.

Bu sefer lordlara yaraşır bir salondaydım. Cayır cayır yanan bir ocağın yanında bir kadın oturmuş, uzun süredir arzuladığı birini bekliyordu, biliyordum. Yanımdaki aynaya baktığımda derinliklerinde benim yansımamın yeri olmadığını gördüm; o yüzden fark edilmekten korkmama gerek yoktu. Kadın tıpkı benim beyaz leydime benzese de mermer değil, insan olduğu su götürmez bir gerçektir. Gerçekten de o olup olmadığından emin olamıyordum.

Beklediği kişi ben değildim. Güçlü bir atın ayak sesleri salonda avluda yankılandı. Ayak sesleri kesildi; zırhın tıngırtısı binicisinin atından indiğini haber verdi ve topukları her adımda çınlayarak salona yaklaştı. Kapı açılrsa da kadın beklemeye devam etti; lordunu yalnız karşılayacaktı. Adam içeri girdiğinde kadın, evine dönen bir kumru gibi kendini lordunun kollarına bırakarak başını sert çeliğe yasladı. Adam, paslı zırhlı şövalyenin ta kendisiydi ama zırhı artık cilalanmış bir cam gibi parlıyordu. Aynada kendi yansımamı göremesem de parlayan çeliğin üzerinde bulanık gölgemi gördüm.

“Ah sevgilim, sonunda geldin! Beni ne kadar mutlu ettin.”

Kadının yumuşak parmakları, şövalyenin miğferinin sert kopçalarını hızla aştı; zırhının tokalarını açtı ve ağırlığı altında ezilerek zırhı bir kenara taşıdı. Hemen işinin başına geri dönerek baldır zırhını ve mahmuzlarını da çıkardıktan sonra bir kez daha kendini süvarinin kollarına bırakarak başını, artık kalp atışlarını duyabileceği göğsüne yasladı. Kendini adamın kollarından ayıran kadın bir iki adım geri çekilerek ona baktı. Üzüntüden eser kalmamış olan o asil yüzünün (belki de üzüntülerini önemli bir amaca yönlendirmişti, bilemiyorum) taçlandırdığı heybetli cüssesiyle lordu, tam karşısında duruyordu. Ama şö-

valyenin yüzünün sevgiyle ışıldamasına, ağzından çıkan tüm kelimeler gücünün göstergesi olmasına rağmen, leydinin beklediğinden daha düşünceli görünüyor olmalıydı ki leydi tekrar kollarına atılmak yerine onu ateşin başına götürerek antika bir koltuğa oturttu ve önüne bir kadeh şarap koyarak ayaklarının dibine oturdu.

“Periler Diyarı’nın ormanlarında iki defa karşılaştığım, seni bir kara büyü’nün soktuğu o ölüm uykusundan şarkılarıyla iki defa uyandırdığını söylediğin o genç adamı düşündükçe üzülüyorum,” dedi. “Başına gelenler karşısında asilce hareket ettiği söylenemese de asil bir insan olduğunu görebiliyordum. Onun hâlâ tehlikede olduğunu düşünüyorum.”

“Ah!” diye yanıtladı leydi, “onun hayatını kurtardın, bunun için sana minnettarım. Onu biraz da olsa sevdiğimi söylesem bana kızar mısın? Ama şimdi bana başından geçenleri, savaş baltanı dişbudak ağacına vurduğunda ne olduğunu anlat. Dilenci çocuk gelip seni götürdüğünde hikâyenin bu kısmında kalmıştık.”

“Onu görür görmez dünyevi silahların onun gibilere karşı hiçbir işe yaramayacağını, ruhumun bütün çıplaklığıyla karşısında durması gerektiğini anladım. Miğferimi çıkarıp yere fırlattım. Elimdeki baltayı sıkı sıkı tutarak gözlerimi ona diktim. Üzerime doğru gelmeye başladı. Korkudan dehşete düşsem de yerimden kımıldamadım; güç yetersiz kaldığında dayanıklılık üstün gelmelidir. O korkunç suratı yüzümden birkaç santim uzağa gelene kadar yaklaştı. Ölüm döşeğindeymişim gibi içim titrese de yerimden kıpırdamamış olmalıyım ki cesaretini kaybederek geri çekildi. O tereddüt eder etmez ağacının köküne o kadar güçlü bir darbe indirdim ki baltamın sesi orman boyunca çınladı. Başımı kaldırıp ona baktığımda öfke ve acıdan kıvranıyordu. Kendini toparladığında tekrar bana yaklaşıp da sonra bir kez daha geri çekildi. Artık bütün dikkatimi ağacı kesmeye vermiştim. Çok geçmeden ağacın gövdesi çatırdadı, eğildi ve

bir gümbürtüyle toprağa devrildi. Bakışlarımı sonunda ona çevirdiğimde ortadan kaybolmuştu, bir daha da karşıma çıkmadı. Bir daha ondan bahsedildiğini bile duymadım.”

“İnanılmaz! Sen benim kahramanımsın!” dedi leydi.

Şövalye, “Ama hâlâ onu seviyor musun?” diye endişeyle sordu.

“Ah, sevmemek mümkün mü? Beni ölümden beter bir durumdan kurtardı; beni sevdi. Karşıma çıkmasaydı, şimdi seninle olamazdım. Ama onu seni sevdiğim gibi sevmiyorum. O yalnızca geceme doğan aydı; sen ise günümün güneşisin sevgilim.”

Adam bütün asaletiyle, “Haklısın,” diye yanıt verdi. “Onun sana verdiği hediye o kadar büyük ki, onu sevmemek zor. Ben de ona kelimelere dökemeyeceğim kadar çok şey borçluyum.”

Kırılan gururum ve sızlayan yüreğime rağmen kendimi tutamadım:

“O zaman izin ver de gecene ay olmaya devam edeyim! En güzel günler bile er geç bulutlanır. İzin ver de bulutlar gününü kararttığında eski ve yaşlı, yarım kalsa da zamanında güzel olan bir doğum vaktinde yaşlı, solmuş, yarı unutulmuş bir şey gibi şarkılarım seni avutsun.”

Sessizce oturmaya devam ettiler; neredeyse beni duyduklarını düşünecektim. Leydinin gözlerinin rengi gittikçe derinleşti, gözlerinde yavaş yavaş biriken yaşlar dolup taşı. Ayağa kalkarak el ele benim bulunduğum yerin yakınından geçip gittiler. İkisi de geçerken bana doğru baktı ve odalardan birine girerek kapıyı arkalarından kapattılar. Kapı kapanmadan önce odanın, göz kamaştıran duvar halılarıyla süslü bir oda olduğunu gördüm. Göğsümde donan iç çekişlerden bir okyanusla olduğum yerde kalakaldım. Orada daha fazla duramazdım. Leydim bu kadar yakınımda olmasına rağmen onu göremiyordum. Benden daha iyi bir adamın kollarındaydı ve ben onu göremiyor, yanında olamıyordum. Fakat en çok sevilen kişiden nasıl kaçılırdı ki? Bu sefer sembolü unutmamıştım. Bu canlı varlıkların dünyasına girememem, bütün bunlar gerçekten yaşansa da benim bir öngörüde hareket ettiğim gerçeğinin

farkında olmamı sağlamıştı. İşareti bulmak için çevreme bakındım ancak görünürde yoktu. Son çare olarak bakışlarımı bakmaktan kaçındığım tek yere, leydim ile şövalyenin ardında kaybolduğu kapıya çevirdim. Soluk kırmızı işaret, kapının üzerinde parıltıyordu. Acımı içime gömüp kapıyı savurarak açtığımda hâlâ eğirmeye devam eden yaşlı kadının ayaklarının dibine düştüm. İç çekişlerim çözünmüş, gözyaşından mahrum hıçkırıklardan oluşan bir fırtına hâlinde fışkırıyordu. Bayıldım mı, uyudum mu bilmiyorum. Bilincim yerine geldiğinde, henüz hareket edecek gücü toplamadan önce yaşlı kadının şarkı söylediğini duydum:

Ah, ölümün nuru ve ölen günler!
Ah, Aşk! Şanla al yolunu,
Pembe bir duman ve dalgın bir labirente gider
Patikasız zirvelerine, karın doldurduğu.

Lakin ne kaldı soğuk ve yaşlı ruhtan geriye,
Yaralı bir kumru gibi inleyen?
Son bir şarap kaldı kâsenin içinde!
Bu da şerefine – AŞK İÇİN, VE AŞK İÇİN!

Artık ağlayabiliyordum. Ağladığımı görünce bir şarkı daha söyledi:

Su kaynağının başında oturmak iyidir,
Denizin dalgalarına yenilmektense;
Kaçıp giden bir aşkı duymak iyidir,
Ayağına gelen bir sevgidense.

Yüreğin, aşkın kaynağı olsun evlat, bırak da,
Aksın ileri, özgürce ve kendinden şüphesiz;
Aşkın sarnıcı, lekelenmemiş olsa da,
Tutamaz içindeki ruhları tertemiz.

Mermer leydime duyduğum aşk hiç bu kadar büyük olmamıştı.

Yerden kalktım, bu sefer Dehşet kapısına doğru yürüdüm. Kapıyı açtığımda kendimi insanların oluk oluk aktığı kalabalık bir caddede buldum; caddeyi gayet iyi tanıyordum. Bir tarafa dönerek kaldırımın üzerinde mutsuz mutsuz yürüdüm. Aniden biraz ileride, çocukluğumu geride bıraktığımı düşündüğüm, Periler Diyarı'na adımımı atmadan kısa bir süre önceki yıllardan, tanıdık bir simanın (tanıdıkmiş! kelimeler nasıl da yetersiz kalıyor!) bana doğru yaklaştığını gördüm. Hata ve Acı her zamanki gibi bir aradaydı.

O yüzün kıymetini hiçbir şey değiştiremezdi. Tıpkı bembeyaz yatağında uzanan bir çocuk gibi, o da kalbimde yatıyordu. Onun karşısına çıkamazdım.

“Hayır, bu olmasın da ne olursa olsun,” dedim ve yana dönerek üzerinde gizemli işareti gördüğümü sandığım bir kapıya çıkan merdivenleri koşarak çıktım. İçeri girdim. Gizemli kulübede değil, onun evindeydim... Aceleyle ilerleyerek odasının kapısında durdum.

“O dışarıda,” dedim kendi kendime. “Odayı bir daha görmek istiyorum.”

Kapıyı yavaşça açtığımda kendimi büyük bir kilisede buldum. Boğuk sesi boş binada çınlayan, yankılanan, yüzen bir çan saatin geceyarısı olduğunu haber verdi. Ay ışığı üst pencerelerden sızıyor, hayaletimsi ışıltısıyla sağlam adımlar atmasına rağmen yine de takılıp tökezleyerek durduğum transeptin karşısındaki koridordan bana doğru yürüyen, beyaz bir cüppeye sarınmış (cüppenin gece için mi, yoksa gündün çok daha derin olan o uzun gece için mi olduğunu bilemiyordum) silueti görmeme izin verecek kadar kiliseyi aydınlatıyordu. Karşımdaki o muydu? Burası onun odası mıydı? Onu takip ettim. Kiliseyi boyu boyunca geçtikten sonra durdu ve yüksek bir yatağa çıkarak uzandı. Beyaz parıltılar saçarak yattığı yere ulaştım.

Yatak bir mezardı. Işık onu açıkça görmeme izin vermeyecek kadar soluktu ancak elimi çıplak yüzü, elleri ve ayaklarında gezdirdim. Bir mermer kadar soğuk ama tanıdıktilar. Her şey karardı. Adımlarımı takip ederek geri dönmeye çalıştım fakat çok geçmeden küçük bir şapele benzeyen bir yere geldiğimi fark ettim. Ellerimle yoklayarak kapıyı bulmaya çalıştım. Dokunduğum her şey ölülere aitti. Ellerim, kırık kılıcının yanında ayaklarını birbiri üzerine atarak uzanmış bir süvarinin soğuk heykelini buldu. O asil uykusuna devam etti, bense onursuz mücadelemlle yaşamaya devam ettim. El yordamıyla sol elinin parmaklarını buldum; parmaklarından birindeki yüzüğü tanıyordum. Şövalye, benim atalarımından biriydi. Ailemin yeraltı mezarlarının üzerindeki şapeldeydim. Seslendim: “Burada ölülerden biri hareket ediyorsa bırakın da bana acısınlar! Hâlâ hayattayım ama ölü bir kadının beni avutmasına izin veriyorum. Ölülerin diyarında bir yabancıyım ve hiçbir ışık göremiyorum.” Sıcak bir öpücük karanlıkta dudaklarımı aydınlattı. Ve dedim ki: “Bir ölü ne kadar güzel öpüyor; artık korkmayacağım.” Karanlıktan uzanan güçlü ve şefkatli bir el, bir anlığına elimi kavradı. “Aramızdaki perde karanlık olsa da çok ince,” diye düşündüm.

El yordamıyla ilerlemeye devam ederken mezarlığın girişini kapatan ağır kayaya takılarak tökezlediğimde taşın üzerindeki, kırmızı bir alevle parıldayan işareti fark ettim. Büyük halkayı tuttum. Bütün gücümle yüklensem bile bu devasa kayayı kımlıdatamazdım ancak bir şekilde, kulübenin kapısını açmayı başardım. Bir kere daha kendimi, betim benzim atmış ve suskun bir şekilde, koltukta oturan yaşlı kadının yanına bıraktım. Yaşlı kadın, bir kere daha şarkısını söyledi:

Rüyada gördün: Bir kayanın üzerinde,
Dalganın kırıldığı en yüksek yerde;

Başta düştün korkuyla
Ama değildi bu düşüş mezarına;
Sabah ışıyla birlikte uyandın,
Ve kaybolan geceye bir gülüş fırlattın.

Battın, bembeyaz ve hissiz halde,
Karanlığı artan kasvete;
Burası dehşetin hüküm sürdüğü diyar,
Ama uyandın – nerede mezar?
Yine uyandın – ölmüşler gülümsüyor sana,
Uykusuz aşkın sallanan kollarıyla.

Bir an durakladıktan sonra şarkısına devam etti:

Memnuniyet için ağlarız, hüznün için;
O gözyaşlarının birdir hepsi;
Özlem için ağlarız, rahatlamak için;
Bu iç çekişlerin vardır tek ismi,

Ölüm kavgasına karışmışların,
İnlemeleri kederli değildir
Ölüm sızısı, nabzıdır hayatın,
Ve iç çekişleri bazen güzeldir.

Surat bembeyaz ve de çok garip:
Burası Dünya'nın tek yeri
Işığın arkasında zayıfça titreşip
De yaşayanların görmediği.

Rüyasız bir uykuya daldım, ne kadar süre uyuduğumu bilmiyorum. Uyandığımda ev sahibemin yerinden kalkarak dördüncü kapı ile benim arama oturduğunu gördüm.

O kapıdan geçmemem için yer değiştirmiş olmalıydı. Koltuktan fırladım ve kadını geçerek kapıya vardım. Göz açıp kapayana kadar kapıyı açıp dışarı çıkmıştım bile. O âna dair tek hatırladığım şey, kadının endişe dolu çılgılığıydı: “Oraya girme, çocuğum! Oraya girme!” Fakat çok geç kalmıştı.

Başka hiçbir şey olmadı; olduysa bile, kulübenin zemininde, başım bir yandan ağlayan, bir yandan iki eliyle birden saçlarımı okşayan yaşlı kadının kucağındayken kendime geldiğimde hiçbir şeyi hatırlamıyordum. Yaşlı kadın, bir annenin hasta, uyuyan ya da ölen çocuğuyla konuşması gibi, benimle konuşuyordu. Başımı kaldırıp onunla göz göze geldiğimde, gözyaşlarının arasından, buruşuk yüzü ve genç gözleriyle, gülümsemesinin ışıyla yüzü aydınlanana kadar gülümsedi. Ardından başımı, yüzümü ve ellerimi buz gibi soğuk, nemli toprak gibi kokan renksiz bir sıvıyla yıkadı. Bu, kendimi oturacak kadar güçlü hissetmem için yetmişti. Kadın ayağa kalktı ve önüme yiyecek bir şeyler koydu. Yemeğimi bitirdiğimde bana dönerek dedi ki: “Beni dinle çocuğum. Hemen buradan ayrılmalısın!”

“Ayrılmak mı!” dedim. “Ama senin yanında çok mutluyum. Hayatım boyunca hiç bu kadar mutlu olmamıştım.”

“Gitmek zorundasın,” diye cevap verdi üzgün üzgün. “Dinle! Ne duyuyorsun?”

“Suların çırpınışına benzer bir ses duyuyorum.”

“Ah, duyuyorsun demek! Seni bulmak için o Sonsuzluk kapısından,” eliyle kapıyı işaret ederken titredi, “geçmek zorundaydım. Geçmeseydim bir daha asla geri dönemezdim. Ama şimdi bu yüzden kulübemin etrafındaki sular gittikçe yükselecek, yükselecek ve kulübemin üzerinde sulardan bir gökyüzü oluşturacak. Neyse ki ben ateşimi canlı tuttukça sular içeri giremez. Yıllarca yetecek kadar odunum var; bir yıl geçtikten sonra sular geri çekilerek sen gelmeden önceki hâline geri dönecek. Gömülmeyeli yüz yıl olmuştu.” Hem gülümsüyor hem de ağlıyordu.

“Ah!” dedim, “bu kadar iyi bir dostumun başına bu işi açtım.”

“Öyle düşünme,” diye yanıtladı. “Ben bu durumla gayet iyi başa çıkabilirim. Bir gün bana geri döneceksin, biliyorum. Ama senden, hatırım için tek bir şey yapmanı istiyorum. Nasıl bir keder içerisinde olursan ol, durumun ne kadar tesellisiz ve dermansız görünürse görünsün, kulübedeki o genç gözlü,” dedi gülümseyerek, “yaşlı kadının, sana bir şey söylemese de geleceğin hakkında, en kötü zamanlarında bile seni memnun edecek bir şeyler bildiğine inan. Şimdi gitmen gerek.”

“Ama sular yükselmişse, kapılar da başka diyarlara açılıyorsa nasıl gidebilirim ki?”

“Burası bir ada değil,” diye yanıt verdi; “dar bir kıstak ile ana karaya bağlanıyor. Ben seni doğru kapıdan geçireceğim.”

Elimi tutarak beni üçüncü kapıdan geçirdiğinde kendimi kulübenin diğer tarafında, kayıktan indiğimde karşıma çıkan uzun çimenlerin arasında buldum. Yükselen sulardan kaçabilmem için kıstağın bulunduğu yönü işaret etti.

Yaşlı kadın, kollarını bana sararak beni bağrına bastı. Onu öptüğümde kendimi, annemden ilk defa ayrılıyormuş gibi hissettim; gözyaşlarıma engel olamıyordum. Sonunda beni yavaşça kendinden uzaklaştırdı. “Git, oğlum. Git ve yapmaya değer bir şey yap,” diyerek arkasını döndü ve kulübesine girerek kapıyı kapattı. Kendimi hiç bu kadar yalnız hissetmemiştim.

20. Bölüm

“Adın sanın bilinmez; ve iyi taşıyorsun bunu
Ama iştahındır senin, heyecanlandıran ruhunu
Bekliyorsun en doğru zamanı, ânı, büyük bir
Ve o an gelir bir evden buraya, genellikle sensindir
İşleri çığırından çıkaran, ama şans yaver giderse
Tek bir şeyi düzgün yaparsın belki sen de,
Ve işte iştah böyledir, ama heves değildir
Sana doğru tek şey yaptırır, o da tesadüfidir.”

—John Fletcher, *The Faithful Shepherdess*

“Erdemli düşüncelere ev sahipliği yapan yürek
Görkemli yüce niyetlere de gebedir pekâlâ,
Asla soluklanmaz, getirene dek
O muazzam şatafatlı soyu, dünyaya.”

—Edmund Spenser, *The Faerie Queene*

Cok geçmeden yükselen sular, ayaklarımın altındaki
çimleri sular altında bırakmıştı. Yine de sağ salim kı-
tağa ulaşmayı başardım. Kayalarla kaplı ve yarımada-
nın seviyesinden çok yüksekte olması sayesinde karşıya geç-
mek için yeterince vaktim vardı. Her iki tarafımda da suların,
herhangi bir rüzgâr, ani bir hareket ya da dalgalar olmaksızın,

sanki altında yavaş yavaş yanan güçlü bir ateş varmış gibi hızla yükseldiğini gördüm. Dik bir yokuşu tırmandıktan sonra sonunda kendimi açık, taşlık bir alanda buldum. Birkaç saat boyunca elimden geldiğince düz bir yol çizmeye çalışarak ilerledikten sonra küçük bir tepenin üzerine inşa edilmiş, çevresindeki her şeye tepeden bakan ıssız bir kuleye vardım. Kuleye doğru yaklaşırken bir örsün çınlaması kulağıma çalındı. Darbeler o kadar birbiri ardına indiriliyordu ki örsü kullanan her kimse, işine ara vermediği sürece sesimin duyulmayacağından korktum. Bir süre sonra sesler kesilir kesilmez sertçe kapıyı çaldım ve çok beklememe gerek kalmadan asil görünümlü, yarı giyinik, sıcaktan kızarmış, tav fırınının karasıyla kapkara olmuş bir genç kapıyı araladı. Bir elinde sönük bir ateşle parlayan bir kılıç tutuyordu; kılıcı korun içinden yeni almıştı belli ki. Genç adam beni görür görmez kapıyı ardına kadar açtı, kenara çekilerek beni arkadaşça içeri davet etti. Ben içeri adımımı atar atmaz kapıyı dikkatle kapatıp sürgüledi ve yolu göstermek için önüme düştü. Beni küçük kulenin zemin katının neredeyse tamamını kaplıyor gibi görünen kaba saba bir salona götürdü. Salonun bir atölye olarak kullanıldığını fark ettim. Örsün yanındaki ocakta kocaman bir ateş yanıyordu. Örsün başında aynı kılık kıyafetle, elinde bir çekiçle bekleyen, diğeriyle aynı boyda olsa da daha iri yapılı olan bir genç duruyordu. Genellikle bu gibi karşılaşmalarda olanın aksine, ilk bakışta çok farklı göründüklerini düşünsem de bir kez daha dönüp baktığımda kardeş olduklarını anlamıştım. Görünüşe göre daha büyük olan ilk kardeş; esmer ve kaslıydı, dalgalı saçları ve zaman zaman şaşılacak derecede yumuşayan büyük ela gözleri vardı. Diğer kardeş ince uzun ve sarışındı; kartala benzeyen bir çehresi ve neredeyse acımasız denebilecek bir ışıkla parlayan açık mavi gözleri vardı. Bir dağın sarp kayalıklarından aşağıda uzanan geniş bir vadiye bakarmış gibi dimdik duruyordu. Biz salona girer girmez kardeşlerin büyüğü bana

döndü. İkisinin de gelmemden gayet memnun göründükleri dikkatimi çekmişti. Büyük kardeş, beni şaşırtıp heyecanlandıran şu sözlerle bana hitap etti:

“Kardeşim, biz işimizi bitirene kadar ateşin yanında oturup dinlenmek ister misin?”

Yapabilecekleri bir açıklamayı beklemeye karar vererek kabul ettiğimi gösteren bir işaret yaptıktan sonra sessizce ocağın yanına oturdum.

Kardeşlerden büyüğü kılıcı ateşin üzerine yerleştirerek üzerini güzelce örttü. Kılıç yeterince ısındığında ateşten çekerek dikkatle örsün üzerine koydu. Küçük kardeş de vurduğu hızlı darbelerle kılıca kaynak yapıyor ya da kılıcın bir kısmını, diğer kısmına uyacak şekilde düzeltiyor gibi görünüyordu. İşlerini bitirdikten sonra kılıcı yine dikkatle ateşe yerleştirdiler ve istedikleri sıcaklığa ulaştıktan sonra kılıcı, bir tür sıvıyla dolu bir kaba daldırdılar. Kıpkırmızı kılıç sıvıya değdiğinde mavi bir alev havaya yükseldi.

Kardeşler kılıcı orada bıraktıktan sonra ateşin yanına birer tabure çekerek iki yanıma oturdular.

“Seni gördüğümüz için çok mutluyuz, kardeşim. Bir süredir seni bekliyorduk,” dedi siyah saçlı genç.

“Beni kardeşiniz olarak görmenizden onur duydum,” diye yanıtladım. “Nedenini sorarsam unvanı reddettiğimi düşünmezsiniz değil mi?”

“Ah, haberi yok,” dedi genç olan. “Aramızdaki bağı ve birlikte yapmamız gereken şeyi bildiğini sanıyorduk. Her şeyi en başından anlatman gerekecek, kardeşim.”

Büyük kardeş böylece söze başladı:

“Babamız bu ülkenin kralıdır. Biz doğmadan önce üç dev kardeş, bu topraklara gelmiş. Kimse ne zaman geldiklerini tam olarak bilmiyor, nereden geldikleriniyse tahmin bile edemiyormuş. O güne kadar kimsenin değiştiğini ya da içinde yaşandığını görmediği yıkık dökük bir kaleyi ele geçirmişler. Kalenin

mahzenleri o zamana kadar hiç zarar görmemiş. Sanırım bu kardeşler de ilk zamanlar mahzenleri kullanmışlar. Çok ortalıklerde görünmez, kimseye en ufak bir zarar bile vermezlermiş. Bu yüzden çevrelerindeki herkes onları tamamen yararsız, epey iyi niyetli varlıklar olarak nitelendirmiş. Ancak zamanla kimse ne zaman ya da nasıl olduğunu bilmesede, bu eski kalenin bir şekilde değiştiği fark edilmeye başlanmış. Duvarların alt kısımlarındaki birkaç gedik örülmekle kalmamış; hâlâ yıkılmamış olan mazgallı siperlerden bazıları, görünüşe bakılırsa, kalenin daha önemli kısımları yenilenirken daha kötü görünmesinler diye onarılmıştı. Elbette herkes devlerin bu işte bir parmağı olduğunu düşünmüş ancak kimse onları gerçekten çalışırken görmemiş. Köylülerden biri bir gece, saklanarak gece boyunca kaleyi izlemiş. Dolunayın altında üç kocaman devin canlarını dişlerine takarak bir zamanlar bir sarmal merdivenin basamakları olan, çok uzun zaman önce yıkılmış muazzam büyüklükteki kayaları yerlerine yerleştirdiklerini ve bu merdivenlerin ait olduğu kulenin duvarlarının bir kısmını da onardıklarını gören köylü, diğer köylülere haber verince herkes gittikçe daha da huzursuz olmaya başlamış. Ancak insanlar, devlerin işine karışmak için herhangi bir mazeretleri olmadığını söylüyormuş. Ancak devleri rahat bırakmalarının asıl sebebi, herkesin onlardan ölesiye korkuyor olmasıymış.

“En sonunda, çevrede bulunan bir taş ocağından aldıkları taşları da kullanarak kalenin dış duvarlarını onarmayı tamamlamışlar. Köylülerin korkusu gittikçe artıyormuş. Fakat birkaç yıl boyunca devlerle ilgili herhangi bir sorun yaşamamışlar. Daha sonra öğrendiklerine göre bunun nedeninin orada yaşayan birkaç köylüyle uzaktan akraba olmaları, onlar yaşadığı sürece sessizliklerini korumaları olduğu ortaya çıkmış. Ancak akrabalarının her biri öldüğünde devlerin gerçek yüzü de ortaya çıkmış. Kalelerinin dış yüzünü tamamladıktan sonra çevrelerindeki köy evlerini yağmalayarak erzak depolarını tika basa

doldurmuşlar. Olaylar öyle bir boyuta ulaşmış ki hırsızlıklarının haberleri babama kadar ulaşmış fakat komşu ülkelerden birinin prensiyle içinde olduğu savaş kaynaklarını o kadar sömürüyormuş ki sığınaklarını ele geçirmeleri için yalnızca birkaç adamını gönderebilmiş. Fakat devler, gece adamlara saldırarak her birini teker teker katletmiş. Başarı ve dokunulmaz oldukları hissine kapılan devler o kadar cesaretlenmiş ki artık malları yağmalamakla kalmayıp seçkin komşularını da kaçırarak hapsetmeye başlamışlar. Bu kişiler, arkadaşlarının ödediği fahiş fidyeler karşılığında serbest bırakılana kadar her açıdan onur kırıcı davranışa tabi tutuluyorlarmış. Çok sayıda şövalye, devleri ortadan kaldırmayı denese de yenilen hep onlar olmuş; şövalyelerin her biri öldürülmüş, ele geçirilmiş ya da apar topar kaçmak zorunda bırakılmış.

“Devlerin gaddarlıkları bunlarla da kalmadı; zaman geçtikte daha da cesaretlendiler. Artık kendilerine saldıranları mağlup ettikten hemen sonra tutsaklarından bir ya da ikisini, bir çıkma kulede yoldan geçenlerin gözü önünde utanç verici bir şekilde infaz etmeye başladıklarından bu yana insanlar, onlara saldırmaya cesaret edememeye başladı. Biz de yıllardır onları yok etmek için yanıp tutuşsak da tutsakları düşünerek büyüye-ne, gerçek birer erkek olana kadar hiçbir şey yapamadık. Fakat artık hazırlıklarımıza başladık; bütün bu gördüklerin de çabalarımızın bir ürünü. Altına girdiğimiz yükün gerektirdiği deneyime sahip olmadığımız, elimizde sadece kararlılığımız olduğu için buralarda, senin geldiğin taraflarda yaşayan yalnız ve bilge bir kadına akıl danıştık. Bizi içtenlikle karşılayarak bizim fikrimize göre, verebileceği en iyi nasihati verdi. İlk olarak bize savaş deneyimimiz olup olmadığını sordu. Ona henüz çocukken silah kullanmayı öğrendiğimizi ve yıllardır bu günün er geç geleceğini düşünerek durmaksızın talim yaptığımızı söyledik. Bize:

“Ama bugüne kadar hiç hayatınız için savaşmadınız, değil mi?” diye sordu.

“Savaşmadığımızı kabul etmek zorunda kaldık.

“Bir açıdan baktığınızda böylesi daha iyi,’ dedi yaşlı kadın. ‘Şimdi beni güzelce dinleyin. Önce gidip yeterli olduğunu düşündüğünüz süre boyunca bir silahtarla çalışarak zanaatını öğrenin. Bu işe gönlünüzü verdiğinizizi düşünürsek bu eğitiminizin çok da uzun süreceğini sanmıyorum. Sonra yalnızca ikiniz, ıssız bir kuleye gidin. Kadın veya erkek hiçbir ziyaretçi kabul etmeyin. Orada bu maceranızda giymeyi ve kullanmayı düşündüğünüz her şeyi kendiniz yapın, talimlerinize devam edin. İkiniz, tek başına bu devlerin üstesinden gelemezsiniz. Size bu kavganızda ve hazırlıklarınızda yanınızda yerini alacak üçüncü bir kardeş bulmaya çalışacağım. Sizin yolculuğunuza katılacak olan kişiyi çoktan gördüğüme inanıyorum; ancak onun yanıma gelmesi biraz zaman alacak. Şimdi amaçsızca dolaşıyor. Size aynada onun yansımasını göstereceğim; böylece geldiğinde onu tanıyabilirsiniz. Davanıza ortak olmaya karar verirse ona bildiğiniz her şeyi öğretmelisiniz. O da emeklerinizin karşılığını şimdi şarkılarıyla, gelecekte de yaptıklarıyla ödeyecektir.’

“Sözlerini tamamladıktan sonra odanın bir köşesinde duran garip görünümlü eski bir dolabın kapısını açtı. Kapının iç kısmında oval, dışbükey bir ayna vardı. Bir süre aynaya baktıktan sonra o anda durduğumuz yerin yansımasında, sandalyesinde oturan yaşlı kadını gördük. Bizim yansımalarımız görünmüyordu. Yaşlı kadının ayaklarının dibinde, ağlayan bir genç adam yatıyordu. O genç adam sendin.

“Bu genç adamın bizim işimize yaramayacağı kesin,’ dedim, ‘ağlıyor, baksanıza.’

“Yaşlı kadın gülümseyerek; ‘Geçmişte döktüğümüz gözyaşları bugünkü gücümüzdür,’ dedi.

“Bir keresinde senin, bir kartalı vurduğun için ağladığını görmüştüm,’ diye araya girdi kardeşim.

“Ben de; ‘Çünkü sana çok benziyordu,’ diye cevapladım;

'ama bu gencin ağlamak için benimkinden daha geçerli sebepleri olabilir, haklısın.'

"Bir süre bekleyin,' dedi yaşlı kadın; 'yanılmıyorsam, ikini-
zi de gözyaşlarınız sonsuza kadar kuruyana kadar ağlatacaktır.
Ağlamanın tek çaresi gözyaşlarıdır. Sizin de devlerle savaşmak
için yola çıkmadan önce bu çareye ihtiyacınız olabilir. O gelip
sizi bulana kadar kulenizde beklemelisiniz.'

"Şimdi bize katılırsan sana kendi zırhını yapmayı öğretiriz;
birlikte savaşır, birlikte çalışır, birbirimizi daha önce hiç kim-
senin birbirini sevmediği kadar severiz. Sen de bize şarkılarını
söylersin, değil mi?"

"Tabii ki," diye yanıtladım; "ancak yalnızca şarkıların gücü
beni etkisi altına aldığında şarkı söyleyebilirim. Bunun olması için
de beklemem gerek; ancak içimde, çok çalışırsam şarkıların da
emeklerimizi şenlendirmek için bize katılacağına dair bir his var."

Kardeşler başka bir açıklama beklemedi, ben de başka bir
şey söylemedim. Ayağa kalkıp üzerimdeki gömleği çıkardım.

"Kılıç kullanmayı biliyorum," dedim. "Sizin asil bir amaç
uğrunda lekelenmiş, nasırlaşmış ellerinizin yanında bembeyaz
kalan bu ellerimden utanıyorum; ancak çok geçmeden bu utanç
temizlenecek."

"Hayır, hayır; bugün çalışmayacağız. Dinlenmek de çalış-
mak kadar gereklidir. Şarabı getir, kardeşim. Bugün servis yap-
ma sırası sende."

Kardeşlerin küçüğü çok geçmeden bir masayı gösterişsiz
yiyecekler ve kaliteli şaraplarla donattı. İşimizin yanı başın-
da iştahla yemeğimizin tadını çıkardık. Yemek sona ermeden
hikâyelerinin tamamını öğrenmiştim. İkisinin de, önlerindeki
mücadelede ölmeleri ihtimalini ıstırap hâline getirecek bir se-
bebi vardı. Bu sebepler olmasa, yeterince yaşamış olduklarını
düşünüyorlardı. Onları bu kedere iten şeyler şunlardı:

Çelik ve gümüş dövme zanaatıyla ünlü bir şehirde bir si-
lahtarla çalışırlarken kardeşlerin büyük olanı, gerçek sınıfının

çok altında, bir silahtar çırağınıninsa çok üstünde bir sınıftan bir kadına âşık olmuştu. Kadına kur yaparken asıl kimliğini kullanmamıştı. Kardeşinin söylediğine göre; büyük kardeş o kadar yiğit bir insandı ki onun yanında hiç kimse sınıf farkını düşünmüyordu bile. Âşık olduğu kadın da zamanla ona âşık olmaksızın kendini alamamıştı. Büyük kardeş vedalaşırlarken kadına, önlerinde tehlikeli bir macera uzandığını, her şey sona erdiğinde ya onunla beraber olmak için geri döneceğini ya da kadının, onun onuruyla öldüğünün haberini alacağını söylemişti. Küçük kardeşin üzüntüsüyse iki kardeşin de ölmesi durumunda kral olan yaşlı babalarının çocuksuz kalacağı düşüncesi idi. Babasına duyduğu sevgi o kadar büyüktü ki böyle bir sevgiyi anlamayan bir kişiye aşırı görünebilirdi. İkisi de babalarını yürekten seviyordu ancak küçük kardeşin sevgisi daha büyüktü çünkü düşünceleri ve kaygıları, o güne kadar başka herhangi bir şeyle meşgul olmamıştı. Kardeşler evdeyken küçük kardeş babasının yanından ayrılmaz, yaşlılıkla birlikte ortaya çıkan hastalıklarla ilgilenirmiş. Genç adam, babasının gençlik maceralarını dinlemekten yorulmazmış; o güne kadar da babasının dünya üzerindeki en harika adam olduğuna dair düşüncesi de bir anlığına bile değişmemiş. Ona göre elde edebilecekleri en büyük zafer, nefret edilen bu devlerden birinden aldığı ganimetlerle babasına dönmekti. Ancak ikisi de karar vermenin en kritik olduğu bir zamanda, geri dönme sebepleri olanların ne kadar yalnız olduklarının farkına vararak, başarılı olmaları için gereken soğukkanlılığı tehlikeye atacaklarından korkuyordu. Daha önce de bahsettiğim gibi, gerçek bir mücadele konusunda deneyimsizdiler. “Şimdi yeteneklerimin ne kadar faydalı olduğunu göreceğiz,” diye düşündüm. Ben ölümden korkmuyordum; kaybedecek hiçbir şeyim yoktu. Fakat bu mücadelenin getirdiği sorumluluk duygusu beni dehşete düşürüyordu. Her şeye rağmen kendimi tüm gücümle çalışmaya adadım ve böylece çok geçmeden sakinleştim, hızlandım ve güçlendim.

İş ve şarkılar, sohbet ve yürüyüşler, arkadaşça atışma ve kardeşçe yardımlarla zaman akıp gidiyordu. Ben onlar kadar güçlü olmadığım, bu nedenle de başarılı olabilmek için çevik, gözü keskin ve atik olmam gerektiği için kendime ağır bir zırh yapmayacaktım. Kendime, yapımı daha zor olsa da ağır zırhtan daha çok işime yaracak çelik plakalar ve halkalardan bir gömlek yapmaya başladım. Kardeşler bana bilmem gereken her şeyi öğrettikten sonra bile yardımcı olmaya devam ettiler. Her yardıma ihtiyacım olduğunda ellerindeki işi bırakarak hemen yardımına koşuyorlardı. Yaşlı kadının söz verdiği üzere onlara olan borcumu şarkılarımla ödemeye çalıştım. Balad ve ağıtlarımı dinleyen kardeşler çok gözyaşı döktüler. En sevdikleri şarkılar, onlar için yazdığım şarkılardı. Bu şarkılar bildiğim diğer şarkıların yarısı kadar bile güzel olmasa da (özellikle kulübede yaşlı kadından öğrendiğim şarkıların bazıları); kendi ihtiyaçlarımıza cevap veren şeyleri her zaman daha çok severiz.

I

Kral oturdu tahtına
Altın ve kızıl parlıyordu;
İşildi yordu sağ elinde tacı da,
Ve kır saçları başını sarıyordu.

Tek oğlu içeri yürüdü
Ve çelikten duvarlar içinde durdu
“Yap beni, Baba, kazanacak kadar güçlü,
Üzerimde olsun kutsal toprakların lütfü.”

Babasının önünde diz çöktü,
Kral cılız bir gülümsemeyle onu kutsadı
Haşmetli bir ateşle gözleri parıldadı,
Ama az da olsa titredi ihtiyar dudakları.

“Git, dövüş, oğlum,
Bana getir devin kellesini;
İşte o zaman biter başımdaki taçla işim,
Ve benimki yerine parıldatır seninkini.”

“Baba, taç değil benim derdim,
İçinden bile takdir etmen yeter;
Sen şanlısın, halkımız da iyidir,
Onları korumak için canımı veririm.”

Kral oturdu ve bekledi orada,
Hiç kalkmadı, ne gündüz ne gece;
Ta ki bir bağırış yankılanana dek havada,
Ve dehşet çığlıkları, şiddetle.

Ve bir kez daha oturdu, kral gibi,
Tacı da başında idi;
Ve tahtına kadar insanlar getirdi
Ölmüş olan o görkemli devi.

Ve tahtına kadar insanlar getirdi
Solgun, cansız bir oğlan.
Kral kalktı ayağa, kadim bir kâhin gibi,
Azametle, neşeyle ölümü andıran.

Koydu tacı soğuk çehrenin üzerine;
“Benimle birlikte sürmeliydin hüküm
Ama Ölüm, kralıdır ikimizin de
Şimdi de ben sana itaat edeceğim.

“Şüphesiz ki iyi bir parçam yatıyor orada,
Soylu çocuğa babalık yapan.”
İhtiyar adam gülümsedi, kış gününü andıran,
Ve düştü orada oğlunun yanına.

II

“Vah, hanımım, sevgiliniz öldü,” diye haykırdılar;
“Öldü ölmesine ama katletti düşmanı da;
Yüceltilsin diye bir isim bıraktı arkasında,
Evidir artık hayret ve elem dolu şarkılar.”

“Heyhat! Gördüm karşılığını,” dedi,
“Neşe gibi iğnesini batıran bir acıyla:
Korkuttu çünkü bana olan şefkati,
Hiçbir şey değildi çelimsiz oğlandan başka.

“Ah başım, artık dik tutacağım onu,
Zira halkımın kraliçesi oldum;
Eğer bir ses duyarsanız, iç çekişidir bu
Ardımızda kalan ihtişama duyduğum.”

Bu şarkıları ilk üç söyleyişimde her ikisi de iki gözü iki çeşme ağlamıştı. Ancak üçüncü söyleyişimden sonra bir daha ağlamadılar. Her seferinde gözleri parlıyor, yüzleri bembeyaz kesiliyordu, fakat şarkılarımı dinlerken bir daha asla gözyaşı dökmediler.

21. Bölüm

“Canımı hiçe saydım.”

–*Kitabı Mukaddes*, Hâkimler, 12:3

ahmetli fakat keyifli çalışmalarımızın sonunda zırhlarımız tamamlanmıştı. Birbirimizi silahlandırarak sevgi dolu darbelerle savunma yeteneklerimizi sınadık. Her iki kardeşimden de daha güçsüz olsam da çeviklikte ikisini de alt ediyordum. Çevikliğim ile silahımın her seferinde hedefini bulması birleştiğinde, önümüzdeki karşılaşmada başarılı olacağımıza dair olan inancım iyice pekişti. Doğuştan iyi olan görüş becerilerimi geliştirmek için de çalışıyordum, yoldaşlarımın söylediklerine bakılırsa, kısa süre içerisinde çabalarımın karşılığını görmeye başlamıştım.

Ya muzaffer olacağımız ya da can vereceğimiz, belki de ikisinin birden gerçekleşeceği o saldırıyı yapmayı kararlaştırdığımız sabah gelip çattı. Bizden önce şansını denemiş olan şövalyelerin, atları devlerin görünümünden ürktüğü için başlarına gelenlerden sonra ve Sör Gawain’in, “Kısrakların oğulları zaman zaman bizi hayal kırıklığına uğratsa da toprak bize asla ihanet etmez,” sözünü hatırlayarak piyade olarak savaşmaya karar vermiştik. Ancak hazırlıklarımızın çoğu, en azından esas amacı düşünüldüğünde boşa çıkacaktı.

O lanet günün sabahında günün ilk ışıklarıyla uyandık. Bir

önceki gün hiçbir şey yapmadığımız için bir çayır kuşu kadar dinlenmiş olarak uyanmıştık. Soğuk pınarın suyunda yıkılarak bir kutlama için hazırlanıyormuş gibi, temiz kıyafetlerimizi giydik. Kahvaltımızı yaptıktan sonra kulede bularak onardığım eski liri çıkardım ve daha önce birçok kez söylediğim iki baladı son bir kez daha söyledim. Baladların ardından kapanış şarkısı olarak şu şarkıyı seslendirdim:

Ah, kavgayı bitiren darbeyle
Rüyalarını yıkan kişiye ne mutlu
Uyanıyor, hayatın acısının çevresinde
Biliyor, huzurun olduğunu!

Bizler ölüyüz, kardeşlerim! Bedenlerimiz sımsıkı,
Bir zırh âdeta, ruhlarımızın çevresinde;
Tuttuğum bu el, aslında bir savaş baltası,
Bu da sapasağlam çekicim, ellerimde.

Korkmayın, kardeşlerim, bizler ölüyüz zira;
Hiçbir ses bozamaz istirahatimizi;
Mezarın sakinliği duruyor yanı başımızda,
Ve göğsümüzü değil, kabartıyor yüreğimizi.

Canımızı veriyoruz, ardımızdakiler uğruna,
Onlar daha uzun yaşasınlar diye;
Eksikliğini hissetmesinler, can feda onlara
Artık daha fazla yaşamadığımız ülkede.

Ah, kavgayı bitiren darbeyle
Rüyalarını yıkan kişiye ne mutlu
Uyanıyor, hayatın hengâmesinin çevresinde
Biliyor, huzurun olduğunu!

Son notalar, şarkının ölümüne yakılan bir ağıt gibi enstrümandan süzülürken üçümüz de ayağa fırladık. Şarkımı söylerken dışarı baktığım, kulenin küçük pencerelerinden birinden, kulemizin üzerinde olduğu tepenin ardından görüş alanıma üç kocaman baş girmişti. Kardeşler de yüzümdeki ifadeyi görür görmez, aniden ayağa kalkmama neden olan şeyi anlamıştı. Tamamen silahsız durumdaydık ve zırhlarımızı kuşanacak zamanımız yoktu.

Ancak üçümüz de aynı şeyi düşünmüş olmalıydık ki her birimiz favori silahını kaptı ve savunmamızı geride bırakarak kapıya koştuk. Ben kılıç elimle uzun ancak epey sivri bir meçi, diğeriyle de bir süvari kılıcını kaptım; kardeşlerin büyüğü ağır savaş baltasını, küçük kardeş ise tek eliyle bir tüy gibi savurduğu çift elli bir kılıcı eline aldı. Kuleden çıktıktan sonra ancak birbirimize sarılarak vedalaşacak kadar vaktimiz kalmıştı. Birbirimizin hareketlerini engellemek için aramızdaki mesafeyi açtıktan hemen sonra üç dev kardeş, saldırmak üzere bize yaklaştı. Boyları yaklaşık iki katımızdı, neredeyse dişlerine kadar zırhlanmışlardı. Miğferlerindeki göz deliklerinden görünen canavarımsı korkunç gözleri, dehşet verici bir vahşilikle parlıyordu. Ben iki kardeşin tam ortasında duruyordum, ortadaki dev bana yaklaştı. Gözlerim devin zırhını incelemekle meşguldü; çok geçmeden saldırı stratejime karar vermiştim bile. Vücut zırhının özensizce hazırlandığını, alt kısmındaki üst üste binen kısımların arasında gerekenden fazla boşluk olduğunu fark etmiştim. Şansım yaver giderse, eklem kısımlarından birinin görünür ve erişilebilir bir yerden açılacağını umuyordum. Dev, çağlar boyunca devlerin favori silahı olan gürzüyle beni hedef alacak kadar yaklaşıp kadar hareket etmeden bekledim ve hamlesini yaptığında, yana doğru sıçrayarak gürzün az önce durduğum yere inmesine izin verdim. Bu hareketin, devin zırhının eklem yerlerini daha fazla zorlayacağını düşünüyordum. Dev sinirden deliye dönmüş bir şekilde tekrar saldırdı ama ben,

ardı ardına indirdiği darbelerden kaçarak yorulacağını umarak onu meşgul etmeye devam ettim. Benden gelecek herhangi bir darbeden korkmadığı belliydi; ben de henüz herhangi bir saldırı girişiminde bulunmamıştım. Hamlelerinden kaçmak için her hareketini izlerken bir yandan da zırhının, arasından devin canına erişebilmeyi umduğum o eklem yerlerinden gözümü ayırmıyordum. En sonunda dev, biraz yorulmuş gibi bir anlığına duraksadı ve duruşunu dikleştirdi. Fırsatı değerlendirerek hemen öne atıldım ve meçimi zırhının sırt yerindeki bir boşluktan geçirerek kabzayı bıraktım. Sağ kolunun altından geçtim ve o düşerken dönerek kılıcımın ona doğru sıçradım. Şanslı bir darbeyle miğferinin bandını kopararak miğferini düşürdükten sonra, ikinci bir darbeyle gözlerini yaralayarak neredeyse devin kör ettim ve başını gövdesinden ayırdım. Tek bir yara almamış olarak kardeşlerimin durumunu görmek için döndüm. Devlerin ikisi de hareketsiz yatıyordu; fakat kardeşlerim de aynı durumdaydı. İlk önce birinin, sonra diğerinin yanına koştum. Dövüşenler, hâlâ ölümüne bir mücadele içerisindeymiş gibi birbirlerine kenetlenmişlerdi. Kardeşlerin büyüğü savaş baltasını düşmanının vücuduna geçirmiş, düşen devin altında kalmıştı. Dev, ölürken onu da altında ezmişti. Küçük kardeşse düşmanın sol bacağına neredeyse tamamen koparmış; birlikte yerde yuvarlanırken devin zırhında, gerdanlık ve göğüs zırhı arasında hançerini saplayacak bir yer bulmuş ve boğazını keserek onu öldürmüştü. Devin kanı, hâlâ hançerin yaraya gömülmüş olan kabzasını sıkı sıkıya tutan kardeşin elinin üzerinden akıp gidiyordu. Her şey sessizdi. İçlerinden bir tek, hayatta kalmayı en az hak eden kişi olan ben hayatta kalmıştım.

Hayatım boyunca gerçekleştirdiğim ilk kahramanlıktan sonra ölümlerin arasında nefes nefese dururken bir anda arkama dönüp baktığımda güneşin altında kapkara uzanan Gölge'yi gördüm. Issız kuleye geri döndüm. Asil gençlerin zırhları, onlar kadar hareketsiz bir şekilde yerde yatıyordu.

Her şey ne kadar da hüznü görünüyordu! Kardeşlerin ölümü şanlı olmuştu ama ölüm, yine de ölümdü. Şarkılarım artık beni yatıştıramazdı. Onlar kadar iyi insanlar artık yaşamıyor-ken hayatta kalmaktan neredeyse utanıyordum. Yine de bu girişimden alnımın akıyla çıktığımı düşündükçe daha rahat nefes alıyordum. Dönüp ellerimle öldürdüğüm o zorlu rakibe baktığımda göğsümde yükselen gurur duygusu da belki anlayışla karşılanabilir.

“Ne de olsa,” dedim kendi kendime ve yüreğimin ezildiğini hissettim, “yalnızca beceri gerekiyordu. Devin ise kaba kuvvetten başka hiçbir şeyi yoktu.”

Ölümüne mücadelelerinin ardından toprağın üzerinde, huzurla yatan dostlarımla ve düşmanlarımla bedenlerini bırakarak aceleyle, aşağıdaki vadide yer alan köye gittim ve köylülere haber verdim. Sevinç çılgınlıkları atarak bedenleri taşımak için yük arabalarıyla birlikte geldiler. Prensleri, düşmanlarının kollarında uzandığı şekilde babalarına götürmeye karar vermiştim. Fakat ilk olarak devlerin üzerini arayarak kalelerinin anahtarlarını bulmam gerekiyordu. Anahtarları tamir ederek peşimdeki insanlarla birlikte kalenin yolunu tuttum. Devlerin zalimlik ve ihmallerinden sonra her biri berbat bir durumda olan tutsak şövalyeleri ve leydileri serbest bıraktığımda, asıl teşekkür edilmesi gereken kardeşler ıssız kulelerinin yanında cansız yatarken onların çevremde toplanarak bana teşekkürlerini sunmaları gururumu kırmıştı. Ben yalnızca onların fikirlerini gerçekleştirmelerine yardım etmiştim. Her şeye rağmen, bu maceralarında kardeşleri olarak seçildiğim için mutluydum.

Birkaç saat sonra mahkûmların tamamı yıkanıp temiz kıyafetlerini giymişti; hep birlikte başkente doğru yola çıktık. İlk başta yavaş ilerlese de mahkûmların gücü ve morali geri geldikçe daha hızlı ilerlemeye başladık ve üç gün içerisinde Kral'ın sarayına vardık. Şehir kapılarından, atların çektiği arabalarda yatan, her biri prenslerden birinin vücuduyla iç içe geçmiş bir

şekilde olan kocaman yüklerimizle geçerken, insanlar ilk önce bir çığlık kopardıktan sonra kafilere katılıyordu.

Yüce Kral'ın davranışlarını anlatmaya çalışmayacağım bile. Sevinci ve oğullarından duyduğu gurur, çocuklarını kaybetmenin acısına üstün gelmişti. Benim için yüreğinden ve elinden gelen her şeyi yaptı. Her gece benimle birlikte oturur, oğulları ve hazırlıklarıyla ilgili olabilecek her şey hakkında beni sorgulardı. Birlikte geçirdiğimiz bu süre boyunca günlük rutinimiz ve birbirimizle olan ilişkimiz hiç değişmedi. Yorulmak bilmez bir ilgiyle zırh yapımını en küçük ayrıntılarına hatta plakaların perçinlenmesi sürecine kadar sorular soruyordu. Bu karşılaşmanın tek hatırası olan zırhımı saklamak için Kral'ın iznini isteyecektim ancak Kral'ın planlarını yaparkenki mutluluğunu ve kederinde ona sunduğu teselliye gördüğümde bunu yapamayacağıma karar verdim. Ricası üzerine silahlarımı ve zırhımı, kardeşlerinkiler ile birlikte sarayın meydanına dikilecek olan zafer hatırasında kullanmaları için bıraktım. Kral, muhteşem bir törenle, kendi gençlik kılıcını tutan titreyen ellerle beni bir şövalye ilan etti.

Orada kaldığım kısa süre boyunca çevrem doğal olarak asil gençlerden oluşuyordu. Saray yasta olmasına rağmen günlerim şenlikler ve dikkat dağıtıcı şeyler ile geçiyordu. Ülke, devlerin ölümüne o kadar sevinmişti, ölümlerinden sonra o kadar çok sayıda arkadaşları asil hayatlarına geri dönmüştü ki mutlulukları yasın önüne geçmişti. "Gerçekten de canınızı halkınıza verdiniz, kardeşlerim!" diye düşündüm.

Fakat kulede geçirdiğim süre boyunca bir kere bile görmediğim o gölge tekrar geri dönmüştü. Saraydaki, ziyaretimi mümkün olduğunca iyi geçirmemi görev bellemiş kadınların arasındayken bile, beni rahatsız etmiyor olsa da varlığının farkındaydım. En sonunda aralıksız zevklerden biraz yorgun düştüğüm ve dolayısıyla ne bedensel ne de zihinsel olarak gücümü toplayamadığım için; eski kralın bana hediye ettiği göz kamaş-

tırıcı gümüş işlemeli elik zırhı giydim, zırhı bana getiren atın üzerine bindim ve saraydan ayrılarak prenslerden büyük olanının aşık olduğu kadının yaşadığı uzak şehre doğru yola çıktım. Prens'in şanlı ölümünün haberini vermenin zor bir görev olacağını düşünüyordum ancak Periler Diyarı'nda başıma gelen her şeyde olduğu gibi bu görev de garip bir şekilde yarım kaldı.

22. Bölüm

“Benden başka kimse benim suretimde değil.”

–Jean Paul, *Titan*’dan Schoppe

“Neşe, narin bir peridir.

Bence insanın en mutlu ânı, kendini unuttuğu vakittir.”

–Cyril Tourneur, *The Revenger’s Tragedy*

olculuğumun üçüncü gününde, üzerindeki çimenlerin durumuna bakıldığında sık kullanıldığı belli olan bir yolda sakın sakın ilerliyordum. Bir ormana doğru yaklaşıyordum. Periler Diyarı’nda ormanlar, kendinizi bir maceranın içinde bulma ihtimalinizin çok yüksek olduğu yerlerdir. Ben ormana yaklaşırken karşıma çıkan görünüşe göre kendine bir yay yapmak için ormanın kenarında büyüyen bir porsuk ağacından bir dal kesmiş olan silahsız, nazık, güzel bir genç yanıma yaklaşarak şöyle söyledi:

“Sör, bu ormandan geçerken dikkatli olun. O kadar büyü-
lü bir orman olduğu söyleniyor ki ormanın garipliklerine tanık
olanlar bile ormanın büyüsunü kelimelere dökemiyor.”

Ona teşekkür edip tavsiyesine uyacağımı söyledikten sonra yoluma devam ettim. Ancak ormana adımımı atar atmaz yola çıktığımdan beri her zamankinden daha karanlık, daha huzursuz edici olan Gölge aniden kayboldu. Orman büyülü olsa bile,

bunun iyi türden bir büyü olması gerektiğini düşündüm. Keyfimin birden yerine geldiğini hissettim ve o güne kadar başımdan geçenleri, özellikle de devlerle mücadelemizi düşünmeye başladım. Bu düşünce bana öyle keyif verdi ki kendime, yalnızca devlerden birini öldürdüğümü, kardeşler olmasaydı devlere saldırmanın aklımın ucundan bile geçmeyeceğini hatta hiçbir şekilde başarılı olamayacağımı hatırlatmak zorunda kaldım. Yine de bu düşünce beni neşelendirmişti. Kendimi eski zamanların meşhur şövalyeleri kadar yüce, hatta, (bunu hatırlamak bile bana utanç veriyor ancak elimden gelen tek ve en acı kefareti bunu yazmak) Sör Galahad ile aynı seviyede görüyordum (inanabiliyor musunuz?). Bu düşünce aklımdan geçer geçmez, solumdaki ağaçların arasından iri cüsseli, zırhlı kendiliğinden parlıyormuş gibi görünen göz kamaştırıcı bir şövalye gözüme çarptı. Biraz daha yaklaştığında zırhının benimkine benzediğini gördüm. Gümüş işlemleri bile benim zırhımdakilerle aynıydı. Atının da rengi, yapısı ve hareket edişi benim atıma benziyordu. Tek fark, sürücüsü gibi bu atın da benim atımdan daha büyük ve daha güçlü olmasıydı. Şövalye, miğferinin çene kısmını kaldırmıştı. Dar patikada, yolumu keserek karşımda durduğunda, göğüs zırhının parlak çeliğinde yüzümün yansımalarını gördüm. Yansımanın tam üzerinde aynı yüz; onun daha büyük ve daha sert yüzü, bana bakıyordu. Şaşkına dönmüştüm. Ona bir tür hayranlık duymaktan kendimi alamıyordum fakat onun kötü biri olduğuna ve onunla savaşmam gerektiğine dair içimde garip bir his vardı.

“İzin ver de geçeyim,” dedim.

“Ne zaman istersem o zaman geçersin,” diye yanıt verdi.

Zihnimden bir düşünce geçti: “Mızrağını al ve atını ona doğru sür! Yoksa sonsuza kadar bir köle olacaksın.”

Aklımdan geçeni yapmaya çalışsam da kolum o kadar titriyordu ki mızrağımı indiremedim bile. Dürüst olmak gerekirse, bir dev alt eden ben, bu şövalyenin önünde bir korkak gibi tir

tir titriyordum. Şövalye, ormanda yankılanan küçümseyen bir kahkaha attı ve atını çevirerek arkasına bakmadan, “Beni takip et,” dedi.

Utanmış ve afallamış bir şekilde itaat ettim. Ne kadar süre boyunca yol gösterdi, ben ne kadar süre boyunca onu takip ettim bilemiyorum. “Daha önce sefalet nedir bilmiyormuşum,” dedim kendi kendime. “En azından ona saldırıp beni öldürmesini bekleseydim! O zaman neden şimdi ona dönüp kendini savunmasını söylemiyorum? Ah! Nedenini bilmiyorum ama yapamam. Tek bir bakışıyla beni dayak yemiş bir tazi gibi sindirebilir.” Sessizce peşinden gitmeye devam ettim.

En sonunda sık bir ormanın ortasındaki kasvetli bir kuleye vardık. Kuleye yer açmak için bir ağaç ya kesilmiş ya kesilmemiş gibi görünüyordu. Kapının tam çaprazında yükselen bir ağacın gövdesi o kadar büyüktü ki birinin, içeri girebilmek için gövdeye sürünerek geçmesi gerekiyordu. Çatıdaki içler acısı küçüklükteki, kare şeklindeki boşluk, görünüşe bakılırsa kulenin pencereye dair sahip olduğu tek şeydi. Görünürde bir küçük kule, mazgallı siper ya da herhangi başka bir çıkıntısı yoktu. Zemininden pürüzsüz, tek bir blok hâlinde yükseliyor, dümdüz ve keskin bir çatıyla sona eriyordu. Dört duvarın her birinden merkeze doğru uzanan çatı, kirişlerin buluştuğu yerde hafif bir çıkıntı yapıyordu. Duvar dibinde ya solmuş ve soyulmuş kırık dallar ya da yarı beyazlamış kemiklerden oluşan (ne olduğundan emin olamamıştım) birkaç küçük yığın bulunuyordu. Kuleye yaklaştıkça zemin, atımın nalları altında içi boşmuş gibi ses çıkarıyordu. Şövalye cebinden kocaman bir anahtar çıkararak kolunu, ağacın gövdesinin arkasına soktu ve biraz zorlanarak kapıyı açtı. “Atından in,” diye buyurdu. İtaat ettim. Şövalye, atımın yönünü kulenin tersine çevirip kılıcın düz kısmıyla feci bir darbe indirerek atı, orman boyunca deli gibi koşturdu.

“Şimdi,” dedi, “içeri gir. Yoldaşını da yanına al.”

Çevreme bakındım. Şövalye de at da ortadan kaybolmuştu

ancak o korkunç gölge bir kez daha ayaklarımın dibinde uzanıyordu. Karşı koyamadan içeri girdim; gölge de beni takip etti. İçimde şövalye ile gölgenin aynı kişi olduğuna dair bir şüphe vardı. Kapı arkamdan kapandı.

Şimdi gerçekten acınası bir durumdaydım. Kulenin içerisinde gölgem ve ben haricinde tek bir şey bile yoktu. Duvarlar tavana kadar dimdik yükseliyordu. Dışarıdan gördüğüm kadarıyla, çatıda kare şeklinde küçük bir açıklık vardı. Bu pencerenin kuledeki tek pencere olduğunu anlamıştım. Bitkin bir sefalet duygusuyla yere çöktüm. Uyuyakalmış olmalıyım. Çatıdaki delikten içeri sızan ay ışığının varlığı, saatlerdir uyumuş olduğuma işaret ediyordu. Ay yükseldikçe ışığı da duvardan sürüne sürüne üzerime doğru inerek en sonunda tam başımın üzerinde durduğunda kulenin duvarları aniden bir sis gibi dağıldı sanki. Bir anda kendimi, ormanın kenarındaki bir kayın ağacının altında otururken buldum. Parıldayan evleri, çan kuleleri ve hisarlarıyla bir köy, ay ışığının altında kilometreler boyunca uzanıyordu. Kendi kendime düşündüm: “Ah, yalnızca bir rüyaymış. O daracık korkunç kule gerçek değilmiş. Bir kayın ağacının, belki de beni seven o kayının altında, uykumdan uyanıyorum sadece; istediğim her yere gidebilirim.” Aklımdan geçirdiğimi yapmak üzere ayağa kalkarak gezinsem de kayın ağacının yanından hiç uzaklaşmadım. Kayın ağacının leydisiyle tanıştığımdan beri kayın ağaçlarını bir başka seviyordum. Gece sona erdi; yolculuğuma yeniden başlayabilmek için güneşin doğmasını bekliyordum. Ancak şafağın ilk soluk ışıkları belirir belirmez, günün gözünden üzerime yansımak yerine, başımın üzerindeki küçük delikten bayılan bir hayalet gibi süzüldü. Işık arttıkça duvarlar tekrar yükseldi ve menfur gün, o muhteşem geceyi yuttu. Hiç bitmeyecekmiş gibi gelen gün sona erdiğinde gölgem kapkara hâliyle yerde uzanıyordu. Açlık hissetmiyordum, yiyeceğe ihtiyacım yoktu. Gece geldi. Ay ışıdı. Yardımsever bir meleğin gökten inişini izler gibi, ay ışığının yavaşça duvar boyunca ini-

şini izledim. Işınları bana dokunduğunda yeniden özgürdüm. Bu şekilde geceler birbirini kovaladı. Beni hayatta tutan tek şey aydı. Her gece tekrar özgür olduğuma inanıyor, her sabah kederimle baş başa kalıyordum. Ay, ışınlarının bana ulaşamayacağı yere geldiğinde geceler de gündüzler gibi çileye dönüşüyordu.

Uykuda olduğum zamanlarda rüyalarım beni az çok teselli ediyordu ama her rüya gördüğümde rüya gördüğümün farkındaydım. Ama bir gece ay, birkaç ince hayaletimsi ışınını en sonunda üzerime saçtığında; uyuyakaldığımı, rüyada olduğumu düşündüm. Bir ilkbahar akşamında kendi kalemi yukarıdan gören bir tepede, bir bağ bozumunun önünde oturuyordum. Neşeden kalbim yerinden çıkacak gibi oldu. Ah tekrar masum, korkusuz, utanma ya da arzu nedir bilmeyen bir çocuk olmak! Kaleye doğru yürüdüm. Yokluğumda herkes deliye dönmüştü. Kız kardeşlerim kaybolduğum için iki gözü iki çeşme ağlıyordu. Kapıdan içeri girdiğimde anlaşılmasız çığlıklar atarak ayağa fırlayıp beni kucakladılar. Eski arkadaşlarım etrafımı sardı. Salonun çatısında gri bir ışık parlıyordu. Şafağın ilk ışıkları kulemin kare penceresinden sızıyordu. Bu rüyadan sonra her zamankinden daha fazla özgürlüğüme özlem duydum ve bir sonraki lanet gün, beni her zamankinden daha ümitsiz bırakarak sinsice yaklaştı. Kulemin kapanına kısılan güneş ışınlarını izleyerek günün geçip gitmesini beklerken yalnızca gecenin rüyalarına kavuşmayı arzuluyordum.

Öğlen saatlerinde sanki o güne kadar tüm duyularıma yabancı olan, hiç deneyimlemediğim bir şey beni ele geçirdi. Çok geçmeden, yalnızca bir kadının şarkısını duyduğumu anladım. Tüm vücudum neşe, şaşkınlık ve beklenmedik bir şeyin getirdiği o hisle titredi. Şarkı yaşayan bir ruh gibi, Doğa'nın vücut bulmuş hâli gibi hapishaneme girmişti. Her tınısı, kanatlarını çırparak bir kuş gibi kalbime konuyordu. Bir deniz gibi beni yıkıyor; güzel kokulu bir buğu gibi sarıyor; upuzun, berrak bir akarsu gibi ruhuma akıyor; gün ışığı gibi üzerime vuruyor ve bir

anneninin sesi ve dokunuşu gibi yatıştırıyordu. En berrak orman kuyusunda bile bazen çürük yaprakların acılığını tadabileceğiniz gibi, şarkının neşesi de yorgun ve mahkûm kalbimde soğuk bir sızı bıraktı. Şarkının yumuşaklığı bana uzun zamandır uzak kaldığım mutlulukları hatırlattığında kendimi kaybettim. Kısmen üzüntüden kısmen mutluluktan ağlasam da geride bıraktığımı sandığım zayıflığımdan utanarak gözyaşlarımı sildim. Ne yaptığımın farkına bile varmadan kapıya doğru yürümüş, göremediğim dünyadan gelen bu şarkının tek bir hecesini bile kaçırmamak için kulağımı kapıya dayayarak yere oturmuştum. Artık her kelimeyi net olarak duyabiliyordum. Şarkıyı söyleyen her kimse kulenin yakınlarında bir yerlerde olmalıydı; bütün bu süre boyunca ses ne uzaklaşmış ne de yakınlaşmıştı. Şarkı şöyle bir şeydi:

Güneş, yükseklerde bir düğüm gibi,
Toplar gökyüzünün görkemini,
Ve bağlar onları parıldayan bir çadıra,
O çadır ki kubbe olur semaya.
Ve otağ boyunca coşkulu rüzgârlar eser,
Ve sular ise otağın içinden geçer.
Ve keyiflenir kuşlar, dua eder ağaçlar,
Bu güneşli gökyüzünü selamlar,
Ve düşünürler, kaynaklar nazikçe konuşan,
Gizemleriyle yürekten yukarı çıkan—
Her biri müzik yapar, hoş ve güçlü,
Bu şarkıyla bağlanırlar, yürekleri yüklü.
Ve hepsinin ortasında durur Toprak Ana
Oturur doğurduğu çocuklarıyla;
İlgilenmiştir onlarla anaç bir şekilde
Küçükler etrafını sarar, on on iki tane:
Oturdu mu, elleri dizlerinde oturur,
İçi aile sevgisiyle doludur.

Karanlığı ve tozu aşır gidiver odasına,
Ve ağla, ağla istiyorsan yanında;
Eğer ki koymazsa göğsüne seni,
Dinlenmek isteyen, yorgun bir çocuk gibi
Bastıracaktır seni kendi dizine
Ve anlatacaktır sakın ve tatlı bir hikâye,
Yüzüne renk, gözlerine de ışık gelene dek,
Kollarında kuvvetle cesaretlenene dek
Yorgun yüreğinle, var gücünle dönesin,
Ve gelesin tekrar o yerden, çalışmaya gittiğin.
Dar çölü aş artık, Ey sen gururlu âdem,
Dön evine, bekliyor hâlâ geniş ve muhteşem.

Ne yaptığının farkına bile varmadan kapıyı açtım. Bunu neden daha önce yapmamıştım ki? Bilmiyordum.

İlk bakışta kimseyi göremesem de sürünerek girişteki ağacın arkasından zar zor çıktığımda sırtı hapishaneme dönük olarak ağaca yaslanmış oturan güzel kadını gördüm. Yüzü bir yerden tanıdık geliyordu ancak kim olduğunu çıkaramıyordum. Beni gördüğünde gülümsedi.

“Ah, buradaki mahkûm sen miydin? Seni çıkarabildiğime memnun oldum.”

“Beni tanıyor musun?”

“Beni hatırlamıyor musun? Beni üzmüştün; gerçi bu, bir adamın unutmasını kolaylaştırır sanırım. Küremi kırmıştın. Yine de sana teşekkür ederim. Belki de küremi kırdığın için sana çok şey borçluyum. Sen küremi kırdıktan sonra gözyaşlarımın sırlıklam olmuş o siyah küre parçacıklarını, Perile-rin Kraliçesi’ne götürdüm. Artık içlerinde ne müzik ne de ışık vardı. Ama kraliçe parçaları benden alarak bir kenara koydu ve beni siyah sütunlar, kırmızı perdelerle dolu büyük, bembeyaz bir salonda uyumaya gönderdi. Sabah uyandığımda küremi sapa-sağlam bir şekilde geri alma umuduyla yanına gittim ama beni

geri gönderdi. Küremi o zamandan beri hiç görmedim. Artık umurumda da değil zaten. Şimdi daha iyisine sahibim. Küremi müziğine ihtiyacım yok, artık kendi şarkılarımı kendim söyleyebiliyorum. Daha önce hiç şarkı söyleyemezdim. Şimdi kalbim, şarkılarımın verdiği neşeden kürem gibi çatlayacak hâle gelene kadar şarkılar söyleyerek Periler Diyarı'nda dolaşıyorum. Her gittiğim yerde şarkılarım iyi şeyler yapıyor, insanları özgürleştiriyor. Şimdi de seni özgürlüğüne kavuşturduğum için çok mutluyum.”

Konuşmayı kesti, gözleri dolmuştu.

Bütün bu süre boyunca onu inceliyordum. Artık karşıma çıkan o çocuğu kadının güzelleşen yüzünde görebiliyordum.

Önünde başımı yerden kaldıramayacak kadar utanıyordum ama yine de, omuzlarımdan büyük bir yük kalkmıştı. Önünde diz çökerek teşekkür ettim ve beni affetmesi için yalvardım.

“Ayağa kalk,” dedi; “affedecek bir şey yok; asıl ben sana teşekkür ederim. Şimdi gitmem gerek. Karanlık ormanlarda beni kimlerin beklediğini bilmiyorum; ben gelmeden özgür kalmazlar.”

Ayağa kalktı ve bana gülümseyerek veda ettikten sonra arkasını dönerek yanımdan ayrıldı. Kalmasını istemeye cesaret edemedim; zaten onunla konuşamayacak kadar utanıyordum. Aramızda kocaman bir uçurum vardı. Çektiği acılar ve sonunda her şeyi yoluna koyması onu, benim ulaşmayı hayal bile edemeyeceğim bir seviyeye çıkarmıştı. Günbatımını izler gibi onun gidişini izledim; karanlık ormandan bir nur gibi geçerek uzaklaştı. Ormanda böyle bir varlığın olduğunu bilmek bile benim için ormanı aydınlatmaya yeterdi.

Genç kız, güneşin değmediği yerlere güneşi götürüyordu. Kırılan küresinin ışığı ve müziği artık onun kalbinde, beynindeydi. Yoluna devam ederken bir şarkı mırıldanıyordu; yalnızca birazını anlayabilmiştim. Her tınısı, o ortadan kaybolduktan sonra bile ağaçların arasında salınarak esmeye devam etti.

Sen yoluna gittin, ben yoluma-
Çok yollar kat ettik;
Çok günler geçti, çok yolda,
Tek bir sonla bitirdik.

Dert çektik, derman bulduk;
Yollar aştık, konakladık hanlarda;
Gezdik odadan odaya, ancak
Her şeyi vadeden tek ev vardı dünyada.

Ve genç kız, ortadan kayboldu. Alçakgönüllülüğün ve onun huzurlu ve mutlu olduğunu bilmenin yatıştırdığı hüznü bir yürekle şimdi ne yapmam gerektiğini düşünmeye başladım. İlk olarak kuleden mümkün olduğunca uzaklaşmam lazımdı. Uğursuz bir şey olur da bir kere daha kendimi o korkunç dört duvarın arasında bulurum diye ölesiye korkuyordum. Fakat ağır zırhımla yürüyemiyordum, artık uzun süredir ihmal edilmekten parlaklığını kaybetmiş o altın mahmuzları ve parlak zırhı da hak etmiyordum zaten. Belki bir yaver olabilirdim ancak şövalyelik unvanına, artık kendimi bu asil kardeşliğin bir üyesi sayamayacak kadar çok değer veriyordum. Zırhımı tamamen çıkararak leydinin oturduğu ağacın altına yığıdım ve ormanın içinden doğuya doğru henüz bilinmeyen yolculuğuma başladım. Yalnızca küçük bir baltayı yanıma almıştım.

İlk olarak alçakgönüllü olmanın, kendi kendime, “Neysem oyum, daha fazlası değil,” demenin zevkinin farkına vardım. “Başarısız oldum,” dedim, “Kendimi kaybettim.” Çevreme bakındım fakat gölgem hiçbir yerde yoktu. Çok geçmeden kendimi değil, sadece gölgemi kaybettiğimin farkına vardım. Gururlu bir adamın düşerek burnunun sürtülmesinin, başını kibir ve hayali masumiyetiyle dik tutmasından bin kat daha iyi olduğunu öğrendim. Kahraman sayılan bir adamın bir adam bile olmaya bileceğini; yaptıkları dışında hiçbir sıfatı olmayan bir adamınsa

kim olduğundan asla şüpheye düşmeyeceğini öğrendim. İdeal benliğim ne alçalmış ne de değerinden bir şey kaybetmişti; tek fark, bir anlığına kendimi bir kenara koyup kendime dönüp baktığımda ne olduğunu açıkça görmememdi. İdealim kısa süre içerisinde hayatım oldu. Önceden hayatım, ideal benliğimi kendi içimde tutamasam da, kendimi ideal benliğimin çerçevesi içerisinde tutmak için harcadığım beyhude çabalardan oluşuyordu. İlk başta kendimi aşağılamaktan zevk almıştım belki de; ancak artık geçmişin aptal ve ayaklar altında ezilmiş o benliği, ölü bir adamdan yükselen bembeyaz bir ruh gibi benliğimi terk etmişti. Şüphesiz ki bu benlik de ölmek, gömülmek ve mezarından kanatlı bir çocuk olarak tekrar yükselmek zorundaydı fakat benim hikâyemde henüz böyle bir şey gerçekleşmedi.

Beden ölse de benlik hayata geri dönecektir ancak ruhun bilinmeyen derinliklerinden yükselecek, kendisinden daha derin, daha güçlü bir şey daha vardır: Peki bu gözlerle yanan kasvet mi olacak? Yoksa yağmurlu bir gecedden sonra gelen bulutsuz bir sabah mı? Yoksa kendini hem hiçbir yerde hem de her yerde bulan, gülümseyen bir çocuk mu?

23. Bölüm

“Üzerine kafa yorulmuş bir düşünce, nezaketin yüreğinde kendine yer bulur.”

–Sör Philip Sidney

“Nazik, çekici, zarif biri,
Görünüşünden güven verir,
Rahatlığın kaynağıdır çehresi,
Kutsal kitapların çizgileri gibidir.”

–Matthew Roydon; Sör Philip Sidney üzerine

alnızca o lanet kule görüş' alanımdan çıkacak kadar uzaklaşmıştım ki ağaçların geçişine izin verip vermemesine bağlı olarak bazen yakından, bazen uzaktan gelen bir ses kulağıma ilişti. Hem tok, derin ve erkeksi, hem de net ve melodik bir sestti. Tam o anda aniden yükselerek aynı hızla alçalan ses, çok uzaklardan geliyormuş gibi görünüyordu. Yine de ses, gittikçe yaklaşarak şarkının sözlerini çıkartabileceğim ve ağaç sütunlarının arasından aralıklarla da olsa şarkı söyleyen kişiyi görebileceğim bir mesafeye geldi. Sesin sahibi gittikçe büyüyen bir düşünce gibi üzerime çökerek yaklaşmaya devam ediyordu. Ses, tepeden tırnağa silahlanmış bir

şövalyeye aitti. Ne olduğunu çıkaramadığım garip şekilli bir yaratığı sürüyordu. Söylediği şarkı şöyle bir şeydi:

Yürek, sağlam dur
Ve göz, doğru gör;
Bıçak, iyi vur!
Kötülük olsun kör.

Biraz cesaret, küheylan!
Marifetin yeter her şeye;
Senin içindeki gücün
Birleşti benim irademle.

Sıra gelince düşmana
Korku saçan bir nefesle;
Sadece tek bir vuruşla,
Ölüverirler öylece.

Sakin ol, küheylan!
Korkusuzca yürü;
Cesettir taşıdığın
Sırtındadır yükü.

Gözü güneşin
Gün ortasında keskindir;
Benimle senin
Dinlenme vaktimiz tezdir.

Ve yeni bir kuvvet
Buluşur yeni bir görevle;
O an gelene dek nihayet
Keyif gelir uzun istirahatle.

Artık at ve sürücüsü görebileceğim kadar yakınımaya gelmişti. Atın, uzun boynundan eyerin arka kısmına bağlanmış, korkunç uzunluktaki bir ejderha gövdesini arkasında sürüklediğini fark ettim. Atın bariz dehşetini bir yana koyarsak, böyle bir yükü sürüklediğine bakılırsa bu kadar yavaş ilerlemesine şaşmamak gerekiyordu. Yaratığın dışarı sarkmış kırmızı-siyah çatallı dili ile yılanı benzeyen o çirkin başı, atın gövdesinden sarkıyordu. Boynu uzun, mavi tüylerle; gövdesinin yanlarıysa yeşil ve altın rengi pullarla kaplıydı. Sırtının buruşuk derisi mor tonlarındaydı. Karnı da aynı buruşuk deriyle kaplı olsa da grimsi mavi lekelerle kaplı koyu gri renktendi. Sıska, yarasamsı kanatları ve kuyruğu soluk griydi. Bu kadar farklı ve parlak renklerin; kıvrımların; kanat, tüy ve pul gibi güzel şeylerle birleşerek bu kadar dehşet verici çirkinlikteki bir yaratığı oluşturduğunu görmek çok garipti.

Şövalye selam verip yanımdan geçecekti ancak ona doğru yürüdüğümü gördüğünde dizginlerini çekerek durdu. Yanına yaklaştığımda şövalyenin daha önceden tanıştığım, mermer leydimle birlikte gördüğüm paslı zırhlı şövalyenin ta kendisi olduğunu fark ettim. Bir ateşin doğuşu gibi kalbime ani bir sızı saplansa da hem şaşkın hem de sevinçliydim. Leydimin onu sevmesi bile şövalyeye sarılmam için yeterli bir sebep olurdu. Bu keşif, onun kim olduğunu anlamadan önce aldığım, yalnız şövalyeden beni yaveri olarak almasını isteme kararımdan daha da emin olmamı sağladı. Mümkün olduğunca az ve öz cümleler kurarak arzumu dile getirdim. Şövalye, bir an tereddüt ederek düşünceli düşünceli bana baktı. Kim olduğumu tahmin ettiğini ama tam olarak emin olamadığını görebiliyordum. Çok geçmeden tüm şüphelerinin ortadan kalktığına emindim. Fakat birlikte geçirdiğimiz tüm süre boyunca bu konuda tek kelime dahi etmedi. Benim gizli kalmasını ya da en azından fark edilmemesini umduğumu düşündüğü açıktı.

“Yaver ile şövalye arkadaş olmalıdır,” dedi; “el sıkışalım o za-

man.” Uzattığı, zırhla kaplı o kocaman sağ elini içtenlikle ve tüm gücümle sıktım. Tek bir kelime daha etmedik. Şövalyenin verdiği bir işaretle atı, tekrardan yavaş yavaş yürümeye başladı. Ben de biraz arkalarından onları takip ettim.

Kısa bir süre yürüdükten sonra küçük bir kulübeye vardık. Bir kadın çığlık çığlığa dışarı fırladı:

“Çocuğum! Çocuğumu buldunuz mu?”

“Buldum,” diye yanıtladı şövalye, “ancak çocuğunuz ciddi bir şekilde yaralanmış durumda. Geri dönerken onu münzevinin yanında bırakmak zorunda kaldım. Hâlâ orada ve sanırım tamamen iyileşecek. Gördüğün gibi, size bir hediye getirdim. Bu alçak bir daha size zarar veremeyecek.” Yaratığın boynundaki bağı çözerek o korkunç yükünü kulübenin kapısına doğru fırlattı.

Kadın ormanın içinde çoktan gözden kaybolmuştu ancak kocası yüzünde bir minnet ifadesiyle kapıda duruyordu.

“Canavarı gömmeniz lazım,” dedi şövalye. “Bir dakika bile geç kalsaydım her şey için çok geç olabilirdi. Ama artık korkmanıza gerek yok. Böyle yaratıkların bir ömür boyunca aynı yerde iki kere ortaya çıktığı çok nadir görülür.”

“Atınızdan inip dinlenmek istemez misiniz, Sör Şövalye?” dedi kendisini az çok toparlamış olan köylü.

“Memnuniyetle,” dedi ve atından inerek dizginleri elime tutuşturdu. Dizginlerini çıkarmamı ve atı gölgeye götürmemi söyledi. “Bağlamana gerek yok, kaçmaz,” diye ekledi.

Emirlerini yerine getirdikten sonra kulübeye girdiğimde şövalyenin miğferini çıkararak oturmuş, ev sahibiyile içten bir muhabbete dalmış olduğunu gördüm. Açık kapının önünde bir anlığına durup onu izlediğimde beyaz leydinin benim yerime neden onu tercih ettiğini anladım. O güne kadar şövalyeninkinden daha asil bir yüz görmemiştim. Yüzünün her çizgisinden sevecenlik fışkırıyordu. Zorlu mücadeleler karşılığında kendini kadınsı bir kalbin nezaketiyle ödüllendiriyormuş gibi

görünüyordu. Fakat sohbetlerinde bir anlık bir duraksama oldu ve şövalye, hayaller alemine dalmış gibi göründü. Üst dudağının o zarif kıvrımları ortadan kaybolmuştu. Dudağı aynı anda hem uzamış, hem de sıkılmış gibiydi; dudaklarının ardındaki dişlerinin sımsıkı kapalı olduğunu anlayabilirdiniz. Yüzü bir anda sertleşerek kararlılaşmıştı. Yalnızca gözleri, granit bir kayanın üzerindeki kutsal bir mum gibi yanmaya devam etti.

O anda kadın, kucağında yaralı çocuğuyla içeri girdi. Yüzü, en az taşıdığı küçük yük kadar solgundu. Sınırsız bir sevgi ve ümitsiz bir şefkatle kan kaybından ve korkudan bembeyaz kesilmiş çocuğun yüzünü izliyordu.

Şövalye ayağa kalktı. O zamana kadar yalnızca gözlerinde parıldayan ışık, artık tüm yüzüne yayılmıştı. Küçüğü kollarına alarak annesinin yardımıyla kıyafetlerini çıkardı ve yaralarını inceledi. Gözyaşları yanaklarından süzülüyordu. Nazik dokunuşlarla çocuğun yaralarını sardı, soluk yanaklarını öptü ve annesine geri verdi. Eve döndüğünde hikâyesi, çocuğun anne ve babasının kederi ve mutluluğundan ibaret olacaktı ama benim gözümde, ölü gibi görünen bir çocuğun üzerine eğilmiş baştan aşağı silahlı bir adamın, belki de annesinden daha nazik bir şekilde güçlü elleriyle çocuğu evirip çevirir ve yaralarını sararken çelik zırhından yansıyan yüzü hikâyenin asıl önemli olan kısmıydı.

Dinlendikten sonra şövalye, anne ve babasına çocuğun yaralarını nasıl iyileştirebileceklerine yönelik son birkaç tavsiye verdi ve kalkmak için izin istedi.

Küheylanı getirip üzerine binebilmesi için üzengisini tuttum ve ardından ormanın içine doğru onu takip ettim. O korkunç yükünden kurtulduğuna memnun olan at, yalnızca adamın ve zırhının ağırlığı altında hoplaya zıplaya ilerliyor; dört nala koşmaması için zor zapt ediliyordu. Fakat şövalye, atın adımlarını bana uydurdu ve bu şekilde bir-iki saat boyunca ilerledikten sonra şövalye, atından inerek beni eyere oturmaya zorladı: “Şövalye ve yaveri her şeyi paylaşmalıdır.”

Ağır zırhına bakmaksızın bariz bir rahatlıkla, atın üzen-
sinden tutarak yanımdan yürüdü. Yolumuza devam ederken o
muhabbet etmeye çalışıyor, ben ise durumumun el verdiği ka-
darıyla muhabbete katılmaya çabalıyordum.

“Öyle ya da böyle,” dedi, “içinde olduğumuz bu Periler
Diyarı’nın güzelliğini bir kenara bırakırsak, burada çok fazla
kötülük olduğunu söylememiz gerek. Burada her göz kamaş-
tırıcı güzelliğe karşılık bir dehşet yatıyor. Yükseklikler ve de-
rinlikler; güzel kadınlar ve korkunç canavarlar; asil adamlar
ve zayıf karakterli adamlar... İnsanların yapması gereken tek
şey, elinden gelen her şeyi daha iyi bir hâle getirmek. Şöhret
ve başarının bile aslında çok bir değerinin olmadığı konusunda
kendisiyle uzlaşmaya varabilir, kendi hatasının bir sonucu olan
yenilgiyle başa çıkabilir, işini soğukkanlılık ve güçlü bir iradeyle
yapabilirlerse başarılı olacaklardır.”

“Ama her zaman başarıya ulaşılamaz,” deme cüretinde bu-
lundum.

“Eylemin kendisi düşünüldüğünde başarısız olabilirler; an-
cak geri dönüp baktığında o güne kadar yaptıklarından hoşnut
olacaklardır.”

“Senin için durumun öyle olduğundan şüphem yok,” diye
düşündüm; “ama ben...”

Kısa bir sessizlikten sonra konuşmamıza devam etmek için
tereddütle sordum:

“Seni bulmak için kalene gelen o küçük dilenci kızın senden
ne istediğini sorabilir miyim?”

Kısa bir süreliğine cevap vermeden yüzüme baktıktan sonra
dedi ki:

“Bunu nereden bildiğini çok merak ediyorum. Ama senin,
sana bu diyarın ayrıcalığı olan sorgulanmama hakkını verecek
kadar ilginç bir karakterin var. Bense görüldüğü gibi olan bir
adamım ve bana sorduğun her şeyi elimden geldikince yanıtlı-
maya hazırım. O küçük dilenci kız bulunduğum salona gelerek

bana ilginç bir hikâye anlatmıştı. O kadar garip bir hikâyeydi ki tam olarak hatırlayamıyorum. Hatırlayabildiğim kadarıyla küçük kız, kanat toplamaya gönderilmişti. Uçabilmesi için gereken bir çift kanadı bulur bulmaz ülkesine geri döneceğini söyledi. Ancak nereden geldiğine dair hiçbir bilgi vermemişti.

“Kanatlarını kelebek ve güvelerden dilenerek aldığını; kimden isterse istesin hiçbirinin de onu reddetmediğini ama kendisine uyacak bir çift kanat yapmak için pek çok kelebek ve güve kanadına ihtiyacı olduğunu söyledi. O yüzden kelebek bulmak için günler, güve bulmak içinse gecelerce gezinmesi, sonra da kanatlarını almak için yalvarması gerekiyordu. Beni bulmadan bir gün önce, ormanda binlerce muhteşem kelebeğin uçtuğu bir yer bulduğunu; bu kelebeklerin, omuzlarındakilere tam uyacak kanatları olduğunu söyledi. Küçük kız, bu kanatlardan istediği kadarını alabileceğini biliyormuş; fakat kelebeklere yalvarmaya başlar başlamaz kocaman bir yaratık ona doğru gelerek onu yere fırlatmış ve üzerinden geçmiş. Ayağa kalktığı anda ormanın bu yaratıklarla dolu olduğunu görmüş. Sinsice gezinen bu yaratıkların birbirleriyle hiçbir alakası yok gibi görünüyormuş. Kız ne zaman yalvarmaya başlasa bu yaratıklardan biri ona doğru gelerek üzerinden geçmeye devam etmiş. En sonunda bu saçma yaratıklardan o kadar korkar hâle gelmiş ki ona yardım edecek birini bulmak için kaçması gerekmiş ve beni bulmuş. Ona bu şeylerin neye benzediğini sordum. Diz ve dirsek gibi eklem yerleri ve yüzlerinde burun, ağız ve gözleri olmayan, ke-resteden yapılmış iri adamlara benzediklerini söyledi. Küçük kızın benimle bir tür oyun oynadığını düşünerek güldüm. O da kahkahalara boğulsa da hikâyesinin doğru olduğuna ısrar etti.”

“Sadece gelin, Sör, gelin de görün. Ben sizi götürürüm.”

“Ben de karşıma çıkabilecek herhangi bir şeye hazırlıklı olmak için silahlarımı kuşandım ve çocuğu takip ettim. Hikâyesinden hiçbir şey anlamasam da ufaklığın bir konuda yardıma ihtiyacı olduğunu görebiliyordum. O önümden yürür-

ken ben de onu dikkatle inceledim. Defalarca yere düşürölüp ayaklar altında çiğnenmiş olduğundan mıdır bilemiyorum ama kıyafetleri lime lime olmuştu. Elbisesinin bazı yerlerinden beyaz teni görünüyordu. İlk başta kambur olduğunu sanmıştım ancak yakından baktığımda, elbisesinin paçavraaya dönen kısımlarından (gülme bana) her iki omzunda da mükemmel renklerde birer çıkıntı olduğunu gördüm. Daha da yakından baktığımdaysa bu çıkıntıların katlanmış kanatlara benzediğini ve bir kelebeğin kanatlarındaki tüyler gibi bir araya getirilerek mükemmel bir renk ve ton uyumu oluşturan kelebek ve güve kanatlarından yapıldığını gördüm. Özellikle kanatların, zaman zaman kaldırılıp açılmaya can atıyorlarmış gibi inip kalktığını gördükten sonra hikâyesinin geri kalanına da inanmam kolaylaşmıştı.

“İki-üç saat boyunca yürüdükten sonra (küçük kızın yolunu nasıl bulduğunu tahmin bile edemiyorum) ormanda, havanın kendisinin bile sayısız göz kamaştırıcı kelebeğin hareketleriyle titreştiği bir açıklığa vardık. Kelebeklerin kanatları, bir tavus kuşunun uçmaya hazırlanan tüylerinde olan o göz desenlerine benziyordu. Fakat o kadar farklı renk tonu ve şekillerdeydiler ki her kanatta göze çarpan tek şey yalnızca göz desenleriydi. Çocukcağz korkuyla karışık bir zafer tınısıyla; ‘İşte oradalar, oradalar!’ diye bağırdı. Sesinin tonu olmasa, kelebeklerden bahsettiğini düşünebilirdim. Başka hiçbir şey görmüyordum. Ama tam o anda, kanatlarında soluk renkli karman çorman gölgelerle çevrili kocaman mavi göz biçimleri olan büyük bir kelebek yanımızdaki bir dalın üzerinde durdu. Kanatları, fırtınalı bir günde akşama yakın bulutların arasından görünen gökyüzüne benziyordu. Çocuk hemen mırıl mırıl yalvarmaya başladı: ‘Kelebek, kelebek, lütfen kanatlarını bana ver,’ dedi ve hemen ardından yere yığılarak canı yanmış gibi ağlamaya başladı. Kılıcımı çekerek çocuğun düştüğü yere doğru tüm gücümle savurdum. Bir şeye vurduğumu hissettim ve karşımda bir anda, bir insanın grotesk bir taklidine benzeyen bir yaratık belirdi. Periler Diyarı

gariplikler ve her türden saçma şeyle dolu ve bu şeylerle karşılaşan insanlar, her ne kadar kendilerini aptal gibi hissetseler de onlara gerçek varlıklar gibi davranmak zorunda. Bu varlık (varlık denebilirse tabii), kabaca yontularak insan görünümü verilmeğe çalışılmış bir kütüğe benziyordu. Çok da iyi bir iş çıkarılmamıştı; başı, vücudu, bacakları ve kolları olsa da yüzü yoktu, kol ve bacaklarıysa tamamen biçimsizdi. Bacaklarından birini koparmıştım ancak bacağın geri kalanı ve kopan parça, birbirinden bağımsız olarak ellerinden geldiği kadar hareket etmeye devam ediyordu. Kılıcım hiçbir işe yaramamıştı. Peşinden koşarak kılıcımın bir darbesiyle yarattığı bu sefer dikey olarak ikiye ayırdım ama yine de insanları ezip geçmemesi gerektiğini öğretememiştim. Küçük kız yeniden yalvarmaya başlar başlamaz üç parçası da apar topar harekete geçmişti; eğer küçük kızla aralarına girmeseydim zavallı kızı bir kez daha çiğneyip geçecekti. Başka bir şey yapmam gerektiğini anladım. Orman gerçekten de bu yaratıklarla doluyorsa, her birini kimseye zarar veremeyecek kadar küçük parçalara ayırmak sonu gelmeyecek bir iş olurdu. Hem havada uçuşan sayısız kıymık parçası, kelebeklere de zarar verebilirdi. Bu yarattığı bir şekilde etkisiz hâle getirmek zorundaydım. Küçük kıza yine yalvarmasını ve bir sonraki canavarın nereden geldiğini bana göstermesini söyledim. Ama artık yarattığı kendim görebiliyordum; daha önce nasıl da görmedim, bilmiyorum. Bu sefer, yarattığın önüne geçerek çocuğu ezmesine engel oldum. Fakat ben onunla uğraşırken küçük kız tekrar yalvarmaya başladığında bir tane daha ortaya çıktı ve ağır zırhım; küçük kızı, yalnızca bu ikisinin aptalca ve azimli çabalarından korumaya izin veriyordu. Fakat tam o anda zihnimde bir şimşek çaktı. Yaratıklardan birine çelme takarak düşürdüm ve bacaklarından tutarak baş aşağı çevirip topuklarını bir ağaca dayadım. Hareket edemediğini görmek keyfimi yerine getirmişti. Bu sırada zavallı çocuk diğerinin altında kalmıştı ama bir daha böyle bir şeyin olmasına izin vermeyecektim. Ne zaman

bir yaratık ortaya çıksa aynı şeyi yaptım; yaratığa çelme takarak baş aşağı çevirme planı işe yarıyordu. Böylece küçük dilenci kız da, benim gözetimim altında birkaç saat boyunca sorunsuz bir şekilde kanatlarını toplayabildi.”

“Sonunda küçük kıza ne oldu?” diye sordum.

“Onu kaleme götürdüm. Bana hikâyesini baştan sona anlattı fakat bütün bu süre boyunca bir çocuğun uykusunda sayıklamasını dinliyormuşum gibi hissettim. Hikâyesini belirli bir sırayla anlatıyor gibi görünse de zihnimde bu parçaları bir araya getiremiyordum. Karım...”

Şövalye, cümlesini yarıda bırakarak sustu. Ben de sohbete devam etmek için ısrar etmedim.

Böylece birkaç gün boyunca, geceleri bulabildiğimiz bir sığınakta ya da daha iyi bir seçeneğimiz olmadığında ormandaki bir ağacın altında dinlenerek yolculuğumuzu sürdürdük.

Gün geçtikçe şövalyeye olan sevgim artıyordu. Hiçbir yaverin efendisine benimki kadar büyük bir ilgi ve mutlulukla hizmet ettiğini sanmıyorum. Atıyla ilgileniyor, zırhını temizliyor, gerekli olduğunda zanaata olan becerim sayesinde zırhını tamir ediyor, her ihtiyacını yerine getiriyordum. Karşılığında ona duyduğum sevgi bana yetiyordu.

“Bu adam gerçek bir adam,” diye düşünüyordum. “O benim olmak istediğim her şeyin vücut bulmuş hâli. Ben de ona hizmet edecek, onu taparcasına seveceğim. Kendim asil biri olamayacaksam, ben de onun asaletinin bir hizmetkârı olurum.” O da buna karşılık olarak bana öyle bir arkadaşlık ve saygı gösterdi ki beni mutlu etmekle kalmadı; dünyanın sonu gelene kadar ona hizmet etsem, karşılığında aldığım tek şey onun gülümsemesi ve “Aferin! Çok iyi bir hizmetkârdı!” demesi olsa bile hayatımın boşa gitmiş olmayacağını hissettim. Ama onun için, bir yaverin sıradan görevlerinden daha kayda değer bir şey yapma isteğiyle yanıp tutuşuyordum.

Bir öğleden sonra ormanda ilerlerken, karşımıza insan eliy-

le yapılmışa benzeyen yollar çıkmaya başladı. Patika üzerinde herhangi bir ayak izi görünmese de çevresindeki dallar kesilmiş, açıklıklar oluşturulmuştu. Yolumuza devam ettikçe yakınlarda insanların olduğunun göstergeleri de artmaya devam etti. En sonunda, geride bırakılan köklere bakılırsa kenarlarındaki ağaçlar kesilerek oluşturulmuş ince uzun bir yola vardık. Biraz ileride her iki tarafımızda da tek bir noktaya doğru ilerleyerek bu yolla birleşen benzer yolların olduğunu fark etmiştik. Bu diğer yollarda bazı belli belirsiz silüetlerin, bizim gibi yolların buluştuğu yere doğru ilerlediğini görüyorduk. Patika nihayet bizi, dip dibe büyüyen ve birbiriyle iç içe geçmiş dallarının bir duvar gibi ardındakileri gizlediği porsuk ağaçlarından bir duvara getirdi. Duvarda kapıya benzer bir açıklık kesilmiş ve duvarın tamamı, pürüzsüz ve dimdik yükselecek şekilde kırpılmıştı. Şövalye atından inerek benim atıyla ilgilenmemi bekledi. İşim bittiğinde birlikte kapıdan geçerek içeri girdik.

İçerisi, az önce arasından geçtiğimiz porsuk ağaçlarından oluşan dört duvarla kapatılmış, ağaçsız, geniş bir alandı. Ağaçlar göğe doğru yükseliyor, yalnızca en tepeye yaklaştıklarında birbirlerinden ayrılıyorlardı. Ağaçların tepeleri duvar boyunca, koni şeklinde mazgallı siperlerden bir sıra oluşturuyordu. Ağaçların ortasındaki alan, upuzun bir dikdörtgen biçimindeydi. Uzun kenarları boyunca beyaz cüppeler giymiş üç sıra adam sessiz ve ciddi bir şekilde duruyordu. Her birinin yanında birer kılıç bulunsa da kostüm ve duruşlarıyla bir askerden çok din adamına benziyorlardı. Biraz içeri doğru ilerlendiğinde, bu karşılıklı sıraların arasında kalan alansa bayrama gidecek gibi giyinmiş kadın, erkek ve çocuklarla doluydu. Herkes alanın diğer ucundaki bir noktaya bakıyordu. Beyaz cüppeli adamlardan oluşan upuzun sıralar, kalabalığın çok ötesinde, gittikçe daralıyor gibi görünen uzun bir yol boyunca uzanıyordu. Güneş biz gelmeden önce battığı, içerisi de gittikçe karardığı için insanların neyi izlediğini göremiyorduk. Hava gittikçe kararmaya

devam ediyor; kalabalık da sessizce bekliyordu. Yıldızlar alanın üzerinde parlamaya başladı; gittikçe daha da büyüyor, daha da parlaklaşıyorlardı. Bir anda esen rüzgâr ağaçların tepelerini sallayarak ağaçtan duvarların sık dallarıyla yaprakları arasında, biraz müzik biraz da iniltiye benzeyen garip bir ses çıkardı. Yanımda duran, rahiplerle aynı kıyafetleri giymiş genç bir kız başını öne eğdi. Korkudan beti benzi atmıştı.

Şövalye bana doğru eğilerek fısıldadı: “Ne kadar da ciddi bir merasim! Bir peygamberin sesini duymak için bekliyor olmalılar. Orada iyi bir şeyler oluyor!”

Fakat ben, efendimin dediklerinden biraz etkilensem de içimdeki, kötü bir şeyler döndüğü hissini üzerimden atamıyordum. Olacakları tüm dikkatimle izlemeye karar verdim.

Aniden, tapınağın üzerinde bir güneş gibi beliren kocaman bir yıldız her yeri aydınlattı ve aynı anda beyazlar giymiş adamlar şarkı söylemeye başladı. Şarkı, tapınağın çevresini döne döne dolaştıktan sonra sona doğru çekilip bizim bulunduğumuz diğer tarafa doğru yaklaşmaya başlamıştı. Şarkı söyleyenlerden bazıları düzenli aralıklarla sustuğu, yanlarındakiler de aynı düzenle şarkıyı söylemeye başladığı için şarkı, aynı anda söyleyenlerden yalnızca birkaçı sustuğu için farkına varılamayacak kadar küçük bu değişiklikler sayesinde adım adım ilerliyor gibiydi. Şarkı kesildi. Beyaz cüppeli adamlardan altısının kalabalığının ortasına doğru yürüyerek beyaz cüppesinin altına ihtişamlı kıyafetler giyerek başına çiçeklerden bir taç takmış bir gencin çevresini sardığını gördüm. Pür dikkat onları izliyordum. Keskin gözlerimle onların yavaş hareketlerini yakından takip ettiğim için açıklığın diğer ucuna vardıklarında olanları daha iyi görebiliyordum. Çoğu kişiyle kıyaslandığında gözlerimin çok daha keskin olduğunu, bu kadar uzaktan bile olsa diğerlerinin göremediği şeyleri gördüğümü düşünmek için iyi bir sebebim olduğunu biliyordum. Alanın en uzak kenarında, çevresindeki rahiplerin üzerinde yükselen bir platformun üzerinde bir taht

yer alıyordu. İnsanların, küçük bir rampaya benzeyen eğimi tırmanarak bu platformun üzerine çıkmaya başladıklarını gördüm. Tahtın kendisi de birkaç basamakla çıkılan, kare şeklinde bir tür kaidenin üzerine yerleştirilmişti. Tahta, aşağıda uzanan kalabalığı gurur ve şefkat arası bir tavırla izliyor gibi görünen, heybetli bir adam figürü yerleştirilmişti. Tahtın ayak ucuna doğru çıkarak birkaç dakika boyunca önünde diz çöktükten sonra ayağa kalkan rahipler, tahtın üzerinde durduğu kaidenin yan tarafına doğru ilerleyerek gencin arkasında toplandılar ve içlerinden biri, gencin içeri girmesi için kaidede yer alan bir kapıyı açtı. Gencin geri çekildiğini gördüğüme yemin edebilirdim. Fakat arkasında toplanan rahipler onu içeri itti ve beyazlar giymiş kalabalıktan bir şarkı daha yükseldi. Şarkı sona erdiğinde yedi yeni rahip, merkeze doğru yürüyüşlerine başladı. Onlar ilerlerken başımı çevirip efendime baktım. Asil yüzü, saygı ve huşuyla aydınlanmıştı. Kötülük yapmak onun aklının ucundan bile geçmeyeceği için başkasının, özellikle de böyle ciddi görünümlü bir kalabalığın kötü bir şey yapıyor olduğundan da asla şüphelenmiyordu. Onu asıl etkileyen şeyin olayın kendisinin değil, atmosfer olduğuna; üzerimizdeki yıldızlar, porsuk ağaçlarının karanlık ve yüksek tepeleri ve görünmez bir ruh gibi dalların arasında iç çeken rüzgârın şövalyeyi, bu törenlerin her birinin ardında; cehaleti anlamasına engel olsa da tevazusunun ona söylediği gizemli bir anlam yattığına inanmaya zorladığına emindim.

Orada kötü bir şeylerin döndüğüne gittikçe daha da ikna oluyordum. Efendimin kandırılmasına, onun kadar saf ve asil birinin, şüphelerim doğruysa rahiplerin sıradan takiyelerinden çok daha kötü bir şey olan bu törene saygı duymasına göz yumamazdım. Hatasını anlayıp pişman olmasına neden olacak bir sebep bulmadan önce görünüşe ne kadar kanacağını, ne kadar süre daha yaptıklarını destekleyeceğini bilmiyordum. Yeni kafileyi öncekinden daha dikkatli bir şekilde izlemeye başladım.

Bu sefer eşlik ettikleri kişi bir kızdı. Yakından baktığımda, kızın geri çekilişini ve kalabalığın onu içeri itişini daha açık ve net bir şekilde gördüm. Kurbanlara ne olduğunu hiç öğrenemesem de yeterince şey görmüştüm. Bir şey yapmam gerekiyordu. Eğilerek yanımda duran genç kızdan beyaz elbisesini ödünç olarak istedim. Merasimde tam olarak araya karışamasam bile elbise, en azından kalabalığın arasından sorunsuz geçmemi sağlayabilirdi. Yüzünde yarı eğlenen, yarı şaşkın bir ifadeyle bana baktı; ciddi olup olmadığını anlamaya çalışıyor gibiydi. Şaşkınlığına rağmen elbisesinin düğmelerini açarak omuzlarından kaydırmama izin verdi.

Hemen elbiseyi kaptım ve kalabalığın arasında dizlerimin üstüne çöktüm. Ayağa kalktığımda tapınanlardan biriymiş gibi görünüyordum.

Elbisesini geri getireceğimin teminatı olarak kıza savaş baltamı vermiştim. Tahtta oturan şeyin bir adam olması durumunda ona çıplak ellerimle saldırmak istediğim için neler olup bittiğini silahsız bir şekilde kontrol etmek istiyordum. Kalabalık şarkı söylemeye devam ederken insanları aşarak ilerlemeye devam ettim; rahipler tahta varmadan önce platforma ulaşmak istiyordum. Beyazlı rahiplerden oluşan upuzun yol boyunca, geçişimi izleyen meraklı bakışlarla karşılaşsam da kimse tarafından rahatsız edilmeden geçmeyi başardım. Soğukkanlılığımın, kimsenin beni engellememesine yardımcı olduğunu düşünüyorum. Kaderime karşı kendimi kayıtsız hissediyor, son olup bitenlerden sonra iyi muamele görmeyi kesinlikle hak etmediğimi düşünüyor, hatta belki de kendimi çok uzun süredir kandırmış olmamın öcünü alıyor olmaktan garip bir zevk alıyordum. Platforma vardığımda şarkı henüz sona ermişti. Herkes bana bakıyormuş gibi hissediyordum. Tahtın önünde diz çökmektense merdivenleri tırmanarak tahtta oturan büyük tahta heykeli tutarak yerinden kaldırmaya çalıştım. Fakat yerinden bile oynamayan heykelin sıkıca tahta sabitlendiğini fark ettim.

Muhafızların ilk şoku atlatarak ben amacıma ulaşamadan üzerime çullanmasından korkarak heykeli tüm gücümle çektiğimde heykel, çürümüş tahtaların parçalanırken çıkardığı sese benzer bir sesle tahttan ayrıldı. Heykeli merdivenlerden aşağı fırlattım. Tahtta çürümüş bir ağaç kabuğuna benzeyen kocaman bir delik açılmıştı. Deliğin epey derine uzandığı belli oluyordu; fakat deliği daha fazla incelemeye vaktim olmadı. Ben deliğe bakarken içinden kurda benzeyen, fakat bir kurdun iki katı boyutunda olan bir canavar fırlayarak beni, kendisiyle birlikte baş aşağı merdivenlerden yuvarladı. Düşerken canavarı boynundan yakalamayı başarmıştım. Platformun üzerine düştüğümüz an boğuşmaya başladık. Canavarın boğazını sıkkan elim ve kalbine dayadığım dizimle çok geçmeden üstünlüğü sağladığımda kalabalıktan vahşi bir öfke, intikam ve yardım çılgılığı yükseldi. Kınından çekilen kılıçlardan çıkan çeliğin ısılığı, havayı lime lime kesmiş gibiydi. Üzerinde diz çöktüğüm platforma doğru koşan yüzlerce insanın sesini duydum. Canavarın boynunu daha da güçlü sıkmakla yetindim. Yaratığın gözleri yuvalarından çıkmaya başlamış, diliyse çoktan dışarı sarkmıştı. Bu insanlar beni öldürdükten sonra bile, bu canavar son nefesini vermeden elimi boynundan çekemeyeceklerini umut ediyordum. Bütün iradem, gücümü, azmimi canavarın boynunu saran elime yönlendirdim. Herhangi bir darbe alıp almadığımı hatırlamıyorum. Bir anda zayıf düştüm ve bilincimi kaybettim.

24. Bölüm

“Hırsımızı yitirene dek melekler gibi olamayız.”

–Thomas Dekker

*“Bu perişan Handa, çok az şey var yiyecek,
Biz Mesken’imiz deriz buraya:
Biz Yarışın Başlangıcı deriz buraya:
Lakin melekler apaydınlık o vaziyetlerinde,
O melekler ki, Yaşarlar, ve bilirler Olmak nedir,
Onlar, lisanımızdaki tüm saçmalıkları görenlerdir,
Bir şeyler konuşurlar, bizim kelimelerimizle, onların hastalık-
lı hallerinden, küçümseyerek
Eğer ki biz, aptal mahluklardan biri, dese ki,
Bir ihtiyar öldü işte! Onlar da
Düzgünce konuşup, haykırırlar, İşte bir erkek çocuk doğdu!”*

–Abraham Cowley

lmüştüm ve mutluydum. Tabutumda yatıyordum; elle-
rim huzurla göğsümün üzerinde kavuşturulmuştu. Şö-
valye ve sevdiğim kadın başucumda ağlıyordu.

Leydimin gözyaşları yüzüme düştü.

“Ah!” dedi şövalye, “bir deli gibi aralarına daldım. Onları bir
çırpı gibi biçtim. Kılıç darbeleri, dolu gibi üzerime yağıyordu fa-

kat bana zarar veremediler. Dostuma ulaşana kadar yolumu yara yara ilerlesem de yanına vardığımda her şey için çok geçti. Ölmüştü ama canavarı da boğazlamıştı. Bedenini oradan götürebilmek için canavarın boğazından bir avuç parçayı kesmek zorunda kaldım. Onu geri getirirken bana saldırmaya cesaret edemediler.”

“Onuruyla öldü,” dedi leydi.

Ruhum mutlulukla doluydu. Beni ebedi istirahatimle baş başa bıraktılar. Sanki biri serin elini kalbimin üzerine yerleştirerek onu yatıştırmış gibiydi. Ruhum, şiddetli bir yağmurdan sonra yağmur damlalarının, batmakta olan güneşin son ışıklarının altında hâlâ ağaçların üzerinde ışıldadığı bir yaz akşamı gibiydi. Alacakaranlık meltemi esmeye başlamış; yaşamın yakıcı ateşi geçip gitmişti. Ölüm diyarının serin dağ havasını içime çektim. Daha önce böyle bir huzuru hayal bile etmemiştim. Varlığımdan herhangi bir şey kaybetmemiştim. Her şeyin ölebileceği gerçeği, ölemeyen bir şeyin varlığına işaret eder. Bu şey ya bir tohum öldüğünde olduğu gibi başka bir forma bürünerek yeniden hayata dönmeli, ya da belki de bilinçsel varoluştaki, tamamen ruhsal bir hayat sürmelidir. Tutkularım öldüyse bile, kendilerini tutkularımda cisimlendirmiş, onlara tüm görkemi ve şahaneliğini kazandıran canın başlıca gizemleri olan ruhları hâlâ yaşıyor; hâlâ saf, ebedi bir ateşle parıldıyordu. Dünyevi örtülerinden kurtulmuş, kendilerini ışığın melekleri ilan etmişlerdi. Ah eski biçimlerinden uzakta ne kadar güzellerdi! Bir süre böyle uzandım ve durağan bir varoluş hâlinde gibi yaşadım. Her şeyi içine alsa da hiçbir şeyi geri vermeyen, derin düşüncelere ve ruhsal bilince dalmaktan memnun olan ruhum, durgun bir göl gibiydi.

Çok geçmeden beni mezarıma götürdüler. Yorulmak nedir bilmeyen çocuk bembeyaz çarşaflarının üzerine uzandı; benim, tabutumun sert toprağın üzerine yerleştirildiğinde ve kapağına dökülen toprağın sesini duyduğumda hissettiğim huzurdan bile daha büyük bir sükunetle, oyuncaklarının o gecelik kenara koyuluşunu dinliyordu. Toprağın sesi mezarın kenarından, tabutun

içinden duyulduğu gibi, tok bir tıkırtı olarak duyulmuyordu. Şövalye de, leydim de beni bir mezarlığa gömmeyecek kadar çok seviyordu; bunun için onlara minnettarım. Onun yerine beni kalelerinin topraklarına, ağaçların ve ilkbahar vesilesiyle açmış olan çuha çiçekleri, çan çiçekleri ve ormandaki diğer her şeyin arasına gömdüler.

Artık koynunda yattığım toprak ana ve doğurduğu her şey, her istediğimde kullanabileceğim birer beden hâline gelmişti. Toprak ananın o yüce kalbinin benim kalbime doğru attığını, kendi hayatı, canı ve doğasıyla beni beslediğini hissediyordum sanki. Üzerimdeki arkadaşlarımın ayak seslerini duydum. Her ayak sesi kalbime bir heyecan dalgası gönderiyordu. Hizmetçilerin gittiğini, fakat şövalye ile leydinin hâlâ mezarımın başında olduğunu biliyordum; hâlâ yaralı çimenlerin altında yatana dair, alçak sesle nazik ve gözyaşı dolu kelimeler sarf ediyorlardı. Mezarımın kenarındaki büyük bir çuha çiçeğinin bedenine girerek çiçeğin mütevazı ve güvenilir yüzünden leydinin yüzünü izledim. Önceleri şarkılarla yaptığım gibi, şimdi de çuhayla kendimi ifade ettiğimi, çuhanın söylemek istediğim her şeyin bir kısmını da olsa söylediğini hissediyordum. Leydinin gözü çiçeğe takıldı. Eğilerek çiçeği kopardı, “Ah ne kadar da güzelsin!” dedi ve nazikçe çiçeği öperek göğsüne dayadı. Bu, leydinin o güne kadar bana verdiği ilk öpücüktü. Fakat çok geçmeden çiçek solmaya başlamıştı; çiçeğin bedenini terk ettim.

Akşam olmuştu. Güneş ufukta gözden kaybolursa da pembemsi ışınları, hâlâ toprağın çok yukarısında süzülen yumuşacık bir bulutu aydınlatıyordu. Yerimden kalkıp buluta doğru uzandım ve kendimi bulutun üzerine bırakarak batan güneş manzarasıyla süzölmeye başladım. Güneşin batışıyla bulut griye dönse de grilik, kalbime hiç dokunmadı. Artık karşılığında sevmeye ihtiyacım olmadan sevebiliyordum; kalbim kendi pembeliğini içinde taşıyordu. Geçmişin tüm izlerini taşıyan solgun yüzüyle ay, süzülerek göğe yükseldi. Yatağımı, hayaletimsi bir solukluğa dönüştürdü ve altı-

mızdaki tüm toprakları, düşlerden bir denizin dibine fırlatıp attı. Ama ay, beni üzemezdi. Artık birinin ruhuna yaklaşmanın en etkili yolunun sevmek değil, sevmek olduğunu biliyordum. İki kişi birbirini sevdiğinde, mutluluklarını kusursuzlaştıran ve güvence altına alan şey birbiri tarafından sevmek değil, birbirini sevmektir. Aşkın seven birine, sevilen kişiyi etkileyen bir güç verdiğini, sevilenin sevenden haberi olmasa bile bu gücün, bu iki varlığı manevi olarak birbirine yaklaştırdığını biliyordum. Bu güçten herhangi bir kötülük gelemezdi. Bencilliğin araya girdiği yerde aşk ortadan kaybolur, aşktan doğan güç de ölürdü. Her şeye rağmen, tüm aşklar bir gün karşılığını bulacaktır. Gerçekten âşık olan herkes bir gün sevgililerinin gözlerinin içine bakıp kendilerini görecektir ve şükredecektir. Bu da Ölüm'ün o yüce aleminde mümkündür. "Ah dostlarım," diye düşündüm, "sizinle o kadar iyi ilgileneceğim, size o kadar iyi hizmet edecek ve sevgimle öyle peşinizde olacağım ki..."

Uçan savaş arabam, beni büyük bir şehrin üzerine getirdi. Şehrin cılız ve tekdüze sesleri buhar olup havaya karışıyordu. Bir ses nasıl bu kadar dingin olabilirdi? "Kaç umutsuzluk çığlığı, kaç cinnet feryadı bu karmaşayı yaratıyor?" diye düşündüm. "Ben bir gün çevrelerindeki sakinlikte dinceceklerini, umutsuzluğun sonsuz umuda dönüşeceğini, orada imkânsız görünenlerin burada kanun olduğunu bilerek burada sonsuz huzurun ortasında süzülürken onlar bütün bunlardan ne kadar da uzak görünüyorlar!"

"Ah solgun yüzlü kadınlar, mahzun kaşlı adamlar, unutulmuş çocuklar! Yapayalnız kaldığınızı düşündüğünüzde ben size hizmet edecek, karanlıkta sizi kollarıma alacak, yüreğinizi umutlarımla dolduracağım! Çok yakında tüm duyularım geri geldiğinde, ben de bu yeni hayatıma alıştığım sevgimin iyileştirici gücüyle birlikte yanınızda olacağım."

Bu düşünce aklımdan geçer geçmez içimden bir sızı ve korkunç bir titreme geçti. Ölüm döşeğindeymişim gibi kıvrandım ve bir kez daha, daha kısıtlı, daha bedensel ve daha dünyevi hayata geri döndüm.

25. Bölüm

“Hayatımız bir düş değil; ancak öyle olmalı, ve belki de olur.”

–Novalis

“Sürekli anamın evinin kapısına varıyor, yere
Vuruyorum bastonumla hem de kaç kere:
‘Anacığım’ diyorum ‘ne olur beni içeri al.’”

–Geoffrey Chaucer,
Canterbury Hikâyeleri, “Afnameci’nin Hikâyesi”

utluluğun en üst noktası sayılabilecek bir durumdan sonra, kendimi tekrar çevremi sararak beni içine alan gölgelerin dünyasında bulduğumda aklımdan geçen ilk şey, gölgemin tekrar beni bulmuş ve işkencemin bir kere daha başladığı korkusuydu. Mutluluğum bir anda tepetaklak olmuştu. O anda içinde olduğum dünya, ölmeden önce ölümün nasıl bir şey olduğunu düşündüğümüzde hayalimizde canlanan şeye daha çok benziyordu. Her şeye rağmen, daha önce yabancı olduğu, soğukkanlılığı korumamı sağlayan bir tahammül gücüyle dolduğumu hissettim. Gerçeği söylemek

* Çeviren: Nazmi Ağıl

gerekirse; bütün o aklımdan geçen şeyleri düşünebilmiş olmak bile kelimelere dökülemeyecek bir keyifti. Bir saatlik huzur, bir ömür sürecek kıyameti katlanmaya değer kılmişti.

Kendimi gündeğumundan hemen önce, açık havada uzanırken bulmuştum. Üzerimde, güneşi bekleyen yaz cenneti yükseliyordu. Bulutlar çoktan uzaklardan gelen güneşi görmüştü; her bir çiy damlası da çok geçmeden güneşin varlığıyla onurlandırılacaktı.

Birkaç dakika kıpırdamadan yattıktan sonra yavaşça ayağa kalkarak çevreme bakındım. Küçük bir tepenin zirvesindeydim. Aşağıda bir vadi uzanıyor; sıradağlar, bulunduğu taraftaki manzarayı gizliyordu. O anda, ayaklarımdan başlayarak, vadi boyunca karşımdaki dağlara kadar uzanan gölgeyi fark ettim. Dehşete düşmüştüm! Uzun ve geniş, karanlık ve güçlü gölgem bir kere daha beni takip ediyordu. Umutsuzlukla arkama döndüm ki ne göreyim! Güneş, doğudaki tepelerin ardından başını çıkarmıştı; yerdeki gölgemse yalnızca güneş ışınlarının dokunmadığı yerde uzanıyordu. Mutluluktan dans ettim; gördüğüm gölge, güneşin altında yürüyen herkesi takip eden, sıradan bir gölgeden başka bir şey değildi. Güneş yükseldikçe gölgemın başı, karşıdaki tepenin yamacına doğru gittikçe alçalarak vadiyi geçti ve ayaklarıma doğru sürünerek ilerledi.

Artık korkmam için bir sebep kalmadığından çevremdeki toprakları inceledim. Nerede olduğumu gayet iyi biliyordum. Aşağıdaki vadide çocukluğumu geçirdiğim kale ve araziler uzanıyordu. Aceleyle eve doğru yol aldım. Kız kardeşlerim beni tarif edilemeyecek bir sevinçle karşıladılar. Ancak bende bir değişiklik olduğunu fark etmiş olmalılar ki biraz korku, biraz da saygıdan, sevinçleri mesafeliydi. Meraktan deliye dönmüşlerdi. Ortadan kaybolduğum günün sabahında, odamın zeminini su bastığını görmüşlerdi. Acayip ve neredeyse hiçbir şeyi geçirmeyen bir sis, bütün gün kalenin ve topraklarımızın üzerinde asılı kalmıştı. Yalnızca yirmi bir gün önce kaybolduğumu söylediler.

Oysa ki bana aradan yirmi bir yıl geçmiş gibi gelmişti. Yeni hayatıma henüz tam olarak alışmamıştım. Geceleri bir kez daha kendi yatağında uzanırken ertesi sabah uyandığımda kendimi Periler Diyarı'nın gizemli bir köşesinde bulup bulmayacağımdan emin olamıyordum. Sürekli tedirgin edici rüyalar görüyor; yalnızca uyandığımda kendi evimde olduğumdan emin olabiliyordum.

Zihnimin yatışması çok uzun sürmedi ve Periler Diyarı'nda başımdan geçenlerden ders aldığımı umarak yeni pozisyonumun gerektirdiği görevlerime başladım. Oradaki maceralarımdan öğrendiklerim, burada günlük hayatta işime yarayacak mıydı? Asıl sorulması gereken soru buydu. Yoksa Periler Diyarı'nın deneyimleriyle aynı doğrultuda ilerleyen fani dünyaya ait her şeyi baştan yapmam, her şeyi yeniden öğrenmem mi gerekiyordu? Henüz bu sorulara verecek bir yanıtlım yoktu. Ama korkuyordum.

Hâlâ bazen kendimi gölgemin güneşe göre doğru açıda düşüp düşmediğini görmek için endişeyle etrafıma bakınırken buluyorum. Bugüne kadar yanlış yöne düştüğünü görmedim. Dünya üzerindeki gölgem, benim kadar yaşamış çoğu insanın gölgesinden daha büyük değil. Ancak zaman zaman diğer insanlara yardım etmek hatta daha önce yaptığım hataları düzeltmek üzere dünyaya gönderilmiş bir hayalet olduğuma dair garip bir hisse kapılıyorum.

Umarım dünya, en azından karanlığımın düşmediği yerleri, benim için biraz daha parlak bir yer olur...

İdealimi bulmak için yola koyulan ben, gölgemi kaybettiğime sevinerek geri dönmüştüm.

Periler Diyarı'ndaki ölümümünden sonra yaşadığım o mutluluk duygusunu tekrar yaşama umudu erişilmez görüldüğünde, sık sık kulübedeki o bilge kadını ve hakkımda bana açıklayamayacağı kadar iyi bir şey bildiğine dair söylediklerini düşünürüm. Ne zaman acı çeksem ya da hayatımda bir şeyler yolunda git-

mese, kendimi yaşı kadının kulübesini yalnızca bir süreliğine terk etmişim de çok geçmeden vizyonun içinden çıkarak tekrar kulübeye dönecekmiş gibi hissederim. Böyle durumlarda bazen kendimi, o gizemli kırmızı sembolü ararken, bir kapıdan girip onun o bilge anaçlığıyla yatıştırılmayı umarken buluyorum. Ardından kendimi avutuyorum: “Dehşet kapısından geçtim ve kendimi içinde bulduğum bu dünyadan geri dönebilmenin tek yoluysa mezarımdan geçiyor. Kırmızı sembol mezarımın üzerinde. Bir gün o sembolü bulacak, mutlu olacağım.”

Hikâyemi, birkaç gün önce başımdan geçen bir olayı anlatarak bitireceğim. İşçilerimle birlikteydim; onlar öğlen vakti, işlerine ara verdiklerinde büyük ve arazinin kenarındaki çok yaşlı bir kayın ağacının altına uzanmıştım. Gözlerim kapalı bir şekilde orada yatarken başımın üstünde hışırdayan yaprakların sesini dinlemeye başladım. Yapraklar ilk başta yalnızca o bildik, sözsüz müziklerini yapıyorlardı. Fakat çok geçmeden ses sanki şekillenerek, yavaş yavaş kelimelere dönüşmeye başladı. En sonunda ardı ardına tekrarlanan, akıp giden tınılardan oluşan küçük bir okyanusta yarı çözünmüş bu kelimeleri ayırt edebilmişim: “İyi bir şey sana geliyor, geliyor, geliyor, Anodos.” Ses bana, o dört köşe kulübedeki yaşlı kadının sesini hatırlatmıştı. Gözlerimi açtım ve neredeyse bir anlığına, genç gözleri ile o kırışık yüzünün, kayın ağacının iki yaşlı dalının arasından bana baktığını gördüğüme inanacaktım. Fakat daha dikkatli baktığımda gördüğüm tek şey dallar, yapraklar ve aralarındaki minik boşluklardan sızan sonsuz gökyüzüydü. Yine de kaderimde iyi şeylerin olduğunu, buna daima inanacak sadeliğe ve cesarete çok kişi sahip olmasa da geleceğin her zaman iyi şeyler getireceğini biliyordum. Kötü dediğimiz şey, kişinin o anki durumunda en iyi olduğu zannedilebilen tek ve en iyi şeydir. *Elveda.*

SON

Unutulmuş Fantastik Klasikler

J. R. R.

Tolkien, G. K. Ches-
terton, W. H. Auden ve C. S. Lewis

gibi yazarları etkileyen, fantastik edebiyatın
kurucularından İskoçyalı yazar George Mac-

Donald başka dünyaların şarkısını ilk duyanlardandı.

Dönemin anlayışına aykırı gelen düşüncelerinden dolayı din
adamlığı görevini bırakmak zorunda kalan George MacDonald
peri masallarının dünyasını o âna kadar kimsenin anlatmadığı
biçimde yazdı. "Ben çocuklar için yazmıyorum, beş, elli ya da yetmiş
yaşında olsalar bile çocuksu kalanlar için yazıyorum," diyen MacDo-
nald, yakın arkadaşı olan Lewis Carroll'ın da akıl hocalarındandı.

Fantastes, Yunancada "yolu olmayan" ve "tırmanış" anlamına gelen
Anodos isimli kahramanımızın periler diyarında yaşadığı rüyaya ben-
zer maceralarını anlatır. Anodos bu dünyada ağaç perileriyle, kendi
gölgesiyle, şanlı şövalyelerle karşılaşacak, peri kraliçesinin sarayını
ziyaret edecek, aklının alamayacağı hikâyeler dinleyecektir. *Fantastes*
büyülü bir dünyanın hüznü, şaşırtıcı hikâyesi. Tam ulaşacağınızı
düşündüğünüzde yine elinizden kaçırdığınız bir ufuk çizgisi.

"Karakterlerimin bazılarını doğrudan George MacDonald'a borçluyum."

—J. R. R. Tolkien

"George MacDonald'ı ustam olarak gördüğüm gerçeğini asla saklamadım,
hatta ondan alıntı yapmadığım tek bir kitabım yoktur."

—C. S. Lewis

C. S. Lewis'in önsözüyle

www.ithaki.com.tr

9 786057 762092

■ ■ ■ /ithakiyayinlari

